

Jaarverslag 2023

Univé Groep

Een duurzame koers voor huidige én toekomstige generaties

univé daar plukt ú
de vruchten van

Inhoud

1 Bestuursverslag

Voorwoord Raad van Bestuur	6
Dit is Univé	11
Profiel	12
Strategie	16
Organogram	20
2023 in cijfers	23
Kerncijfers	24
Kort financieel jaarverslag	28
Activiteiten Univé Groep	36
Een betekenisvol Univé	44
Onze bedrijfsonderdelen in 2023	57
Univé Schade	58
Univé Her	61
Univé Services	62
Univé Diensten	65
Univé Rechtshulp	66
Stichting Univé Buurtfonds	68
Onze mensen	73
Onze mensen	74
Onze Ledenraad	78
Onze RvB, directie en RvC	82
Governance	89
Organisatie	90
Risicomanagement	98
Beloningsbeleid	106
Ondertekening	111

2 Verslag Raad van Commissarissen

Verslag Raad van Commissarissen	114
---------------------------------	-----

3 Jaarrekeningen

Coöperatie Univé U.A.	119
Jaarrekening	121
Enkelvoudige jaarrekening	189
Overige gegevens	208

Bestuurs- verslag

Voorwoord Raad van Bestuur

Een duurzame koers voor huidige én toekomstige generaties

In de voetsporen van onze grondlegger Geert Reinders

Solidariteit als cement voor onze samenleving

We leven in een van de rijkste landen ter wereld en toch piept en kraakt het op meerdere terreinen. Sociale zekerheden blijken minder zekerheid te bieden omdat de overheid niet altijd even goed functioneert. Sommigen durven bijvoorbeeld geen toeslagen meer aan te vragen, uit angst voor hoge boetes en schulden. Jonge mensen stellen gezinsuitbreiding uit omdat zij te klein wonen en een betaalbare grotere woning eenvoudigweg niet voorhanden is. Oudere mensen die een constant beroep op de zorg doen terwijl de werkelijke behoefte gelegen ligt in sociaal contact. Het is zo maar een greep uit de problematiek van onze huidige samenleving. Met als effect dat (grote) groepen kwetsbare mensen worden buitengesloten van voorzieningen waar zij recht op hebben.

Verschillen tussen groepen mensen worden uitvergroot en leiden tot sociale onrust en polarisatie. Door het gebrek aan saamhorigheid en solidariteit worden kwetsbare mensen het eerst geraakt. Terwijl solidariteit juist nu als het cement van onze samenleving nodig is.

Ons erfgoed is uniek

Solidariteit is de basis van de coöperatieve waarden van Univé: voorkomen en beperken van schade en leed en risico's verzekeren die je als individu niet zelf kan dragen. Geert Reinders legde hiervoor in 1794 het fundament. Hij richtte toen in Winsum de eerste onderlinge 'verzekeringsmaatschappij' op.

Ons erfgoed is uniek en bewijst al meer dan twee eeuwen de meerwaarde van samen zorgen voor elkaars veiligheid, zekerheid en welzijn. Als goed rentmeester is het onze taak om dit voor toekomstige generaties voort te zetten. We treden dan ook met trots in de voetsporen van Geert Reinders.

Samen zetten we de toon

Wij werken zonder winstoogmerk en met oog voor elkaar. In onze middellangetermijnstrategie 'Samen zetten we de toon' stellen we drie doelen: Toonaangevende formule, Groei in relevantie en Duurzaam rendement. We zetten in op versnelde (autonome) groei van het aantal leden van onze coöperatie, omdat we het belangrijk vinden dat meer mensen gebruik kunnen maken van onze goede producten en diensten. Om zo zelf de meerwaarde te kunnen ervaren van lid zijn van een coöperatie. Een organisatie waar de ledenbehoefte voorop staat. Het afgelopen jaar bleef het aantal leden zich conform onze verwachtingen positief ontwikkelen.

Grote behoefte aan persoonlijk contact

Iedereen in Nederland moet lid kunnen worden van onze coöperatie. Daar werken we aan, maar we zien ook dat onze gezamenlijke leden nog geen goede afspiegeling zijn van de samenleving. Onbewust en onbedoeld

bereiken we grote groepen mensen niet, zoals bijvoorbeeld laaggeletterden, mensen die minder digivaardig zijn en mensen met een migratieachtergrond. Deze groepen hebben vaak meer behoefte aan persoonlijk contact. De Univé infrastructuur met acht regionale vestigingen en ruim honderd winkels is bij uitstek geschikt om deze groepen ook eenvoudige, goed beschikbare en inclusieve communicatie te bieden voor een goede toegang tot onze producten en diensten. In het laatste kwartaal van 2023 zetten we de eerste stappen om ook op dit vlak te groeien in relevantie voor onze leden en de samenleving.

Betere afspiegeling van de maatschappij

Om de inclusiviteit van ons ledenbestand te verhogen en te verbeteren is het noodzakelijk dat ons medewerkersbestand een betere afspiegeling van de maatschappij wordt. Om van binnenuit beter te leren begrijpen hoe wij mensen met een diverse achtergrond kunnen bereiken. In oktober 2023 heeft Coöperatie

Univé de Charter Diversiteit van de Sociaal Economische Raad ondertekend waaronder het commitment om er zo snel mogelijk voor te zorgen dat van iedere 100 medewerkers die Univé per jaar aanneemt er tien een migratieachtergrond hebben en minimaal vijf een afstand tot de arbeidsmarkt. In 2024 zal dit verder vormkrijgen in de concrete aanstelling van nieuwe collega's.

Winst waar jij blij van wordt

Univé is een organisatie zonder winstoogmerk. Onze coöperatie hoeft niet aan haar leden te verdienen, maar moet wel rendement maken om te kunnen blijven investeren in de continuïteit van onze organisatie. Winst die we overhouden, komt terug bij onze leden. Direct doordat we verzekeringspremies laag houden of teruggeven. En indirect door te investeren in nieuwe producten en diensten (zoals Cyberdekking), Supporter van Sport en Stichting Univé Buurtfonds die helpen om de buurt waarin je woont veiliger en fijner te maken. Winst die bij Univé dus niet wordt uitgekeerd aan aandeelhouders maar ten goede komt aan onze leden en hun leefomgeving. Zo creëren we maatschappelijke meerwaarde waar we allemaal iets aan hebben. Dat noemen we 'Winst waar jij blij van wordt'. Met

een communicatiecampagne laten we aan de samenleving zien wat winst voor Univé betekent. En hoe we daarmee direct onderscheid creëren ten opzichte van commerciële financiële dienstverleners.

Stichting Univé Buurtfonds

Univé Buurtfonds helpt bewoners lokale projecten te ontwikkelen en stimuleert gemeenschapszin, met als motto: investeren in jouw buurt met oog voor elkaar! Zo laten we met lokale initiatieven concrete resultaten zien hoe we onze winst ten goede laten komen aan onze leden en hun leefomgeving. Stichting Univé Buurtfonds wil de komende jaren uitgroeien tot een toonaangevend fonds dat actief bijdraagt aan het blijvend versterken en ondersteunen van de sociale infrastructuur binnen lokale gemeenschappen. Een moderne vorm van nabuurschap (nabuurship), waarbij mensen omkijken naar elkaar en samen zorgen voor een leefbare buurt. De ambitie van Univé Buurtfonds sluit hiermee naadloos aan bij de ambitie van Univé.

De pijlers voor een duurzame strategie

De voorbereidingen om te kunnen voldoen aan de CSRD-wetgeving, waarover Univé Groep over het boekjaar 2024 moet rapporteren, zijn al vroeg in 2022 opgestart en in 2023 verder uitgewerkt. Dit doen we aan de hand van de drie belangrijke pijlers waarop Univé een duurzame strategie heeft ontwikkeld, te weten: Klimaat en leefomgeving, Lokale gemeenschap van onze leden en Duurzaam werkgeverschap. Univé Groep gebruikt voor de structuur van de CSRD-rapportage het BenefitCorporation Model (B-Corp).

Verantwoordelijkheid voor nieuwe generaties

Het wordt steeds duidelijker dat alles op alles gezet moet worden om de 1,5 graad Celsius niet te overschrijden, omdat de gevolgen hiervan niet te overzien zijn. Het Intergovernmental Panel on Climate Change (IPCC) van de Verenigde Naties spreekt zelfs

van een code rood voor de mensheid. Ook in Nederland zien we inmiddels de gevolgen van de klimaatverandering. In de vorm van langdurigere droogte, aanhoudende regen en een toename in frequentie van zware stormen. Vanuit onze verantwoordelijkheid voor nieuwe generaties heeft Univé Groep het Klimaatcommitment Financiële sector ondertekend. We zien het als onze verplichting om alles te doen wat binnen ons vermogen ligt om het tij te keren. Dit betekent dat we streven naar een zo klein mogelijke voetafdruk, continu oog hebben voor de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers en leden, en dat we oog hebben voor de wereld waarin we samenleven. We dragen bij aan een inclusieve en solidaire wereld door zoveel mogelijk rekening te houden met mens, milieu en leefomgeving.

Inflatiekosten beperkt doorberekend

De door inflatie sterk gestegen prijzen van energie- en grondstoffen werkten ook in 2023 door in de bestedingsruimte van onze leden. Weliswaar daalden de energieprijzen voor particulieren maar dat vertaalde zich niet in een normalisering van de prijzen voor bijvoorbeeld de dagelijkse boodschappen die onverminderd hoog bleven. Univé Schade heeft er bewust voor gekozen om in het belang van onze leden slechts de hoogstnodzakelijke stijging van de inflatiekosten in 2023 door te berekenen in de premies.

Grote betrokkenheid van onze medewerkers

Ons grootste kapitaal zijn onze werknemers die elke dag weer met grote betrokkenheid de coöperatieve waarden van Univé in praktijk brengen. We realiseren ons dat we veel van onze medewerkers vragen. De sterke groei die we doormaken, heeft als neveneffect dat ook de werkdruk fors is toegenomen. Bijvoorbeeld voor onze medewerkers bij Univé Schade, die direct contact met onze leden hebben. En bij de Stichting Univé Rechtshulp, waar steeds meer leden steeds vaker een beroep doen op juridische ondersteuning. En ook onze hoge ambities en de

voortdurend veranderende omstandigheden vragen veel van onze medewerkers. We zijn dan ook trots op onze medewerkers en dankbaar voor hun grote inzet. Wij blijven ons inzetten voor hun welzijn, vitaliteit en een goede werk-/privébalans. Als werkgever vinden we het belangrijk om daarnaast te blijven investeren in de persoonlijke en professionele ontwikkeling van onze werknemers.

Great Place to Work

We zijn er trots op dat Univé Groep voor de elfde keer op rij is uitgeroepen tot Great Place to Work. Maar liefst 86% van onze medewerkers heeft de vragenlijst ingevuld. Ook dit jaar geven onze medewerkers hoge scores op de stellingen 'Dit is een psychologisch en emotioneel gezonde werkomgeving' (76%) en 'Wanneer je hier komt werken, wordt ervoor gezorgd dat je je snel welkom voelt' (92%). De stellingen 'Mensen worden hier eerlijk behandeld, ongeacht hun seksuele geaardheid' en 'Dit is een fysiek veilige werkomgeving' scoorden met 97% het hoogst. Ondanks de goede scores hebben we de hoge Trust Index Score (het gewogen gemiddelde van alle scores) helaas niet kunnen vasthouden. Deze was in 2022 82%, maar daalde in 2023 naar 78%. Deze daling kunnen we herleiden tot de afdelingen met direct ledencontact, waar de werkdruk het afgelopen jaar (te) hoog is geweest. Met deze afdelingen zijn we in gesprek om te komen tot structurele oplossingen. Al met al laten de scores zien dat veel medewerkers een hoge mate van vertrouwen, trots en plezier voelen om bij Univé te werken.

Financiële resultaten

De schadelast is ten opzichte van 2022 toegenomen als gevolg van de verdere groei van de autoportefeuille, hogere schadefrequenties, stormschaden (Poly, Italië en Slovenië) en hogere gemiddelde schadebedragen door inflatie. Het technisch resultaat na toerekening van beleggingsopbrengsten over 2023 bedroeg € -31 miljoen en is € 10 miljoen lager dan over 2022. De bruto premieopbrengst van Univé groeide in lijn met verwachtingen met € 90 miljoen naar € 683 miljoen, voorna-

melijk door de groei van het aantal polissen, een stijging van 6,6% ten opzichte van 2022. Het ledenaantal nam toe met 65.000 tot 1,8 miljoen. Het resultaat van Univé Groep is positief beïnvloed door een winst op beleggingen van € 68 miljoen waarmee het boekjaar 2023 is afgesloten met een positief resultaat van € 16 miljoen voor belastingen. De solvabiliteit blijft ondanks de daling naar 284% (2022: 334%) robuust.

Verwachtingen 2024

Univé is het baken van zekerheid voor haar leden, medewerkers en leveranciers. Als coöperatie zonder winstoogmerk, met oog voor elkaar en met de menselijke maat als uitgangspunt, heeft Univé alles in huis om ook in 2024 een mooie groei van het aantal leden door te maken. We merken dat de coöperatieve grondslag, waarden en solidariteit van onze ledenorganisatie steeds krachtiger wordt. Om deze verder te versterken moeten we die toegevoegde waarde voor onze leden op de lange termijn nog krachtiger en duidelijker laten zien en uitdragen.

We zien dat onze middellangetermijn-strategie 'Samen zetten we de toon' succesvol is en veel vertrouwen geeft voor de toekomst. We verwachten dat de sterke groei van onze schadeportefeuille zich door onze scherpe concurrentiepositie zal voortzetten. De benodigde investeringen financieren we volledig uit eigen middelen. Tegelijkertijd nemen onze bedrijfskosten als gevolg van de CAO-verhogingen en gestegen prijzen van onze leveranciers substantieel toe. Door verre-

gaande digitalisering, slim datamanagement en gebruik van artificial intelligence verwachten we de toenemende bedrijfskosten te kunnen blijven beheersen. Met daarbij tenminste een gelijkblijvende - en liever nog toenemende - ledentevredenheid over onze service en bereikbaarheid via de diverse kanalen.

De krapte op de arbeidsmarkt voor onder andere specialistische functies en medewerkers klantcontactcenters, blijft een uitdaging. Onverminderd richten we onze focus op het behoud van onze medewerkers, door te blijven investeren in hun welzijn en persoonlijke ontwikkeling. Univé heeft als stabiele werkgever ook nieuwe werknemers veel te bieden. Met onze arbeidsmarktcampagne en recruitment zijn we tot nu goed in staat om gekwalificeerde medewerkers aan te trekken. Dat neemt niet weg dat ook wij waardevolle medewerkers zien vertrekken voor een uitdaging elders. Voor 2024 verwachten we dat onze personeelsbezetting ongeveer gelijk zal zijn als die in het verslagjaar.

Onze leden kunnen erop vertrouwen dat we ook in 2024 het baken van zekerheid zullen zijn zoals ze dat van ons gewend zijn. Daar zorgen we voor, samen met onze collega-bestuurders van de Regionale Univé's en alle medewerkers. Wij bedanken onze Ledenraad, de Raad van Commissarissen, de Ondernemingsraad en onze medewerkers voor het in ons gestelde vertrouwen.

Ellen Peper, Arjen Schouten en Ron Bavelaar
Raad van Bestuur Coöperatie Univé

Dit is Univé

Profiel

Het verhaal van Univé

Bij Univé geloven we in de kracht van het collectief. Wij zijn een coöperatie met de diepgewortelde wil om elkaar te helpen.

Al 230 jaar staat Univé voor de zekerheid van samen.

Elkaar helpen zit in ons DNA. Dat begon toen lokale boeren elkaar wilden helpen om stalbranden te voorkomen en brandschade te verzekeren. Zo ontstonden vanaf 1794 kleine coöperaties die de basis vormden voor het Univé van vandaag. Vanuit deze coöperatieve gedachte werken we nog steeds.

Als coöperatie hebben we geen klanten, maar inmiddels 1,8 miljoen leden. De kracht van onze ledenorganisatie is de kracht van samen. Vanuit Univé dragen we bij aan de veiligheid, zekerheid en het welzijn van onze leden. Door praktische oplossingen te bieden om schade te voorkomen en risico's te beperken en te verzekeren. Bij alles wat we doen, staat het ledenbelang voorop. Daarom helpen we onze leden door naast hen te staan als ze ons echt nodig hebben. Zonder winst-oogmerk, mét oog voor elkaar en voor de leefomgeving.

Net als 230 jaar geleden is de lokale gemeenschap nog steeds onze basis. Dat ziet u aan de manier waarop we altijd dichtbij zijn voor onze leden. We staan dicht bij onze leden met alle kanalen van onze omnichannelstrategie: met onze persoonlijke adviseurs in lokale winkels, via de Univé app en de website. En met de rol die we pakken in de maatschappij. Zo helpen we om sociale verbindingen te versterken en te bouwen aan een samenleving waarin iedereen meedoet. Een samenleving waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen en voor elkaar zorgen. Zo maken we samen het leven van leden én hun leefomgeving plezieriger en veiliger. Dit alles doen we door in onze strategie te kiezen voor duurzaam, inclusief en solidair.

Univé daar plukt ú de vruchten van

Merkwaarden

Samen

Mensen die hun krachten bundelen. Die samen risico's delen en samen hun naasten en zaken beschermen.

Dichtbij

Letterlijk én figuurlijk dichtbij onze klanten. Dichtbij en persoonlijk via alle kanalen. Van Univé App tot winkel.

Doen!

Univé doet wat het zegt, en zegt wat het doet. Altijd de focus op het vinden van een oplossing. Niet star, maar flexibel.

Annemieke van der Zalm

Merkspecialist

Peter Vording

Projectleider

Een ander soort winst

In 2023 lanceerden we een nieuwe merkcampagne: winst waar jij blij van wordt. Daarmee trekken we de aandacht, zetten mensen aan het denken en laten we zien waarom Univé het anders doet.

Dat Univé verzekeringen aanbiedt, weten de meeste mensen wel. Wat minder mensen weten: Univé doet veel meer voor haar leden. Annemieke: 'Toen we uitlegden dat we een coöperatie zijn, dat we dus heel anders georganiseerd zijn en dat we meer voor onze leden doen dan alleen verzekeren... dat was voor veel mensen onbekend. Oók voor onze leden. Zo ontstond het idee om de merkcampagne te gebruiken om de coöperatie in het spotlicht te zetten.'

'Bij ons staan niet de aandeelhouders, maar de leden centraal', legt Peter uit, 'die staan we bij met oprecht advies, persoonlijke dienstverlening en initiatieven die hun buurt fijner en veiliger maken. En als wij geld overhouden, geven we dat terug aan onze leden en aan de maatschappij.'

➔ Lees Annemieke en Peter's verhaal

'Ook wij kunnen geld overhouden, maar wij zorgen dat het ten goede komt aan de leden.'

Strategie

Een duurzame koers voor mens, milieu en maatschappij

In de wereld om ons heen gebeurt veel. Klimaatverandering, oorlogen aan de grens van Europa, stijgende prijzen en armoede. Stuk voor stuk zijn het onderwerpen die ons gevoel van zekerheid beïnvloeden. Univé wil vanuit haar coöperatieve gedachtegoed juist zekerheid bieden en er zijn voor elkaar op de momenten die ertoe doen. We zetten ons actief in voor onze leden en hun lokale gemeenschap. En voor onze medewerkers, zodat zij met plezier en vitaal hun werk kunnen doen. Dit alles doen we door in onze strategie te kiezen voor duurzaam, inclusief en solidair.

Ledenbelang staat voorop

Univé is geen gewone verzekeraar. We zijn een coöperatie. Dit betekent veel voor onze manier van werken: bij alles wat we doen, staat het ledenbelang voorop. Onze Ledenraad heeft bijvoorbeeld het document 'Univé Ledenbehoefte' opgesteld, om zo de belangen van de leden van Univé goed te kunnen behartigen. En we bieden onze leden praktische oplossingen om schade te voorkomen en risico's te beperken en te verzekeren. Een voorbeeld hiervan is Univé CyberGerust. Cyberhulp die onze leden standaard krijgen bij alle verzekeringen. De Univé Cyberhelpdesk biedt leden advies om cybercriminelen buiten de deur te houden. Univé biedt haar leden zekerheid, niet alleen met onze producten en diensten. Ook door naast onze leden te staan als ze ons nodig hebben. We staan dicht bij onze leden met alle kanalen van onze omnichannel strategie: met onze persoonlijke adviseurs

in lokale winkels, via de Univé app en de website. En met de rol die we pakken in de maatschappij. Zo helpen we om sociale verbindingen te versterken en te bouwen aan een samenleving waarin iedereen meedoet.

Iedereen doet mee

Wij vinden het belangrijk dat iedereen mee kan doen. Je veilig voelen en jezelf mogen zijn, dat is wat we willen voor onze leden en medewerkers. Univé ontstond 230 jaar geleden vanuit de lokale gemeenschap. Nog steeds is de lokale gemeenschap voor ons de basis. Wij zijn ervan overtuigd dat een samenleving waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen en voor elkaar zorgen, leidt tot een plezieriger en veiliger leven voor de inwoners. Daarom pakt Univé haar rol in de lokale samenleving. Door er samen met Fonds Gehandicaptensport voor te zorgen dat mensen met een beperking bijvoorbeeld kunnen basketballen. Daarnaast ondersteunt

Stichting Univé Buurtfonds allerlei lokale activiteiten en initiatieven waarmee mensen hun eigen buurt verbeteren. Van speeltuin tot ontmoetingsplek, en van beweegactiviteiten tot gezonde voeding. Dat is winst waar je blij van wordt.

Goed werkgeverschap

Onze medewerkers zijn onze grootste kracht, zonder hen geen Univé. We willen voor hen dan ook een topwerkgever zijn en zetten ons in voor goed werkgeverschap. We zijn trots dat Coöperatie Univé in het voorjaar van 2023 in de top 10 Best Workplaces Nederland stond (positie 6) en in september 2023 in de top 150 Best Workplaces Europe (positie 40). Onze medewerkers kunnen rekenen op een werkgever die hen ondersteunt en kansen biedt om zich te ontwikkelen. Nu en in de toekomst.

Een belangrijk thema voor Univé is diversiteit en inclusie. We zetten in op zowel diversiteit als inclusie, dus: verschillend zijn én verschillen omarmen. Het is onze overtuiging dat meer diversiteit en een inclusieve manier van werken onze organisatie verrijken. Het biedt ons kansen om te leren van andere culturen of overtuigingen. Daarnaast maakt het ons als organisatie wendbaarder in een samenleving die verandert.

Het belang dat we bij Univé hechten aan diversiteit en inclusie, bevestigden we in oktober 2023 met de ondertekening van het Charter Diversiteit van de Sociaal Economische Raad. Daarmee leggen we onze concrete ambitie vast om het aandeel collega's met een migratieachtergrond de komende jaren te laten groeien. Ook hebben we de ambitie om meer collega's met een beperking in het arbeidsvermogen te verwelkomen. Voor nadere informatie verwijzen we naar het hoofdstuk Duurzame strategie "Samen zetten we de toon" en naar de website unive.nl.

Werken aan het welzijn voor alle generaties

Wij voelen een verantwoordelijkheid voor de toekomst van huidige én nieuwe generaties. Daarom maken we zoveel mogelijk duurzame keuzes. We werken aan het verkleinen van onze CO₂-footprint. Door voor woon-werkverkeer vaker gebruik te maken van bijvoorbeeld de fiets of het openbaar vervoer.

Bovendien vragen we ook van anderen om duurzame keuzes te maken. Een voorbeeld hiervan is onze samenwerking met auto-schadeherstellers. Voor herstel van auto-schade zijn alle samenwerkende partners aangesloten bij het keurmerk GroenGedaan! of een vergelijkbaar keurmerk zoals Erkend Duurzaam. Zo werken we samen met onze toeleveranciers aan het verminderen van onze CO₂-uitstoot.

Werken aan het welzijn van nieuwe generaties gaat niet alleen over klimaat. Het gaat ook over gezond leven, over een gezonde leef- en werkomgeving en er zijn voor elkaar. Daarom ondersteunen we activiteiten die de vitaliteit van onze medewerkers en leden verhogen. Zo zorgen we met elkaar voor een positieve impact van Univé op onze medewerkers, onze leden en hun leefomgeving.

Organogram

Zo zit Univé in elkaar

Univé Groep en de regionale Univé's vormen samen de Univé Formule. Zij werken op organisatorisch vlak nauw samen. In juridische zin staan Univé Groep en de regionale Univé's los van elkaar: de regionale Univé's zijn zelfstandige rechtspersonen.

De Univé-organisatie

Univé Groep vormt samen met de regionale Univé's de Univé Formule. Het moederbedrijf in de Univé Groep is Coöperatie Univé U.A. (verder ook wel: de coöperatie). Onder Univé Groep vallen de dochterondernemingen N.V. Univé Schade, N.V. Univé Her, Univé Diensten B.V. en Univé Services B.V.¹ Coöperatie Univé is bestuurder van één stichting: Stichting Univé Rechtshulp. Stichting Univé Buurtfonds beschikt over een eigen bestuur.

Samenwerkingen

Coöperatie Univé werkt exclusief samen met de regionale Univé's op het gebied van schadeverzekeringen en met Coöperatie VGZ U.A. op het gebied van zorgverzekeringen. Wanneer we in dit verslag spreken over Univé Groep bedoelen we daarmee Coöperatie Univé en de met haar verbonden dochterondernemingen en stichtingen. Waar in dit verslag wordt gesproken over Univé Formule bedoelen we daarmee Univé Groep en de regionale Univé's gezamenlijk.

Op 31 december 2023 zag de Univé Formule er als volgt uit:

¹ Univé Services B.V. maakt voor haar activiteiten op het gebied van Duurzame Zekerheid gebruik van dochtermaatschappijen.

2023 in cijfers

Kerncijfers 2023 in cijfers

Univé Formule

1,8 miljoen

Leden

1,7 miljoen in 2022

8 in 2022

8

Regionale
Univé's

5,0 miljoen

Verzekeringen

4,9 miljoen in 2022

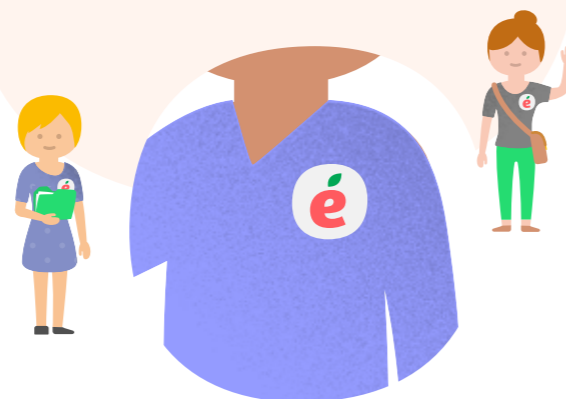
3.197

Medewerkers

In loondienst en externen en uitzendkrachten. Waarvan 1.228 mensen bij Univé Groep en 1.969 bij de Regionale Univé's.

3.044 in 2022

In loondienst en externen en uitzendkrachten. Waarvan 1.124 mensen bij Univé Groep en 1.920 bij de Regionale Univé's.

100 in 2022

100

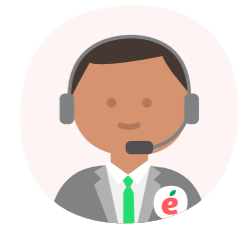
Lokale
winkels

Erkenningen en scores

Consumentenbond

Fietsverzekering

Beste uit
de Test
oktober 2023

8,4

Contactteurendheid

8,4 in 2022

In het Contact tevredenheidsonderzoek (CTO) wordt de klant gevraagd naar de tevredenheid van het contact (cijfers tussen de 1 en 10).

Net Promoter Score (NPS)

35,7

36,4 in 2022

De Net Promoter Score (NPS) is onderdeel van de uitvraag in het kader van het Contact tevredenheidsonderzoek (CTO). In het onderzoek naar de Net Promoter Score staat de vraag 'hoe waarschijnlijk is het dat klanten Univé zouden aanbevelen aan anderen' centraal. De score kan lopen van -100 tot +100.

21 in 2022

14

Klantenmonitor
Zorgverzekeringen®

De Klantenmonitor Zorgverzekeringen wordt jaarlijks gehouden aan het begin van het jaar. Het is een kwantitatief online onderzoek onder de eigen klanten van zorgverzekeraars. Na 3 opeenvolgende jaren van stijging laat Univé een lichte daling zien ten opzichte van vorig jaar. Dit wordt veroorzaakt door een lagere waardering op het gebied van o.a. administratieve verwerking. Onderliggende ervaringen op het gebied van premie, app en algemene ervaringen zijn wel licht gestegen. De marktgemiddelde Net Promoter Score (NPS) Klantenmonitor Zorgverzekeringen in 2023 is 16. De gemiddelde tevredenheid blijft op 8,2 staan.

90,7 %

Task completion
rate (TCR)

De Task completion rate (TCR) is onderdeel van de uitvraag in het kader van het Contact tevredenheidsonderzoek (CTO). Aan de leden wordt gevraagd met welk doel ze contact hebben gehad met Univé en of het doel is behaald.

'Beste website 2023'
categorie verzekeringen

2e prijs
populairste
website 2023

categorie
verzekeringen

Jaarlijks organiseert Emerce en marktonderzoeksbureau Multiscope de Website van het Jaar Verkiezing.

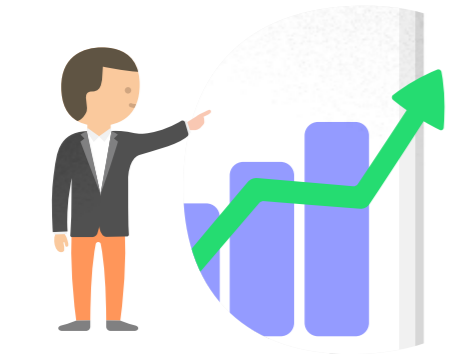
Onderzoek Moneyview

5 sterren
Rechtsbijstand Particulier Premie
Doorlopende reis premie
Auto WA en BC Premie
Fietsverzekering voorwaarden
AOV voorwaarden

Moneyview is een onafhankelijk instantie die producten van verzekeraars realtime monitort en benchmarkt. MoneyView geeft hierop een waardering van 1 tot en met 5 sterren wat laat zien hoe competitief producten zijn op belangrijke kenmerken.

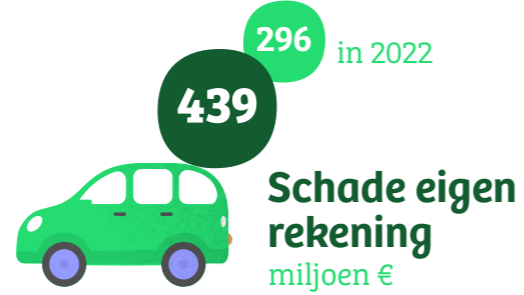
Winst en verlies Univé Groep

683 Verdiende premies
eigen rekening (bruto)

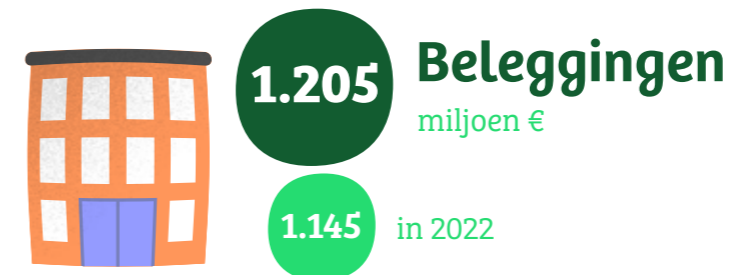
miljoen €

592 in 2022

Vermogen Univé Groep

Coöperatie Univé U.A. (geconsolideerd)

Kort financieel verslag

Financiële prestaties

Univé Groep heeft 2023 met een positief resultaat voor belastingen van € 16 miljoen afgesloten. De nettowinst van Univé Groep over 2023 is € 9 miljoen. In 2023 is een bruto premiegroei gerealiseerd van € 90 miljoen.

In tabel 1 staan de geconsolideerde winst- en verliesrekening van Univé Groep en de enkelvoudige cijfers van Univé Schade en Univé Her. Univé Groep heeft 2023 afgesloten met een nettowinst van € 9 miljoen. Over 2022 was het verlies € 65 miljoen. Het resultaat over 2023 is positief beïnvloed door een winst op beleggingen. Over 2023 is het beleggingsresultaat (inclusief toegerekende beleggingsopbrengsten) € 68 miljoen. Over 2022 was het beleggingsresultaat € -123 miljoen. Over 2023 is het technisch resultaat (inclusief toegerekende beleggingsopbrengsten) € -31 miljoen (2022: € -21 miljoen).

Lager technisch resultaat

Het technisch resultaat (inclusief toegerekende beleggingsopbrengsten) over 2023 bedroeg € -31 miljoen. Daarmee is het technisch resultaat € 10 miljoen lager dan over 2022 (€ -21 miljoen). Dit lagere technisch resultaat wordt voornamelijk veroorzaakt door een hogere schadelast (€ 143 miljoen hoger dan in 2022) en hogere bedrijfskosten (€ 17 miljoen hoger dan in 2022). Hiertegenover staan hogere verdiende premies ten opzichte van 2022 (€ 67 miljoen hoger dan in 2022) en een hogere toegerekende opbrengst uit beleggingen (€ 81 miljoen hoger dan in 2022).

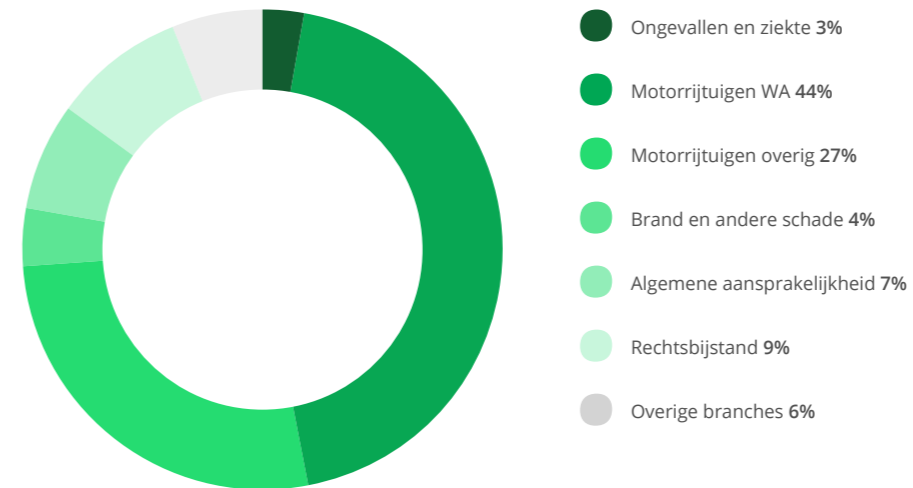
Tabel 1: Winst- en verliesrekening Univé Groep, Univé Schade en Univé Her*

	Univé Groep		Univé Schade		Univé Her	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Bruto premies	683	592	634	562	49	46
Verdiende premies eigen rekening	623	556	611	542	12	13
Toegerekende opbrengst uit beleggingen	29	-52	28	-52	0	0
Schaden eigen rekening	-439	-296	-471	-318	-8	-14
Bedrijfskosten	-233	-217	-154	-142	-4	-3
Overige technische lasten	-12	-12	-12	-12	0	0
Resultaat technische rekening (incl. toegerekende beleggingsopbrengsten)	-31	-21	3	18	1	-4
Beleggingsresultaat (excl. toegerekende beleggingsopbrengsten)	40	-70	10	-24	4	-5
Andere baten en lasten	7	7	1	0	0	0
Resultaat voor belasting	16	-85	13	-6	5	-9
Belastingen	-6	20	-3	2	-1	2
Resultaat na belasting	9	-65	10	-5	4	-6

Cijfers afgerond op miljoenen euro's.

*) De presentatie van de toegerekende opbrengst uit beleggingen is in vergelijking met het jaarverslag 2022 gewijzigd. De toegerekende opbrengst uit beleggingen is in dit jaarverslag opgenomen in het Resultaat technische rekening. In het jaarverslag 2022 is de toegerekende opbrengst uit beleggingen begrepen in het beleggingsresultaat. De vergelijkende cijfers over 2022 zijn hierop aangepast.

Verdeling verdiende premies eigen rekening

De schade ratio is over 2023 70,4%. Als gevolg van een toegenomen schadelast is dit hoger dan in 2022 (53,2%). Mede als gevolg van de toegenomen efficiency in de bedrijfsvoering is de beheerskostenratio verlaagd van 21,3% in 2022 naar 19,6% in 2023.

Groei in premies

De bruto premies zijn ten opzichte van 2022 met € 90 miljoen gegroeid naar € 683 miljoen. De premieomzet van Schade groeide voornamelijk vanwege een toename van het aantal polissen – een stijging van 6,6% in 2023 ten opzichte van 2022 – en het aantal leden in combinatie met een actief propositie- en premiebeleid. Als gevolg van de hogere inflatie zijn de premies van onze Schade verzekeringen in 2023 toegenomen. De bruto premies zijn vooral toegenomen door groei in polissen op het gebied van mobiliteit en de reisverzekeringen. De bruto premies van Univé Her zijn voornamelijk hoger door een toename van de verzekerde waarden en de hogere herverzekeringstarieven.

Schadelast bij Univé Schade

De 'schaden eigen rekening' in 2023 bij Univé Schade was € 471 miljoen. Dit is € 153 miljoen hoger dan in 2022. In de schadelast 2022 is een positief effect van € 34 miljoen opgenomen vanwege het doorvoeren van een stelselwijziging om de langlopende schade-

voorzieningen (meer dan 4 jaar afwikkeltermijn) te verdisconteren. De toename in 2023 komt door een hogere schadelast lopend jaar bij met name mobiliteit. Dit is het gevolg van de groei van de portefeuille, hogere schade-frequenties dan in 2022, stormschaden (Poly, Italië en Slovenië) en hogere gemiddelde schadebedragen door inflatie.

Daarnaast is de 'schadelast oude jaren' toegenomen. Uit de afloopstatistiek van de technische schadevoorziening zoals opgenomen in de jaarrekening blijkt voor 2023 een last van € 22 miljoen. Over 2022 was dit een bate van € 59 miljoen. In boekjaar 2023 lagen de betalingen bij Letsel hoger dan verwacht en daarnaast waren ophogingen op vooral recente oude jaren waar te nemen. De oorzaken zijn onderzocht en de weging van de modellen is aangepast op basis van de conclusies uit dit onderzoek. De belangrijkste aanpassing is geweest dat de schadelast zoals vastgesteld door de behandelaars later wordt meegenomen in de vaststelling van de voorziening. Daarnaast is de 'schadelast oude jaren' hoger door de toegenomen inflatie en de rente-effecten vanwege de verdiscontering van de langlopende schadevoorzieningen (meer dan 4 jaar afwikkeltermijn). De lagere rente heeft een positief effect gehad op de beleggingsopbrengsten (en de toegerekende opbrengst uit beleggingen aan het resultaat technische rekening).

Schadelast bij Univé Her

De 'schaden eigen rekening' in 2023 bij Univé Her was € 8 miljoen. Dit is € 6 miljoen lager dan in 2022. De afname van de schadelasten opzichte van 2022 is met name het gevolg van het ontbreken van stormschade in 2023 (2022: € 8,9 miljoen). De bruto schadelast van de brandschaden in 2023 is € 3,3 miljoen hoger dan in 2022. Dit komt door een hoger aantal branden (2023: 14 en in 2022: 8).

Hogere kosten Univé Services en Univé Rechtshulp

De kosten van Univé Services en Univé Rechtshulp worden geheel doorbelast aan de andere entiteiten van Univé. In totaal ging het in 2023 om € 200 miljoen aan kosten (2022: € 188 miljoen) van Univé Services. Het hogere kostenniveau wordt veroorzaakt door hogere personeelskosten als gevolg van gemiddeld meer werknemers in 2023 in vergelijking met 2022 en door (CAO)verhogingen van de brutolonen. Daarnaast zijn de acquisitiekosten en ICT-kosten toegenomen. Van de kosten was € 172 miljoen (2022: € 161 miljoen) opgenomen bij Univé Groep. Aan de regionale Univé's werd € 28 miljoen doorbelast (2022: € 27 miljoen). De totale kosten van Univé Rechtshulp bedroegen € 42 miljoen (2022: € 37 miljoen). Deze kosten heeft Univé Rechtshulp doorbelast aan Univé Schade.

Positieve rendementen op beleggingen in 2023

Na een jaar met negatieve beleggingsrendementen in 2022, was ook 2023 weer een bewogen jaar op de financiële markten. Gedurende het jaar was het de vraag of er een recessie zou komen in de Verenigde Staten en Europa of dat een zachte landing van de economie mogelijk zou zijn (afnemende inflatie zonder een economische recessie). In het begin van 2023 verdwenen de recessiezorgen wat naar de achtergrond. Dit kwam door dalende energieprijzen en de heropening van de Chinese economie na het terugbrengen van de strenge covidmaatregelen. In maart ontstonden er desondanks wereldwijd zorgen over het financiële systeem door het

faillissement van Silicon Valley Bank in de Verenigde Staten en de overname van Credit Suisse door UBS. De economie (vooral die van de Verenigde Staten) hield net als de arbeidsmarkten van de Verenigde Staten en van Europa echter goed stand. Hierdoor hielden centrale banken hun aandacht gericht op het bestrijden van de te hoge inflatie. Dit zorgde voor een rentestijging naar hoogtes die de laatste tien jaar niet zijn gezien en die een negatieve impact hadden op het rendement op obligaties en aandelen.

Vanaf eind oktober tot het einde van het jaar was er weer een sterke stijging van koersen van de verschillende beleggingscategorieën te zien. Oorzaak hiervan was een afnemende inflatie, waardoor beleggers optimistischer werden over de kansen op een zachte landing van de economie. De positieve stemming werd in december verder aangewakkerd, vooral omdat de Amerikaanse centrale bank aangaf renteverlagingen te verwachten in 2024. Dit was meer dan verwacht en gaf hoop dat de economie komend jaar wat meer lucht kan krijgen door minder streng monetair beleid.

Er was weliswaar sprake van een grillig verloop, maar over het hele jaar gezien presteerden de meeste beleggingscategorieën in 2023 goed. Na twee mindere jaren (door forse rentestijgingen) lieten obligaties, een beter jaar zien in 2023. Dit was met name dankzij het sterke herstel in de laatste twee maanden van het jaar, veroorzaakt door een daling van de rente en lagere risico-opslagen. Aandelen presteerden verder goed over alle regio's.

Uiteindelijk leidden de ontwikkelingen op de financiële markten tot een positief beleggingsresultaat van Univé Groep: het jaar is beëindigd met een winst van € 68 miljoen. De grootste winst werd behaald op de beleggingen in bedrijfsobligaties (€ 29,5 miljoen), aandelen (€ 27,8 miljoen) en hypotheek (€ 9,7 miljoen). De stijging van de waarde van vastrentende beleggingen wordt veroorzaakt door een lagere rente. Deze beleggingen worden mede aangehouden om het renterisico

van de verplichtingen (van Univé Schade) af te dekken. Een deel van de winst of verlies op deze beleggingen wordt daarom geabsorbeerd door de voorzieningen.

Beleggingsresultaat Univé Schade

Het beleggingsrendement voor Univé Schade kwam in 2023 uit op een winst van € 37,7 miljoen. Univé Schade belegt overwegend (> 90%) in vastrentende instrumenten en profiteerde dus van de lagere rente. Dit gold met name voor bedrijfsobligaties (€ 24,9 miljoen) en hypotheek (€ 6,3 miljoen). De allocatie naar staatsobligaties is vrij klein, waardoor de winst op deze belegging € 2,8 miljoen lager uitkwam.

Beleggingsresultaat Univé Her

Univé Her sloot 2023 af met een positief beleggingsresultaat van € 4,5 miljoen. De portefeuille van Univé Her profiteerde met name van de lagere rente. De beleggingsresultaten van bedrijfsobligaties (€ 2,3 miljoen) en liquide (rentegevoelige) beleggingen (€ 1,5 miljoen) zorgden voor de grootste winst.

Univé Groep: hoger eigen vermogen en lagere solvabiliteitsratio

Het eigen vermogen van Univé Groep bedroeg eind 2023 € 705 miljoen (eind 2022: € 696 miljoen). De toename van het eigen vermogen komt hoofdzakelijk door toevoeging van de nettowinst over 2023 van € 9 miljoen. De solvabiliteitsratio van Univé Groep is in 2023 afgenomen tot 284% (2022: 334%). Deze afname is een gevolg van hogere kapitaalsvereisten. De interne doelsolvabiliteitsnorm van Univé Groep is vastgesteld op een SCR-ratio van 200%. Eind 2023 beschikt Univé Groep over een solide vermogens- en solvabiliteitspositie.

Beleggingsportefeuille

Binnen de Univé Groep sluiten de beleggingsportefeuilles aan bij het risicoprofiel van de desbetreffende entiteit. Voor Coöperatie Univé zijn de beleggingen voornamelijk ondergebracht in aandelen en vastrentende waarden (obligaties en hypothecaire lenin-

gen). Univé Schade heeft voornamelijk belegd in vastrentende waarden (obligaties en hypothecaire leningen) en bij Univé Her vormen de beleggingen in liquiditeiten en bedrijfsobligaties het grootste deel.

Voor Univé Groep is in 2023 de samenstelling van de beleggingscategorieën grotendeels gelijk gebleven. De posities in de verschillende beleggingscategorieën eind 2023 passen bij de solvabiliteitsratio van 284% van Univé Groep. Meer details vindt u in de diagrammen met de samenstelling van de verschillende beleggingscategorieën.

Technische schadevoorziening Univé Schade

De technische voorziening voor te betalen schaden van Univé Schade was eind 2023 € 521 miljoen (2022: € 461 miljoen). Per saldo is de technische voorziening voor te betalen schaden ten opzichte van vorig boekjaar toegenomen met € 60 miljoen. Deze toename komt vooral door de groei van het aantal verzekeringen, de toegenomen inflatie en ophogingen op oude schadejaren bij letsel.

Toename liquiditeitspositie

Voor Univé Groep heeft het positieve resultaat over 2023 gecombineerd met een toevoeging aan de technische voorzieningen geleid tot een kasstroom uit operationele activiteiten van € 35 miljoen. De kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten bedroeg over 2023 € -6 miljoen. De kasstroom uit financieringsactiviteiten bedroeg over 2023 € 1 miljoen. Dit betekende een toename van de liquide middelen van Univé Groep met € 30 miljoen. Eind 2023 heeft de Univé Groep een goede liquiditeitspositie. Tevens is Univé Groep in staat om een significant deel van de beleggingen op korte termijn om te zetten in liquide middelen als we dat noodzakelijk vinden. Hierdoor is externe financiering niet noodzakelijk. De current ratio bedraagt 2,12 en dit is nagenoeg vergelijkbaar met 2022 (2,00). Hiermee is Univé Groep goed in staat om aan haar kortlopende betalingsverplichtingen te voldoen.

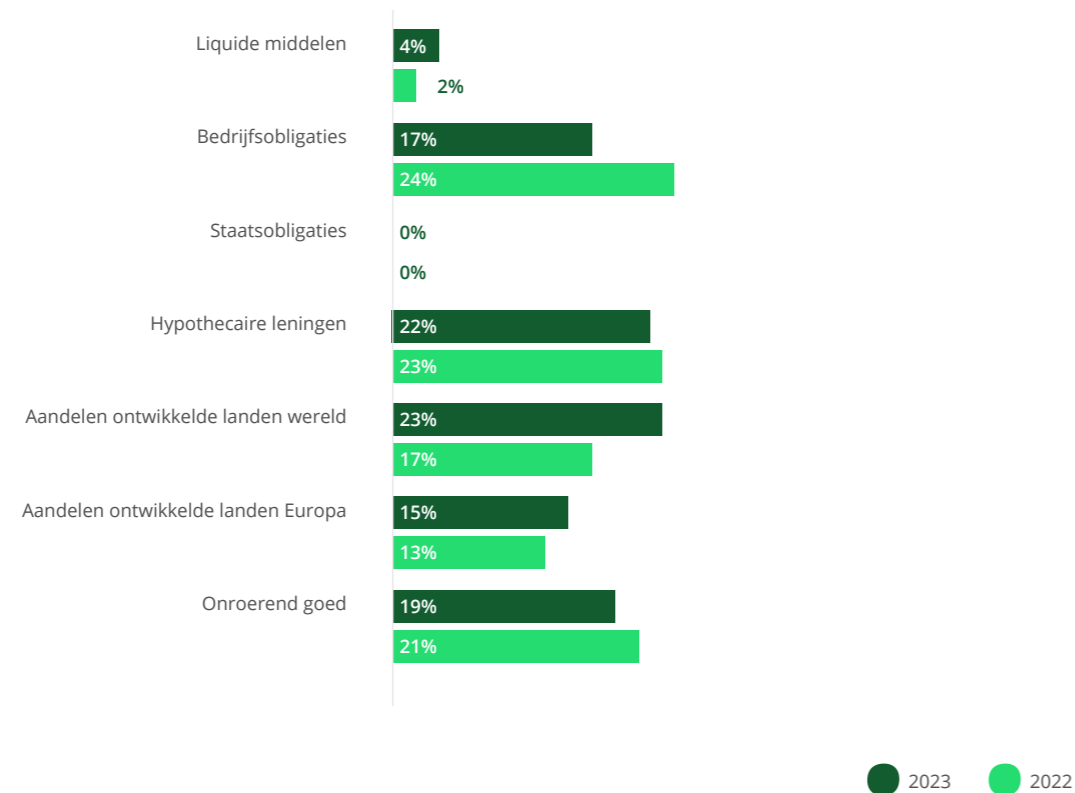
Tabel 2: Kosten Univé Services (x € 1.000.000)					
Totaal		Doorbelast aan Univé Groep		Doorbelast aan Regionale Univé's	
2023	2022	2023	2022	2023	2022
200	188	172	161	28	27

Tabel 3: Kosten Univé Rechtshulp (x € 1.000.000)			
Totaal		Doorbelast aan Univé Groep	
2023	2022	2023	2022
42	37	42	37

Tabel 4: Ratio's Coöperatie Univé U.A. (geconsolideerd)		
	2023	2022
Solvabiliteitsratio	284%	334%
Schaderatio	70,4%	53,2%
Beheerskostenratio	19,6%	21,3%
Provisieratio	17,9%	17,7%
Overige technische lasten ratio	1,9%	2,2%
Combined Operating Ratio	109,6%	94,4%

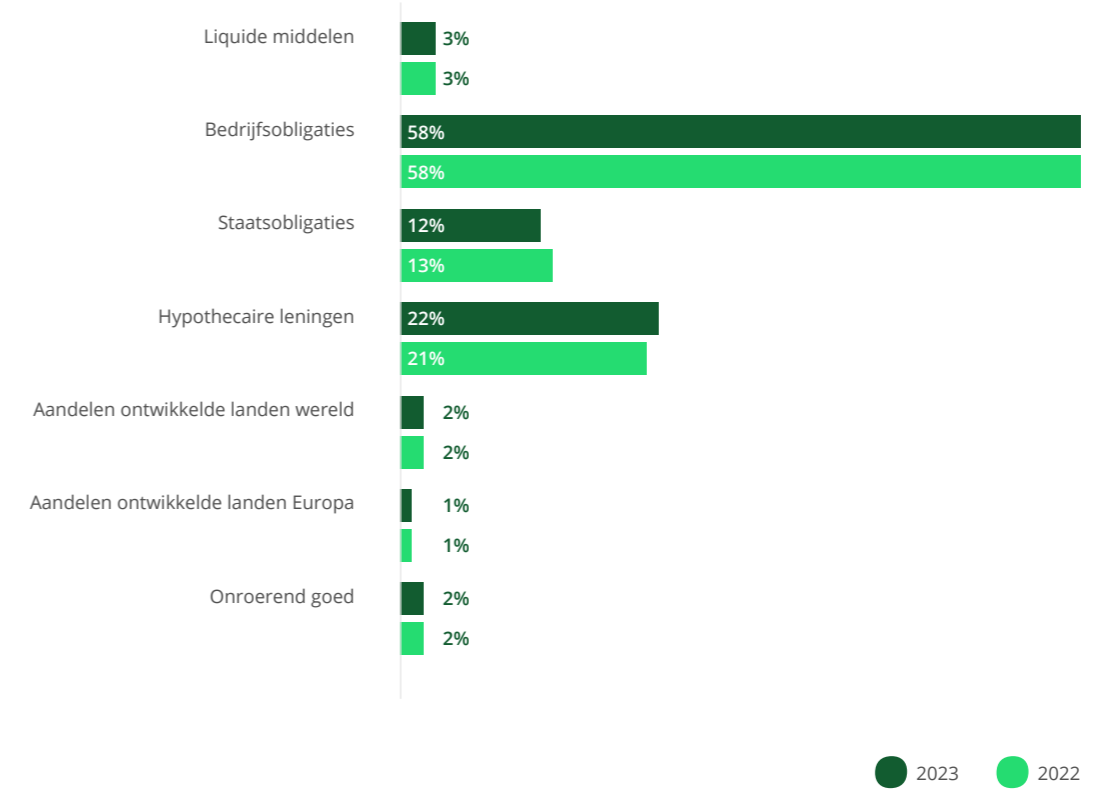
Belegd vermogen Coöperatie (enkelvoudig)

Het belegd vermogen van Coöperatie Univé (enkelvoudig) bedroeg op 31 december 2023 € 321 miljoen (2022: € 308 miljoen) en was als volgt samengesteld:

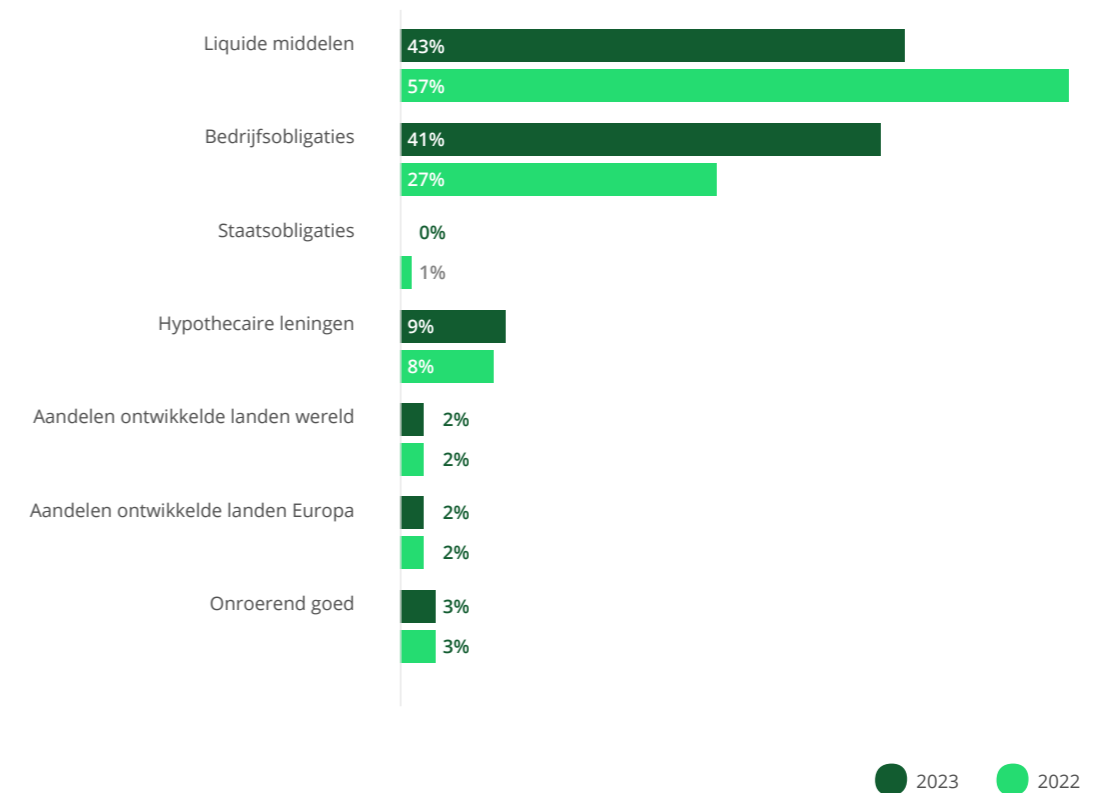
Belegd vermogen Univé Schade

Het belegd vermogen van Univé Schade bedroeg op 31 december 2023 € 783 miljoen (2022: € 744 miljoen) en was als volgt samengesteld:

Belegd vermogen Univé Her

Het belegd vermogen van Univé Her bedroeg op 31 december 2023 € 100 miljoen (2022: € 93 miljoen) en was als volgt samengesteld:

'Onze jongens hebben keihard gewerkt.'

Henk Huidink

Schade-expert bij Univé

Ingrid Wolves

Mede-eigenaar van transport- en bergingsbedrijf Wolves

Terughalen beschadigde voertuigen na noodweer

Een zware storm, met hagelstenen zo groot als tennisballen, maakte in de zomer van 2023 abrupt een einde aan de vakantie van veel Nederlanders in Italië en Slovenië. Univé schade-expert Henk Huidink en Ingrid Wolves van transport- en bergingsbedrijf Wolves vertellen hoe ze er samen voor zorgden dat 1.300 beschadigde auto's terug naar Nederland kwamen.

Ingrid: 'Informatie kwam langzaam op gang – logisch, want zo iets maak je niet vaak mee. We hebben veel ervaring, maar deze situatie was echt uitzonderlijk.' De gerepatrieerde auto's werden in Nederland op één terrein verzameld. Daar beoordeelde Henk de schade. 'Voor ons was het fijn dat Henk de auto's snel doorstuurde, want dan konden wij weer nieuwe auto's kwijt op het terrein,' zegt Ingrid. De relatie tussen Univé en Wolves gaat al ver terug. Henk: 'We hebben een goede band en vertrouwen elkaar. Als je een historie met elkaar hebt, dan weet je dat dingen goed opgelost worden.'

➔ Lees Henk en Ingrid's verhaal

Activiteiten Univé Groep

De meerwaarde van onze coöperatie in praktijk

Voor ons als coöperatie staat het belang van onze leden voorop. We betrekken onze Ledenraad en doen onderzoek om er zeker van te zijn dat onze dienstverlening blijft aansluiten op de behoefte van onze leden. Zowel als het gaat om het voorkomen en beperken van leed en schade, als het bijstaan van leden als er al schade is ontstaan. Het is ons doel om het ledenbelang nóg meer voorop te zetten. Daarom werken we zonder winstoogmerk aan groei in relevantie en een duurzaam rendement. Zodat onze leden ook op de lange termijn de vruchten kunnen blijven plukken.

Handelen vanuit ledenbelang

Schade door noodweer en storm

In juli zorgde noodweer in Noord-Italië en Slovenië voor veel persoonlijk leed en schade aan auto's, caravans en campers. Univé heeft ruim 1.000 meldingen van gedupeerde leden ontvangen. Een calamiteitenteam heeft de getroffen leden ontzorgd door het geven van uitleg, een luisterend oor en mee te denken. Samen met onze partners hebben we ervoor gezorgd dat alle voertuigen van onze leden zijn gerepatrieerd. In dezelfde maand werd Nederland getroffen door een van de zwaarste zomerstormen van de afgelopen 50 jaar: storm Poly. Veel schade aan woningen en auto's was het gevolg. Ook hier stond Univé klaar om de leden te helpen. Univé Schade ontving ruim 1.200 schademeldingen na storm Poly.

Zorg voor leden in moeilijke tijden

Voor veel Nederlanders is hun financiële situatie nog steeds zorgelijk. De energiekosten zijn nog niet gedaald naar de niveaus van voor 2022, de kosten van levensonderhoud stegen flink in 2023 en de inflatie bleef hoog. Voor sommige leden betekende dit dat zij hun premie niet meer konden betalen. Ook leden die voorheen altijd op tijd hun premie betaalden, kwamen in betalingsproblemen. Dit gaat ons aan het hart. Wij willen onze leden helpen, juist ook als het even iets minder gaat. Dat doen we op verschillende manieren:

- We signaleren vroegtijdig betalingsachterstanden en wijzen onze leden op de mogelijkheden van Geldfit (een initiatief van de Nederlandse Schuldhulproute). Zo voorkomen we met elkaar problematische schulden op de lange termijn.
- Soms ontkomen we niet aan een incasso-procedure. Het incassobureau waar we mee samenwerken is net als Univé aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulproute. Dit betekent onder andere dat we ons niet primair als schuldeiser opstellen, maar juist kijken naar de persoonlijk omstandigheden van onze leden. Een voor de leden haalbare betalingsregeling heeft dan de voorkeur boven een verdere procedure. Ons incasso-

bureau wijst leden ook actief op de mogelijkheden van Geldfit.

- In 2023 zijn we van start gegaan met een pilot waarbij particuliere leden met beginnende betalingsachterstanden vijf maanden de tijd krijgen om financieel orde op zaken te stellen. Het gaat daarbij om inzicht in het totale financiële plaatje. De begeleiding wordt verzorgd door stichting Het Vaste Lasten Pakket. Univé draagt tijdens de pilot de kosten voor deze begeleiding.

Duurzaam schadeherstel

tegen reëel tarief

Univé staat voor eerlijke, veilige en fatsoenlijke verzekeringen en diensten, die rekening houden met mens, milieu en leefomgeving. We werken samen met organisaties die, net als wij, doelen nastreven voor een duurzame samenleving. Voor herstel van autoschade zijn alle samenwerkende partners aangesloten bij het keurmerk GroenGedaan! of een vergelijkbaar keurmerk zoals Erkend Duurzaam.

De tweede stap – in 2023 – was de start met het keurmerk GroenGedaan! voor bouwbedrijven en glaszetters waarmee Univé samenwerkt. Onze ambitie is dat in 2024 ook de overige schadeherstelbedrijven waarmee we samenwerken het keurmerk Groengedaan! of een ander, vergelijkbaar keurmerk hebben. Univé biedt hiermee haar leden aantoonbaar duurzaam schadeherstel. Daarnaast willen we onze leden een betaalbare premie bieden. Met de schadeherstellers waarmee we samenwerken, maken we jaarlijks tariefafspraken. Zo zorgen we dat we aan hen een faire prijs betalen. En dat de premie voor onze leden betaalbaar kan blijven.

Verzekeren mogelijk maken in de agrarische sector

Ondernemers in de agrarische sector kregen de afgelopen jaren een aantal flinke problemen op hun bordje. De gevolgen van klimaatverandering werden merkbaar, in de vorm van noodweer met extreme regenval, afgewisseld met voor Nederlandse begrippen

langdurige droogte. Daarnaast kregen agrariërs te maken met beperkingen door de regels voor stikstofemissie.

Deze problemen brengen grote risico's mee voor de bedrijfsvoering. Denk aan schade door brand of overstroming. Tegen deze schade wil je je als ondernemer verzekeren. Daarom werkten Univé Her, de regionale Univé's en Univé Schade samen aan een oplossing speciaal voor de agrarische sector: het Agromodel. Dat betekent: verzekeren van de risico's mogelijk maken en risicospreiding, waardoor de agrariërs kunnen blijven ondernemen en de sector zich op een verantwoorde manier kan blijven ontwikkelen. Risico's die we vanwege hun omvang normaal gesproken niet kunnen verzekeren, kunnen we nu wel verzekeren, omdat de regionale Univé's, Univé Schade en Univé Her deze samen dragen. De regionale Univé's werken samen in virtuele kennis- en acceptatieteams en nemen een stuk van het herverzekeren over. Zo staan we samen sterk.

'Univé vindt het belangrijk om samen met haar leden te werken aan producten, diensten en adviezen die goed zijn voor mens, milieu en maatschappij.'

Duurzaam wonen

Univé vindt het belangrijk om samen met haar leden te werken aan producten, diensten en adviezen die goed zijn voor mens, milieu en maatschappij. Als we allemaal een klein steentje bijdragen, knapt onze leefomge-

ving daar al van op. In 2023 zijn we gestart met Duurzaam Wonen: een plek op de Univé-website waar we leden en niet-leden ondersteunen bij het verduurzamen van hun woning. Op de website kunnen mensen eerste inzichten opdoen met de bespaarscan, een vrijblijvend financieel adviesgesprek inplannen en informatie inwinnen over diverse verduurzamingsacties. Denk aan groene energie, isoleren, het juiste onderhoud en duurzaam schadeherstel. Kleinere verduurzamingsartikelen kunnen met korting worden aangeschaft in de bespaarwinkel van Univé Voordeel van Samen. In 2024 blijven we het platform uitbreiden met nieuwe tips, informatie en adviezen.

Producten en diensten met het ledenbelang voorop

Jurist op locatie

Juridische conflicten kunnen veel stress veroorzaken. Met soms ook financiële- of gezondheidsproblemen als gevolg. Bij Univé vinden we het belangrijk om leed en schade door juridische conflicten te voorkomen en te beperken. Op verschillende manieren helpt Univé Rechtshulp daarom leden en niet-leden met juridische ondersteuning. Met een rechtsbijstandsverzekering of juridische hulp op maat bijvoorbeeld. Daarnaast zijn er in aanwezigheid van juristen van Univé Rechtshulp op locatie van de Regionale Univé's juridische spreekuren. Met deze laagdrempelige juridische hulp, willen we voorkomen dat juridische vragen uitgroeien tot een juridisch probleem. Leden én niet-leden kunnen daar op afspraak terecht met hun vragen. Dichtbij huis, op kantoor in de eigen regio. Jurist op locatie wijst de mensen op het spreekuur de weg met advies over mogelijke oplossingen, maar neemt het dossier niet zelf in behandeling.

Sinds dit jaar zijn er ook twee locaties in buurtcentra waar Univé Rechtshulp een juridisch spreekuur heeft.

Aanbod op het gebied van mobiliteit

Het aantal hybride en elektrische voertuigen op de weg groeit. Deze groei zien wij ook

terug in het aantal autoverzekeringen voor hybride en elektrische auto's. Als service bieden wij onze leden daarom sinds kort ook 'laden onderweg' aan. Met de 'laaddruppel' en onze app kunnen onze leden hun elektrische auto bij 200.000 laadstations in Europa opladen voor een lage prijs. 'Laden onderweg' past in de ontwikkelingen van Univé op het gebied van mobiliteit en op het vlak van interactie met leden. Daarbij past ook de Veilig op weg app die we sinds 2022 aanbieden. Ruim 15.000 leden maken inmiddels gebruik van deze app. Daarmee stimuleren we veilig rijgedrag en kunnen de leden bovendien een korting op de autoverzekering krijgen die kan oplopen tot maximaal 10%. In 2024 ontwikkelt Univé Groep het aanbod op het gebied van mobiliteit verder richting flexibele mobiliteit op maat.

Online verzekeringspakket

Particuliere leden kunnen sinds dit jaar online tot vijf verzekeringen tegelijk afsluiten in één pakket. Door één online formulier in te vullen. Voor ondernemers is het ook mogelijk om een passend pakket met verzekeringen af te sluiten, een verzekeringspakket afgestemd op de branche waarin de ondernemer werkt. Daarnaast is er gewerkt aan een pakket voor kleine bedrijven met minder dan 10 medewerkers. Dit pakket komt aan het einde van het eerste kwartaal van 2024 online beschikbaar. Met deze pakketten bieden we gemak en voordeel, met premiekorting tot maximaal 10%. En de garantie dat de verzekeringen in het pakket elkaar niet overlappen.

Huisdierenverzekering

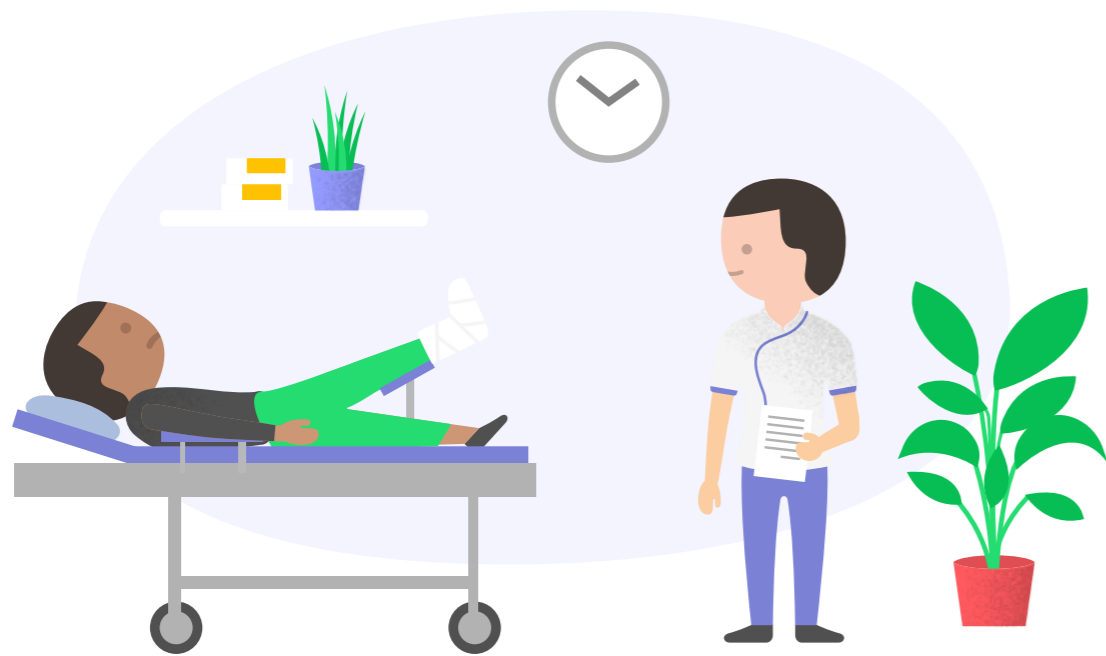
Een hond of kat is vaak onderdeel van het gezin. Bij Univé begrijpen we maar al te goed dat het belangrijk is dat ook dit gezinslid de beste zorg krijgt als dat nodig is. De best mogelijke zorg voor het gezinsmaatje is vaak duur. Dit jaar introduceerden we daarom onze huisdierenverzekering. Hiermee zijn de medische kosten voor hond of kat verzekerd. Voor onze leden een zorg minder: het beste voor hun huisdier en zonder financiële zorgen. Met de huisdierenverzekering voorziet

Univé duidelijk in een behoefte van haar leden: sinds de start in maart 2023 kozen al meer dan 3.000 leden voor deze verzekering.

AOV voor ondernemers

Een arbeidsongeschiktheidsverzekering (AOV) is bij uitstek een verzekering die financiële zekerheid biedt aan ondernemers bij ziekte en arbeidsongeschiktheid. Bij Univé gaan we nog een stapje verder. We helpen ondernemers te voorkomen dat ze uitvallen. Dit doen we bijvoorbeeld met onze AOV-preventiedesk, waar verzekerden hun vragen kunnen bespreken met een arbeidsdeskundige. Daarnaast geven we onze AOV-verzekerden elke 3 jaar een budget van € 500,- om te besteden aan onze preventiediensten. En AOV-verzekerden kunnen kosteloos een preventief arbeidsdeskundig onderzoek laten doen. Mocht een ondernemer toch arbeidsongeschikt raken, dan bieden we financiële zekerheid met een maandelijkse uitkering. Daarnaast helpen we de ondernemer om zo snel mogelijk weer aan het werk te kunnen. Daarvoor hebben we een team van specialisten die helpen om op een verantwoorde manier terug te keren naar het werk. En er zijn experts waar ondernemers terecht kunnen voor advies over bedrijfsvoering en gezondheid.

Sinds juli 2022 biedt Univé de mogelijkheid om de AOV online af te sluiten. Met daarnaast altijd de mogelijkheid om één van onze adviseurs om advies te vragen. Dit past in onze omnichannelstrategie. Onze leden kiezen zelf hoe ze het liefst met ons in contact komen. Direct zelf online afsluiten als ze dat willen of toch persoonlijk advies van een adviseur die altijd beschikbaar blijft. Eind 2022 zagen we een instroom voor onze AOV die een derde hoger lag dan daarvoor. Die stijgende instroom zette in 2023 door met ruim 40 procent.

Univé blijft de arbeidsongeschiktheidsverzekering ook komend jaar verder verbeteren. In 2024 gaat bijvoorbeeld het inkomen dat de ondernemer maximaal kan verzekeren omhoog. En we blijven onze omnichannelstrategie verfijnen, zodat ondernemers die zich online oriënteren, gemakkelijk online de verzekering kunnen afsluiten. Of als ze dat willen snel bij een adviseur terecht kunnen voor meer informatie en advies.

Onze communicatie en het ledenbelang

Altijd persoonlijk bereikbaar

De Univé app is misschien wel het belangrijkste communicatiemiddel voor onze leden. In de app kunnen onze leden zelf snel en gemakkelijk hun verzekeringszaken regelen. Zoals wijzigingen doorgeven, informatie opzoeken en eigen gegevens checken. In 2023 stond het nog gebruiksvriendelijker maken van de Univé app centraal. Met een gloednieuw design, nieuwe functionaliteiten en een persoonlijker benadering van onze leden is de app meer empathisch, eenvoudiger en taakgerichter geworden. We blijven de app ook in 2024 doorontwikkelen, om deze steeds beter te laten aansluiten bij de verwachtingen van onze leden.

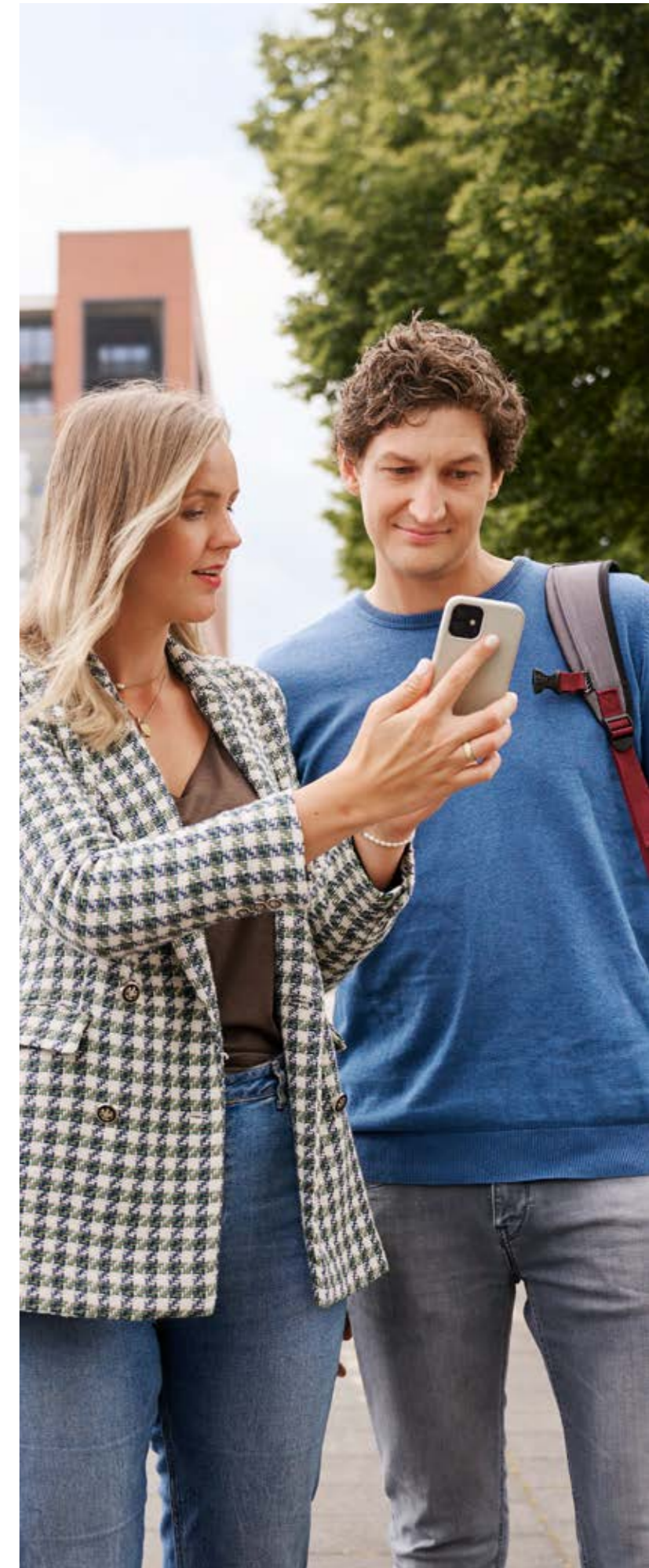
Toegankelijke website

In 2023 is Unive.nl opnieuw uitgeroepen tot 'Beste website van het jaar' in de categorie verzekeraars. Deze prijs laat zien dat onze website de juiste informatie geeft én die

informatie op een gebruiksvriendelijke manier presenteert. Univé test en realiseert dagelijks verbeteringen op alle pagina's binnen haar website om de vindbaarheid en het gebruiksgemak te vergroten. Op die manier hebben we voor onze leden bijvoorbeeld digitale verzekeringsprocessen, zoals online schademelden, verbeterd.

Verbeterde omnichannel aanpak

In het afgelopen jaar heeft Univé de dienstverlening via verschillende klantcontactkanalen flink uitgebreid en verbeterd. Door contactmomenten via verschillende contactkanalen beter op elkaar te laten aansluiten, zorgden we voor een betere klantervaring. Dit blijkt ook uit de Net Promotor Score (NPS). Online en offline kanalen sluiten beter op elkaar aan, waardoor onze leden makkelijker met ons kunnen communiceren. Welk kanaal ze ook kiezen, ze hebben altijd toegang tot de benodigde informatie en ondersteuning. Wij blijven volop werken aan verbetering en vernieuwing van de contactkanalen voor onze leden. Met als doel de toegevoegde waarde voor bestaande en toekomstige leden zo groot mogelijk te maken.

Otto Selles

Teammanager Univé Expertise

Duurzaam schadeherstel: minder vervangen, meer repareren

Univé werkt zoveel mogelijk samen met herstellende partijen die duurzaam werken. Daarom willen wij dat de herstellende partijen met wie we samenwerken een GroenGedaan!-keurmerk hebben of een vergelijkbaar certificaat. Teammanager Otto Selles vertelt erover.

'Herstellende partijen met het GroenGedaan!-keurmerk werken bijvoorbeeld zoveel mogelijk met milieuvriendelijke materialen, verminderen hun energiegebruik, gebruiken materialen opnieuw en recyclen hun afval zoveel mogelijk.' Otto Selles vertelt dat inmiddels 90% van de herstellende partijen waarmee Univé samenwerkt een GroenGedaan!-keurmerk of een vergelijkbaar certificaat heeft.

'Vorig jaar hebben we ook veel gedaan aan bewustwording bij medewerkers, door ze kennis te laten maken met de mogelijkheden van duurzaam schadeherstel. We nemen medewerkers mee naar een hersteller, of nodigen een hersteller uit op kantoor. Een hoogtepunt was de duurzaamheidsmarkt, die we in Zwolle en Assen hebben georganiseerd. 25 herstellende partijen en expertisebedrijven lieten daar duurzame oplossingen zien. Bij duurzaam herstel snijdt het mes aan twee kanten: het is goed voor het milieu, en het is vaak nog goedkoper ook.'

➔ [Lees Otto's verhaal](#)

**'Repareren?
Er kan veel meer
dan je denkt.'**

Een betekenisvol Univé

Bij Univé weten we dat we door samen te werken sterker staan. Vanuit ons coöperatieve gedachtegoed zorgen we al meer dan twee eeuwen voor elkaars veiligheid, zekerheid en welzijn. En dat willen we blijven doen voor toekomstige generaties. Met de duurzame strategie 'Samen zetten we de toon' werken we aan een sterker en betekenisvoller Univé, voor onze leden, hun leefomgeving en voor de samenleving. Hierbij besteden we aandacht aan de drie pijlers: de uitvoering van het klimaatcommitment van de financiële sector, het versterken van de lokale kracht en gemeenschapszin en duurzaam werkgeverschap. Deze pijlers zijn gekoppeld aan de volgende Duurzame Ontwikkelingsdoelen (Sustainable Development Goals) van de Verenigde Naties: Goede gezondheid en welzijn (SDG #3), Klimaatactie (SDG #13) en Partnerships om de doelstellingen te bereiken (SDG #17). We gaan voor een voor ons zo klein mogelijke voetafdruk en voor een positieve impact op onze leefomgeving. Ook hebben we continu oog voor de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers en leden, de zorg voor elkaar en voor de wereld waarin we samen leven.

Alle entiteiten in de Univé Formule hebben de duurzame strategie 'Samen zetten we de toon' omarmd. Duurzaamheid loopt als een rode draad door de doelen en werkwijzen en is onlosmakelijk verbonden met de missie van Univé. Die missie is: bijdragen aan veiligheid, zekerheid en welzijn van onze leden en hun lokale gemeenschap, door samen te werken aan voorkomen, beperken en verzekeren van risico's. We houden daarbij zoveel mogelijk rekening met mens (zowel onze leden als niet-leden), milieu, leefomgeving en samenleving. Daarom verbinden we ons vol overtuiging aan de ambities in het klimaatcommitment van de financiële sector door onze CO₂-footprint in de komende jaren te verkleinen. En onze ambities reiken ook verder dan dat. Hieronder werken we dat verder uit in de paragraaf 'Invulling duurzaamheid: drie pijlers en drie duurzame ontwikkelingsdoelen'.

Het nastreven van een duurzame samenleving voelt voor Univé als vanzelfsprekend. Dit past bij de verantwoordelijkheid die wij als coöperatie voelen voor de toekomst van huidige én nieuwe generaties. Het coöperatieve gedachtegoed is ons antwoord op de groeiende behoefte aan zekerheid bij onze leden. Het staat voor maatschappelijke waarde: bijdragen aan de samenleving in plaats van het nastreven van eigen gewin.

Als ledenorganisatie staan we samen sterk: we gaan voor impact. Daarnaast stimuleren we onze leden om zelf ook verantwoorde keuzes te maken en helpen we hen om hun leefomgeving sociaal en duurzamer te maken.

Invulling duurzaamheid: drie pijlers en drie duurzame ontwikkelingsdoelen

De duurzame ontwikkelingsdoelen Goede gezondheid en welzijn (SDG #3) en Klimaatactie (SDG #13) hebben we in deze paragraaf gekoppeld aan pijler 1 (Klimaatcommitment van de financiële sector) en pijler 2 (Lokale kracht en gemeenschapszin).

Partnerships om de doelstellingen te bereiken (SDG #17) komt op meerdere plekken terug. Deze doelstelling sluit naadloos aan bij onze coöperatieve achtergrond. Univé werkt al jaren samen met organisaties om schade en leed voor onze leden te voorkomen en beperken. We zoeken daarnaast naar organisaties om mee samen te werken aan de duurzame ontwikkelingsdoelen. Want ook daarvoor geldt: door samen te werken, staan we sterker.

In 2023 hadden wij partnerschappen met onder andere Greenchoice, AMREF Flying Doctors, Kika en Vereniging Eigen Huis. Een aantal belangrijke partnerschappen lichten wij hieronder verder toe.

Pijler 1: Klimaatcommitment van de financiële sector en SDG-doel #13 Klimaatactie

De impact van de klimaatverandering is onvoorstelbaar groot, voor onszelf maar vooral ook voor toekomstige generaties. Het afgelopen jaar werd dit op meerdere manieren duidelijk: hitte en droogte, overstromingen en noodweer. De gevolgen waren voor iedereen voelbaar. Bij Univé Groep voelen we ons meer dan verantwoordelijk om, waar we kunnen bij te dragen aan het zo veel mogelijk tegengaan van klimaatverandering. Door onze eigen CO₂-footprint zo klein mogelijk te maken en medewerkers, samenwerkingspartners en onze leden te stimuleren hetzelfde te doen. Dit doen we onder andere op de volgende manieren:

Meedenken over risico's verzekeraar houden

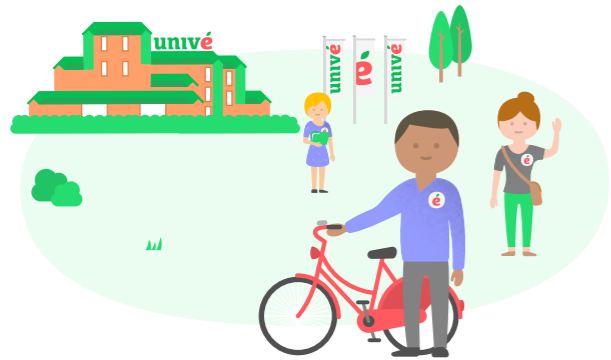
De klimaatverandering brengt nieuwe risico's met zich mee. Denk bijvoorbeeld aan voor Nederland langdurige droogte waardoor het waterpeil zakt. Hierdoor ontstaan meer risico's, bijvoorbeeld voor gebouwen op houten funderingen. Een ander voorbeeld is bebouwing in laaggelegen delen van Nederland. Hoe verzekeraar zijn dit soort nieuwe risico's in de toekomst? In 2023 bouwden wij verder aan onze kennis over klimaatverandering en

de risico's die daarbij horen. Zo krijgen we meer zicht op de ontwikkeling van risico's. Deze kennis gebruiken we om de risico's voor onze leden te beperken en/of verzekeraar te houden. Nu én in de toekomst.

Onze CO₂-footprint

Univé Groep heeft de ambitie om de CO₂-footprint in de komende jaren te verkleinen in lijn met het klimaatcommitment financiële sector. De CO₂-footprint van de Univé Groep bepalen we sinds 2018 met behulp van de Milieubarometer van Stimular. Deze tool vertaalt de verbruiksgegevens van onder andere elektra, gas en mobiliteit naar grafieken die onze milieubelasting inzichtelijk maken. Op deze manier monitoren we of we voldoen aan de wet- en regelgeving en aan de klimaatdoelen uit het klimaatcommitment van de financiële sector. Ook stellen we daarmee vast waar voor Facilitaire zaken & inkoop de hoogste CO₂-uitstoot ligt. Zo kunnen we gericht maatregelen nemen om die uitstoot te verminderen.

Het gasverbruik is ten opzichte van vorig jaar licht gedaald, het elektraverbruik is juist iets gestegen. Gasgestookte installaties zijn hier en daar uitgeschakeld. Andere installaties verbruiken meer elektra. Het aantal gedeclareerde kilometers voor woon-werk- en zakelijk verkeer was dit jaar hoger dan vorig jaar. Dat veroorzaakt meer CO₂-uitstoot. Verklaring hiervoor is dat na corona collega's weer vaker naar kantoor reizen.

Duurzame mobiliteit

De Rijksoverheid heeft als doel de verduurzaming van woon-werkverkeer en zakelijke mobiliteit te versnellen. In 2030 moeten CO₂-

uitstoot van woon-werkverkeer en zakelijk personenvervoer met 1 Mton gereduceerd zijn. Grote werkgevers (met 100 werknemers of meer) moeten daarom met ingang van 1 juli 2024 jaarlijks rapporteren over de kilometers die hun medewerkers afleggen voor woon-werk- en zakelijk verkeer.

Om de CO₂-uitstoot van Univé Groep te beperken, heeft de Raad van Bestuur in 2022 besloten om over te gaan op een leasewagenpark dat enkel uit elektrische auto's bestaat. We verwachten dat uiterlijk in 2027 alle leaseautorijders elektrisch rijden.

Univé Groep beschikt daarnaast over fietsregelingen om duurzaam woon-werkverkeer voor de medewerkers te stimuleren.

Duurzame gebouwen

Het is onze ambitie om in 2035 te voldoen aan de doelen van het klimaatcommitment van de financiële sector. Voor onze gebouwen betekent dit dat we blijven streven naar een vermindering van de CO₂-uitstoot. In 2023 zetten we de eerste stappen richting duurzame gebouwen en installaties. Acties die we uitvoerden waren onder andere het vervangen van de huidige noodverlichting door LED in alle kantoren en het uitzetten van 2 van de 3 CV-ketels in een van onze kantoren.

Univé Groep streeft ernaar haar kantoren toekomstbestendig te maken. Daarvoor onderzoeken we onder andere welke technische installaties we het beste kunnen gebruiken voor de klimaatinrichting van de kantoren. In 2023 onderzochten we drie mogelijke installaties:

- Warmte-koude opslag (WKO);
- Een hybride installatie;
- Variable refrigerant volume (VRV).

We kunnen toekomstbestendige kantoren realiseren door het gebruik van gas tot nul terug te brengen en daarnaast het elektriciteitsverbruik zoveel mogelijk te verminderen. Uit onderzoek bleek dat VRV voor onze kantoren de meest kansrijke optie is op weg naar

toekomstbestendigheid. VRV werken we in 2024 verder uit.

Duurzaam werken

IT-diensten zijn belangrijk voor onze organisatie. Het nadeel is dat ze veel energie verbruiken. We onderzoeken of we onze IT-diensten energiezuiniger kunnen maken. Bij inkoop van nieuwe apparatuur is het energieverbruik/energielabel van een apparaat bijvoorbeeld het belangrijkste criterium voor aanschaf. Alle randapparatuur zetten we in voor een tweede leven of recyclen we op een verantwoorde manier. En natuurlijk gebruiken we zo min mogelijk papier, scheiden we ons afval op kantoor en laten we lampen niet onnodig branden.

Recyclen materialen

Verderop in het jaarverslag benoemen we het hergebruik van materialen van Univé Supporter van Sport. Een ander voorbeeld zijn de autoschadeherstellers waarmee Univé samenwerkt. Zij hebben het keurmerk Groengedaan! of het certificaat Erkend Duurzaam. Deze beide erkende keurmerken krijgen autoschadeherstellers pas na toetsing door onafhankelijke auditors. De autoschadeherstellers van Univé dragen zo bij aan duurzaam herstel door onder meer hergebruik van onderdelen.

Duurzaam inkoopbeleid

Bij de inkoop houdt Univé rekening met hoe leveranciers scoren op het gebied van duurzaamheid. In 2020 zijn we gestart met een systeem daarvoor: het Global Sustainable Enterprise System (GSES). Hiermee hebben we een instrument om onszelf én onze leveranciers op basis van behaalde duurzaamheids certificaten te meten op duurzame inspanningen in hun bedrijfsvoering. In 2023 hebben we vastgesteld dat meer inspanningen nodig zijn om onze leveranciers te stimuleren om hun duurzaamheidsstatus in het platform voldoende bij te houden. Dit heeft geleid tot meer interactie en onder andere de organisatie van een Univé leveranciersevenement, waarbij we de duur-

zaamheidsdoelstellingen van de Univé Groep hebben gedeeld en de dialoog met hen hebben gevoerd over resultaten en koers die we van hen verwachten. Om een goed beeld te krijgen van de zogenaamde scope 3 CO₂-uitstoot, hebben we in 2023 hierop een uitvraag gedaan bij onze gecontracteerde leveranciers. Hoewel slechts een beperkt aantal van hen de gevraagde data kon aanleveren, zien we wel dat de markt in beweging komt.

Deze ervaringen leren ons dat we nog intensiever de dialoog moeten voeren over duurzaamheid, hoe zich dat verhoudt tot de ambities van Univé Groep en welke rol leveranciers hierin spelen.

Tegelijkertijd zetten veel leveranciers in op duurzame maatregelen die niet altijd hard te kwalificeren zijn door middel van behaalde certificaten in het GSES-platform, maar wel bijdragen aan positieve impact. Dan gaat het zowel over verduurzaming van de eigen bedrijfsvoering als het aanbod van duurzaam (a)me(re) producten en/of diensten.

In onze inkoopcontracten maken we afspraken over duurzaamheid. Onze leveranciers moeten zich inspannen om hun producten en/of diensten te laten bijdragen aan een eerlijke en duurzame wereld. Ook leggen we vast dat onze leveranciers op hun beurt afspraken over duurzaamheid maken met hun eigen toeleveranciers.

Onze ambitie is om in 2040 een zoveel mogelijk circulaire bedrijfsvoering te hebben.

Het streven is om zo veel mogelijk samen te werken met klimaatneutraal werkende leveranciers.

Duurzaam en verantwoord beleggen

Als verzekeraar ontvangen we premies van onze verzekerden. Een groot deel van dit geld beleggen we. Dit doen we zorgvuldig, duurzaam en transparant. Onze overtuigingen en uitgangspunten op het gebied van duurzaam beleggen hebben we vastgelegd in het ESG-beleid. ESG staat voor *Environmental, Social and Governance* (milieu, maatschappij en goed ondernemingsbestuur). Onze beleggingskeuzes zijn namelijk niet alleen gebaseerd op financiële overwegingen. We kijken ook nadrukkelijk naar de impact op mens, milieu en maatschappij. Vanzelfsprekend houden we ons daarbij aan bestaande regelgeving zoals de Code Duurzaam Beleggen en het Convenant Internationaal Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen. Wij hebben de ambitie om een stap verder te gaan dan waar de hiervoor genoemde regelgeving ons toe verplicht. Samen met onze vermogensbeheerder Van Lanschot Kempen werken we aan de invulling hiervan.

In 2023 hebben we ons ESG-beleid verder aangescherpt. We hebben bijvoorbeeld onze ESG-criteria verder uitgewerkt voor specifieke thema's (zoals klimaat en gezondheid) en bedrijfssectoren (zoals mijnbouw en de maakindustrie). Elk kwartaal wordt onze beleggingsportefeuille gescreend om te kijken of die voldoet aan genoemde criteria.

Daarnaast hebben we een beschrijving van het engagementproces toegevoegd aan het ESG-beleid. Dit proces beschrijft hoe wij als aandeelhouder bedrijven door middel van dialoog aanzetten tot duurzamer gedrag. Dit kan zijn via directe dialoog met bedrijven die niet voldoen aan onze ESG-criteria. Maar we kunnen ook aansluiten bij een collectieve dialoog in de markt die bijdraagt aan de voor Univé Groep relevante thema's klimaat, biodiversiteit en gezondheid en welzijn. In 2023 hebben we bij Univé Groep een engagementmanager aangesteld die namens ons de direc-

te en collectieve dialoog met bedrijven voert. Dit geeft ons meer regie over de uitvoering en meer inzicht in de behaalde resultaten. Ook het beleid voor impactbeleggen hebben we verder uitgewerkt. Impactbeleggingen zijn investeringen die een oplossing bieden voor een specifiek duurzaamheidsvraagstuk, waarbij naast financieel rendement ook expliciet een sociaal of ecologisch rendement wordt nagestreefd. In 2023 heeft Univé Groep besloten een deel van haar vermogen te gebruiken voor impactbeleggingen. Om hier invulling aan te geven hebben we eind 2023 vastgelegd dat we een investering doen in twee verschillende impactbeleggingsfondsen.

In lijn met de verplichtingen uit het Klimaatcommitment van de financiële sector heeft Univé Groep zichzelf een reductie van de uitstoot van broeikasgassen opgelegd die past bij de doelen van het Klimaatakkoord. Het is onze ambitie om uiterlijk in 2050 een klimaatneutrale beleggingsportefeuille te hebben. Dit is een beleggingsportefeuille die netto geen broeikasgassen uitstoot. Een klimaatneutrale beleggingsportefeuille kunnen we bereiken door de uitstoot van bedrijven in onze portefeuille terug te brengen naar nul. Een andere optie is uitgaan van negatieve emissies: hierbij hebben we bedrijven in onze portefeuille die nog wel CO₂ uitstoten, maar die dat compenseren door bijvoorbeeld bossen te planten.

Deze ambitie past bij het doel van de EU om in 2050 netto geen broeikasgassen meer uit te stoten en de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder 2 graden Celsius met een duidelijk zicht op 1,5 graden Celsius. In 2023 heeft Univé Groep een Klimaatactieplan gepubliceerd dat beschrijft hoe wij deze ambitie gaan realiseren. Om klimaatneutraal te beleggen sluiten we beleggingen in CO₂-intensieve sectoren uit, beleggen we in groene obligaties en gaan we (zo veel mogelijk) uit van het 'best in class'-principe bij de selectie van onze beleggingen. Het 'best in class'-principe betekent dat we alleen beleggen in ondernemingen die

(binnen elke sector) het beste scoren op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen. Voor de selectie van ondernemingen baseren we ons op ESG-ratings. Na forse dalingen in de twee voorgaande jaren, nam in 2022 de uitstoot van broeikasgassen (per belegde euro in aandelen en bedrijfsobligaties) licht toe. Ten opzichte van het begin van de meting in 2019 hebben we de CO₂-uitstoot van onze beleggingsportefeuille met 49% beperkt. We blijven daarmee op koers van het voorgeschreven pad waaraan we ons gecommitteerd hebben. Medio 2024 brengen we ons ESG-jaarverslag 2023 uit, waarin we onder andere ingaan op de CO₂-uitstoot van onze beleggingen in 2023.

Partnerships om de ambities van het Klimaatcommitment van de financiële sector en SDG-doel #13 'Klimaatactie' te realiseren (SDG-doel #17)

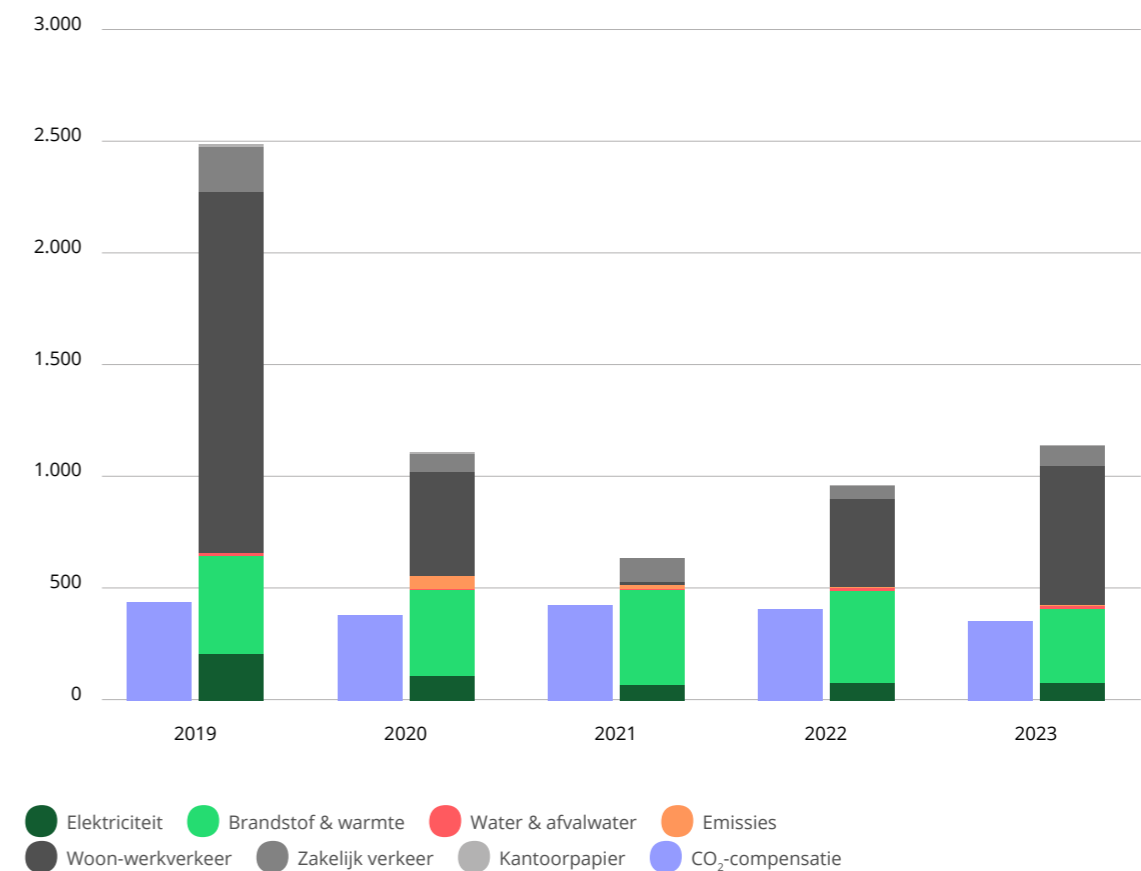
Springtij

Univé Groep is partner van Springtij. Dit duurzaamheidsforum brengt mensen en kennis samen, zodat er nieuwe samenwerkingsver-

banden ontstaan van waaruit we een duurzame toekomst kunnen realiseren. Deelnemers werken over de grenzen van sectoren heen samen aan oplossingen voor de duurzaamheidsvraagstukken van morgen. In 2023 was het thema 'De tijd is aan ons, laten we durven'. Op het Springtij Forum in september werkte Univé mee aan oplossingen waarmee we een grote stap voorwaarts kunnen zetten in de duurzaamheidstransitie van Nederland. Deelname aan Springtij biedt Univé het benodigde netwerk om een bijdrage te kunnen leveren aan de transitie vanuit onze rol als coöperatieve verzekeraar, en draagt daarmee voor Univé bij aan de invulling van SDG-doel #17.

Vereniging Eigen Huis

Vanuit een brede ledenrelatie vervult Univé een actieve rol op het thema 'onbezorgd en duurzaam leven en wonen'. Op belangrijke levensmomenten staan we klaar voor onze leden. Vanuit deze rol zijn we een strategische samenwerking aangegaan met Vereniging Eigen Huis. Deze vereniging komt op voor de belangen van (toekomstige) huiseigenaren. Samen met de Vereniging Eigen Huis deden

we in 2023 pilots in twee gemeenten. De gemeenten steunen in deze pilot hun inwoners bij het verduurzamen van hun huis. Ze verwijzen hun inwoners daarbij naar Univé-adviseurs voor advies.

Door de samenwerking en het delen van systemen en kennis, kan Univé de hypotheekdienstverlening voor haar leden verder verbeteren. In 2023 is Univé voor het eerst landelijke bekendheid gaan zoeken voor haar hypotheekpropositie. Deze lijn wordt in 2024 doorgezet om steeds meer leden te bereiken en te laten kennismaken met de nabijheid en kwaliteit van Univé, ook op het gebied van financieel advies.

Pijler 2: Lokale kracht en gemeenschapszin en SDG-doel #3 goede gezondheid en welzijn

Bij deze pijler gaat het om oplossingen die gezondheid, veiligheid en welzijn bevorderen. Voor onze medemens in het algemeen en voor onze medewerkers en leden in het bijzonder. Kwetsbare groepen verdienen extra aandacht, zodat iedereen mee kan doen op diens eigen manier. We stimuleren een gezonde leefstijl voor leden en medewerkers en we ondersteunen projecten die bijdragen aan het welzijn of fijn samenleven in de buurt. Enkele voorbeelden hiervan zijn:

Verkeersveiligheid verbeteren

We helpen onze leden niet alleen met een goede verzekering, maar doen ook ons uiterste best om risico's te beperken en daarmee schade of letsels te voorkomen. Daarom dragen we zo graag bij aan de verkeersveiligheid in Nederland. We werken samen met onze partner Veilig Verkeer Nederland, bijvoorbeeld met de Veilig op Weg app, het uitdelen van fietslampjes in het najaar en door e-biketrainingen te ondersteunen.

Univé Supporter van Sport

Elke dag bewegen is fijn en gezond, en vooral ook heel leuk. Of je nou recreatief of professioneel sport, iedereen hoort erbij. Jong en oud, met of zonder beperking. Samen maken we sporten voor iedereen mogelijk en toegankelijk. En stimuleren we om in beweging te komen en te blijven. Daarom is Univé Supporter van Sport betrokken bij meer dan 200 lokale, regionale en landelijke sportevenementen. Van het NK Knikkers tot de Amstel Gold Race. En zijn we trotse partner van Fonds Gehandicaptensport. Ook in 2023 ondersteunde Univé Supporter van Sport weer allerlei evenementen en initiatieven. Lokaal, regionaal en landelijk.

We ondersteunden bijvoorbeeld de 'Freddie Pranger Memorial 2023'. Dit is een internationaal voetbalevent voor mensen vanaf 16 jaar met een verstandelijke en/of lichamelijke beperking. In totaal 700 spelers deden mee. En verschillende lokale verenigingen konden rekenen op een steuntje in de rug om sport en bewegen toegankelijk te maken voor iedereen.

Landelijk waren we er voor de voetbalfans van sc Heerenveen, Feyenoord, PSV, Roda JC, PEC Zwolle, FC Groningen en FC Twente. Met een 'Stoel voor jou' konden we mensen voor wie het niet altijd vanzelfsprekend is om een topsportwedstrijd bij te wonen, een plek in het stadion geven. Ook tijdens de nationale en internationale schaatswedstrijden: een 'Plek voor jou' in Magisch Thialf. Deelnemers van de Nijmeegse Vierdaagse konden bij de

Univé post even tot rust komen en verzorgd worden.

Materialen van sportevenementen die Univé Supporter van Sport heeft ondersteund, gebruiken we opnieuw. We zamelen de materialen in en laten er nieuwe producten van maken. De uitvoering is in handen van mensen met een verstandelijke beperking die werken bij een maatschappelijk en duurzaam reïntegratiebedrijf. Zij maken bijvoorbeeld boodschappentassen, strandstoelen, wc-rolhouders en etuis. De opbrengst van al deze spullen gaat naar het Fonds Gehandicaptensport.

Sociale cohesie en veiligheid

We steunen initiatieven die de sociale cohesie en veiligheid bevorderen. Extra aandacht is er voor diversiteit en inclusie, zodat iedereen kan meedoen op diens eigen manier. Bijvoorbeeld met het clubhuis of de beweegtuinten die door Stichting Univé Buurtfonds worden gesteund. Daarnaast helpen we buurten bij het organiseren van crowdfunding voor de aanschaf van AED's. En als er een nieuwe AED is, organiseren we een training om het apparaat goed te kunnen gebruiken.

Partnerships om de ambities op het vlak van lokale kracht en gemeenschapszin en SDG-doel #3 'goede gezondheid en welzijn' te realiseren (SDG-doel #17)

Fonds Gehandicaptensport

Univé Groep is 1% FairShare partner van Fonds Gehandicaptensport. Dit betekent dat 1% sportsponsoring boven ons sportsponsoringsbudget bestemd is voor de gehandicaptensport. Waarom 1%? In Nederland sporten bijna 5 miljoen mensen bij een sportvereniging, die aangesloten is bij een sportbond. Van deze sporters hebben ongeveer 50.000 sporters een handicap. Dit betekent dus dat 1% van alle aangesloten sporters in Nederland een handicap heeft.

Samen met Fonds Gehandicaptensport faciliteren en steunen we activiteiten om sporten

en bewegen voor mensen met een handicap mogelijk te maken, dichterbij huis te brengen.

In 2023 hebben we een aantal verenigingen een steuntje in de rug geboden om G-sport mogelijk te maken of uit te breiden. Met bijvoorbeeld een donatie voor aanschaf van basketbalrolstoelen bij WSV Apeldoorn en een bijdrage voor het afgebrande clubgebouw bij Scouting Groenlo.

KiKa

Al twee decennia lang zet Stichting Kinderen Kankervrij (KiKa) zich in voor een gezonde toekomst voor alle kinderen met kanker. Door onderzoek op dit gebied te financieren worden behandelingen steeds beter en wordt het overlevingspercentage van kinderen met kanker steeds hoger. Univé en KiKa hebben in 2021 de handen ineengeslagen om samen aan deze belangrijke doelen te werken. Sport en bewegen staan bij beide organisaties hoog in het vaandel. Door middel van sportactiviteiten vraagt KiKa aandacht voor kinderkanker en halen ze donaties op. Univé ondersteunt deze evenementen. In 2023 heeft Univé de 24KiKa ondersteund, 24 uur lang skeeleren in teamverband voor onderzoek naar kinderkanker. Om met dit evenement meer mensen te bereiken, organiseerden we in Utrecht samen met KiKa, de KNSB en de Skeeler Vereniging Utrecht, de Univé skate clinics met ruim 70 deelnemers. Univé verzorgde de nodige faciliteiten op de evenementlocatie en steunde de organisatie met een financiële bijdrage.

Jantje Beton

Jantje Beton heeft als motto: stop nooit met spelen! En met de steun van Univé zorgen ze ervoor dat zoveel mogelijk kinderen weer lekker buiten gaan spelen. Door het aanleggen van speeltuinen en beweegpleinen. Ook organiseren zij het oud-Hollandse spel Stoepranden. Met een heus Nederlands Kampioenschap waar Univé trotse hoofdpartner van is. Daarnaast heeft Univé via het initiatief Samen Goed Doen een aantal projecten van Jantje Beton gefinancierd. Zoals

speelkisten voor kinderen in de noodopvang in Rosmalen, zodat ze onbezorgd kunnen spelen.

AMREF Flying Doctors

Onze maatschappelijke betrokkenheid en verantwoordelijkheid houdt niet op bij de landsgrenzen. De samenwerking met AMREF Flying Doctors is voor ons vanzelfsprekend omdat AMREF als puur Afrikaanse organisatie werkt aan de verbetering van de medische zorg voor kwetsbare bevolkingsgroepen in Afrika en hiervoor alle steun verdient. AMREF richt zich met name op de gezondheid van (zwangere) vrouwen en kinderen, leidt verpleegkundigen en vroedvrouwen op en voorziet hiermee op veel plaatsen in Afrika in primaire basisgezondheidszorg. Daarnaast heeft AMREF in samenwerking met de Masai een prachtig alternatief ritueel ontwikkeld zonder vrouwenbesnijdenis. Want wie gezond is en blijft, kan beter voor zichzelf zorgen en ontspannen aan armoede. Ook werkt AMREF aan duurzame oplossingen om de gevolgen van extreme klimaatveranderingen op te vangen. In samenwerking met AMREF hebben in 2023 vijf Univé managers in Afrika zelf mogen ervaren hoe verrijkend het is om met managers met een Afrikaanse cultuur samen te werken aan lokale projecten.

Opvang Oekraïense vluchtelingen

De oorlog in Oekraïne heeft er al snel voor gezorgd dat meer dan twee miljoen mannen, vrouwen en kinderen hun land hebben ontvlucht. Daardoor hebben we te maken met een van de grootste humanitaire crises sinds de Tweede Wereldoorlog, die ook in ons land voor enorme uitdagingen zorgt voor wat betreft opvang. Zoals al vele Nederlanders geld en spullen doneren, acties opzetten en woon- en slaapruintes beschikbaar stellen, vinden wij dat bedrijven hier ook hun bijdrage in kunnen hebben. Daarom hebben wij besloten om in ons kantoorgebouw te Assen een aantal verdiepingen beschikbaar te stellen voor het opvangen van Oekraïense vluchtelingen, om hen te helpen bij een aantal basisbehoeften

die in deze tijd cruciaal zijn: onderdak, voedsel, sanitaire voorzieningen en veiligheid.

Veilig Verkeer Nederland (VNN)

Univé en VNN werken op verschillende manieren samen aan het vergroten van de verkeersveiligheid in de wijk. In 2023 ondersteunde het Univé Buurtfonds het participatiepunt en de buurtacties van VNN. Via de Veilige buurt-app van Univé kunnen bewoners bij het participatiepunt van VNN melding doen van onveilige verkeerssituaties in de buurt. Gezamenlijke buurtacties waren in 2023 onder andere: het uitdelen van fietslampjes in het najaar, e-bike trainingen voor senioren en campagnes voor verlagen van de maximumsnelheid in de wijken naar 30 km per uur. Zo werken Univé Buurtfonds, VNN en buurtbewoners samen aan een verkeersveilige en fijne leefomgeving. Waar kinderen buiten kunnen spelen en iedereen veilig aan het verkeer kan deelnemen.

Nederlandse Schuldhulproute

In Nederland zijn er heel veel initiatieven op het gebied van schuldhulpverlening. Schulden zijn een maatschappelijk probleem. Het creëren van bewustzijn rondom de schuldenproblematiek is cruciaal. Het is een probleem dat gepaard gaat met stress en schaamte en een grote impact heeft op de levensvreugde van de betrokkenen, terwijl niet elke onbetaalde rekening verwijtbaar is. Univé Groep voorkomt graag dat haar leden in schuldenproblemen raken en heeft zich daarom sinds 2021 als partner aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulproute, initiatiefnemer van Geldfit. Geldfit helpt mensen met tips en advies over geld en kan zo helpen schulden te voorkomen. Wij steunen dit initiatief financieel; zo helpen we om problematische schulden op de lange termijn te voorkomen.

Univé wil haar leden helpen, juist ook als het even iets minder gaat en ze bijvoorbeeld tijdelijk hun premie niet kunnen betalen. Een voor de leden haalbare betalingsregeling heeft voor ons de voorkeur boven een incasso-procedure. Het incassobureau waarmee we

samenwerken is net als wij aangesloten bij de Nederlandse Schuldhulproute. Zij wijzen onze leden ook actief op de mogelijkheden van Geldfit.

Intern werken we aan bewustzijn van medewerkers, zodat zij leden met schulden kunnen herkennen en kunnen attenderen op hulp. Met het attenderen op de mogelijkheden van Geldfit stellen wij het welzijn van onze leden centraal. Zo kijken we naar elkaar om.

Pijler 3: Duurzaam werkgeverschap

Zonder medewerkers geen Univé. Voor onze medewerkers willen we een uitstekende werkgever zijn en blijven. Hiervoor doen we onder andere het volgende:

- We stimuleren met behulp van hybride werken een goede werk-privébalans. Elke functie kan voor een deel thuis of op een andere locatie dan kantoor worden uitgevoerd (50-50). Medewerker en leidinggevende maken hierover afspraken met elkaar. Zo komen we medewerkers die vanwege bijvoorbeeld mantelzorgtaken flexibel willen zijn, tegemoet. Zonder het belang van fysieke contacten met collega's uit het oog te verliezen.
- We willen graag dat onze medewerkers fit en vitaal blijven en hun werk met plezier kunnen doen. We stimuleren hen om te bewegen door sporten op het werk gemakkelijk te maken. Want je lichaam trainen maakt je niet alleen fysiek, maar ook mentaal fit. In onze kantoren hebben we daarom fitness studio's van Fit Boutiq, waar medewerkers onder begeleiding van een personal trainer kunnen trainen.
- Onze medewerkers worden uitgedaagd om zich te blijven ontwikkelen, omdat we vinden dat dit nodig is voor duurzame inzetbaarheid van onze medewerkers.
- Meer over activiteiten op het gebied van gezondheid en welzijn voor onze medewerkers in het hoofdstuk 'Onze mensen' op pagina 73.

Ontwikkelingen regelgeving op het gebied van duurzaamheid

Univé moet vanaf boekjaar 2025 voldoen aan de 'Corporate Sustainability Reporting Directive' (CSRD). De CSRD vloeit voort uit de Europese 'Green Deal' en het bijbehorende actieplan 'Financing Sustainable Growth'. Deze plannen moeten de EU omvormen tot een moderne, duurzame en concurrerende economie die werkt voor mensen en die zorgt voor stabiliteit, banen, groei en investeringen. Eén van de doelen van de EU is om in 2050 netto geen broeikasgassen meer uit te stoten en de opwarming van de aarde te beperken tot ruim onder 2 graden Celsius met een duidelijk zicht op 1,5 graden Celsius.

De nadruk ligt op Environment (E), Social (S) en Governance (G). Een nadere uitwerking van CSRD is opgenomen in de standaarden voor duurzaamheidsrapportages, de 'European Sustainability Reporting Standards' (ESRS). Deze standaarden geven inzicht in de inrichtings- en openbaarmakingsvereisten van het duurzaamheidsverslag. Er zijn 12 standaarden. De eerste twee ESRS'en beschrijven de algemene basisprincipes en schrijven voor wat er gerapporteerd moet worden over strategie, governance en beslissingen met betrekking tot materialiteit. De overige 10 standaarden gaan over verschillende ESG-onderwerpen.

In 2023 zijn de eerste stappen gezet om in de toekomst te kunnen voldoen aan de CSRD. In dit jaarverslag geven we vooruitlopend op CRSD inzicht in de uitkomsten van onze dubbele materialiteitsanalyse. Deze materialiteitsanalyse wordt in de toekomst binnen de CSRD vereist.

Dubbele materialiteitsanalyse

Een belangrijke stap in duurzaamheidsverslaggeving is een uitwerking van het concept dubbele materialiteit. Dit concept kijkt bij het bepalen van de materialiteit naar zowel de financiële materialiteit (wat is de impact van bijvoorbeeld klimaatverandering op Univé?) als de impactmaterialiteit (wat is de

Stakeholder	Soort stakeholder	Relevantie voor Univé	Relevantie voor stakeholder	Communicatievorm	Key topics
Leden	Getroffen stakeholders	<ul style="list-style-type: none"> Afnemen verzekeringen van Univé Stijging van het ledenaantal van Univé Klanttevredenheid en prijskwaliteitverhouding 	<ul style="list-style-type: none"> Veilige data Goede prijskwaliteit verhouding verzekeringen Duurzaamheid (ecologisch en sociaal) 	<ul style="list-style-type: none"> Enquete Ledenraad Informereren via jaarverslag 	<ul style="list-style-type: none"> Producten en diensten Bescherming van persoonsgegevens Toegang tot en kwaliteit van informatie Veilige leefomgeving
Medewerkers	Getroffen stakeholders	<ul style="list-style-type: none"> Promotors van het merk Univé 	<ul style="list-style-type: none"> Baan waar je energie van krijgt Ontwikkelingsmogelijkheden Veilige en gezonde werkomgeving 	<ul style="list-style-type: none"> Enquete Great Place to work Internet en intranet Kennissessies 	<ul style="list-style-type: none"> Werkomstandigheden Gelijke behandeling en kansen voor iedereen
Interne toezicht-houders (Raad van Bestuur en Management Team)	Primaire gebruiker	<ul style="list-style-type: none"> Duurzame strategie en beleid formuleren, implementeren en monitoren 	<ul style="list-style-type: none"> Voldoen aan wetten regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> Enquete Diverse overlegvormen 	<ul style="list-style-type: none"> Duurzame strategie uitrollen
Externe toezicht-houders/Regelgevende instantie	Primaire gebruiker	<ul style="list-style-type: none"> License to operate Voldoen aan wetten regelgeving 	<ul style="list-style-type: none"> Hoe beter Univé presteert hoe beter de resultaten van toezicht 	<ul style="list-style-type: none"> Rapportages Uitvragen Aanvullende onderzoeken 	<ul style="list-style-type: none"> Klimaatverandering en de daarbij behorende risico's

impact van Univé op haar omgeving?). Met andere woorden: zowel van buiten naar binnen (outside-in) als van binnen naar buiten (inside-out).

Hieronder beschrijven we ons model voor dubbele materialiteit. Voor de dubbele materialiteitsanalyse hebben we de volgende stappen doorlopen:

- 1 Identificeren van stakeholders;
- 2 Analyse van de waardeketen;
- 3 Een longlist opstellen van potentiële materiële onderwerpen;
- 4 Formuleren van risico's, kansen en impact op basis van de longlist (trechters van de longlist);
- 5 Kwalitatieve inschatting potentiële materiële onderwerpen;
- 6 Vaststellen materiële onderwerpen.

Stap 1: identificeren van stakeholders

De eerste stap is het in kaart brengen van stakeholders die van belang zijn voor Univé Groep. Daarbij hoort ook een inventarisatie van de informatiebehoefte die deze stakeholders hebben.

We onderscheiden hierbij drie categorieën:

- primaire gebruikers, dit zijn de gebruikers van duurzaamheidsinformatie;
- getroffen stakeholders, dit zijn personen of groepen van wie belangen (positief of nega-

tief) (kunnen) worden beïnvloed door de activiteiten van Univé. En niet alleen van Univé zelf, ook van directe en indirecte zakelijke relaties van Univé binnen de waardeketen;

- stille stakeholders, dit zijn belanghebbenden die hun eigen stem niet kunnen laten horen.

In bovenstaande tabel staan de belangrijke stakeholders en de interactie met Univé. Leveranciers, partners, maatschappelijke organisaties, en initiatieven en peers komen niet terug in deze tabel. Reden hiervoor is dat we die stakeholders niet hebben gesproken of bevestigd over het onderwerp duurzaamheid. We hebben kennisgenomen van uitingen van deze stakeholders over duurzaamheidsthema's om een zo volledig mogelijk beeld te hebben van mogelijk materiële topics voor Univé.

In de komende jaren zullen we de betrokkenheid van stakeholders verder formaliseren. We willen dan bijvoorbeeld ook in gesprek met leveranciers en toezichthouders.

Stap 2: Analyse van de waardeketen

Om een goede materialiteitsanalyse uit te kunnen voeren, is het noodzakelijk om naast inzicht in de stakeholders ook inzicht te hebben in het waardecreatiemodel van de

organisatie. Dit betekent dat er duidelijkheid moet zijn over de instroom die nodig is om de bedrijfsactiviteiten uit te voeren, over het proces van dienstverlening en over de uitstroom van middelen die plaatsvindt door de bedrijfsactiviteiten. Daarbij is een goed inzicht in de waardeketen van de organisatie van belang, zowel van de toeleveringsketen (upstream) als van de afnemersketen (downstream).

Stap 3: Een longlist opstellen van potentiële materiële onderwerpen

Om tot een longlist te komen, doorlopen we de volgende stappen:

- We verzamelden de duurzaamheidsthema's die behandeld zijn in thematische ESRS'en;
- We analyseerden de jaarverslagen van peers op relevante duurzaamheidsthema's;
- Tijdens een kennissessie onder medewerkers vroegen we wat volgens hen relevante thema's voor Univé zijn;
- We analyseerden uitingen op het gebied van duurzaamheid van externe toezicht-houders, leveranciers en maatschappelijke organisaties;
- We spraken met leden van de Raad van Bestuur, de OR en medewerkers. We vroegen hun welke ESG-onderwerpen voor hen belangrijk zijn.

ESRS verplicht om te rapporteren over de meest relevante duurzaamheidsonderwerpen. Dat gaat niet alleen over de verplichte duurzaamheidsonderwerpen uit de standaard, maar ook over onderwerpen die materieel zijn als gevolg van specifieke feiten en omstandigheden voor Univé specifiek. In de analyse voor 2023 legde Univé de focus op de duurzaamheidsonderwerpen uit de ESRS-standaard. In 2024 nemen we ook de onderwerpen mee die specifiek voor Univé en die niet zijn opgenomen in de ESRS standaard.

Stap 4: Formuleren van risico's, kansen en impact op basis van de longlist

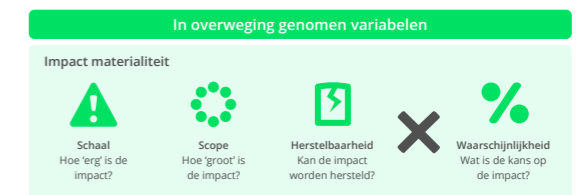
Univé heeft in deze stap de impact, risico's en kansen die samenhangen met de items op de longlist uitgewerkt. Het doel is om, door middel van stap 4, 5 en 6, tot een overzicht van

materiële onderwerpen (shortlist) te komen. Die shortlist is de basis voor de uitwerking van de dubbele materialiteitsanalyse.

Stap 5: Kwalitatieve inschatting

Impact materialiteit

Om de impact materialiteit te kunnen bepalen, zijn verschillende variabelen van belang. In de materialiteitsanalyse hebben we rekening gehouden met:

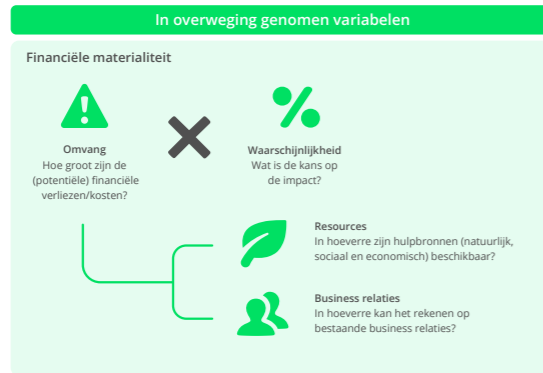
- Schaal: wat is het effect op individueel niveau?;
- Reikwijdte/scope: wat is het effect over het geheel? (bijvoorbeeld aantal individuen, organisatie, natuur (wijdverspreid); het effect is groot bij wijdverspreide impact;
- Onomkeerbaarheid/herstelbaarheid: hoe groot is de kans dat de schade kan worden hersteld als het misgaat; het effect van een onderwerp is groot en dus materieel als de schade niet herstelbaar is;
- Waarschijnlijkheid: hoe groot is de kans dat het feit zich voordoet? (alleen relevant bij potentiële impacts).

Met behulp van vragenlijsten hebben we stakeholders (leden en medewerkers) bevestigd over de onderwerpen op de shortlist. Zo konden we de thema's ranken ten aanzien van impact materialiteit.

Financiële materialiteit

Bij het bepalen van de financiële materialiteit houden we rekening met de financiële effecten die nu relevant zijn én met de potentiële in- of uitstroom van middelen op de middellange en lange termijn. Ook risico's en kansen voortkomend uit gebeurtenissen uit het verleden of die in de toekomst kunnen spelen, zijn van belang.

Om de financiële materialiteit te kunnen bepalen, zijn verschillende variabelen van belang. In de materialiteitsanalyse hebben we rekening gehouden met:

- **Omvang:** Hoe groot zijn de potentiële financiële effecten (zowel positief als negatief) van het duurzaamheidsonderwerp voor Univé. Denk hierbij onder andere aan financiële positie, financiële prestaties, kasstromen, etcetera.

Stap 6: Materiële onderwerpen

Bij het doorlopen van de stappen kwamen we voor Univé tot de volgende materiële onderwerpen:

(E) Milieu (environment)

- **Klimaatverandering:**
  - CO₂ uitstoot scope 1, scope 2 en scope 3 (bedrijfsvoering, verzekerenportefeuille, beleggingsportefeuille en schadeherstel);
  - Impactvol beleggen (hernieuwbare energie en elektrificatie).
- **Biodiversiteit:**
  - Impactvol beleggen (verandering in gebruik land).

(S) Sociaal (social)

- **Eigen medewerkers:**
  - Werkomstandigheden;
  - Gelijke behandeling en kansen voor iedereen;
  - Beschermen van persoonsgegevens (privacy).
- **Consumenten en eindgebruikers:**
  - Veilige leefomgeving;
  - Toegang tot informatie en kwaliteit van informatie;
  - Beschermen van persoonsgegevens (privacy);
  - Producten en diensten met sociale impact.

(G) Governance

- **Bedrijfscultuur.**

De materiële onderwerpen komen aan de orde in de volgende standaarden uit de CSRD: ESRS E1, E4, S1, S4 en G1.

In 2024 gaan we verder met deze materiële onderwerpen, inclusief de rapportage conform de CSRD.

Onze bedrijfs- onderdelen in 2023

Univé Schade

Zekerheid van coöperatief verzekeren

Univé Schade is de verzekeringsmaatschappij binnen Univé Groep. Univé Schade biedt schadeverzekeringen aan particuliere en zakelijke leden. In 2023 waren we er met onze persoonlijke dienstverlening voor de leden als zij aanspraak maakten op hun verzekering. Zij waardeerden onze dienstverlening gemiddeld met een 8,3.

Inflatie

Iedereen merkt het in het dagelijkse leven: de prijzen zijn als gevolg van de inflatie flink gestegen. Binnen Univé Schade merken wij dit ook, vooral bij schadeherstel. Daarnaast leidt ook de beperkte beschikbaarheid van materialen en arbeidskrachten tot stijgende kosten van herstel. Vanuit ons coöperatieve gedachtegoed vinden wij het belangrijk om steeds te zoeken naar een balans tussen het zo beperkt als mogelijk doorberekenen van hogere kosten in onze premies naar onze leden aan de ene kant en blijvend duurzaam rendement aan de andere kant. Daarmee houden we de premie betaalbaar en zorgen we voor continuïteit en het ontwikkelen van schadeverzekeringen voor de toekomst.

Zekerheid door ledenbelang centraal te zetten

Het ledenbelang staat bij ons voorop in alles wat we doen. Dat was in 2023 bijvoorbeeld te merken aan de afhandeling van de schades door het noodweer in Italië, Slovenië en door storm Poly. Door een nauwe samenwerking

met onze partners, kon Univé Schade de stormschades – zowel in Nederland als in het buitenland – goed, snel én met een beperkt eigen risico voor leden afhandelen. In dit soort hectische periodes kijkt Univé Schade vooral naar het ledenbelang en minder strikt naar de voorwaarden.

Een ander mooi voorbeeld waarbij het ledenbelang voorop staat, is de introductie van onze huisdierenverzekering voor honden en katten. Univé Schade begrijpt maar al te goed dat een hond of kat een belangrijk lid van het gezin is. Ook voor dit gezinslid willen onze leden de beste mogelijke zorg als dat nodig is. Met de huisdierenverzekering is die medische zorg voor honden en katten verzekerd. Zonder financiële zorgen voor de leden. Sinds de start in maart 2023 kozen al meer dan 3.000 leden voor deze verzekering.

Flinke premiegroei

In 2023 is de bruto premie bij Univé Schade met € 72 miljoen gegroeid naar € 634 miljoen (groei van 13%). Een groei die we verwacht hadden. Mooi daarbij is dat we zowel nieuwe leden krijgen als bestaande leden behouden. Uit onderzoek binnen de verzekeringsbranche in 2023 blijken wij in vergelijking met concurrenten goed te presteren als het gaat om het behouden van onze leden. Keer op keer maken wij onze beloftes waar en staan we klaar voor onze leden als ze ons nodig hebben. Dat ervaren leden en daarom blijven ze lid van de coöperatie. Dat is een resultaat waar we bijzonder trots op zijn.

Univé Her Verzekeren mogelijk maken in onzekere tijden

Univé Her is de herverzekeraar voor de verzekeraars regionale Univé's en Univé Schade. Met een eigen herverzekeraar binnen de Univé Formule beheersen we met elkaar de verzekeringstechnische risico's. Doordat Univé Her stabiliteit en continuïteit biedt, is het voor de regionale Univé's en Univé Schade mogelijk om te verzekeren.

Samenwerken aan verzekeren en risicospreiding

Wereldwijd zijn er veel ontwikkelingen en gebeurtenissen die van invloed zijn op de kapitaalmarkt en op de verzekeraarbaarheid van risico's. Er is bijvoorbeeld sprake van een hoge inflatie, waardoor prijzen stijgen, ook die van herstel van schade. En klimaatontwikkelingen die zorgen voor veel schade door overstromingen, stormen en natuurbranden. Maar ook de oorlogen in Oekraïne en Israël en – dichterbij huis – problemen met uitstoot van stikstof en een dalend of juist stijgend grondwaterpeil. Voor Univé Her betekent dit dat de onderhandelingen over het herverzekeren van risico's op de kapitaalmarkt moeilijker worden. Samen met de regionale Univé's en Univé Schade staat Univé Her daarom jaarlijks stil bij de vraag hoe om te gaan met dit soort ontwikkelingen.

In 2023 heeft Univé Her samen met de regionale Univé's en Univé Schade gewerkt aan het Agromodel. Dit is specifiek gericht op de agrarische sector, om de risico's die ondernemers in die sector lopen te kunnen blijven verzekeren. De regionale Univé's werken hiervoor

samen in virtuele kennis- en acceptatieteams. Dit doen ze niet elk voor hun eigen regio, maar voor de hele sector. Zo kan kennis uit de ene regio ook in andere regio's benut worden. Samen zorgen de regionale Univé's ervoor dat agrariërs kunnen blijven ondernemen. Zo maken ze verzekeren mogelijk en zorgen ze voor spreiding van de risico's. Net zoals de grondlegger van Univé Geert Reinders dat 230 jaar geleden deed.

Stabiele en betrouwbare herverzekeraar

Univé Her behield in 2023 de A-rating (Excellent) van A.M. Best. Deze rating zegt iets over het beleid en de financiële kracht van Univé Her. De A-rating (Excellent) maakt Univé Her in de internationale herverzekeringmarkt een relatief aantrekkelijke partij: Univé Her heeft een goede reputatie en is een solide partij. In de herverzekeringmarkt waarin het vinden van kapitaal moeizamer wordt, is dit een fijne voorsprong. Het helpt Univé Her om tegen gunstigere voorwaarden herverzekeringen af te sluiten. Uiteindelijk draagt dit bij aan een stabiele premie voor de Univé-leden. En zeker in deze economisch lastige tijden is dat belangrijk.

Univé Services

Hoogwaardige dienstverlening voor heel Univé

Univé Services levert ondersteunende werkzaamheden en diensten aan de andere entiteiten binnen de Univé Formule op het gebied van IT, HR, strategie, merk(positionering), commercie, innovatie, internal audit, juridische zaken, riskmanagement, financiën, communicatie en transformatiemanagement. Het gaat om dienstverlening binnen de Univé Groep, maar ook aan de regionale Univé's. Zodat zij zich optimaal kunnen richten op hun kerntaken.

Univé Services biedt de entiteiten en de regionale Univé's een breed palet aan diensten. Welke ondersteuning we bieden en hoe we de kwaliteit daarvan kunnen blijven borgen, bepalen we elk jaar samen. Zodat we de juiste tools en ondersteuning blijven bieden om de verschillende entiteiten binnen Univé te faciliteren.

Goede IT- en HR-ondersteuning zijn onmisbaar voor een toekomstbestendige en wendbare organisatie. IT zorgt voor betrouwbare en veilige IT-systemen en biedt ondersteuning waar nodig. HR zorgt voor de juiste medewerkers op de juiste plek. Zodat ze vitaal en met plezier kunnen werken en zich blijven ontwikkelen.

Vanuit Commercies worden leden bediend met onder andere het door ontwikkelen en onderhouden van de digitale kanalen. Met als doel dat het publiek Univé beter weet te vinden, dat het coöperatieve gedachtegoed ook online steeds meer wordt uitgedragen en dat leden – naast hun gebruikelijke persoonlijke contacten - gebruik kunnen maken van steeds betere *self service* faciliteiten. Formule, Strategie, Merk en Communicatie draagt zorg voor een consistente en duurzame merkbeleving, in- en extern.

Univé Diensten Een nieuwe invulling voor Diensten B.V.

Univé Diensten heeft de afgelopen jaren een mooi assortiment aan verschillende diensten gerealiseerd, waarmee we leden helpen schade te voorkomen en beperken. Helaas is het vooruitzicht op het bereik onder leden relatief laag. Dit komt onder andere doordat de diensten door de veelheid aan prioriteiten regionaal beperkt invulling krijgen. De Raad van Bestuur van Coöperatie Univé heeft daarom het voornemen om in 2024 te stoppen met de diensten in de huidige vorm zoals deze nu door Univé Diensten worden uitgevoerd. Wel zal Univé de activiteiten van Duurzame Zekerheid Univé en Energie van de Boer voortzetten.

De komende tijd wordt een plan uitgewerkt waarin staat hoe en wanneer we de bestaande diensten tot een goed einde brengen en wat voor impact dit voor onze medewerkers en leden heeft. Het streven is om alle collega's van Diensten B.V. te behouden voor Univé en hen daar waar nodig naar een passende nieuwe rol te begeleiden. Het uitgewerkte plan wordt voor advies aan de OR voorgelegd. We verwachten dat we in het tweede kwartaal van 2024 het definitieve besluit kunnen nemen. Tot die tijd blijven we klanten bedienen. We accepteren nieuwe klanten, maar voeren geen actieve klantwerving meer uit.

Duurzame Zekerheid Univé

Duurzame Zekerheid Univé richt zich op het saneren van asbestdaken en het opwekken van zonne-energie. Veelal gaat het om vervanging van asbestdaken door daken met zonnepanelen bij agrarische bedrijven. Het dak wordt vervolgens verpacht aan Univé en met de opbrengst van de zonnepanelen wordt het geheel gefinancierd. Met andere woorden: om asbestdaken te kunnen saneren, zijn we afhankelijk van het kunnen leveren van zonne-energie.

In 2023 gingen we samen met partners en toeleveranciers door met de zoektocht naar oplossingen voor het overvolle energienetwerk. We onderzochten mogelijkheden om ondanks de netwerkcongestie toch energie te kunnen leveren. In 2024 krijgt dit een vervolg in de vorm van een aantal pilots. Daarmee testen we of we door middel van een andere technische inrichting in combinatie met energieopslag grote hoeveelheden zonne-energie kunnen opwekken en distribueren, zonder het energienetwerk te belasten.

Energie van de Boer

De opgewekte energie van Duurzame Zekerheid is exclusief beschikbaar voor onze particuliere leden. Via onze energiepartner Greenchoice kunnen leden een energiecontract afsluiten voor de opgewekte zonne-energie van Duurzame Zekerheid. In 2023 herstelde de energiemarkt zich enigszins. Het werd weer mogelijk om een vast energiecontract af te sluiten. Daardoor konden dit jaar weer wat meer leden gebruikmaken van Energie van de Boer. Onze verwachting is dat leden in 2024 meer en makkelijker van Energie van de Boer kunnen profiteren.

Univé Rechtshulp

Betrokken en betaalbare juridische hulp

Univé Rechtshulp biedt juridische zekerheid. Juist ook in (persoonlijk) onzekere tijden. Met de juridische kennis en vaardigheden van onze rechtshulpverleners helpen we leden om problemen te voorkomen en te beperken. Ontstaat er toch een juridisch probleem? Dan helpen wij om dat op te lossen voor leden met een rechtsbijstandsverzekering of via Rechtshulp on Demand tegen betaling. Onze klanten kunnen daarbij rekenen op kwalitatief goede juridische dienstverlening tegen een betaalbare premie of prijs.

Juist nu mensen meer onzekerheid ervaren door de maatschappelijke ontwikkelingen, hebben zij behoefte aan zekerheid. Univé Rechtshulp helpt haar leden met betrokken en betaalbare juridische hulp. Met oog voor mens, milieu en maatschappij. Een uitdaging zijn de oplopende kosten voor het behandelen van een zaak. Door inflatie zagen we die kosten ook in 2023 hoger worden.

Klanttevredenheid in 2023

Ondanks de oplopende werkvoorraden is het ons ook in 2023 weer gelukt om onze klanten deskundig, persoonlijk en voortvarend bij te staan. De klanttevredenheid stond onder

druk door toenemende vragen van onze leden, waardoor de werkvoorraden opliepen. Dat die werkvoorraden opliepen, komt mede door de krapte op de arbeidsmarkt. Het is moeilijk om ervaren medewerkers te vinden. We investeren daarom veel in werving en behoud van medewerkers. Ook besteden we veel aandacht aan het verbeteren van onze online dienstverlening en andere technologische mogelijkheden die ons kunnen helpen om ons werk goed en voortvarend te doen. Denk aan de inzet van artificial intelligence. Univé Rechtshulp werkt digitaal als dat kan, maar blijft de persoonlijke juridische dienstverlener dichtbij.

Goede en betrokken medewerkers

De ontwikkelingen in de maatschappij en de steeds mondiger wordende klanten, vragen veel van onze medewerkers. Er zijn bijvoorbeeld nieuwe onderwerpen die leiden tot nieuwe juridische conflicten. Voorbeelden zijn conflicten over krapte op het energienet of over de salderingsregeling voor zonne-energie. Daarnaast is de mentale druk en de intensiteit van het werk bij bepaalde dossiers erg hoog. Daarom is aandacht voor ontwikkeling, gezondheid en werkplezier van onze medewerkers voor ons een belangrijk speerpunt. Voor onze medewerkers zijn er veel activiteiten gericht op gezondheid, duurzame inzetbaarheid en werkplezier. Speciale aandacht is er voor psychologische veiligheid en integriteit en voor diversiteit en inclusie. We omarmen ieders kwaliteiten, we willen dat

iedereen zich veilig voelt om zichzelf te zijn. Daarmee verrijken we onze organisatie. Door goed voor elkaar te zorgen, kunnen we ook goed voor onze klanten zorgen. Daar geloven we in.

Vorbereiding op massaclaims

Het risico op massaclaims blijft. In de maatschappij vormen zich steeds meer groepen die zich gezamenlijk melden met een juridische claim. Deze massaclaims gaan vaak over grote maatschappelijke problemen. Voorbeelden zijn geschillen over energielevering, waterkwaliteit of stikstof. Vooral vanuit de agrarische sector verwachten we massaclaims over dit soort onderwerpen. Wij bereiden ons hierop voor door issues te signaleren en te volgen. En door onze kennis en expertise over die issues te vergroten.

Stichting Univé Buurtfonds

Samen maken we de buurt

Stichting Univé Buurtfonds is er voor mensen die het verschil willen maken in hun eigen buurt. Voor echte buurtmakers die hun buurt mooier, fijner, veiliger of gezelliger willen maken. En voor bewoners die gaan voor een buurt waar mensen elkaar kennen en waarderen. Iedereen kan een activiteit, project of voorziening aanmelden. Als het maar gaat om een initiatief dat lokaal, zinvol, voor iedereen toegankelijk én sympathiek is. En niet te vergeten: het initiatief moet iets opleveren dat blijvend is voor de buurt.

Het Buurtfonds ondersteunt kleinschalige, lokale projecten die leefomgevingen fijner en veiliger maken. Daarmee helpen we lokale gemeenschappen ook om risico's en schade te voorkomen en te beperken. De projecten worden gefinancierd vanuit de baten van Stichting Univé Helpt en schenkingen uit de Univé Groep. In 2023 kregen we in totaal 371 aanvragen binnen. Hiervan zijn er op 31 december 2023 105 goedgekeurd. Afgelopen jaar heeft Univé Buurtfonds in totaal ruim € 2 miljoen aan giften uitgekeerd en toegezegd. Een deel van bijna € 1,5 miljoen betrof investeringen in partnerships. Stichting Univé Buurtfonds is een Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI). Dit betekent dat wij vrijge-

steld zijn van het betalen van belastingen over giften en schenkingen die we ontvangen of zelf doen. De kosten bleven laag: € 6.032. Het grootste deel van ons budget konden we daardoor besteden aan het ondersteunen van projecten.

Landelijke partners, lokale impact

Het Buurtfonds werkt samen met partners die ook het verschil willen maken in de buurt. Dit zijn landelijke non-profitorganisaties die lokaal betrokken zijn. In 2023 waren onze partners: Arcadia, De Buurt, Join Us, Trees for All - GroenDoen Fonds, Veilig Verkeer Nederland, Buurt AED – Procardio, Nederlandse Uitdaging en MAEX.

Mooie buurtinitiatieven

Maak je buurt! Het Buurtfonds steunt projecten die zorgen voor verbinding in de buurt. Iedereen kan een droom voor zijn of haar buurt aanmelden. Samen met de buurtmakers brengt het Buurtfonds de ideeën graag tot leven. Een paar mooie voorbeelden:

1 - De Buurtcamping: laagdrempelige mini-vakantie

De Buurtcamping is een initiatief van Stichting de Buurt. De pop-up campings bieden buurtbewoners een laagdrempelige mini-vakantie. Daarmee zorgden ze in 2023 door het hele land voor meer dan 600.000 ontmoetingen

tussen buurtbewoners! Met als resultaat meer duurzame relaties tussen buurtbewoners, een dagelijkse groet of een goed gesprek.

2 - De Laatste Pluk: vers fruit voor de Voedselbank

Voor mensen met een laag inkomen is dagelijks twee stuks vers fruit geen vanzelfsprekendheid. De Laatste Pluk is een initiatief van de Nederlandse Uitdaging in samenwerking met de Groente- en Fruitbrigades van de voedselbanken. Zij vroegen fruittelers om fruit beschikbaar te stellen voor de voedselbanken. Dit initiatief begon in 2021 met een pilot in Lelystad. In 2023 plukten 1.000 vrijwilligers – waaronder 150 leden en collega's van Univé – honderdduizenden appels en peren. Zo konden de Voedselbanken 40.000 huishoudens zo'n vier weken lang voorzien van vers fruit.

3 - Boefjes en Barista's: een bakkie geluk

Bij Boefjes en Barista's is iedereen - van 0 tot 100+ jaar oud - welkom voor een gezellige ochtend. Initiatiefnemer Carlijn en verschillende vrijwilligers toveren woonzorgcentra in Den Bosch en Eindhoven om tot ontmoetingsplekken voor bewoners, ouders en kinderen. Bij Boefjes en Barista's komen drie generaties samen voor een kopje koffie. En om te spelen, bewegen en knutselen. In 2023 werden er

op de locaties maar liefst 3856 bakjes geluk geschonken.

Meer informatie over het Buurtfonds is te vinden op www.unive.nl/buurtfonds of in het jaarverslag van Stichting Univé Buurtfonds.

Twee partners uitgelicht

MAEX

Maex werkt aan een sociale en duurzame samenleving door maatschappelijke initiatieven en sociale ondernemingen te versterken. Univé Buurtfonds doneerde in 2023 een bedrag aan drie verschillende MAEX-impulsen. Naast de Impuls Voedsel heeft Buurtfonds twee regionale impulsen ondersteund: Impuls Het Groene Hart en Impuls Zeeland. Dit deden we samen met collega's van de regionale Univé's.

GroenDoen Fonds

Stichting Univé Buurtfonds is partner van Trees for All en steunt het GroenDoen Fonds voor kleinschalige buurtinitiatieven. Samen zetten we ons in het voor het vergroenen van buurten. Bijvoorbeeld met een buurtbos, belevingstuin, plukboomgaard, houtsingel of een dorpspark voor ontmoeting.

Maarten Hupkes

Directeur van Stichting De Buurt

Sophie Oostveen

Univé Buurtfonds

Een dorpsgevoel in je eigen buurt

Verbinding in de buurt, dat is waar Univé Buurtfonds en De Buurt zich hard voor maken. Univé Buurtfonds steunt projecten van De Buurt. Met een financiële bijdrage en ook door mee te denken over strategie en beleid.

De Buurt begon met één buurtcamping, inmiddels zijn er 71 verspreid over het hele land. Alle activiteiten worden georganiseerd door 'buurtmakers': ondernemende, initiatiefrijke buurtbewoners. 'Wij ondersteunen hen en we proberen zoveel mogelijk buurtbewoners enthousiast te maken om ook een verbindende buurtactiviteit te organiseren,' zegt Maarten Hupkes. Univé Buurtfonds en De Buurt zetten zich in voor buurten waarin iedereen elkaar kent, groet en helpt, bijvoorbeeld ook met BuurtBankjes en Zwaaištenen. 'Een BuurtBankje zet je neer om een praatje te maken met je burens of mensen die voorbijlopen. Zwaaištenen zijn vrolijke stoeptegels die nodigen uit om buurtgenoten te begroeten.' Sophie: 'Univé Buurtfonds wil de BuurtBankjes graag ook neerzetten bij de Univé-winkels. Juist omdat die meestal midden in dorpen en stadskernen zitten. Je ziet dat er verbinding in een buurt ontstaat.'

➔ Lees Maarten en Sophie's verhaal

'Je ziet dat er verbinding in een buurt ontstaat.'

Onze mensen

Onze mensen

Zorgen voor vitaliteit en werkplezier

Univé heeft oprechte aandacht voor haar medewerkers. We vinden het belangrijk dat iedere medewerker zichzelf durft te zijn. In een werkomgeving waar je je als medewerker fysiek en psychisch veilig voelt. Bij Univé zien we de mens achter de collega. We faciliteren onze collega's om elke dag het beste van zichzelf te geven. Zodat zij op hun beurt onze leden de beste ervaring kunnen bieden. En zo waarde kunnen creëren voor onze leden en de samenleving. Nu en in de toekomst.

Fit en vitaal door beweging en ontspanning

Fit en vitaal zijn, je kunnen blijven ontwikkelen en met plezier je werk kunnen doen. Op allerlei manieren helpen we onze medewerkers om dit voor hen mogelijk te maken. We helpen hen om in beweging te blijven. Met de spaarfit-app bijvoorbeeld. Daarmee kunnen ze individueel of met collega's uitdagingen aangaan om hun fysieke, mentale en/of sociale gezondheid op peil te houden. In de Fit Boutiques in onze kantoren, kunnen onze medewerkers trainen om fysiek fit te worden. En om ook mentaal in beweging te blijven, is er een uitgebreid opleidingsaanbod beschikbaar in de Univé Academie en via GoodHabit.

Budgetcoaching voor medewerkers

Net als in 2022 stegen in 2023 de kosten van levensonderhoud. De inflatie bleef hoog. Ook bij Univé zien we dat mensen soms moeite hebben om de eindjes aan elkaar te knopen. Met onrust en stress als gevolg. Voor deze medewerkers hebben we het aanbod van ondersteuning door Grip, een organisatie die kan helpen bij problemen

met of vragen over persoonlijke financiën en schuldhulpverlening.

Diversiteit en inclusie: ondertekening SER Charter Diversiteit

Bij Univé vinden we het belangrijk om te bouwen aan een samenleving waarin iedereen meedoet en iedereen zich veilig voelt. Een samenleving waarin mensen zich met elkaar verbonden voelen en voor elkaar zorgen. Diversiteit en inclusie staan daarom hoog op onze agenda. Ook intern. We zetten in op zowel diversiteit als inclusie, dus: verschillend zijn én verschillen omarmen. Het is onze overtuiging dat meer diversiteit en een inclusieve manier van werken onze organisatie verrijken. Het biedt ons kansen om te leren van andere culturen of overtuigingen. Daarnaast maakt het ons als organisatie wendbaarder in een samenleving die verandert. Het belang dat we bij Univé hechten aan diversiteit en inclusie, bevestigden we in oktober 2023 met de ondertekening van het Charter Diversiteit van de Sociaal Economische Raad. Daarmee legden we onze ambitie vast dat we de komende jaren

het aandeel collega's met een migratieachtergrond laten groeien. Ook hebben we de ambitie om het aandeel collega's met een beperking in het arbeidsvermogen te laten groeien. En we gaan verder dan alleen ambities op het gebied van diversiteit en inclusie. We streven ernaar dat bij Univé iedereen zichzelf kan zijn. Wie je ook bent, wat je ook gelooft en waar je ook vandaan komt. Om dit te bereiken organiseren we bijvoorbeeld D&I-workshops, spreekuren en bedrijfsbezoeken. En spreken we hier maandelijks over met het management. Zo praten we steeds meer met elkaar over de verschillen tussen mensen, en de waarde van een divers team.

Welzijn en ontwikkeling

Voor onze medewerkers willen we een topwerkgever zijn. Zij kunnen rekenen op een werkgever die hen ondersteunt en kansen biedt om te ontwikkelen. Nu en in de toekomst. Daarbij creëren we een veilige omgeving waar tijd en ruimte is om te leren en ontwikkelen en jezelf te zijn.

Op allerlei manieren helpen we vanuit de afdeling HR de leidinggevenden en de medewerkers om samen invulling te geven aan psychologische veiligheid en een inclusieve werkcultuur. Dit doen we in verschillende workshops en trainingen. Samen creëren we een cultuur waarin ruimte is om verschillend te zijn.

Great place to work

We zijn trots dat Coöperatie Univé in het voorjaar van 2023 in de top 10 Best Workplaces Nederland stond (positie 6) en in september 2023 in de top 150 Best Workplaces Europe (positie 40). Alweer voor de elfde keer vroegen we onze medewerkers naar hun mening over hun werk en werkgever. Het resultaat is en blijft positief. De gevoelsindicator 'Alles overziend vind ik ons bedrijf een echte Great Place to work' kwam in 2023 uit op 84% (2022: 92%). De trust index voor 'geloofwaardigheid, respect, eerlijkheid, trots en kameraadschap' ging naar 78% en is daarmee iets lager dan

'We streven ernaar dat bij Univé iedereen zichzelf kan zijn.'

in 2022 (82%). Hoge scores waren er op de indicatoren 'Dit is een fysiek veilige werkomgeving' en 'Mensen hier worden eerlijk behandeld, ongeacht hun seksuele geaardheid'. Beide indicatoren scoorden 97%.

We zijn blij dat we nog steeds hoog scoren. Onze medewerkers voelen zich veilig en zijn blij met hun werkgever. Tegelijkertijd zien we hier en daar ook een daling van de scores. Er zijn verschillende afdelingen binnen Univé in transitie. Medewerkers kunnen hierdoor bijvoorbeeld meer werkdruk voelen. We zijn en gaan hierover in gesprek met het lijnmanagement en de medewerkers. Het is voor ons een extra stimulans om ons te blijven inspannen voor goed werkgeverschap.

Vernieuwing in werving nieuwe medewerkers

De krapte op de arbeidsmarkt is onverminderd groot, waardoor het moeilijk is om alle vacatures te vervullen. Dit merken we ook binnen Univé. Hoe vinden we nieuwe medewerkers? Hoe krijgen én houden we ze aan boord?

Om jonge talenten te interesseren voor werken bij Univé, hebben we traineeships. Bij de afdeling Commercie startte op initiatief van een paar jonge collega's een twee jaar durend traineetraject voor zes online marketingtrainees. Om te leren hoe we deze jonge talenten aan ons kunnen binden, deden we kennis op over de kenmerken van hun generatie: generatie Z. Dit leverde ons inzichten op over hoe we er als werkgever voor kunnen zorgen dat

werken bij Univé ook voor de jonge medewerkers aantrekkelijk is.

Ons onboardingsprogramma helpt nieuwe medewerkers om zich snel thuis te voelen bij Univé. De afdeling HR faciliteert de leidinggevenden om nieuwe medewerkers te begeleiden tijdens hun eerste kennismaking met collega's en werk. Uit onderzoek blijkt dat een gedegen onboardingsprogramma onder andere de kans verkleint dat nieuwe medewerkers binnen een half jaar weer vertrekken.

In 2023 voerde Univé een belangrijke wijziging door in haar sollicitatieprocedure: sollicitanten hoeven geen brief meer te schrijven. Hierdoor maken we het sollicitatieproces toegankelijker, objectiever en inclusiever. We kijken of we nieuwe technologieën als Chat GPT kunnen gebruiken om de geschiktheid van kandidaten op een andere manier te beoordelen.

In totaal waren er in 2023 186 vacatures. Hiervan konden we er ondanks de krappe arbeidsmarkt 101 invullen. 23 vacatures werden het afgelopen jaar om verschillende redenen teruggetrokken. Het percentage vacatures dat binnen 3 maanden vervuld was, bleef in 2023 steken op 78%. Dit is een flinke daling ten opzichte van 2022 (90%). De oorzaak hiervan ligt in de arbeidsmarkt die krap is en naar verwachting de komende jaren ook krap zal blijven. Dit komt onder andere door de afname van de beroepsbevolking.

Ziekteverzuim

Het verzuimpercentage binnen Univé is ten opzichte van vorig jaar iets gestegen: van 4,36% in 2022 naar 4,87% in 2023. Het verzuimpatroon gedurende het jaar is vergelijkbaar met dat van 2022.

Gemiddeld is het aantal keren dat werken in Nederland zich ziekmelden 1 per jaar. Univé zit hier iets onder met een gemiddelde meldingsfrequentie van 0,72 per medewerker per jaar.

Het werk van de OR in 2023

In 2023 zijn er OR verkiezingen geweest. De Ondernemingsraad (OR) startte daarom in april met een nieuwe bezetting van 13 leden: 9 nieuwe en 4 bestaande. Er waren in 2023 zes formele overleggen met de voorzitter van de Raad van Bestuur. Bij één van die overleggen was ook een lid van de Raad van Commissarissen aanwezig. Het dagelijks bestuur van de OR voerde daarnaast even vaak informeel overleg met de bestuurder. Onderwerpen die tijdens de overleggen met de voorzitter van de Raad van Bestuur aan de orde kwamen, waren onder andere:

- de duurzame strategie Samen zetten we de toon en de impact hiervan op de medewerkers en de bedrijfsonderdelen;
- kosten en inflatie;
- plannen van bedrijfsonderdelen, zoals Univé Schade en de afdeling Commercie;
- privacyregelingen;
- pensioenactualiteiten;
- diversiteit en inclusie;
- psychologische veiligheid;
- de doelstellingen en de resultaten van de Regeling Collectieve Prestatiebeloning;
- resultaten van het onderzoek Great Place to Work;
- de lopende instemmings- en adviesaanvragen.

In de wekelijkse interne OR-overleggen bespreken de leden de lopende zaken met elkaar. Ook doet de OR in die overleggen het voorwerk voor de instemmings- en adviesaanvragen. De onderdeelcommissies Univé Rechtshulp en Univé Schade voerden hun eigen interne overleggen met de bestuurders van hun bedrijfsonderdeel.

In het kader van de opvolging van de adviesaanvraag Finance & Risk, die zag op het samenvoegen van de afdelingen Finance & Asset Management en ERM tot de nieuwe afdeling Finance & Risk, vanuit 2022 voerden we in 2023 gesprekken met

de betrokken leidinggevenden over de uitwerking van de plannen.

De instemmings- en adviesaanvragen die de OR in 2023 behandelde gingen over:

- een personeelsvolgsysteem;
- diverse privacyregelingen;
- uitbesteding van een deel van het werk binnen een afdeling van Univé Schade.

Ook dacht de OR mee over wijzigingen bij de afdeling Commercie. Waar nodig en relevant haalde de OR informatie op bij betrokken medewerkers. Soms was het nodig om externe ondersteuning in te schakelen. De OR is in 2023 door medewerkers van verschillende afdelingen benaderd over psychologische veiligheid.

In het kader van kennismaking met het OR-werk, volgde de OR in het voorjaar een tweedaagse training Wet op de Ondernemingsraden en in het najaar een tweedaagse voor een verdere verdieping op het werk van een ondernemingsraad. Om goed geïnformeerd te zijn en te blijven én kennis met elkaar te delen, ontving de OR ook dit jaar regelmatig gastsprekers. Daarnaast waren er workshops, onder andere over storytelling, CO₂-reductie en mobiliteit, diversiteit en inclusie, duurzaamheidsthema's en de Wet toekomst pensioenen. Een afvaardiging van de OR neemt deel aan de Arbocommissie. Ook sloot er een afvaardiging van de OR aan bij intercollegiale overleggen met OR'en van andere verzekeraars. Tijdens landelijke Univé-OR-dagen bespraken de OR-leden van de verschillende entiteiten binnen de Univé Formule gezamenlijke onderwerpen met elkaar.

Al het bovenstaande heeft tot doel dat ook de nieuwe OR de belangen van Univé als geheel, de medewerkers en de leden zo goed mogelijk kan dienen.

Onze ledenraad De stem van onze leden

De Ledenraad van Univé heeft een bijzondere positie binnen de Coöperatie Univé. Onze Ledenraad bestaat uit maximaal 24 leden, die ook allemaal lid zijn van de Ledenraad van één van de acht regionale Univé's. Een van de belangrijkste taken van de Ledenraad is het behartigen van de belangen van de leden van Univé. Ook heeft de Ledenraad het laatste woord over enkele belangrijke beslissingen van de Raad van Bestuur.

Formele taken en bevoegdheden

De Ledenraad heeft een aantal formele taken en bevoegdheden, zoals het vaststellen van de jaarrekening. Op voorstel van de Raad van Bestuur beslist de Ledenraad welke bestemming aan het jaarresultaat wordt gegeven. Voor een aantal voor de Coöperatie ingrijpende besluiten moet de Ledenraad goedkeuring verlenen. Op voordracht van de Raad van Commissarissen benoemt de Ledenraad bestuurders en commissarissen. En ook bij statutenwijzigingen heeft de Ledenraad een belangrijke, besluitvormende rol.

Ledenbehoefte

De gemeenschappelijke behoefte is wat de leden in een coöperatieve vereniging bindt. Om de belangen van de leden van Univé goed

te kunnen behartigen, heeft de Ledenraad het document 'Univé Ledenbehoefte' opgesteld. Hiervoor werkte de Univé Ledenraad nauw samen met de ledenraden van de regionale Univé's. De eerste versie van de 'Univé Ledenbehoefte' werd in het voorjaar van 2022 vastgesteld. De Ledenraad heeft hiermee een toetsingskader en kompas voor het gesprek met de Raad van Bestuur over de ontwikkelrichting van de coöperatie.

Het is de bedoeling om de 'Univé Ledenbehoefte' regelmatig te evalueren. De eerste evaluatie was in 2023. Ook het Jongerenteam van Univé was hierbij betrokken. Uit de eerste evaluatie kwamen voorstellen om het thema duurzaamheid prominenter in de tekst van de Univé Ledenbehoefte op

te nemen. Daarnaast leverde de evaluatie enkele voorstellen op om de regionale Univé's beter te betrekken bij de invulling van de Univé Ledenbehoefte. Het actueel houden en verder invoeren van de 'Univé Ledenbehoefte' blijft ook in 2024 een belangrijk aandachtspunt voor de Ledenraad.

Formele beslissingen in 2023

- dechargeverlening aan de Raad van Bestuur van Coöperatie Univé voor de bestuurlijke werkzaamheden in 2022;
- dechargeverlening aan de Raad van Commissarissen van Coöperatie Univé voor het uitgeoefende toezicht in 2022;
- benoeming nieuwe accountant met ingang van boekjaar 2025;
- statutenwijziging inzake overgangsregeling verlenging zittingstermijn leden van de Ledenraad.

Andere belangrijke onderwerpen

De Ledenraad is er niet alleen om zijn formele taak uit te voeren. De Coöperatie Univé is er voor de leden. Daarom betreft Univé de Ledenraad steeds actiever bij de ontwikkelingen binnen de organisatie. Dat is ook de reden dat in de Ledenraad in 2023 in diverse themasessies onder meer de volgende onderwerpen aan de orde zijn gesteld:

- samenwerking binnen de Formule;
- voortgang implementatie van de duurzame strategie Samen zetten we de toon;
- invulling van het voorzitterschap van de Ledenraad;
- planproces Univé Groep 2024-2026;
- duurzaamheid.

Samenstelling van onze Ledenraad

Op 31 december 2023 bestond onze Ledenraad uit de volgende leden (acht vrouwen en vijftien mannen):

Univé Dichtbij

- De heer M.J.M. (Rinie) Huijbrechts
- De heer J. (Jan) Idsardi
- De heer E. (Erik) Lanting

Univé Oost

- De heer J.A.G. (Johan) Arkink
- De heer ing. C. (Chris) van den Bos
- De heer A.J.J. (Alex) Vanhommerig

Univé Het Groene Hart

- De heer mr. L.A. (Lourens) Broere
- De heer P.H. (Paul) van der Burg
- De heer H.A.P. (Huub) van der Maat

Univé Samen

- De heer J.H. (Jan) Eggenkamp
- Mevrouw R. (Ryenne) van Kampen
- Mevrouw C.A. (Corry) Wolters

Univé Noord-Holland

- Vacature
- Mevrouw S.A.C. (Sandra) Ijsselmuidende Wit
- De heer bc. R. (Ronald) Velsink

Univé Stad en Land

- De heer H.G.A. (Henny) Blanke
- Mevrouw N.W. (Noortje) Gerritsen
- Mevrouw A.J.M. (Annemarie) Resink-Weeber

Univé Noord-Nederland

- Mevrouw mr. W.R.R.H. (Willemijn) Frootjes-Cordes
- Mevrouw J.P. (Jannie) Kuiper-Tonnis de Graaf
- De heer H.R.M. (Herbert) Schouten

Univé Zuid-Nederland

- Vacature
- Mevrouw I.M.J. (Irma) Kokx
- Vacature

‘Er zit veel kennis,
ervaring én
levenservaring in
onze ledenraad.’

Willemijn Froentjes

Lid van de landelijke ledenraad

**Er zit veel kennis, ervaring
én levenservaring in onze
ledenraad**

De landelijke ledenraad van Univé telt 24 leden afkomstig uit de verschillende regio's. Zij behartigen de belangen van de leden van Univé. Willemijn Froentjes is lid van de landelijke ledenraad.

'Tijdens mijn studietijd zag ik in het Univé-kantoor aan de Groningse Korreweg een briefje hangen: mensen gezocht voor de regionale ledenraad. Ik dacht meteen: dat ga ik doen. Ik wilde mijn steentje bijdragen, meepraten en doorgeven wat de leden belangrijk vinden.' Al 11 jaar is Willemijn lid van de regionale ledenraad, en sinds 4,5 jaar ook van de landelijke ledenraad. 'Wat ik echt Univé vind, dat is de menselijke maat, het persoonlijke contact. Je wordt echt geholpen en mensen zijn altijd bereid om mee te denken. Ik vind het belangrijk dat Univé dicht bij de mensen blijft staan. Univé heeft nog steeds winkels door het hele land. Soms komt dan de vraag op of dat nog wel nodig is. Op dat soort dingen ben ik scherp.'

➔ [Lees Willemijn's verhaal](#)

Onze RuB, directie en RuC Personalia en rooster van aftreden

Raad van Bestuur – Coöperatie Univé

De heer R. (Ron) Bavelaar RB

17 december 1958, Leiden
Voorzitter Raad van Bestuur

Nevenfuncties

- Bestuurslid en penningmeester Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter Platform Onderlinge Verzekeraars (POV) van het Verbond van Verzekeraars
- Voorzitter VvE de Roode Leeuw
- Lid Raad van Commissarissen en voorzitter van de Remuneratiecommissie Nationale Hypotheek Garantie (NHG) (tot 1 januari 2024)
- Ambassadeur en voorzitter van de businessclub van AMREF Flying Doctors

Mevrouw drs. W.E.M. (Ellen) Peper

22 december 1964, Borne
Chief Transformation Officer, lid Raad van Bestuur

Nevenfuncties

- Lid van de Raad van Commissarissen Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM) Utrecht
- Lid bestuur Stichting Rho (Ruimte, Regie, Resultaat)
- Lid Platform Klimaat van het Verbond van Verzekeraars

De heer drs. A.P.G. (Arjen) Schouten RA

22 januari 1967, Haarlem
Chief Financial & Risk Officer, lid Raad van Bestuur

Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht Stichting Hartekind
- Penningmeester Stichting InfoDesk
- Lid Commissie Financieel Economische Zaken van het Verbond van Verzekeraars

Directie – Univé Schade en Univé Her

De heer J.M.H.K. (Johan) van den Neste

31 oktober 1968, Rotterdam
Directievoorzitter

Nevenfuncties

- Lid van het Platform Mobiliteit van het Verbond van Verzekeraars
- Lid Commissie Duurzaam Schade verzekeren van het Verbond van Verzekeraars

De heer drs. M.C. (Marco) Nanne RA

27 juli 1975, Leidschendam
Directeur

Nevenfuncties

- Lid Raad van Commissarissen Dispatch Nederland B.V.

Raad van Commissarissen – Coöperatie Univé

De heer D. (Danny) van der Eijk

27 oktober 1958, Amsterdam
Voorzitter Raad van Commissarissen
Lid Selectie-, Benoemings- & Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Voorzitter Vereniging Nederlandse Assurantie Beurs (V.N.A.B.)
- Lid Raad van Commissarissen Schouten Zekerheid
- Voorzitter Stichting Kenchaan
- Voorzitter Raad van Commissarissen BDO Accountants en Belastingadviseurs

De heer drs. R.M. (Robert) van der Tol

22 november 1965, De Meern
Lid Raad van Commissarissen
Lid Audit- & Risicocommissie

Nevenfuncties

- Voorzitter Stichting Administratiekantoor SRK Groep
- Executive Advisor Meemaken B.V.
- Lid Raad van Toezicht AOFE Clinics

Mevrouw drs. R. (Roelien) Ritsema van Eck

12 juli 1975, 's Gravenhage
Lid Raad van Bestuur van De Alliantie

Lid Raad van Commissarissen
Voorzitter Selectie-, Benoemings- & Remuneratiecommissie

Nevenfuncties

- Lid Raad van Toezicht van het IJsselland Ziekenhuis
- Lid bestuur Stichting Administratiekantoor Aandelen Triodos Bank
- Lid Commissie Nationaal Groeifonds

De vierde zetel binnen de Raad van Commissarissen is vacant

Raad van Commissarissen – Univé Schade en Univé Her

Mevrouw drs. R. (Roelien) Ritsema van Eck

12 juli 1975, 's Gravenhage
Lid Raad van Bestuur van De Alliantie
Lid Raad van Commissarissen

De heer drs. R.M. (Robert) van der Tol

22 november 1965, De Meern
Voorzitter Raad van Commissarissen
Lid Audit- & risicocommissie

De heer D. (Danny) van der Eijk

27 oktober 1958, Amsterdam
Lid Raad van Commissarissen (met ingang van maart 2024)
Voorzitter Audit- & Risicocommissie

Rooster van aftreden Raad van Bestuur en directie

De leden van de Raad van Bestuur van Coöperatie Univé worden benoemd voor onbepaalde tijd. Hetzelfde geldt voor de directeuren van Univé Schade en Univé Her.

Rooster van aftreden Raad van Commissarissen

Er is één Raad van Commissarissen voor Coöperatie Univé, één Raad van Commissarissen voor Univé Schade en één Raad van Commissarissen voor Univé Her. Een commissaris wordt benoemd voor een periode van vier jaar. Als een commissaris aftreedt, kan hij of zij onmiddellijk worden

herbenoemd. Een commissaris kan niet meer dan twee keer worden herbenoemd. Een tweede herbenoeming vindt uitsluitend plaats als dat op grond van de continuïteit, deskundigheid of diversiteit binnen de Raad van Commissarissen gewenst is, voor een periode van maximaal twee jaar. Een commissaris die voor de tweede keer is herbenoemd, treedt uiterlijk af in de eerste ledenraadsvergadering na afloop van deze herbenoemingstermijn. Wie in een tussentijdse vacature wordt benoemd, neemt in het rooster van aftreden de plaats van zijn voorganger in. Het rooster van aftreden ziet er per 31 december 2023 als volgt uit:

Tabel 5: Raad van Commissarissen Coöperatie Univé

Naam	Eerste benoeming	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
D. van der Eijk Voorzitter	7 december 2017	■		■		■		■	
R.M. Ritsema van Eck Lid	1 april 2023						■		
R.M. van der Tol Vice voorzitter	1 juli 2020			■		■		■	

● Eerdere termijn ● Huidige termijn ● Volgende termijn na herbenoeming

Tabel 6: Raad van Commissarissen Univé Schade en Univé Her

Naam	Eerste benoeming	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025
D. van der Eijk Lid	1 maart 2024							■	
R.M. Ritsema van Eck Vice voorzitter	1 april 2023						■		
R.M. van der Tol Voorzitter	1 juli 2020			■		■		■	

● Eerdere termijn ● Huidige termijn ● Volgende termijn na herbenoeming

Roelien Ritsema van Eck

Lid van de Raad van Commissarissen

Maatschappelijk betrokken, met een gezonde dosis zakelijkheid

Een jaar is Roelien Ritsema van Eck nu lid van de Raad van Commissarissen van de Coöperatie Univé. Een jaar waarin ze veel heeft gelezen, veel mensen heeft gesproken en door de hele organisatie werd gelooft. 'Een mooi moment in mijn eerste jaar was mijn benoeming door de Ledenraad. Dat is echt een afspiegeling van de leden van Univé. Het is zo'n gemêleerd gezelschap: mensen uit de zakelijke dienstverlening, uit de zorg, veel agrariërs. En bij iedereen zie je een enorme bevoegenheid over de missie van Univé.'

In het dagelijkse leven is Roelien bestuurder bij woningcorporatie De Alliantie. 'Gezien de huidige woningnood, een organisatie met een enorme maatschappelijke opgave. Ik heb een fulltimebaan bij De Alliantie en een aantal toezichtrollen. Allemaal superleuk, maar ik heb ook drie jonge dochters. Als zij zeggen: we zien je te weinig, of je bent te druk, dan luister ik daarnaar.'

➔ [Lees Roelien's verhaal](#)

'Univé wil het financieel en maatschappelijk heel goed doen. En dat zeggen ze niet alleen, dat doen ze ook.'

Governance

Organisatie Univé Groep

Univé Groep bestaat uit een moederbedrijf (Coöperatie Univé U.A.) en een aantal dochterondernemingen en stichtingen. Binnen Univé Groep en binnen de Univé Formule wordt er nauw samengewerkt. In dit hoofdstuk informeren we u over de samenwerkingen en deelnemingen. Ook leest u over de statutaire organen binnen Univé Groep.

Samenwerking binnen de Univé Formule

De regionale Univé's vormen samen met Univé Groep de Univé Formule. De verschillende entiteiten die in de Formule zijn verbonden, opereren allemaal onder de merknaam Univé. Coöperatie Univé en de regionale Univé's werken nauw samen. Dit doen zij onder meer op basis van de Samenwerkingsovereenkomst Univé, de Univé Formule, bemiddelingsovereenkomsten en herverzekeringsovereenkomsten.

Samenwerking met de coöperatie VGZ

Sinds 2009 werken we samen met de coöperatie VGZ om zorgverzekeringen aan te bieden aan onze leden. Onder de coöperatie VGZ vallen de merken VGZ, Bewuzt, IZZ, IZA, UMC en Univé, en ZEKUR. De twee laatstge-

noemde merken behoren tot de N.V. Univé Zorg. De N.V. Univé Zorg heeft ruim 948.000 zorgverzekerden (792.000 onder het merk Univé en 156.000 onder het merk ZEKUR). In de samenwerking doet Univé als distributeur de verkoop en de marketing. De coöperatie VGZ verzorgt als zorgverzekeraar en risicodragend onder andere de zorginkoop en de polis- en declaratieadministratie. Het doel van de samenwerking is om onze leden een goede zorgverzekering te kunnen bieden.

Sinds een aantal jaren proberen we de verzekeren een zo compleet mogelijk aanbod te bieden als zij een zorgverzekering afsluiten. Veel schadeverzekeringen hebben namelijk een link met zorg. Daarom introduceerden wij in 2022 'Hulp op reis' naast de zorgverzekering. Die verzekering bestaat uit de dekkingen 'Medische kosten' en 'Hulp en vervoer' van de Univé doorlopende reisverzekering. In 2023 voegden we daaraan twee verzekeringen toe, waarmee het Zorg Pech pakket ontstond. Dit pakket bestaat uit 'Hulp op reis', 'Hulp na tandongeval' en 'Hulp na een ongeval'. Het Zorg Pech pakket keert alleen uit bij specifieke onverwachte zorgkosten na een ongeval. Ook de ongevallenverzekering en de aansprakelijkheid- en rechtsbijstandverzekering hebben een link met de zorg. Daarom bieden we ook deze verzekeringen aan als verzekerden een zorgverzekering afsluiten. Vanaf 2023 hebben

we de fiets- en de huisdierenverzekering voor specifieke groepen hieraan toegevoegd.

Daarnaast bieden we bij de zorgverzekering services en diensten waarvan de meeste gratis zijn. Denk aan de telefonische service Dokter bij de Hand, die 24 uur per dag bereikbaar is voor zorgvragen. Of de Vakantiehulp als je twijfelt of je een buitenlandse arts moet raadplegen en zo ja, waar de dichtstbijzijnde is. De Preventiehulp waarmee we onze leden helpen gezond en veilig te leven, hoort ook bij de Zorg Extra's. Bijvoorbeeld met een EHBO-cursus, tips over gezonde voeding en bewegen, een checklist om je huis 'kidsproof' te maken en een slim horloge waarmee ouderen langer de regie houden en mantelzorgers ondersteund worden.

ZEKUR

Het merk ZEKUR biedt zorg- en schadeverzekeringen voor particulieren, zzp'ers en mkb'ers. In 2023 ontwikkelde ZEKUR cyberdiensten en een daarbij behorende cyberverzekering. ZEKUR had in 2023 online ruim 1,25 miljoen unieke bezoekers. Het totaal aantal verzekeringen is 413.000 met een totale premie omzet van ruim € 226 miljoen. Univé Schade participeert als risicodragend in de Zekur's schadeverzekeringen.

Deelnemingen binnen Univé Groep

Zoals in het organogram op pagina 21 is weergegeven, is Coöperatie Univé 100% aandeelhouder van een aantal vennootschappen en maken daarnaast ook een tweetal stichtingen deel uit van Univé Groep. Binnen Univé Groep is Univé Schade voor 20,83% aandeelhouder in Dispatch Nederland B.V. Dit is een joint venture van een aantal schadeverzekeraars in Nederland. Het bedrijf biedt informatiesystemen en andere ICT-oplossingen voor het vaststellen en afhandelen van schades.

Statutaire organen binnen Univé Groep

Coöperatie Univé U.A.

Coöperatie Univé kent de volgende statutaire organen: de Ledenraad, de Raad van Bestuur,

de Raad van Commissarissen, de Univé Formule Adviesraad en het Univé Formule College.

Ledenraad

De Ledenraad heeft bij bepaalde besluiten het laatste woord binnen Coöperatie Univé U.A. De Ledenraad besluit over belangrijke onderwerpen als fusies, statutenwijzigingen, de jaarrekening en nieuwe leden voor de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. Lees meer over de Ledenraad op pagina 78.

Raad van Bestuur

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het besturen van de Coöperatie. Daaronder valt de dagelijkse gang van zaken, strategieontwikkeling, de implementatie van de strategie en het maken en uitvoeren van beleid. Ook geeft de Coöperatie richting aan de verbonden entiteiten, in het bijzonder Univé Schade en Univé Her. Daarnaast heeft de Raad van Bestuur specifiek als opdracht de Univé Formule sterker en succesvoller te maken. De basis hiervoor is de toegekende Formuleopdracht. De Raad van Bestuur onderhoudt op regelmatige basis contacten met de regionale Univé's, onder andere door periodieke werkbezoeken.

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen van Coöperatie Univé houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur. Ook houdt de Raad van Commissarissen toezicht op de gang van zaken in de Coöperatie en in de met haar verbonden ondernemingen. Het toezicht op de ontwikkeling van de Univé Formule is een belangrijk aandachtsgebied voor de Raad van Commissarissen. Verder staat de Raad van Commissarissen de Raad van Bestuur terzijde met advies. Voor de ondersteuning bij zijn taak heeft de Raad van Commissarissen twee commissies: de Audit- & risicocommissie en de Selectie-, benoemings- & remuneratiecommissie. Lees meer in het verslag van de Raad van Commissarissen op pagina 112.

Univé Formule Adviesraad

De Univé Formule Adviesraad (UFA) (met als leden vertegenwoordigers van de regionale Univé's), adviseert de Raad van Bestuur van Coöperatie Univé bij ontwikkelingen en besluiten. Op verzoek én ongevergd. De Raad van Bestuur mag een advies van de adviesraad naast zich neerleggen, maar moet dit wel schriftelijk motiveren. Onderwerpen die de adviesraad in 2023 heeft besproken, zijn bijvoorbeeld:

- hoe de duurzame strategie 'Samen zetten we de toon' verder vorm krijgt in de praktijk;

- het strategisch informatieplan, de ontwikkelingen op het gebied van cyber security en de manier waarop Coöperatie Univé hierop anticipeert;
- het commercieel plan voor de jaren 2024 tot en met 2026;
- het transformatieportfolio voor het jaar 2024;
- de samenwerking binnen de Univé Formule;
- duurzaamheid;
- strategische ontwikkelingen op de langere termijn;
- voor Univé relevante ontwikkelingen op het gebied van artificial intelligence.

Univé Formule College

Het Univé Formule College oordeelt over geschillen binnen de Univé Formule. Ook heeft het College een taak bij het bewaken en handhaven van de naleving van de Samenwerkingsovereenkomst Univé en de overige afspraken binnen de Univé Formule. Wanneer een onderdeel van de Univé Formule zich niet aan de afspraken houdt, kan het Univé Formule College om een oordeel worden gevraagd. Aan een overtreding kunnen consequenties worden verbonden. Dit is afhankelijk van de ernst van een overtreding. In 2023 werden er geen geschillen aan het Univé Formule College voorgelegd. Vanwege het verstrijken van hun benoemingsperiodes zijn mevrouw Frances van der Moolen en de heer Marc Kuipers in 2023 afgetreden als voorzitter respectievelijk lid van het College. De ontstane vacatures zijn ingevuld door de benoeming van de heer Guido Goorts als voorzitter en de heer Bert Roman als lid. Per eind 2023 bestaat het Univé Formule College uit:

- de heer mr. G.R.A.G. (Guido) Goorts (onafhankelijk voorzitter);
- de heer drs. R.M. (Robert) van der Tol (lid namens de Raad van Commissarissen van Coöperatie Univé);
- de heer drs. B. (Bert) Roman RA EPP (lid namens de regionale Univé's).

N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her

Univé Schade en Univé Her kennen de volgende statutaire organen: de Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA), de directie en de Raad van Commissarissen.

Algemene Vergadering van Aandeelhouders

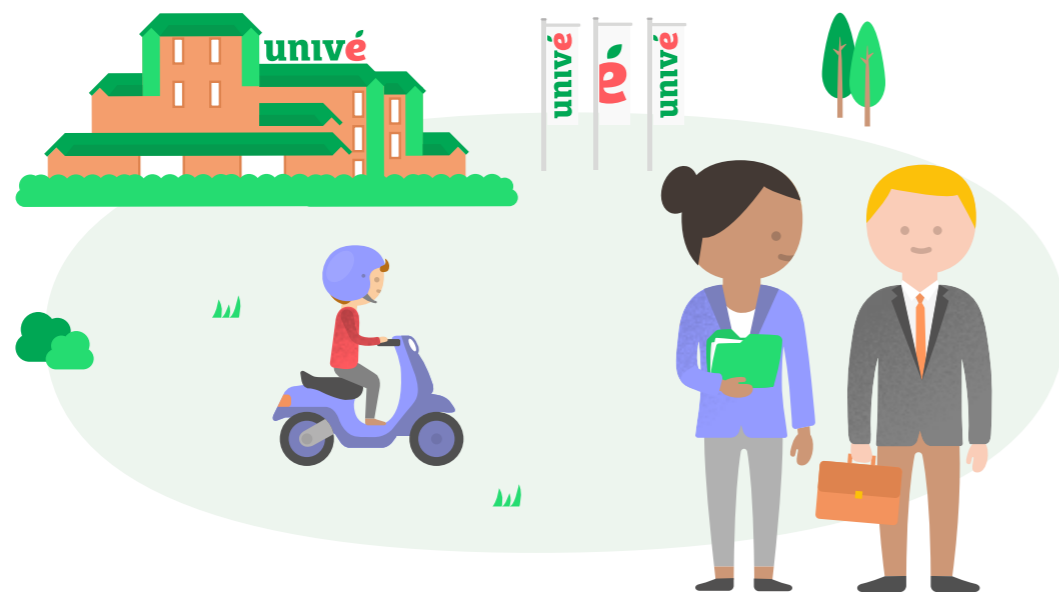
De Algemene Vergadering van Aandeelhouders (AVA) heeft bij bepaalde besluiten het laatste woord binnen Univé Schade en Univé Her. Daarnaast heeft de AVA het recht aanwijzingen te geven over de algemene lijnen van het te volgen beleid. De AVA wordt statutair gevormd door Coöperatie Univé. Feitelijk wordt deze rol ingevuld door de Raad van Bestuur van Coöperatie Univé.

Directie

De directie is verantwoordelijk voor het vaststellen en uitvoeren van het algemene beleid van Univé Schade en Univé Her. De directie bestond eind 2023 uit twee statutair directeuren: de heer J.M.H.K. (Johan) Van den Neste (directievoorzitter) en de heer drs. M.C. (Marco) Nanne RA (directeur).

Raad van Commissarissen

De Raad van Commissarissen houdt toezicht op het beleid van de directie en op de algemene gang van zaken binnen Univé Schade en Univé Her. Daarnaast geeft de Raad van Commissarissen goedkeuring aan belangrijke besluiten van de directie. De Raad van Commissarissen heeft één commissie ingesteld: de Audit- & risicocommissie.

Man/vrouw- verhouding in de top van de organisatie

Zetelverdeling man-vrouw

De zetels in de Raad van Bestuur van Coöperatie Univé waren op 31 december 2023 als volgt verdeeld: het driehoofdige bestuur bestaat uit één vrouw en twee mannen. Voor de Raad van Commissarissen van Coöperatie Univé geldt dat de vier zetels op 31 december 2023 werden ingenomen door één vrouw en twee mannen; voor de vierde zetel was sprake van een vacature. De Raad van Commissarissen van Univé Schade en Univé Her bestaat uit drie zetels waarvan er eind 2023 één bekleed werd door een vrouw en twee door een man. De directie van Univé Schade en Univé Her bestaat uit twee directeuren. Beide zetels werden op 31 december 2023 ingevuld door een man.

Het bestuur van Stichting Univé Rechtshulp wordt gevormd door Coöperatie Univé. Zie voor de zetelverdeling de tekst hierna over de zetelverdeling in de Raad van Bestuur van Coöperatie Univé. Het driehoofdige bestuur van Stichting Univé Buurtfonds bestond op 31 december 2023 uit een vrouw en twee mannen.

Beleid

Univé Groep richt zich actief op meer diversiteit en een inclusieve manier van werken (zie ook pagina 18 en pagina 74). Dit doen we omdat we ervan overtuigd zijn dat we daarmee onze maatschappelijke rol optimaal kunnen vervullen. Meer diversiteit en inclusie betekent ook het vergroten van het aandeel vrouwen in leidinggevende posities. In lijn met de wettelijke bepalingen streeft Univé naar een evenwichtige man-vrouwverhouding in de Raad van Bestuur, de Raad van Commissarissen, de directie van Univé

Schade en Univé Her en het (hogere) management van de organisatie.

Streefcijfers

Raad van Bestuur en directie

Univé Groep streeft ernaar dat de Raad van Bestuur en de directie van Univé Schade en Univé Her in 2030 gezamenlijk voor ten minste 40% uit vrouwen bestaan en voor tenminste 40% uit mannen.

Raad van Commissarissen

Voor de Raad van Commissarissen van Coöperatie Univé geldt dat we streven naar een gelijk aandeel mannen en vrouwen in 2026 (streefcijfer 50%). Voor de Raad van Commissarissen van Univé Schade en Univé Her (3 zetels) is het streven dat ten minste 33% vrouw is en ten minste 33% man.

Hogere management (subtop)

Voor Coöperatie Univé is de subtop de managementlaag die rapporteert aan de Raad van Bestuur. Voor Univé Schade en Univé Her is de subtop de managementlaag die rapporteert aan de directie. Het streven is dat in 2026 de totale subtop, dus voor Coöperatie Univé, Univé Schade en Univé Her gezamenlijk, voor ten minste 40% bestaat uit vrouwen en voor ten minste 40% uit mannen.

Op 31 december 2023 werkten er 24 mensen in de totale subtop. Dat waren 9 vrouwen en 15 mannen. Het percentage vrouwen in de subtop is daarmee 37,5%.

Plan van aanpak

Univé Groep onderneemt verschillende acties om de streefcijfers te realiseren. Bijvoorbeeld door in profielschetsen rekening te houden met man/vrouw-diversiteit en bureaus voor werving en selectie te vragen een diverse kandidatenlijst te presenteren. Ons wervings- en selectieproces is zo ingericht, dat iedere kandidaat een eerlijke kans

krijgt. Ook in het diversiteitsportaal van de SER laten we zien welke ambities Univé Groep heeft voor man-vrouwverhouding binnen het hogere management. En we rapporteren waar we staan met het realiseren van de ambities.

Theo Schoon

Senior HR-adviseur bij Univé

Roy Renkema

Accountspecialist bij Randstad

Een samenleving waar iedereen kan meedoen

Univé maakt zich sterk voor diversiteit en inclusie. In 2023 stelden we daarom een beleidsplan met concrete ambities vast. Theo Schoon: 'Diversiteit is al langer een onderdeel van onze strategische personeelsplanning'. 'Maar we wilden een stap verder gaan. We hebben bijvoorbeeld ook het Charter Diversiteit van de Sociaal Economische Raad ondertekend. Daarmee laten we zien dat we ons inzetten voor meer diversiteit en inclusie. En we leggen er publiek verantwoording over af.'

Samenwerkingspartner Randstad werft veel personeel voor Univé. Het beleid van Univé sluit goed aan bij de manier van werken van Randstad. 'Als er een vacature is bij Univé, spreken wij de kandidaten. Van geschikte kandidaten sturen wij het profiel door. Daarin staat wat iemands werkervaring is en waarom die geschikt is voor de vacature. Meer niet. Zo willen we voorkomen dat onbewuste vooroordelen een rol spelen', aldus Roy Renkema.

➔ Lees Theo en Roy's verhaal

'Diversiteit en inclusiviteit zijn onderwerp van gesprek geworden.'

Risicomanagement

Verantwoord omgaan met risico's

Univé wil haar leden zekerheid bieden. We gaan daarom verantwoord met risico's om. Om de continuïteit en betrouwbaarheid van Univé Groep te waarborgen, stellen we grenzen aan de risico's die Univé Groep accepteert en houden we ons aan de wet- en regelgeving. Ons risicomanagement- en interne controlesysteem richten we zo in, dat we dat ook waar kunnen maken.

Governance risicomanagement

Ons risicomanagement- en interne controlesysteem omvat alle strategieën, beleidskaders, processen en rapportageprocedures die nodig zijn om de risico's waaraan Univé Groep wordt blootgesteld, continu te identificeren, analyseren, beheersen, monitoren en rapporteren. Univé Groep heeft het afgelopen jaar het 'Three Lines of Defence'-model vervangen door het 'Three Lines'-model. Dit past bij de beweging die binnen de markt van financiële instellingen de afgelopen jaren zichtbaar is. Het 'Three Lines'-model staat meer in het teken van effectieve samenwerking tussen de verschillende lijnen, maar wel met behoud van de onafhankelijke rol van de tweede en derde lijn.

Eerste lijn

De eerste lijn is het lijnmanagement dat verantwoordelijk is voor het beheersen van risico's. In 2023 richtte de eerste lijn zich op het verder inbedden van het risicomanagement- en interne controlesysteem in de reguliere bedrijfsvoering. Dit gaat bijvoorbeeld over het centraal vastleggen van risico's en beheersmaatregelen met behulp van de tools die we daarvoor vorig jaar introduceerden. Elk kwartaal toetst de eerste lijn de

effectiviteit van de belangrijkste maatregelen. Daarnaast zijn, zoals ieder jaar, op verschillende organisatieniveaus risico's in kaart gebracht en geprioriteerd. Daarmee bereiken we dat we risico's tijdig kunnen beheersen. Ook is in 2023 de risicobereidheid van Univé Groep herzien. Daarbij was er extra aandacht voor passende en meetbare KRI's om de risico's die de strategie van Univé bedreigen te kunnen beheersen. Net als in 2022 was er aandacht voor de effecten van verhoogde inflatie en rente op het rendement van Univé. Ook is het Own Risk and Solvency Assessment (ORSA) uitgevoerd. Onderdeel hiervan waren economische scenario's (effecten door inflatie en rente) en klimaatscenario's.

Tweede lijn

De afdeling Enterprise Risk Management, met de functiegebieden actuariaat, risicomanagement en compliance, vormt de tweede lijn. Enterprise Risk Management ondersteunt en monitort de eerste lijn. De afdeling doet dit door kaders te stellen voor de beheersing van risico's, door hierover te adviseren en te rapporteren en ook door de risicobeheersing te monitoren. Via de risicorapportage geeft Enterprise Risk Management elk kwartaal inzicht in het risicoprofiel van Univé Groep

en haar entiteiten Coöperatie Univé, Univé Schade, Univé Her, Univé Rechtshulp en Univé Diensten. Enterprise Risk Management beschouwt daarnaast de meest relevante en risicovolle ontwikkelingen. Dit helpt de Raad van Bestuur en het lijnmanagement bij het dagelijks beheersen van de risico's. De afdeling Enterprise Risk Management besteedde in 2023 ook aandacht aan:

- de herziening van de risicobereidheid van Univé Groep;
- de herijking van het kapitaalbeleid van Univé Groep;
- uitvoering van de ALM-studie;
- verder invoeren en gebruiken van tooling om risico's en beheersmaatregelen centraal vast te leggen;
- strategische risico-identificatie en -beheersing op het niveau van Univé Groep en de Formule;
- een beheerste uitvoering van het productgoedkeuringsproces;
- een adequate prijsstelling, inclusief het effect van de hogere inflatie;
- de beheerste introductie van innovaties;
- evaluatie van de technische voorzieningen;
- de borging van wettelijke normen.

Derde lijn

De internal auditfunctie vormt de derde lijn. Internal Audit geeft onafhankelijke en objectieve assurance (zekerheid), advies en inzicht aan Raden van Commissarissen, Raad van Bestuur, directies en lijnmanagement van Univé Groep, vanuit formule- én entiteitsperspectief. Het doel daarvan is om sneller of effectiever de strategische doelstellingen te realiseren. En daarnaast ook om processen en gedrag effectief en efficiënt te beheersen of te veranderen (nu én naar de toekomst). De rapportages en gesprekken zetten aan tot actie, reflectie en dialoog.

In 2023 zijn er audits of opdrachten uitgevoerd op onder andere het thema IDD en Wwft (Univé Formule). Voor Univé Groep waren er audits of opdrachten op onder andere de thema's doorontwikkeling en groei van het transformatieproces, cloudtransitie,

procesbeheersing artificial intelligence, leren van incidenten, security awareness, balans in structuur en flexibiliteit bij Duurzame Zekerheid Univé. Daarnaast ging bij Univé Groep een onderzoek van start naar het thema integriteit, met focus op sociale en psychologische veiligheid. Specifiek voor N.V. Univé Schade waren er audits of onderzoeken op de thema's naleving CIS-protocollen, sturen en bijsturen op basis van kpi's.

In het eerste kwartaal van 2024 wordt de jaarlijkse interne evaluatie over de auditfunctie in 2023 uitgevoerd. De internal auditfunctie Univé is eind 2022 extern getoetst door het Instituut van Internal Auditors (IIA). Zij gaven het oordeel 'voldoende' op naleving van vaktechnische gedragscodes en standaarden.

Risicomanagement- en interne controlesysteem

Univé Groep onderscheidt in haar risicoraamwerk financiële risico's (kapitaalrisico, verzekeringstechnisch risico, marktrisico en tegenpartijkredietrisico) en niet-financiële risico's (reputatie- en imago risico, cultuur- en governance risico, continuïteitsrisico, informatierisico, juridisch risico, integriteitsrisico en uitbestedingsrisico). Per risicocategorie is de risicobereidheid geformuleerd. De risicobereidheid geeft de risicohouding en risicoomvang aan die Univé Groep bereid is te accepteren bij de realisatie van haar doelstellingen. Daarmee vormt de risicobereidheid het kader voor onze bedrijfsvoering. De onderliggende beleidskaders bevatten de richtlijnen voor het beheersen van risico's in de verschillende risicocategorieën. Gedurende het jaar voert Univé Groep op verschillende niveaus risicobeoordelingen uit. Er vinden bijvoorbeeld risicobeoordelingen plaats op de strategie en op onderliggende plannen en processen.

Risicobereidheid

Het actualiseren van de risicobereidheid is een continu proces. Elk kwartaal wordt de status van de risico's beoordeeld ten opzichte van de risicobereidheid en wordt hierover

gerapporteerd. De risicobereidheid wordt opgesteld voor de onderkende risicocategorieën en is hieronder (inclusief gerelateerde risicodefinities) weergegeven.

Financiële risico's

- **Kapitaalrisico:** Een sterke kapitaalpositie van Univé Groep is noodzakelijk om nu en in de toekomst aan de financiële verplichtingen naar onze leden en aan de wettelijke eisen te kunnen blijven voldoen. Daarom hebben wij een zeer lage bereidheid ten aanzien van risico's die onze kapitaalpositie bedreigen.

Onze kapitaalpositie moet altijd voldoende zijn om onze financiële continuïteit te borgen. Univé Groep, Univé Schade en Univé Her moeten toereikend gekapitaliseerd zijn om te voldoen aan de wettelijke Solvency II-eis, inclusief een interne opslag. Deze verschilt per entiteit. De normen voor de kapitaalpositie zijn in 2023 herijkt; zowel voor Univé Schade, Univé Her als Univé Groep. Aandachtspunt hierbij is de beperkte mogelijkheid van Coöperatie Univé om extra (extern) kapitaal te genereren. Daarnaast is de strategische rol van Coöperatie Univé binnen de Univé Formule relevant. Een regionale Univé kan als onderdeel van een herstelplan een aanvraag doen voor finan-

ciële ondersteuning bij Coöperatie Univé. De Raad van Bestuur van Coöperatie Univé neemt een besluit over het al dan niet toekennen hiervan.

Wij willen dat onze kapitaalpositie altijd voldoende is om op de korte én de lange termijn onze financiële continuïteit te borgen. Daarnaast streven wij ernaar onze kapitaalpositie in stand te houden zodat Univé voor toekomstige generaties leden haar rol kan blijven vervullen.

- **Verzekeringstechnisch risico:** Het verzekeringstechnisch risico is het risico op negatieve financiële gevolgen door inadequate aannames bij de premiestelling en de verzekeringstechnische voorzieningen. Of doordat de schadebetalingen, de kosten of de (ontwikkeling van de) verzekeringstechnische voorzieningen in ongunstige zin afwijken van de aannames die zijn gebruikt bij de premiestelling en de reservering. Het verzekeringstechnisch risico beslaat een groot deel van het totale risico onder Solvency II. We zijn bereid verzekeringstechnisch risico te accepteren, zolang het risico in balans is met het bijbehorende technisch resultaat. Het verzekeringstechnisch risico begrenzen we onder andere met limieten op de verwachte combined ratio van onze verzekeringsbranches. Daarnaast accepteren we geen structureel verlieslatende producten/diensten.
- **Marktrisico:** Het marktrisico is het risico op verliezen of op een ongunstige verandering in de financiële situatie, als gevolg van schommelingen in het niveau en de volatiliteit van de marktprijzen van activa, verplichtingen en financiële instrumenten. Wij zijn bereid verliezen door het optreden van marktrisico te accepteren, zolang het risico in balans is met het bijbehorende verwachte rendement. Ook moet het risico passen bij het doel van het vermogen waarover risico wordt gelopen. Eventuele verliezen mogen niet ten koste gaan van het vermogen om aan onze financiële verplichtingen

te voldoen. Het marktrisico begrenzen we onder andere met limieten op de afwijking van onze strategische beleggingsmix (volgend uit een ALM-studie) en de maximale concentratie van individuele beleggingen. Om het liquiditeitsrisico te beperken, hebben we voor onze entiteiten minimale liquiditeitsniveaus vastgesteld. In 2023 is een ALM-studie uitgevoerd voor de entiteiten binnen Univé Groep. Op grond van de inzichten uit deze studie kozen we ervoor om een deel van de strategische asset allocatie in te vullen met impactbeleggingen.

- **Tegenpartij(krediet)risico:** Het tegenpartijkredietrisico is het risico op een ongunstige verandering in de financiële situatie door het niet-nakomen van een verplichting door een tegenpartij of door een verslechtering van de kredietwaardigheid van die tegenpartij. Univé Groep heeft een lage bereidheid om verliezen als gevolg van het tegenpartijrisico te accepteren. Het tegenpartij(krediet)risico begrenzen we onder andere met limieten op de minimale rating van onze banken, vastrentende beleggingen en herverzekeraars. Deze limieten zijn vastgelegd in respectievelijk ons treasurybeleid, beleggingsbeleid en herverzekeringsbeleid. Zo hanteren wij een minimale financial strength rating van A- voor onze herverzekeraars. Daarnaast moet bij het innemen van een vastrentende positie in de beleggingsportefeuille de rating van een tegenpartij tenminste investment grade zijn. Bovendien zetten we liquide middelen uitsluitend uit bij financiële instellingen die onder toezicht staan van de Europese Centrale Bank en hanteren we (naast een minimale korte termijn rating) een maximale omvang van uitzettingen per tegenpartij. De limieten worden elk kwartaal gemonitord.

Niet-financiële risico's

- **Cultuur- en governancerisico's:** Cultuur- en governancerisico's zijn risico's die voortvloeien uit of samenhangen met de heersende (risico-)cultuur en de governance binnen Univé Groep en/of Univé Formule.

Univé is een ledenorganisatie met een coöperatieve cultuur die:

- a ondersteunend is aan de realisatie van de strategie met de klantprocessen als basis;
- b een optimale verhouding tussen (commercieel) resultaat, efficiency en een beheerste bedrijfsvoering nastreeft;
- c passend is bij de ontwikkelingsfase waar de organisatie zich in bevindt, waar fouten gemaakt mogen worden om van elkaar te leren en iedereen zich veilig voelt om een afwijkende mening te hebben en die te uiten.

- **Cultuur- en governancerisico's:** Cultuur- en governancerisico's zijn risico's die voortvloeien uit
- **Reputatierisico:** dit zijn risico's die voortvloeien uit of samenhangen met de reputatie of het imago van Univé. Wij willen voorkomen dat onze reputatie/ons imago wordt geschaad.
- **Uitbestedingsrisico:** risico's die voortvloeien uit en samenhangen met het uitbesteden van activiteiten aan derde partijen. Wij willen dat de kwaliteit van de uitbesteding van kritische bedrijfsactiviteiten in overeenstemming is met wat daarover is afgesproken en dat de juiste afspraken worden gemaakt om die kwaliteit te waarborgen. Voor de uitbesteding van niet-kritische bedrijfsactiviteiten zoeken we vooral naar een passende balans tussen kosten en risico.
- **Integriteitsrisico:** dit zijn risico's die gerelateerd zijn aan:
  - a de integriteit van de organisatie: risico's die samenhangen met bijvoorbeeld naleving van de regeling Mededinging en de zelfregulering die voortvloeit uit het lidmaatschap van het Verbond van Verzekeraars;
  - b de integriteit van medewerkers: risico's die samenhangen met bijvoorbeeld de naleving van de Gedragscode Univé Groep, het Integriteitsbeleid en onderliggende integriteitsregelingen;

- c de integriteit van klanten: risico's die voortvloeien uit het feit dat klanten mogelijk niet integer zijn en/of niet integer handelen. Deze risico's hebben een relatie met onder andere het Fraudebeleid, Acceptatiebeleid, en Beleid Sanctiewet en Wwft.
- d de integriteit van relaties waar Univé Groep mee samenwerkt ('third parties').

Wij willen integriteitsincidenten voorkomen en voorkomen dat deze schade toebrengen aan onze integere bedrijfsvoering of leiden tot ingrijpen van toezichthouders.

- **Juridisch risico:** Juridische risico's vloeien voort uit het afsluiten van overeenkomsten en contracten en de nakoming daarvan. Wij accepteren voor een beperkte periode een non-compliant situatie en in beperkte mate verzwakking van onze rechtspositie. We willen aansprakelijkstellingen voorkomen die tot waardeverlies of financiële schade leiden.
- **Operationeel continuïteitsrisico:** operationele continuïteitsrisico's hangen samen met Business Continuity Managementbeleid vanuit het perspectief van mensen, gebouwen, processen en systemen. Wij accepteren tijdelijke verminderde functionaliteit van dienstverlening voor leden en medewerkers. Kritieke bedrijfsprocessen moeten na een incident binnen een afgesproken periode weer operationeel zijn. Hierbij gelden de volgende prioriteiten:
  - a waarborgen van de veiligheid van mensen;
  - b herstel van bereikbaarheid voor leden;
  - c herstel van processen met urgentie en/of hoge impact.

Wij richten onze bedrijfsvoering zodanig in dat deze niet van (de beschikbaarheid van) individuele medewerkers afhankelijk is.

- **Informatierisico:** informatierisico's zijn risico's die samenhangen met het gebruik en verwerken van informatie en data. Dit

gaat onder andere over: informatiebeveiliging, datalekken en juistheid, tijdigheid en volledigheid van sturings- en financiële informatie. Informatierisico's beheersen we door naleving van heldere afspraken over beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid van de informatie en data die we gebruiken. In het algemeen heeft Univé een defensieve risicohouding voor het informatierisico, maar voor zowel Solvency II-relevante als persoonlijk identificeerbare informatie hebben wij een risico-averse risicohouding.

- **Risico op cybercriminaliteit:** Cybercriminaliteit is een maatschappelijk vraagstuk dat ook voor Univé Groep in belang blijft toenemen. Dit betreft het risico dat materiële schade ontstaat door bijvoorbeeld verlies of ongewenste verwerking van gegevens, langdurig stilliggen van bedrijfsactiviteiten en hardware disrupties als gevolg van onvoldoende beveiligingsmaatregelen. Ook is hier sprake van het risico van negatieve reputatie van Univé Groep als gevolg van incidenten op social media en/of verlies/diefstal van privacygevoelige gegevens. Wij, als Univé Groep, willen deze risico's voorkomen en hebben onze cybersecuritymaatregelen ingericht conform good practices. In 2024 hebben zich geen significante cybersecurity-incidenten voorgedaan.

Risicobeheersing

Het Beleidskader Risicomanagement en Interne Controle en de risicobereidheid van Univé Groep geven de kaders voor de manier waarop we met deze risico's omgaan. In de risicoparagraaf in de jaarrekeningen zijn de verschillende individuele risico's binnen de risicocategorieën verder uitgewerkt per entiteit. Deze entiteiten zijn: Coöperatie Univé, Univé Schade, Univé Her, Univé Services, Univé Diensten en Stichting Univé Rechtshulp. *Own Risk and Solvency Assessment (ORSA)* De strategische risico's vormen de input voor de ORSA. In de ORSA wordt de mogelijke impact van de strategische risico's op de kapi-

taalpositie van Univé Groep en haar onderliggende verzekeraars beoordeeld. Uit de ORSA van 2023 blijkt dat Univé Groep en de afzonderlijke entiteiten Univé Schade en Univé Her voldoende vermogen hebben om de effecten van de in de ORSA 2023 benoemde risicoscenario's (stress scenario's) op het strategisch meerjarenplan 2023-2025 binnen de Solvency II-kapitaaleisen op te vangen. Voor Univé Groep gaven de uitkomsten geen aanleiding tot aanpassing van de strategische doelstellingen. Hierdoor wordt de strategie als uitvoerbaar beschouwd. Een gecombineerd scenario van geopolitieke ontwikkelingen, hoge inflatie en de impact van klimaatverandering (inclusief de impact van de klimaattransitie), leidt tot de grootste schokken in de solvabiliteitspositie van Univé Groep en Univé Schade. Waar nodig zijn managementacties gedefinieerd en gekwantificeerd om inzicht te krijgen in de effectiviteit ervan. In de ORSA is ook vastgesteld dat de managementacties het gewenste effect sorteren. Zie pagina 104 voor de interne doelsolvabiliteitsnormen van Univé Groep, Univé Schade en Univé Her.

Impact risicoscenario's op de Univé Formule

Al onze individuele verzekeringsentiteiten zijn onderdeel van de Univé Formule. Daarom zijn de risicoprofielen van deze entiteiten met elkaar verbonden. In 2023 hebben we – net als voorgaande jaren – risicoscenario's beschreven en de scenario-impact geanalyseerd die de gehele Univé Formule raken. Dit gebeurde aanvullend op de ORSA-trajecten van de individuele verzekeringsentiteiten. De beschreven risicoscenario's maken de onderlinge verbondenheid van risico's en de (financiële) impact daarvan inzichtelijk. Deze Formulescenario's maken afzonderlijk ook deel uit van de verzekerings-/entiteit specifieke ORSA-rapportage. De impact daarvan is beoordeeld vanuit Formuleperspectief en gerapporteerd in een Formulerapportage. De impact van risico's en onzekerheden op de resultaten en de financiële positie zijn toegelicht in het hoofdstuk 'kort financieel verslag' zie hiervoor pagina 12.

Solvabiliteitspositie

De solvabiliteitspositie wordt op basis van het Solvency II-raamwerk gerapporteerd. Tabel 6 toont de solvabiliteitspositie van Univé Groep, Univé Schade en Univé Her volgens de Solvency II-grondslagen per eind 2023. Bij de berekeningen is de Solvency II-standaardformule gehanteerd. De solvabiliteitsratio geeft het aanwezige eigen vermogen gedeeld door het vereiste vermogen weer. De solvabiliteitsratio's van Univé Groep en Univé Her liggen boven de interne doelsolvabiliteitsnorm. De solvabiliteitsratio van Univé Schade ligt tussen de interne minimale solvabiliteitsnorm en de interne doelsolvabiliteitsnorm.

Ontwikkeling solvabiliteitsratio in 2023

De solvabiliteitsratio van Univé Groep is in 2023 uitgekomen op 284% (2022: 334%). Dit komt door een sterke toename van het solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) en een lichte daling van het in aanmerking komend eigen vermogen. De SCR neemt met € 38,4 mln. toe en het vermogen daalt met € 5,9 mln. Dientengevolge daalt de solvabiliteitsratio met 50%-punten naar 284%.

De stijging van de SCR kent een drietal relevante oorzaken. Allereerst een stijging van het schaderisico. Daarnaast een stijging van het marktrisico en een daling van het verlies absorberend vermogen van latente belasting. Binnen het schaderisico neemt het premie- en reserverisico (zie onder bij Univé Schade) toe. Het marktrisico stijgt door een toename van de aan te houden SCR voor het aandelenrisico.

Het eigen vermogen neemt, ondanks positieve beleggingsopbrengsten, af door een negatief resultaat op de operationele activiteiten; in het bijzonder gedreven door dotaties aan de voorzieningen bij Univé Schade.

De solvabiliteitsratio van Univé Schade bedraagt ultimo 2023 139% (2022: 161%). De daling in de solvabiliteitsratio is het gevolg

Tabel 7: Solvabiliteitspositie			
Solvabiliteitspositie Solvency-II per 31-12-2023 (bedragen x € 1.000)	Univé Groep	N.V. Univé Schade	N.V. Univé Her
Eigen vermogen (EV)	763.258	290.168	94.611
Solvabiliteitskapitaalsvereiste (SCR)	268.898	209.481	35.793
Solvabiliteitsratio (EV/SCR)	284%	139%	264%
Interne doelsolvabiliteitsnorm	200%	150%	240%
Interne minimale solvabiliteitsnorm	150%	135%	200%

van een gestegen SCR en een gedaald eigen vermogen.

De stijging van de SCR wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van het schade-risico. Binnen het schaderisico is het premie- en reserverisico fors toegenomen als gevolg van hogere voorzieningen en een verwachte groei in verdiende premie. De afname van het eigen vermogen is het saldo van positieve beleggingsopbrengsten en een negatief verzekeringstechnisch resultaat; met name door een dotatie aan de voorzieningen.

De solvabiliteitsratio van Univé Her is 264% per einde 2023 (2022: 220%). In 2023 is de solvabiliteitsratio gestegen als gevolg van een afname van de SCR en een toename van het vermogen.

De afname van de SCR wordt voornamelijk veroorzaakt door een alternatieve modellering van het catastroferisico. Hierdoor dalen zowel het schaderisico als het tegenpartijrisico. De toename van het eigen vermogen wordt bijna geheel verklaard door positieve beleggingsopbrengsten.

Kapitaalbeleid

Het kapitaalbeleid van Univé Groep geeft kaders aan de interne solvabiliteitsvereisten. De normen zijn in 2023 herijkt. Bij deze herijking is de maximale solvabiliteitsnorm van Univé Her verhoogd van 260% naar 300%.

De interne doelsolvabiliteitsnorm van Univé Groep is vastgesteld op een SCR-ratio van 200%. Deze is gebaseerd op de noodzakelijk

geachte buffer om de entiteiten Univé Schade en Univé Her te kunnen ondersteunen. De aanwezige buffer bij Coöperatie Univé is voldoende om de entiteiten te kunnen ondersteunen in enkelvoudige ORSA stress scenario's. De interne doelsolvabiliteitsnormen van Univé Schade en van Univé Her zijn vastgesteld op een SCR-ratio van respectievelijk 150% en 240%.

Solvabiliteitsratio's in relatie tot kapitaalbeleid

De solvabiliteitsratio van Univé Schade is gelijk aan 139%. De solvabiliteitsratio bevindt zich boven de interne minimale doelsolvabiliteitsnorm voor Univé Schade van 135% maar onder de interne doelsolvabiliteitsnorm van 150%. De solvabiliteitsratio van Univé Her is gelijk aan 264%. De solvabiliteitsratio bevindt zich zowel boven de interne minimale solvabiliteitsnorm voor Univé Her van 200% als boven de interne doelsolvabiliteitsnorm van 240%. Coöperatie Univé hanteert de interne maximale solvabiliteitsnormen als grens voor uitbetaling van dividend door Univé Schade en Univé Her aan Coöperatie Univé. De interne maximale solvabiliteitsnorm van Univé Schade en Univé Her bedragen 165% respectievelijk 300% en gelden als grens voor uitbetaling van dividend aan Coöperatie Univé. Er is over het verslagjaar geen sprake van dividenduitkeringen door Univé Schade en Univé Her op basis van toepassing van het kapitaalbeleid.

Fraudebeleid

Univé Groep is een organisatie die dicht bij haar leden staat en gericht is op het bieden

van financiële zekerheden aan haar leden. Zorgvuldige en effectieve beheersing van het frauderisico in de bedrijfsvoering is een belangrijke factor om optimale toegevoegde waarde voor onze leden te creëren. Een adequaat fraudebeleid vinden wij essentieel voor het vertrouwen van leden in onze organisatie en daarmee voor de continuïteit en integriteit van (het merk) Univé.

Univé heeft een organisatiebreed fraude- en criminaliteitsbeleid vastgesteld. Dit beleid is gericht op preventie, voorkoming en bestrijding van fraude. Onderdeel van dit beleid maken onder meer uit: onderzoek naar consumentenfraude, screening van medewerkers en leveranciers en controle op sanctielijsten in het kader van witwassen en terrorismefinanciering. Daarmee willen we de negatieve gevolgen van fraude – zowel financieel als op het gebied van reputatie – voor de organisatie en de branche beheersen en de continuïteit van onze bedrijfsvoering bevorderen. Fraude heeft namelijk een negatieve invloed op onze bedrijfsresultaten en op de premie van onze leden. En is ook maatschappelijk gezien niet aanvaardbaar. Ons fraudebeleid wordt regelmatig geëvalueerd en op onderdelen getoetst door interne en externe toezichthouders.

Univé accepteert fraude, corruptie, omkoping en overige criminaliteit niet en voert een actief, eenduidig en consistent fraudebeleid gericht op het voorkomen en bestrijden van fraude. De invulling van fraudebeheersing wordt bepaald door de uitkomst van een risicoanalyse op het frauderisico. Fraudebeheersing bij Univé vindt daarmee risico gebaseerd plaats. In het Univé Risicomodel worden interne en externe frauderisico's onderkend. Systematisch wordt op strategisch, tactisch en operationeel niveau onderzoek gedaan naar de mate van beheersing hiervan. Het frauderisico maakt deel uit van de Systematische IntegriteitsRisicoAnalyses (SIRA) van de Univé-entiteiten zoals die iedere twee jaar wordt uitgevoerd.

Om fraude optimaal te kunnen beheersen heeft Univé een speciale afdeling Veiligheidszaken ingericht, die zich volledig toelegt op fraudebeheersing in de brede zin van het woord. Veiligheidszaken valt onder het bedrijfsonderdeel Bestuursondersteuning, Juridische Zaken en Veiligheidszaken. De afdeling is het centrale coördinatiepunt voor fraudebeheersing binnen de Univé Groep en voor de regionale Univé's en waarborgt een eenduidige fraudeaanpak voor Univé. Tot de belangrijke taken van Veiligheidszaken behoren onder andere het uitvoeren van fraudeonderzoeken in geval van vermeende fraude door leden, medewerkers of leveranciers en advisering en ondersteuning van de collega's binnen de organisatie op het gebied van fraude.

Beloningsbeleid

Transparant en zorgvuldig

Het beloningsbeleid van Univé Groep is in de eerste plaats bedoeld om goede mensen aan te trekken en aan ons te binden. Mensen die onze strategie helpen te realiseren. Alleen zo kunnen we op de lange termijn de belangen van Univé – en die van onze leden – waarborgen. Wij kiezen voor een beloningsbeleid dat integer handelen bevordert. Dat voorkomt dat we onverantwoorde risico's nemen, en dat past bij onze coöperatieve identiteit.

Zorgvuldig beloningsbeleid

Bij Univé Groep hanteren we een zorgvuldig, beheerst en duurzaam beloningsbeleid. Dit beleid is gebaseerd op de Wet op het financieel toezicht, andere relevante wet- en regelgeving en de uitvoeringsinstructies van De Nederlandsche Bank en de Autoriteit Financiële Markten. Ook houden we rekening met de algemeen aanvaarde opvattingen in de samenleving over gerechtvaardigde beloningen.

Marktconforme beloning

Het uitgangspunt is dat Univé Groep niet meer betaalt dan wat in de markt gebruikelijk is, waarbij we rekening houden met het coöperatieve karakter van Univé. Het verband tussen de vaste beloning en prestatie is bewust beperkt. Voor iedere functie stellen we een salarisschaal vast. Dat doen we op basis van een functieprofiel en een algemeen geaccepteerd systeem van functiewaardering. Voor leden van de Raad van Bestuur voeren we periodiek benchmarkonderzoeken uit om te bepalen wat een marktconforme beloning is. Medewerkers in controlefuncties beloont Univé Groep op basis van de verwezenlijking van de doelstelling waarop hun functie gericht is. Onafhankelijk van de resultaten van de bedrijfsactiviteiten waar zij toezicht op houden.

Variabele beloning

Bij Univé Groep staan verbinding en samenwerking centraal. Dat stimuleren en waarderen we met variabele beloningen. We voeren een gematigd beleid voor variabele beloningen, op basis van de Regeling Collectieve Prestatiebeloning (RCP). Deze regeling geldt voor alle medewerkers, inclusief de leden van de Raad van Bestuur. De variabele beloning hangt af van het behalen van vijf vooraf geformuleerde doelstellingen. Als deze doelstellingen behaald worden, krijgen medewerkers boven op hun vaste salaris een prestatiebeloning. Deze prestatiebeloning is maximaal 9% van het jaarsalaris, maar nooit hoger dan € 10.000 per medewerker per jaar. Elke behaalde doelstelling levert één vijfde deel van 9% van het totale jaarsalaris op.

Twee van de vijf doelstellingen worden jaarlijks voor de hele Univé Groep vastgesteld door de Raad van Commissarissen. Dit gebeurt op voordracht van de Raad van Bestuur en na consultatie van de Ondernemingsraad en de Selectie-, Benoemings- & Remuneratiecommissie. Ten minste één van deze twee doelstellingen is een niet-financiële doelstelling.

De overige drie doelstellingen stellen we op teamniveau vast, waarvan maximaal één een

financieel karakter kent. Voor medewerkers in controlefuncties geldt dat de teamdoelstellingen gericht moeten zijn op de verwezenlijking van hun functie en hun onafhankelijke rol. De doelstellingen mogen niet afhankelijk zijn van bedrijfsactiviteiten waar zij toezicht op houden.

Univé Groep keert de variabele beloning alleen uit als deze niet in strijd is met wet- en regelgeving en haar beloningsbeleid, strategisch beleid en kapitaalbeleid. Als bijvoorbeeld de Solvency Capital Requirement (SCR)-ratio minder dan 150% bedraagt, keren we geen variabele beloningen uit. Hiervoor hebben we een hardheidsclausule opgenomen in de regeling.

In sommige gevallen kan Univé Groep de variabele beloning verlagen of terugvorderen. Bijvoorbeeld als een medewerker niet voldoet aan de normen van bekwaamheid en correct gedrag. Of als de financiële situatie van Univé Groep aanmerkelijk is verslechterd door het gedrag van een medewerker.

In 2023 is in totaal € 5 miljoen (2022: € 4,9 miljoen) aan RCP uitgekeerd aan in totaal 952 medewerkers. Dit was de uitkering van de variabele beloning over 2022. Er hebben zich in 2022 geen situaties voorgedaan op basis waarvan matiging, inhouding of terugvordering van de variabele beloning moest plaatsvinden. Ook hoefden we geen beroep te doen op de genoemde hardheidsclausule.

Bij hoge uitzondering kan, naast de variabele beloning, een eenmalige beloning aan een medewerker worden toegekend. In dergelijke situaties wordt het 'proces bij afwijking' gevolgd. In 2023 is aan 8 medewerkers een eenmalige beloning uitgekeerd, met een gemiddeld bedrag van € 2.750 per persoon.

Beloningsbeleid en duurzaamheid

Met het beloningsbeleid willen we de duurzame strategie van Univé ondersteunen. Bijvoorbeeld met ons leasebeleid. Voor nieuwe leaseauto's geldt dat dit alleen elektrische auto's mogen zijn. Daarnaast beper-

ken we met het hybride werken en digitaal vergaderen het aantal reisbewegingen. Om het gebruik van de fiets als vervoermiddel te stimuleren, kunnen medewerkers gebruik maken van ons fietsplan of onze fiet-sleaseregeling. Tot slot zetten we in op het bevorderen van de gezondheid van onze medewerkers door de inrichting van fitness studio's op onze locaties in Assen en Zwolle.

Genderneutraliteit van het beloningsbeleid

In het laatstgehouden beloningsonderzoek in 2021, concludeerde onze externe beloningsadviseur Human Capital Group dat het beloningsbeleid van Univé genderneutraal is.

Pensioenen

Sinds 1 januari 2021 heeft Univé Groep voor haar medewerkers een pensioenregeling die gebaseerd is op de systematiek van beschikbare premie. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars. De beschikbarepremieregeling vervangt de tot en met 2020 geldende pensioenregeling die gebaseerd was op een middelloon-systematiek. Voor medewerkers die op 31 december 2020 deelnamen aan de middelloonregeling geldt een overgangsregeling. Hierbij gelden een aantal voorwaarden en wijzigingsmogelijkheden. De overgangsregeling geldt maximaal voor 5 jaar.

Medewerkers met een salaris boven de fiscale grens voor pensioengevend loon kunnen op vrijwillige basis deelnemen aan een netto pensioenregeling: een beschikbarepremieregeling die is ondergebracht bij een verzekeraar. De kosten hiervan komen voor rekening van de deelnemer.

Overige regelingen

Bij Univé Groep is het niet de gewoonte om medewerkers vast te houden of aan te trekken door ze een tegemoetkoming te geven in geld of goederen. Ons beloningsbeleid bevat dan ook geen retentie- of welkomstpakketten. Ontslagvergoedingen voor medewerkers kun-

nen worden vastgesteld in een beëindigings-overeenkomst met wederzijds goedvinden of in een vertrekregeling die in een sociaal plan overeengekomen is. Voor de leden van de Raad van Bestuur en het senior management zijn vertrekvergoedingen – indien van toepassing – beperkt tot maximaal één vast jaarsalaris.

Governance beloningsbeleid

De verantwoordelijkheden en rollen voor het opstellen, verder ontwikkelen en uitvoeren van het beloningsbeleid van Coöperatie Univé en haar dochtermaatschappijen, zijn binnen Univé Groep belegd bij de volgende partijen:

- Raad van Bestuur Coöperatie Univé;
- Raad van Commissarissen Coöperatie Univé en de Selectie-, Benoemings- en Remuneratiecommissie;
- Ledenraad;
- Afdeling Human Resources (HR);
- Afdeling Enterprise Risk Management (ERM);
- Afdeling Internal Audit.

De Raad van Bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen, uitvoeren en periodiek actualiseren van het beloningsbeleid.

De Raad van Commissarissen van Coöperatie Univé heeft een Selectie-, Benoemings- & Remuneratiecommissie. Deze commissie bereidt de besluitvorming van de Raad van Commissarissen voor. De Raad van Commissarissen keurt het beloningsbeleid goed. Ook ziet zij toe op de uitvoering van het beloningsbeleid door de Raad van Bestuur. Daarnaast stelt de Raad van Commissarissen – binnen de door de Ledenraad gestelde kaders – de bezoldiging en de verdere arbeidsvoorwaarden van de leden van de Raad van Bestuur vast, ziet ze erop toe dat de variabele beloningen passen binnen het vastgestelde beloningsbeleid en stelt ze de variabele beloning voor leden van de Raad van Bestuur vast. De Raad van Commissarissen is bevoegd om een variabele beloning aan te passen of terug te vorderen als deze beloning is toegekend op basis van onjuiste financiële gegevens. Ook zorgt de Raad van Commissarissen ervoor

dat wordt voldaan aan de publicatievereisten voor het beloningsbeleid.

De Ledenraad stelt het beleid voor de bezoldiging en andere arbeidsvoorwaarden van de leden van de Raad van Bestuur vast.

De afdeling Human Resources (HR) bereidt het opstellen, uitvoeren en periodiek actualiseren van het beloningsbeleid door de Raad van Bestuur voor. Ook bereidt de afdeling HR beloningsvoorstellen voor en coördineert de afdeling de evaluatie van het beloningsbeleid.

De afdeling Enterprise Risk Management (ERM) verzorgt periodiek (minimaal driejaarlijks) een risicoanalyse op het beloningsbeleid en afwijkingen daarvan. Ze informeert de Selectie-, Benoemings- & Remuneratiecommissie over de uitkomst van deze risicoanalyse. De afdeling Compliance (onderdeel van ERM) beoordeelt of het beloningsbeleid voldoet aan de wet- en regelgeving. Verder monitort Compliance of het beloningsbeleid correct wordt uitgevoerd. Tot slot geeft Compliance advies over het toekennen van variabele beloningen aan (individuele) medewerkers, als zich compliance-issues hebben voorgedaan.

De afdeling Internal Audit voert op basis van een risico gebaseerde afweging periodiek audits uit op (onderdelen van) het beloningsbeleid. Hierbij wordt rekening gehouden met de uitkomsten van de werkzaamheden van de afdelingen HR en ERM, evenals de eventuele uitkomsten van audits uit voorgaande jaren.

Remuneratie leden Raad van Bestuur en senior management

De Raad van Commissarissen stelt jaarlijks de remuneratie van de leden van de Raad van Bestuur vast. Dit gebeurt op advies van de Selectie-, Benoemings- en Remuneratiecommissie. De hoogte van de remuneratie is gebaseerd op een formule-breed periodiek uitgevoerd benchmarkonderzoek door onze externe beloningsadviseur Human Capital Group. Deze benchmark bestaat uit drie verschillende referentiemark-

ten, te weten de B.V. Nederland, Financiële Dienstverlening en een referentiemarkt bestaande uit organisaties met een maatschappelijk en/of coöperatief karakter. Bij het bepalen van de hoogte van de remuneratie houden we rekening met het coöperatieve karakter van Univé.

De Raad van Commissarissen voert jaarlijks gesprekken met de leden van de Raad van Bestuur. Daarin komt onder meer ter sprake in hoeverre de vooraf opgestelde plannen en doelstellingen zijn gerealiseerd. De remuneratie van het senior management van Univé Groep wordt jaarlijks, op voorstel van de Raad van Bestuur, besproken in de Selectie-, Benoemings- en Remuneratiecommissie en de Raad van Commissarissen.

Afwijking van het beleid

Het beloningsbeleid van Univé voorziet in de doelstellingen die in de inleiding zijn beschreven. Univé voert terughoudend beleid ten aanzien van afwijkingen. In sommige situaties is het beleid ontoereikend. Het moet mogelijk zijn om in dergelijke situaties van het beleid af te wijken, bijvoorbeeld om goede mensen aan te trekken en aan ons te binden. Om dit op beheerste wijze te doen, hebben we een ‘proces bij afwijking’. Dit betekent dat een leidinggevende een voorgenomen afwijking altijd schriftelijk en gemotiveerd ter besluitvorming voorlegt aan het naaste hogere management, voorzien van advies van de afdeling HR.

Bij twijfel wordt Risk Management geconsulteerd en een risicoanalyse gemaakt. Bij de toepassing van dit proces stellen we ons nadrukkelijk de vraag of het voorgenomen besluit de reputatie van Univé en/of de financiële sector kan schaden. En zo ja, welke stakeholders we dan in het besluitvormingsproces moeten betrekken. Specifieke aandacht hebben we daarbij voor de beloning in de top van de onderneming en voor variabele beloningen.

Natuurlijke personen met een jaarlijkse beloning van € 1 miljoen of meer

Op basis van de Wet financieel toezicht (Wft) zijn we verplicht te rapporteren over het aantal natuurlijke personen dat onder onze verantwoordelijkheid werkzaam is met een totale jaarlijkse beloning van € 1 miljoen of meer. Dit is bij Univé Groep niet van toepassing.

Beloningstabellen

Tabel 8 geeft informatie over de beloningen van de Raad van Bestuur, directie en Raad van Commissarissen in 2023. Onder ‘Overig’ vallen de sociale lasten, de kosten voor leaseauto’s, en onkostenvergoedingen.

Tabel 9 laat de verhouding zien tussen het hoogste en het gemiddelde salaris binnen Univé Groep. De cijfers zijn gebaseerd op het (niet-gemaximeerde) fulltime pensioengevend jaarsalaris.

Tabel 8: Geaggregeerde beloningsinformatie (in duizenden euro's)

Remuneratie - Beloning	Aantal	Beloning Vast	Beloning Variabel	Pensioen	Overig*	Totaal 2023	Totaal 2022
RvB	3	€ 957	€ 30	€ 223	€ 101	€ 1.310	€ 1.240
Directie	2	€ 468	€ 25	€ 91	€ 67	€ 652	€ 609
RvC**	5	€ 182	-	-	€ 6	€ 188	€ 181
Totaal		€ 1.607	€ 55	€ 315	€ 174	€ 2.150	€ 2.030

Tabel 9: Hoogste en gemiddelde salaris binnen Univé

Beloningsverhoudingen	2023	2022
Verhouding tussen het hoogste fulltime salaris tot het gemiddelde fulltime salaris:	5,1	5,1

* Onder ‘Overig’ vallen de sociale lasten, de kosten voor leaseauto’s en vergoede onkosten.

** De RvC van de Coöperatie bestaat regulier uit vier personen. In verband met een wisseling in de bezetting, bestond de RvC tijdens het verslagjaar tijdelijk uit vijf personen.

Ondertekening Raad van Bestuur Coöperatie Univé U.A.

Zwolle, 28 maart 2024

Ron Bavelaar RB

Voorzitter Raad van Bestuur

Drs. Ellen Peper

Lid Raad van Bestuur

Drs. Arjen Schouten RA

Lid Raad van Bestuur

Verslag Raad van Commis- sarissen

Verslag RuC

Consistente koers in een turbulent jaar

De Raad van Commissarissen (verder ook wel: de Raad) houdt toezicht op het beleid van de Raad van Bestuur en op de algemene gang van zaken binnen Univé Groep. De Raad adviseert de Raad van Bestuur waar nodig. Jaarlijks wordt de jaarrekening besproken van Coöperatie Univé die de Raad van Bestuur heeft opgesteld. De onafhankelijke, externe accountant PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (PwC) controleert de jaarrekening en voegt een goedkeurende verklaring toe. De Raad heeft de jaarrekening 2023 besproken met de Raad van Bestuur en PwC, en adviseert de Ledenraad om de jaarrekening vast te stellen.

2023: belangrijkste onderwerpen

Veel aandacht voor een duurzame strategie

Gestaag werkt Univé verder aan haar duurzame strategie 'Samen zetten we de toon'. In toenemende mate loopt duurzaamheid daarbij als rode draad door de activiteiten binnen de coöperatie. Als coöperatie stellen we bij alles wat we doen, het ledenbelang centraal. Veiligheid, zekerheid en welzijn bieden voor onze leden, hun leefomgeving en voor de samenleving: dat is waar Univé voor staat.

Voor zowel onze particuliere als onze zakelijke leden waren er ook in 2023 weer veel initiatieven om zekerheid te bieden. Univé wil er zijn voor haar leden op de momenten die ertoe doen. Daarbij gaat het niet uitsluitend over verzekeren. We kiezen ervoor om juist ook producten en diensten te ontwikkelen die onze leden helpen om schade te voorkomen en risico's te beperken.

Om de ambities waar te kunnen maken, kan Univé niet zonder de inzet en de betrokkenheid van haar medewerkers. Zonder hen geen Univé. Dat vraagt van Univé als werkgever om continue aandacht voor de gezondheid en het welzijn van onze medewerkers. In dat verband besteedt Univé meer en meer aandacht aan diversiteit en inclusie. Zowel voor leden als voor medewerkers is ons uitgangspunt dat iedereen de kans krijgt om mee te doen.

Over het verslagjaar 2022 werden de resultaten nog substantieel beïnvloed door de effecten van corona. In 2023 hadden vooral de toegenomen inflatie in combinatie met de groei van de portefeuille hun impact op het technisch resultaat. Daarnaast was in 2023 sprake van positieve beursontwikkelingen. Per saldo sloot Univé Groep daarmee het verslagjaar af met een positief resultaat.

Ontwikkelingen binnen de Univé Formule

De doorontwikkeling van de Univé Formule is een onderwerp dat onveranderd grote aandacht heeft van de bestuurders binnen de Formule. De verdere doorvoering van de duurzame strategie 'Samen zetten we de toon' is een belangrijk thema. En ook de thema's die bepalend kunnen zijn voor de continuïteit van de Formule op de langere termijn krijgen binnen de Formule veel aandacht. De ontwikkelingen binnen de Formule zijn voor de Raad van Commissarissen een belangrijk gespreksonderwerp, waarover zij zich met regelmaat over laat informeren.

Ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid

Wij voelen een verantwoordelijkheid voor de toekomst en de generaties die dan leven. Daarom wil Univé zoveel mogelijk duurzame keuzes maken. Wij geven daar invulling aan met onze duurzame strategie 'Samen zetten we de toon'. Hierbij besteden we aandacht aan drie pijlers: de uitvoering van het klimaatcommitment van de financiële sector, het versterken van de lokale kracht en gemeenschapszin, en duurzaam werkgeverschap. Daaraan gekoppeld heeft Univé de Duurzame Ontwikkelingsdoelen van de Verenigde Naties omarmd. De nadruk ligt voor Univé op de volgende drie Duurzame Ontwikkelingsdoelen: Goede Gezondheid en Welzijn (SDG #3), Klimaatactie (SDG #13) en Partnerships (SDG #17). De Raad van Commissarissen heeft zich in 2023 laten informeren over de door Univé Groep uitgevoerde materialiteitsanalyse, waarin de belangrijkste voor de Groep relevante duurzaamheidsthema's zijn benoemd. Deze analyse is de eerste stap op weg naar een uitgebreidere rapportage over duurzaamheidsaspecten, zoals opgenomen in de Corporate Sustainability Reporting Directive (CSRD).

Samenstelling Raad van Bestuur

De samenstelling van de Raad van Bestuur veranderde in 2023 niet. Per 31 december

2023 bestaat de Raad van Bestuur uit Ron Bavelaar, Ellen Peper en Arjen Schouten.

Andere gespreksonderwerpen

Tijdens de formele vergaderingen besprak de Raad onder meer de financiële ontwikkelingen binnen de Univé Groep en de Univé Formule. Daarnaast besteedde de Raad periodiek aandacht aan diverse rapportages op het gebied van risicobeheersing, audit en cybersecurity.

Andere gespreksonderwerpen waren de dienstverlening vanuit herverzekeraar Univé Her, en de ontwikkelingen bij het project Duurzame Zekerheid. Daarnaast besteedde de Raad aandacht aan de activiteiten die Univé Groep onderneemt op het gebied van artificial intelligence. Ook besprak de Raad de tender voor de selectie van een nieuwe accountant, EY, als opvolger van PwC met ingang van boekjaar 2025.

In 2023 vond één reguliere bijeenkomst met de commissarissen van alle entiteiten binnen de Univé Formule plaats. Tijdens deze bijeenkomst stonden de commissarissen stil bij de (mogelijke) gevolgen van artificial intelligence voor de Univé Formule. Daarnaast bespraken zij de voortgang van de duurzame strategie 'Samen zetten we de toon', en de samenwerking binnen de Formule.

De Raad van Commissarissen voerde in 2023 meerdere keren informeel overleg met de Raad van Bestuur. Tijdens deze sessies spraken zij onder andere over de samenwerking binnen de Formule en het Businessplan van Univé Groep voor de jaren 2024-2026. Ook kwam de eerste opzet voor het 'Verhaal van Univé' aan de orde. Dit verhaal laat zien wat onze gemeenschappelijke drijfveer is, welke waarden en beelden we delen met elkaar, en wat ons bindt voor een succesvolle doorontwikkeling van de Formule.

Daarnaast is er ongeveer één keer per maand ook informeel overleg tussen de leden van de Raad van Commissarissen onderling. Tijdens

deze overleggen worden actuele thema's besproken, zoals de invulling van vacatures binnen de Raad, en recente ontwikkelingen binnen de Univé Formule.

Besluiten

In 2023 heeft de Raad van Commissarissen onder meer de volgende besluiten genomen:

- positief advies aan de Ledenraad over de jaarrekening 2022 van Coöperatie Univé U.A.;
- goedkeuring businessplan 2024-2026 van Univé Groep;
- herziening van het kapitaalbeleid en van het beleggingsbeleid van Univé Groep;
- goedkeuring voorstel aanpassing van de statuten van de Coöperatie Univé U.A.;
- voordracht aan de Ledenraad tot benoeming van Ernst & Young tot accountant met ingang van boekjaar 2025.

Over de Raad van Commissarissen Samenstelling

Rekening houdend met de bestaande vacature bestaat de Raad per heden uit de volgende commissarissen:

- De heer D. (Danny) van der Eijk
- Mevrouw drs. R. (Roelien) Ritsema van Eck
- De heer drs. R.M. (Robert) van der Tol

In 2023 trad mevrouw Tijssen, na meer dan acht jaar aan Univé verbonden te zijn geweest, als gevolg van het verstrijken van haar benoemingstermijnen, af als commissaris. In haar plaats is mevrouw Ritsema van Eck benoemd tot commissaris. Daarnaast is ook de heer Boers inmiddels als gevolg van het verstrijken van zijn benoemingstermijnen teruggetreden als commissaris. De werving voor de invulling van de vacature van de heer Boers is onderhanden.

Mevrouw Tijssen en de heer Boers hebben gedurende de afgelopen jaren een belangrijke bijdrage geleverd aan de doorontwikkeling van de Groep en van de Formule. De Raad spreekt graag haar grote waardering uit voor hun hoge mate van inzet en betrokkenheid,

en wenst mevrouw Tijssen en de heer Boers veel succes voor de toekomst.

Man-vrouwverdeling

Met inachtneming van de vacature voor de heer Boers is op dit moment één zetel in de Raad bezet door een vrouw, en twee zetels door een man. In lijn met de wettelijke bepalingen over een evenwichtiger man-vrouwverhouding in de top van het bedrijfsleven, streeft Univé naar een evenwichtige man-vrouwverhouding in de Raad van Commissarissen. Bij de invulling van vacatures is een evenwichtige man-vrouwverhouding daarom een vast aandachtspunt in de selectieprocedure.

Permanente educatie

Als Raad houden we onze deskundigheid op peil en verbreden we die waar nodig. Het programma van permanente educatie bestaat uit een combinatie van colleges, interne bezoeken aan bedrijfsonderdelen en afdelingen van Univé Groep, interne verspreiding van relevante literatuur over good governance en actuele onderwerpen. Daarnaast heeft iedere commissaris een individueel opleidingspakket. Thema's binnen het educatieprogramma waren in 2023 onder andere: corporate governance in relatie tot lange termijn waardecreatie, duurzaamheid en ontwikkelingen op het gebied van herverzekering.

Zelfevaluatie

Een behoorlijk functioneren van bestuur en toezicht vereist dat dit functioneren regelmatig wordt geëvalueerd. In 2021 is voor het laatst een zelfevaluatie onder externe begeleiding uitgevoerd. De voortgang op de aandachtspunten die hieruit naar voren kwamen is, net als in 2022, ook in 2023 geagendeerd. De Raad stelde daarbij vast dat de nog openstaande punten in 2023 naar tevredenheid zijn afgehandeld.

Onafhankelijkheid en deskundigheid

In 2023 hebben zich binnen de Raad van Commissarissen geen zakelijke transacties voorgedaan waarbij tegenstrijdige belangen

een rol hebben gespeeld. Naar ons oordeel is voldaan aan de eisen van onafhankelijkheid zoals opgenomen in de Nederlandse Corporate Governance Code.

Overleggen

In 2023 vergaderden we zes keer regulier en twee keer in een informele setting. Bij drie vergaderingen was één commissaris afwezig. Bij de andere vergaderingen waren alle commissarissen aanwezig. Onze reguliere vergaderingen vonden plaats op het hoofdkantoor in Zwolle. Naast de vergaderingen hebben we over relevante ontwikkelingen binnen de organisatie regelmatig contact gehad met de Raad van Bestuur en met de leden van het managementteam van de organisatie.

Overleg met de ondernemingsraad

Een afvaardiging van de Raad van Commissarissen heeft in 2023 één keer regulier overleg met de Ondernemingsraad gevoerd. Tijdens dit overleg kwamen onder meer aan de orde: de voortgang van de duurzame strategie 'Samen zetten we de toon', de gevolgen van inflatie voor medewerkers en leden van Univé, de bezetting van de Raad van Commissarissen, en diverse voor de medewerkers van Univé relevante ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving.

Commissies

Audit- & Risicocommissie Coöperatie Univé

De Audit- & Risicocommissie van de Coöperatie (ARC) kwam in 2023 vijf keer regelmatig bij elkaar. Daarnaast voerde de ARC in 2023 gesprekken met Internal Audit en met PwC. In onderstaande tabel staat een overzicht van de onderwerpen die de commissie behandelde. Tijdens de bespreking van de financiële maand- en kwartaalrapportages werd zowel gesproken over de ontwikkelingen binnen Univé Groep als over de gang van zaken binnen de Univé Formule. Dat geldt ook voor de besproken onderwerpen op het gebied van wet- en regelgeving en compliance gerelateerde onderwerpen. Het onderwerp cyberrisico blijft onveranderd een belangrijk gespreksonderwerp binnen de ARC. Een korte toelichting bij twee specifieke onderwerpen die de ARC ook behandelde:

- De ARC besprak regelmatig de voortgang van het proces om te komen tot een nieuwe accountant voor Univé Groep. Uit het daarvoor ingezette tenderproces is EY als meest geschikte kandidaat naar voren gekomen. EY zal zowel op gaan treden als accountant voor Univé Groep als voor de regionale Univé's. De Ledenraad van Coöperatie Univé benoemde EY in haar vergadering van

Tabel 9: Onderwerpen Audit- & Risicocommissie 2022

Onderwerpen bespreking	Reguliere bespreking	Thematische en incidentele bespreking
Verslaglegging en solvabiliteit	<ul style="list-style-type: none"> • Bestuursverslag 2022 • Own Risk and Solvency Assesment 2023 • Jaarrekeningen 2022 • Financiële maand- en kwartaal Rapportages Univé Groep en Univé Formule • Solvency Financial Condition Report 2022 • Regular Supervisory Report 2022* 	<ul style="list-style-type: none"> • ESG Beleggingsbeleid • Kapitaalbeleid Univé Groep • Uitkomsten ALM-studie • Stappenplan ESG
Externe audit	Accountantsverslag PwC 2022	Management Letter PwC 2023 Tender externe accountant
Interne audit	Audit jaarplan Internal Audit 2022 Kwartaalrapportages derdelijnsfunctie	Status Auditplan Charter Internal Audit Audit Jaarplan 2023
Informatietechnologie Risicomanagement en -beheersing	Executive rapportages Cybersecurity Kwartaalrapportages tweedelijnsfunctie Jaarplan Enterprise Riskmanagement	Materialiteitsanalyse CSRD Charter Informatiebeveiliging Risicobereidheid 2023
Strategie en Commercie		Activiteiten herverzekeraar 2023 Businessplan 2024 – 2026

*Rapport van materiële wijzigingen

7 december 2023 als accountant voor Univé Groep, met ingang van boekjaar 2025.

- De ARC heeft in een aantal vergaderingen aandacht besteed aan de voor Univé relevante ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid. De ARC besprak onder andere de impact op het beleggingsbeleid, en de door Univé Groep in het kader van de CSRD opgestelde materialiteitsanalyse.

Selectie-, Benoemings- en Remuneratiecommissie Coöperatie Univé

De Selectie-, Benoemings- & Remuneratiecommissie van de Coöperatie vergaderde twee keer in 2023. Gespreksonderwerpen waren onder andere:

- vaststellen van en het toezichthouden op de variabele beloningen over 2022;
- vaststellen van het remuneratieverslag over 2022;
- bespreken salarissen senior management 2024;
- invulling vacatures binnen de Raad van Commissarissen;
- de wetgeving inzake evenwichtige man-vrouwverhouding in de top van het bedrijfsleven.

Tot slot

Na de turbulente jaren waarin corona significante invloed had op de activiteiten binnen Univé Groep, konden we in 2023 weer meer nadrukkelijk inzetten op de doorontwikkeling van de Coöperatie en de Formule. Zowel voor het verslagjaar als de komende jaren ligt de nadruk vooral op de doorvoering van de duurzame strategie 'Samen zetten we de toon', en op de strategische uitdagingen voor de Formule op de langere termijn.

De Raad van Commissarissen ondersteunt van harte de initiatieven die binnen Univé worden ondernomen om duurzaamheid in toenemende mate als basis te hanteren voor de keuzes die gemaakt worden. Ook onderschrijft de Raad het uitgangspunt om bij alles wat Univé doet rekening te houden met de impact daarvan op mens, milieu, leefomgeving en samenleving. Zo blijven we vanuit ons coöperatieve gedachtegoed ook voor toekomstige generaties zorgen voor veiligheid, zekerheid en welzijn.

We bedanken op deze plaats graag alle medewerkers en de leden van de Raad van Bestuur voor hun inzet en betrokkenheid in 2023.

Zwolle, 28 maart 2024

Namens de Raad van Commissarissen van Coöperatie Univé U.A.

*Danny van der Eijk
Roelien Ritsema van Eck
Robert van der Tol*

Jaarrekening 2023 Coöperatie Univé U.A.

Inhoud

Jaarrekening Coöperatie Univé U.A.	121
Geconsolideerde balans per 31 december 2023	122
Geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2023	124
Geconsolideerd totaalresultaat	126
Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023	127
Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	128
Risicomanagement	150
Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023	160
Toelichting op de geconsolideerde winst-en-verliesrekening over 2023	176
Enkelvoudige balans per 31 december 2023	190
Enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2022/23	192
Grondslagen voor de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening	193
Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023	194
Toelichting op de enkelvoudige winst-en-verliesrekening over 2023	203
Overige gegevens	208
Statutaire regeling winstbestemming	208
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	209

Jaarrekening

Coöperatie Univé U.A.

Geconsolideerde balans per 31 december 2023

(voor resultaatbestemming, x € 1.000)

	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA		
Immateriële vaste activa (1)	51	147
Beleggingen (2)		
Terreinen en gebouwen	17.840	17.480
Beleggingen in deelnemingen	454	423
Overige financiële beleggingen	1.186.701	1.127.483
	1.204.995	1.145.386
Vorderingen (3)		
Vorderingen uit directe verzekeringen op:		
- Verzekeringnemers	4.394	3.852
- Tussenpersonen	5.082	2.612
Vorderingen uit herverzekering	15.692	17.480
Belastingen	17.790	22.241
Overige vorderingen	492	821
Afgeleide financiële instrumenten	670	2.290
	44.120	49.296
Overige Activa (4)		
Materiële vaste activa	14.511	13.344
Liquide middelen	156.390	126.503
	170.901	139.847
Overlopende activa (5)		
Lopende rente en huur	2.695	2.902
Overlopende acquisitiekosten	10.786	9.999
Overige overlopende activa	22.943	19.323
	36.424	32.224
	1.456.491	1.366.900

	31-12-2023	31-12-2022
PASSIVA		
Groepsvermogen (6)		
Herwaarderingsreserve	292	0
Statutaire reserves	28.582	35.012
Overige reserves	666.692	725.494
Onverdeeld resultaat	9.240	(64.940)
	704.806	695.566
Technische voorzieningen (7)		
Voor niet verdiende premies en lopende risico's:		
- bruto	78.277	72.226
- herverzekeringsdeel	(2.208)	(2.129)
Voor te betalen schaden:		
- bruto	574.993	527.239
- herverzekeringsdeel	(42.817)	(59.942)
Overige technische voorzieningen	6.572	5.975
	614.817	543.369
Voorzieningen (8)		
Voor pensioenen	1.864	2.815
Overige	8.804	8.589
	10.668	11.404
Langlopende schulden (9)		
Overige langlopende schulden	6.288	5.670
Kortlopende schulden (10)		
Schulden uit directe verzekering	45	1
Schulden uit herverzekering	7.473	5.598
Overige schulden	96.546	91.468
Afgeleide financiële instrumenten	12	185
	104.076	97.252
Overlopende passiva (11)		
	15.836	13.639
	1.456.491	1.366.900

Geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(x € 1.000)

	2023	2022
TECHNISCHE REKENING		
Verdiende premies eigen rekening (12)		
Bruto premies	666.315	592.185
Uitgaande herverzekeringspremies	(37.106)	(30.840)
	629.209	561.345
Wijziging technische voorzieningen niet-verdiende premies en lopende risico's		
- bruto (12)	(6.051)	(4.156)
- aandeel herverzekeraars	80	(1.357)
	(5.971)	(5.513)
Toegerekende opbrengst uit beleggingen (12)	28.639	(52.404)
	651.877	503.428
Schaden eigen rekening (12)		
Schaden		
- bruto	(403.156)	(344.655)
- aandeel herverzekeraars	29.533	15.149
	(373.623)	(329.506)
Wijziging voorziening voor te betalen schade (12)		
- bruto	(48.335)	38.263
- aandeel herverzekeraars	(16.544)	(4.563)
	(64.879)	33.700
	(438.502)	(295.806)
Wijziging overige technische voorzieningen eigen rekening (12)	(597)	(1.168)
	212.778	206.454
Bedrijfskosten (13)		
Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen	(121.868)	(118.205)
Acquisitiekosten	(111.338)	(98.319)
	(233.206)	(216.524)
Overige technische lasten eigen rekening	(10.948)	(11.154)
Resultaat technische rekening verzekeringsbedrijf	(31.376)	(21.224)

	2023	2022
NIET-TECHNISCHE REKENING		
Resultaat technische rekening verzekeringsbedrijf	(31.376)	(21.224)
Opbrengsten uit beleggingen (14)	12.954	12.104
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen (15)	61.980	66
Beleggingslasten (16)	(1.856)	(14.713)
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen (17)	(4.593)	(120.123)
Toegerekende opbrengst uit beleggingen overgeboekt naar technische rekening	(28.639)	52.404
Andere baten (18)	21.248	19.987
Andere lasten (19)	(14.150)	(13.167)
Geconsolideerd resultaat voor belasting	15.568	(84.666)
Belastingen (20)	(6.328)	19.726
Geconsolideerd resultaat na belasting	9.240	(64.940)

Geconsolideerd totaalresultaat

(x € 1.000)

	2023	2022
Geconsolideerd nettoresultaat na belastingen	9.240	(64.940)
Rechtstreekse mutaties in het eigen vermogen		
Ongerealiseerde herwaarderingen	0	(1.962)
Geconsolideerd totaalresultaat	9.240	(66.902)

Geconsolideerd kasstroomoverzicht 2023

(x € 1.000)

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

		2023	2022
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Resultaat na belastingen		9.240	(64.940)
<i>Aanpassingen voor:</i>			
Herwaardering terreinen en gebouwen	(2)	(360)	10
Herwaardering aandelen	(2)	(23.723)	27.596
Herwaardering vastrentende waarden	(2)	(35.871)	92.401
Herwaardering andere financiële beleggingen	(2)	3.346	373
Aandeel in resultaat deelnemingen	(2)	(83)	(66)
Mutatie technische voorzieningen	(7)	71.448	(27.162)
Mutatie voorzieningen	(8)	(776)	(18.398)
Mutatie kortlopende schulden	(10)	6.824	(4.443)
Mutatie overlopende passiva	(11)	2.197	3.531
Mutatie vorderingen	(3)	5.176	9.722
Mutatie overlopende activa	(5)	(4.200)	(4.109)
Afschrijvingen immateriële vaste activa	(1)(13)	96	168
Afschrijvingen materiële vaste activa	(4)(13)	2.074	1.774
		<u>26.148</u>	<u>81.397</u>
		<u>35.388</u>	<u>16.457</u>
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
<u>Investeringen</u>			
Immateriële vaste activa	(1)	0	(48)
Materiële vaste activa	(4)	(3.480)	(7.677)
		<u>(3.480)</u>	<u>(7.725)</u>
<u>Desinvesteringen, aflossingen</u>			
Materiële vaste activa	(4)	239	1
		<u>239</u>	<u>1</u>
		<u>(3.241)</u>	<u>(7.724)</u>
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten			
<i>Aanpassingen voor:</i>			
Dividenduitkeringen	(2)	1.111	390
<u>Aankopen</u>			
Beleggingen in aandelen	(2)	(24.100)	(17.036)
Beleggingen in vastrentende waarden	(2)	(275.795)	(247.626)
Beleggingen in andere financiële beleggingen	(2)	(5.224)	(3.432)
		<u>(305.119)</u>	<u>(268.094)</u>
<u>Verkopen</u>			
Beleggingen in aandelen	(2)	17.930	27.559
Beleggingen in vastrentende waarden	(2)	275.679	294.141
Beleggingen in andere financiële beleggingen	(2)	6.247	2.030
Beleggingen in leningen en vorderingen	(2)	1.274	5.343
		<u>301.130</u>	<u>329.073</u>
		<u>(2.878)</u>	<u>61.369</u>
Kasstroom uit financieringsactiviteiten			
Mutatie langlopende schulden		618	5.079
Mutatie liquide middelen	(4)	29.887	75.181
Verloop liquide middelen			
Stand per 1 januari	(4)	126.503	51.322
Mutatie lopend boekjaar		29.887	75.181
Stand per 31 december	(4)	156.390	126.503

In de totale kasstroom uit operationele activiteiten is een bedrag opgenomen van € 6.328 te betalen winstbelasting, € 2.083 aan ontvangen dividend en € 6.456 aan ontvangen interest.

Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Alle bedragen in de jaarrekening zijn vermeld in duizenden euro's, tenzij anders is aangegeven.

Activiteiten

De activiteiten van Coöperatie Univé U.A., (hierna te noemen Coöperatie Univé) statutair gevestigd op Hanzeplein 1, 8017 JC Zwolle (KvK 05075986), bestaan uit het beheer, het bestuur en de financiering van de met haar verbonden ondernemingen, alsmede (onder meer) het bewaken en in stand houden van het merk Univé en de daarmee verbonden reputatie en het behartigen van de belangen van haar leden op het gebied van diverse soorten verzekeringen en het verlenen van financiële diensten, krachtens overeenkomsten gesloten met hen in het bedrijf dat de coöperatie te dien einde ten behoeve van haar leden uitoefent of doet uitoefenen.

Univé biedt haar leden diverse soorten verzekeringen aan, waarbij voor de schadeverzekeringen N.V. Univé Schade de risicodragers is. Schadeverzekeringen zijn die verzekeringscontracten die een dekking geven en niet in verband staan met het leven of overlijden van verzekerden. Deze contracten kennen grotendeels een kortere periode waarin gebeurtenissen zijn verzekerd.

De schadeverzekeringscontracten van N.V. Univé Schade zijn in de productgroepen ongevallen en ziekte, motorrijtuigen, brand en andere schade aan zaken, algemene aansprakelijkheid, rechtsbijstand en overige onder te verdelen. Uitkeringen die naar aanleiding van het optreden van de verzekerde gebeurtenis worden gedaan, zijn ofwel vast (bijvoorbeeld contractueel vastgelegde uitkering bij arbeidsongeschiktheid) of gekoppeld aan de omvang van de door de polishouder geleden economische schade (conform het indemniteitsprincipe).

Binnen Univé Groep biedt N.V. Univé Her als herverzekeraar zekerheid aan haar klanten: de Regionale Univé's en Univé Schade. Hierdoor kunnen zij risico nemen met rugdekking en daardoor hun rol waarmaken naar de Univé-leden.

N.V. Univé Her heeft ten doel het uitoefenen van het herverzekeringsbedrijf; het deelnemen in, het voeren van bestuur over, het financieren van andere ondernemingen en vennootschappen, voor zover deze andere ondernemingen en vennootschappen ten dienste staan aan de uitoefening van het herverzekeringsbedrijf. N.V. Univé Her richt zich primair op het marktsegment van schadeverzekeringen met betrekking tot brand, algemene aansprakelijkheid, motorrijtuigen wettelijke aansprakelijkheid, motorrijtuigen casco, arbeidsongeschiktheid, pleziervaartuigen en milieuschade ten behoeve van de risicodragers binnen de Univé Organisatie.

De vennootschap heeft tevens tot doel het beperken van risico's voor (her)verzekeringnemers en zichzelf door het doen van onderzoek naar en het geven van toelichting over de mogelijkheden tot beperking van schade en het sluiten van (her)verzekeringsovereenkomsten met betrekking tot het door haar uitgeoefende (her)verzekeringsbedrijf en de daarmee risico's.

Continuïteit

Ondanks de aanhoudende geopolitieke ontwikkelingen is het beursjaar 2023 positief afgesloten. De uitblijvende recessie in de VS, de beperkte recessie in Europa, een daling van de inflatie en dalende rentes hebben een positief effect gehad op de beurskoersen. In deze complexe omgeving van veranderingen is het van belang voor Univé om flexibel en veerkrachtig te blijven. Blijven aanpassen aan veranderende marktomstandigheden en risico's effectief beheren vraagt om continue aandacht. Een gedegen begrip van geopolitieke trends en een proactieve benadering van financiële ontwikkelingen zullen daarom essentieel zijn voor het succes in 2024.

Coöperatie Univé beschikt eind 2023 over een solide kapitaalspositie. Het netto resultaat van Coöperatie Univé over 2023 is € 9,2 miljoen en Coöperatie Univé heeft een solvabiliteitsratio van: 284% (2022: 334%).

Hoe het jaar 2024 zich gaat ontwikkelen is een vraagteken. Wel zien we binnen het financiële domein een dynamisch jaar in 2024, gekenmerkt door een steeds veranderend economisch landschap. De wereldwijde economie herstelt zich verder van de impact van de pandemie, maar niet zonder uitdagingen. Ook zien we dat er naast de gewapende conflicten in de Oekraïne en in de Gazastrook ook nieuwe geopolitieke ontwikkelingen op de loer liggen, mede vormgegeven vanuit instabiliteit in de wereld en verschuiving van het politieke klimaat.

Gegeven de aard van de activiteiten van Coöperatie Univé verwachten wij dat de impact van voorgaande op zowel de werkzaamheden als de resultaten van Coöperatie Univé beperkt zullen zijn. Wij zien op basis van de aanwezige liquiditeiten, de omvang van het eigen vermogen, het feit dat het eigen vermogen wordt beschermd door een herverzekeringsprogramma, de solvabiliteitspositie en de resultaatprognose voor het komende jaar geen aanwijzingen dat de continuïteit van Coöperatie Univé niet is gewaarborgd. De jaarrekening is derhalve opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Groepsverhoudingen

In de geconsolideerde jaarrekening van Coöperatie Univé zijn tevens de overige groepsmaatschappijen van de Coöperatie Univé opgenomen:

- Coöperatie Univé U.A., Zwolle (hoofd van de groep)
- Univé Services B.V., Zwolle
- N.V. Univé Schade, Zwolle
- N.V. Univé Her, Zwolle
- Univé Diensten B.V., Zwolle
- Stichting Univé Rechtshulp, Zwolle (geen deelneming, wel overwegende zeggenschap)
- Stichting Univé Buurtfonds, Zwolle (geen deelneming, wel overwegende zeggenschap)
- Duurzame zekerheid Univé B.V., Zwolle
- Duurzame zekerheid Univé 1 B.V., Zwolle
- Duurzame zekerheid Univé 2 B.V., Zwolle

Verbonden partijen

Alle groepsmaatschappijen van Coöperatie Univé en de partijen waarop een groepsmaatschappij van Coöperatie Univé direct of indirect zeggenschap uitoefent, worden aangemerkt als verbonden partij van Coöperatie Univé. Partijen die direct of indirect zeggenschap uitoefenen op Coöperatie Univé of op één van haar groepsmaatschappijen worden eveneens aangemerkt als verbonden partij van Coöperatie Univé.

Ook de statutaire directieleden, andere sleutelfunctionarissen in het management van N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her, of Coöperatie Univé en nauwe verwanten zijn verbonden partijen. Transacties met verbonden partijen worden aangegaan onder normale marktvoorwaarden en marktcondities.

Schattingswijziging

Univé Schade

In boekjaar 2023 lagen de betalingen bij Letsel hoger dan verwacht en daarnaast waren ophogingen op vooral recente oude jaren waar te nemen. De oorzaken zijn onderzocht en de weging van de modellen is aangepast o.b.v. de conclusies uit dit onderzoek. De belangrijkste aanpassing is geweest dat de schadelast zoals vastgesteld door de behandelaars later meegenomen wordt in de vaststelling van de voorziening. Dit omdat gebleken is dat het moment waarop een dossier op hoogte werd geacht te staan te vroeg was. Na deze termijn was regelmatig nog niet alle benodigde informatie beschikbaar en vonden er nog regelmatig impactvolle ontwikkelingen plaats die vaak tot ophogingen leidden. De aanpassingen hebben geleid tot een verhoging van de best estimate voorziening oude jaren met € 5,9 miljoen. Omdat in de vaststelling van de best estimate voorzieningen met een lagere rekenrente gerekend wordt dan waarmee beoogd wordt de schades te regelen is de prudentie verlaagd met € 7,9 miljoen. Hiermee blijft de betrouwbaarheid binnen de bandbreedte zoals voorgeschreven in het reserveringsbeleid vallen.

Voor Solvency II is in 2023 “Uitvoeringsverordening (EU) 2023/894” beschikbaar gekomen waarin een nadere beschrijving voor productcategorieën is opgenomen. Op basis van deze informatie heeft een herrubricering plaatsgevonden van de producten reis en fiets van de branche verzekeringen tegen diverse geldelijke verliezen naar respectievelijk de branche hulpverlening en de branche overige motorrijtuigenverzekering.

Univé Her

Univé Her heeft in 2023 in de vaststelling van haar SCR-ratio de berekening van de catastrofemodule opnieuw beoordeeld. Bij deze beoordeling zijn een tweetal zaken geconstateerd:

1. voor de vaststelling van de kapitaalvereiste is een andere interpretatie van artikelen uit de Gedelegeerde Verordening mogelijk;
2. er is sprake van een dubbeltelling (een niet materiële fout).

Ad 1. Wij bepaalden de kapitaalvereiste voor catastrofe op basis van losse catastrofemodules (artikelen 121 en 124 GV). Deze bepaling past binnen de geldende wet- en regelgeving. Na een grondige analyse hebben wij geconstateerd dat de vaststelling van de kapitaalvereiste voor catastrofe op basis van de

module “non proportional property reinsurance” (artikel 127 GV) beter past bij het karakter van Univé Her.

Ad 2. Voor bepaalde exposures werd tweemaal een kapitaalvereiste aangehouden.

Univé Her heeft deels te maken met een aanpassing van de interpretatie van de methodiek (schattingswijziging) en deels met het corrigeren van een onjuistheid (niet materiële fout).

Het effect van bovenstaande wijzigingen op de SCR-ratio van Univé Groep per ultimo 2023 is een toename van 269% naar 283%.

Oordelen, schattingen en onzekerheden

Bij toepassing van de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening vormt de leiding van Coöperatie Univé zich verschillende oordelen en schattingen die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen. Indien het voor het geven van het in artikel 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen, schattingen inclusief de bij de onzekerheden behorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de desbetreffende jaarrekeningposten.

De belangrijkste schattingen hebben betrekking op:

- actuele waarde van terreinen en gebouwen en andere financiële beleggingen;
- waardering van hypotheekportefeuille;
- waardering van verplichtingen inzake verzekeringscontracten;
- de levensduur van de immateriële vaste activa en de materiële vaste activa;
- schattingen bij de opname van niet-technische voorzieningen;
- Solvency II / SCR.

Grondslagen voor de consolidatie

In de geconsolideerde jaarrekening worden opgenomen de financiële gegevens van Coöperatie Univé en haar groepsmaatschappijen per 31 december van het boekjaar. Groepsmaatschappijen zijn rechtspersonen en vennootschappen waarin door Coöperatie Univé beslissende zeggenschap wordt uitgeoefend. Over het algemeen is er sprake van beslissende zeggenschap wanneer het belang in het aandelenkapitaal of het stemrecht (inclusief potentiële stemrechten) meer dan 50% bedraagt. De groepsmaatschappijen worden integraal geconsolideerd vanaf de datum waarop de beslissende zeggenschap in de groepsmaatschappij is verkregen. De groepsmaatschappijen worden niet meer in de consolidatie opgenomen vanaf de datum waarop geen sprake meer is van beslissende zeggenschap. De posten in de geconsolideerde jaarrekening worden volgens uniforme grondslagen van waardering en resultaatbepaling vastgesteld. Alle onderlinge verhoudingen worden in de geconsolideerde balans en winst- en verliesrekening geëlimineerd.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de geconsolideerde jaarrekening

Algemeen

De geconsolideerde jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW, waaronder afdeling 15, en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de jaarverslaggeving.

Activa en verplichtingen worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de winst- en verliesrekening en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Vergelijking met voorgaand jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd ten opzichte van het voorgaande jaar.

Saldering

Een actief en een verplichting worden gesaldeerd in de jaarrekening opgenomen uitsluitend indien en voor zover het juridisch mogelijk is om beide posten gesaldeerd en simultaan af te wikkelen en het stellige voornemen bestaat om het saldo als zodanig of beide posten simultaan af te wikkelen.

Herverzekeringscontracten

Door N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her met herverzekeraars afgesloten contracten uit hoofde waarvan N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her worden gecompenseerd voor verliezen op uitgegeven verzekeringscontracten, worden aangemerkt als gegeven herverzekeringscontracten. Herverzekeringspremies, provisies en uitkeringen en technische voorzieningen voor herverzekeringscontracten worden op dezelfde wijze verantwoord als de directe verzekeringen waarvoor de herverzekeringen zijn afgesloten. Het aandeel van herverzekeraars in de technische voorzieningen en de uitkeringen waartoe N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her uit hoofde van zijn herverzekeringscontracten gerechtigd is, worden in mindering gebracht op de bruto technische voorzieningen. De kortlopende vorderingen op herverzekeraars zijn opgenomen onder de vorderingen. Deze vorderingen zijn afhankelijk van de verwachte claims en uitkeringen die voortvloeien uit de desbetreffende herverzekerde verzekeringscontracten, welke ook betrekking hebben op de Regionale Univé's. De waardering van door en aan herverzekeraars verschuldigde bedragen geschiedt in overeenstemming met de voorwaarden van de herverzekeringscontracten. Verplichtingen uit herverzekering betreffen voornamelijk te betalen premies voor herverzekeringscontracten. Deze premies worden als last opgenomen over de periode waarin zij verschuldigd zijn. De vorderingen uit hoofde van herverzekeringscontracten worden op de balansdatum beoordeeld op eventuele bijzondere waardeverminderingen.

Financiële instrumenten

De effecten opgenomen onder de overige financiële beleggingen maken onderdeel uit van een handelsportefeuille en worden gewaardeerd tegen de reële waarde. Alle overige op de balans opgenomen financiële instrumenten, zijnde hypothecaire leningen personeel, alsmede derivaten met een onderliggende beursgenoteerde waarde worden eveneens gewaardeerd tegen de reële waarde. De reële waarde is het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. Indien niet direct een betrouwbare reële waarde is aan te wijzen, wordt de reële waarde benaderd door deze af te leiden uit de reële waarde van bestanddelen of van een soortgelijk financieel instrument, of met behulp van waarderingsmodellen en waarderingstechnieken. Hierbij wordt gebruikgemaakt van recente gelijksoortige at arm's length-transacties, van de DCF-methode (contante waarde van kasstromen) en/of van optiewaarderingsmodellen, rekening houdend met specifieke omstandigheden.

Afgeleide financiële instrumenten

Ter afdekking van valutarisico's op in de beleggingen begrepen posities in vreemde valuta, wordt gebruik gemaakt van valutatermijncontracten. De contracten worden gewaardeerd tegen actuele waarde op basis van het verschil tussen de contante koers op rapporteringsdatum en de overeengekomen afrekenkoers op afwikkeldatum van het contract. De waarde per balansdatum wordt opgenomen onder de vorderingen of schulden. De mutatie in de reële waarde van het valutatermijncontract gedurende het boekjaar wordt verwerkt in de winst- en verliesrekening.

Operational leasing

Bij de vennootschap kunnen er leasecontracten met betrekking tot het wagenpark bestaan waarbij een groot deel van de voor- en nadelen die aan de eigendom verbonden zijn, niet bij de vennootschap ligt. Deze leasecontracten worden verantwoord als operationele leasing. Leasebetalingen worden, rekening houdend met ontvangen vergoedingen van de lessor, op lineaire basis verwerkt in de winst- en verliesrekening over de looptijd van het contract.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen.

Een immaterieel vast actief wordt in de balans opgenomen als:

- het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen die een actief in zich bergt, zullen toekomen aan Coöperatie Univé; en
- de kosten van het actief betrouwbaar kunnen worden vastgesteld.

Uitgaven inzake een immaterieel vast actief die niet aan de voorwaarden voor activering voldoen, worden rechtstreeks in de winst- en verliesrekening verantwoord.

Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval als de boekwaarde van het actief (of van de kasstroom genererende eenheid waartoe het actief behoort) hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Om vast te stellen of er voor een immaterieel vast actief sprake is van een bijzondere waardevermindering, wordt verwezen naar noot 'Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa'.

Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom

De concessies, vergunningen en intellectuele eigendommen worden gewaardeerd tegen verkrijgingprijs verminderd met lineair bepaalde afschrijving op basis van de geschatte economische levensduur, dan wel lagere realiseerbare waarde.

Goodwill

Goodwill is het verschil tussen de aanschafwaarde en het aandeel van Coöperatie Univé in de reële waarde van de verworven activa en passiva. Goodwill wordt geactiveerd en stelselmatig afgeschreven op basis van de geschatte economische levensduur, dan wel gewaardeerd tegen lagere realiseerbare waarde.

Beleggingen

Terreinen en gebouwen voor eigen gebruik

Bij eerste opname worden de beleggingen in terreinen en gebouwen verantwoord tegen de verkrijgingsprijs, inclusief transactiekosten. Na de eerste verwerking worden de beleggingen in terreinen en gebouwen gewaardeerd tegen reële waarde (actuele waarde). Wijzigingen in de reële waarde worden verantwoord in de winst- en verliesrekening in de periode waarin de wijziging zich voordoet. Tevens worden de positieve mutaties opgenomen in een herwaarderingsreserve, voor het geval de waarde meer bedraagt dan de oorspronkelijke aanschafprijs vermeerderd met eventuele investeringen. Niet gerealiseerde winsten en verliezen van beleggingen in terreinen en gebouwen, zijnde het verschil tussen de reële waarde en de verkrijgingsprijs, worden rechtstreeks in de herwaarderingsreserve verantwoord, waar nodig onder aftrek van de latente belastingverplichting. De herwaarderingsreserve wordt per individueel activum gevormd. Een negatief saldo van de herwaarderingsreserve wordt ten laste van het beleggingsresultaat gebracht. De terugnemering van een bijzonder waardeverminderingverlies voor een actief wordt onmiddellijk als bate in de winst- en verliesrekening verantwoord, behalve wanneer het actief is geherwaardeerd. Iedere terugnemering van een waardeverminderingverlies op een geherwaardeerd actief wordt behandeld als een herwaarderingsstoeiname. De waardering wordt bepaald door de kapitalisatie van de netto huurwaarde (bruto huurwaarde minus onroerende zaak gebonden lasten) mogelijk gecorrigeerd voor kapitaalscorrecties zoals bijvoorbeeld leegstand en achterstallig onderhoud. De huurwaarden worden bepaald door vergelijking van aanbod en/of gerealiseerde transacties met soortgelijke objecten en is gebaseerd op beoordeling van de markt. De uitkomst van de berekening is het bedrag dat nodig zou zijn om in de plaats van het onroerend goed dat bij de bedrijfsuitoefening is of wordt gebruikt, een ander onroerend goed te verkrijgen dat voor de bedrijfsuitoefening een in economisch opzicht gelijke betekenis heeft.

Beleggingen in deelnemingen

Deelnemingen waarin invloed van betekenis kan worden uitgeoefend worden gewaardeerd volgens de vermogensmutatiemethode (nettovermogenswaarde). Wanneer 20% of meer van de stemrechten uitgebracht kan worden, wordt ervan uitgegaan dat er invloed van betekenis is. De nettovermogenswaarde wordt berekend volgens de grondslagen die gelden voor deze jaarrekening; voor deelnemingen waarvan onvoldoende gegevens beschikbaar zijn voor aanpassing aan deze grondslagen, wordt uitgegaan van de waarderingsgrondslagen van de desbetreffende deelneming. Indien de waardering van een deelneming volgens de nettovermogenswaarde negatief is, wordt deze op nihil gewaardeerd. Indien en voor zover Coöperatie Univé in deze situatie geheel of gedeeltelijk instaat voor de schulden van de deelneming, dan wel het stellige voornemen heeft de deelneming tot betaling van haar schulden in staat te stellen, wordt hiervoor een voorziening getroffen. De eerste waardering van gekochte deelnemingen is gebaseerd op de reële waarde van de identificeerbare activa en passiva op het moment van acquisitie. Voor de vervolgwaardering worden de grondslagen toegepast die gelden voor deze jaarrekening, uitgaande van de waarden bij eerste waardering.

Als resultaat wordt verantwoord het bedrag waarmee de boekwaarde van de deelneming sinds de voorafgaande jaarrekening is gewijzigd als gevolg van het door de deelneming behaalde resultaat. Deelnemingen waarop geen invloed van betekenis kan worden uitgeoefend, worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs. Als resultaat wordt in aanmerking genomen het in het verslagjaar gedeclareerde dividend van de deelneming, waarbij niet in contanten uitgekeerde dividenden worden gewaardeerd tegen reële waarde. Indien sprake is van een bijzondere waardevermindering vindt waardering plaats tegen de realiseerbare waarde afwaardering vindt plaats ten laste van de winst- en verliesrekening.

Overige financiële beleggingen

Overige financiële beleggingen worden in één van de volgende categorieën ingedeeld. Deze indeling is afhankelijk van het doel waarvoor deze beleggingen worden verworven. Financiële beleggingen worden niet langer opgenomen indien het recht op de ontvangst van kasstromen uit de financiële activa is vervallen of indien Coöperatie Univé nagenoeg alle risico's en voordelen van de rechthebbende op het financieel actief overdraagt. Een toelichting op de uit beleggingen voortvloeiende risico's en de mate van beheersing daarvan is opgenomen in het bestuursverslag.

Beleggingen geclassificeerd als 'reële waarde met waarde mutaties in het resultaat'

Deze classificatie wordt aangehouden voor alle beleggingen van Coöperatie Univé in aandelen en aandelenfondsen, voor de vastrentende waarden en vastrentende waarde fondsen, derivaten en voor andere financiële beleggingen. Deze beleggingen worden gewaardeerd tegen reële waarde, waarbij de gerealiseerde en ongerealiseerde waardeverminderingen via de winst- en verliesrekening worden verwerkt. Onder de reële waarde (marktwaarde) wordt verstaan het bedrag waarvoor een actief kan worden verhandeld of een passief kan worden afgewikkeld tussen ter zake goed geïnformeerde partijen, die tot een transactie bereid en onafhankelijk van elkaar zijn. De financiële instrumenten met een marktnotering en die worden verhandeld op een actieve markt, worden gewaardeerd tegen de

genoteerde marktprijs. Indien geen sprake is van een actieve markt voor een financieel instrument, wordt de reële waarde vastgesteld op basis van waarderingstechnieken. De gehanteerde waarderingstechnieken zijn vastgesteld door onafhankelijke deskundigen.

Aan- en verkopen van beleggingen geïnclassificeerd als 'reële waarde met waarde mutaties in het resultaat' worden op de balans opgenomen of van de balans verwijderd op de transactiedatum, dat wil zeggen de datum waarop Coöperatie Univé zich verplicht tot aan- of verkoop van de activa.

De andere financiële beleggingen betreffen onder andere de participatie in het beleggingsfonds Fagoed Erfpacht, de reële waarde hiervan wordt bepaald op basis van de nettovermogenswaarde zoals gerapporteerd door de fondsbeheerder. Deze nettovermogenswaarde wordt bepaald door van alle contracten de netto contante waarde van de gekapitaliseerde canoninkomsten tot het terugkoopmoment en de contante waarde van de terugkoopsom bij het eerstvolgende terugkoopmoment bij elkaar op te tellen.

Beleggingen geïnclassificeerd als 'leningen en vorderingen'

Deze classificatie wordt gebruikt voor alle vorderingen van N.V. Univé Schade uit hypothecaire leningen. Deze beleggingen worden gewaardeerd (eveneens bij de eerste opname) tegen reële waarde. Beleggingen geïnclassificeerd als 'leningen en vorderingen' worden op de afwikkelingsdatum op de balans opgenomen. Voor verstrekte leningen is dat de dag waarop de lening door N.V. Univé Schade aan de debiteur wordt uitbetaald. Winsten en verliezen ten gevolge van herwaardering van beleggingen worden toegevoegd, respectievelijk onttrokken, aan de herwaarderingreserve.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Er is sprake van een bijzondere waardevermindering indien de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde. De realiseerbare waarde is de hoogste van de reële waarde van een actief minus de verkoopkosten en de bedrijfswaarde. Op iedere balansdatum beoordeelt de vennootschap of er aanwijzingen zijn voor een mogelijke bijzondere waardevermindering van een actief en of het noodzakelijk is een bijzondere waardevermindering op te nemen. De goodwill en andere immateriële activa wordt elk jaar beoordeeld op bijzondere waardevermindering. Bijzondere waardeverminderingen van beleggingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen onder beleggingsopbrengsten - gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen. Alle overige bijzondere waardeverminderingen worden in de winst- en verliesrekening opgenomen onder overige lasten.

Bijzondere waardeverminderingen op een actief die in voorgaande jaren zijn verantwoord, worden teruggenomen indien objectief kan worden vastgesteld dat de oorzaak voor bijzondere waardevermindering is verdwenen of niet langer bestaat. Indien dit het geval is, wordt de boekwaarde van het actief verhoogd tot de realiseerbare waarde. Deze verhoging van de balanswaarde in verband met de terugname, mag niet leiden tot een hogere balanswaarde van het actief dan voor het moment van de bijzondere waardevermindering. De verhoging als gevolg van de terugname van een bijzondere waardevermindering wordt verantwoord in de winst- en verliesrekening. Een bijzondere waardevermindering van goodwill wordt niet teruggenomen.

Vorderingen

[Vorderingen uit directe verzekering en overige vorderingen](#)

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaardeerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Als de ontvangst van de vordering is uitgesteld op grond van een verlengde overeengekomen betalingstermijn wordt de reële waarde bepaald aan de hand van de contante waarde van de verwachte ontvangsten en worden er op basis van de effectieve rente rente-inkomsten ten gunste van de winst- en verliesrekening gebracht. Voorzieningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

[Latente belastingvorderingen](#)

Latente belastingvorderingen worden opgenomen voor verrekenbare tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de in deze jaarrekening gevolgde waarderinggrondslagen anderzijds.

De berekening van de latente belastingvorderingen geschiedt tegen 25,8%. Latente belastingvorderingen worden gewaardeerd op nominale waarde aangezien de tijdswaarde van geld niet materieel is.

Overige activa

[Materiële vaste activa](#)

Materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs inclusief direct toerekenbare kosten, onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de verwachte toekomstige gebruiksduur en bijzondere waardeverminderingen.

Subsidies op investeringen worden in mindering gebracht op de verkrijgings- of vervaardigingsprijs van de activa waarop de subsidies betrekking hebben.

[Liquide middelen](#)

Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan twaalf maanden. Rekening-courantschulden bij banken zijn opgenomen onder schulden aan kredietinstellingen onder kortlopende schulden. De rekening-courantschulden kunnen binnen twaalf maanden na balansdatum direct opgeëist worden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

Waardering van overlopende activa (vooruitbetaalde kosten en overige activa) vindt plaats tegen geamortiseerde kostprijs.

[Overlopende acquisitiekosten](#)

Acquisitiekosten zijn de kosten die direct of indirect samenhangen met het afsluiten van verzekeringen, die afhankelijk zijn van en betrekking hebben op het verkrijgen van nieuwe contracten en de verlenging van bestaande contracten. Het jaarlijks te activeren bedrag wordt gesaldeerd met de in het jaar

teruggevorderde retourprovisies. Acquisitiekosten worden geactiveerd voor zover zij kunnen worden terugverdiend uit het verwachte brutoresultaat van de onderliggende nieuwe productie van dat jaar. De acquisitiekosten worden afgeschreven op basis van de verwachte premiebetalende periode, in beginsel één jaar. Indien van toepassing wordt de afschrijvingslast aangepast aan de kortere afschrijvingsperiode. Jaarlijks vindt een beoordeling op bijzondere waardevermindering plaats op de geactiveerde acquisitiekosten, als onderdeel van de toereikendheidstoets, waarbij wordt vastgesteld of de toekomstige bijdrage uit de verzekeringsproducten voldoende is om de geactiveerde kosten te kunnen dekken.

Groepsvermogen

Herwaarderingsreserve

Winsten of verliezen die ontstaan door een wijziging in de reële waarde van vastgoedbeleggingen, worden verantwoord in de winst- en verliesrekening in de periode waarin de wijziging zich voordoet. Daarnaast wordt ten laste van de overige reserves een herwaarderingsreserve gevormd.

Niet gerealiseerde winsten en verliezen van beleggingen in terreinen en gebouwen, zijnde het verschil tussen de reële waarde en de verkrijgingsprijs, worden rechtstreeks in de herwaarderingsreserve verantwoord, waar nodig onder aftrek van de latente belastingverplichting.

De herwaarderingsreserve wordt per individueel activum gevormd. Een negatief saldo van de herwaarderingsreserve wordt ten laste van het beleggingsresultaat gebracht. De terugneming van een bijzonder waardeverminderingverlies voor een actief wordt onmiddellijk als bate in de winst- en verliesrekening verantwoord, behalve wanneer het actief is geherwaardeerd. Iedere terugneming van een waardeverminderingverlies op een geherwaardeerd actief wordt behandeld als een herwaarderingsstoot. Bij realisatie van de herwaarderingsreserve door verkoop van het terrein of gebouw valt de herwaarderingsreserve vrij ten gunste van de overige reserves.

Voor beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde zonder frequente marktnotering, zijnde de andere financiële beleggingen (Fagoed Erfpacht), wordt een herwaarderingsreserve gevormd. Na verwerking in de winst- en verliesrekening worden niet gerealiseerde winsten en verliezen, zijnde het verschil tussen de reële waarde en de verkrijgingsprijs verantwoord in de herwaarderingsreserve. Bij de vorming van de herwaarderingsreserve wordt rekening gehouden met latente belastingverplichtingen.

Voor beleggingen gewaardeerd tegen reële waarde zonder frequente marktnotering, zijnde de hypothecaire leningen personeel, wordt een herwaarderingsreserve gevormd. Niet gerealiseerde winsten en verliezen worden rechtstreeks in de herwaarderingsreserve verwerkt, zijnde het verschil tussen de reële waarde en de verkrijgingsprijs. Bij de vorming van de herwaarderingsreserve wordt rekening gehouden met latente belastingverplichtingen. De herwaarderingsreserve wordt per individueel activum gevormd.

Technische voorzieningen

Voor niet-verdiende premies en lopende risico's

De voorziening voor niet-verdiende premies heeft een kortlopend karakter en betreft het onverdiende gedeelte van de in het verslagjaar in rekening gebrachte premies. De voorziening voor niet-verdiende premies wordt separaat voor ieder verzekeringscontract bepaald op basis van de dagelijkse proratomethode. Het aandeel van herverzekeraars in de overlopende premies is op de voorziening in mindering gebracht. Daarnaast bevat deze post de wiskundig vastgestelde voorziening voor lopende risico's inzake arbeidsongeschiktheidsverzekeringen. Deze voorziening heeft een langlopend karakter en is berekend op basis van actuariële grondslagen.

De voorziening voor lopende risico's (premietekort voorziening) heeft een kortlopend karakter en betreft lopende verzekeringscontracten indien die naar verwachting in volgende perioden verliezen zullen opleveren. Deze voorziening wordt berekend op basis van schattingen van toekomstige schadelasten, verdiende premies en bedrijfskosten.

Voor te betalen schaden

N.V. Univé Schade

De voorziening voor te betalen schaden heeft een overwegend langlopend karakter en wordt bepaald op basis van statistische gegevens en deels volgens de post-voor-post-methode. Voorts wordt rekening gehouden met in het verslagjaar voorgevallen schaden die per balansdatum nog niet zijn gemeld (IBN(E)R-schaden).

De ingeschatte eindlasten worden elk kwartaal herijkt. De technische voorzieningen voor de branches Motorrijtuigen Wettelijke Aansprakelijkheid, Algemene Aansprakelijkheid en Rechtsbijstandsverzekering worden vastgesteld op basis van een best estimate verhoogd met een prudentiemarge. De best estimate wordt bepaald o.b.v. een Development Factor Method (DFM) waarbij betalingspatronen uit het verleden worden gebruikt voor het inschatten van toekomstige betalingen. Daarnaast wordt de hoogte van de dossierreserve betrokken bij de vaststelling. Voor Motorrijtuigen Wettelijke Aansprakelijkheid, Algemene Aansprakelijkheid en Rechtsbijstand is de voorziening gebaseerd op een betrouwbaarheidsniveau tussen 90% en 95%, conform de risicobereidheid van Univé Schade. De risicobereidheid is herbevestigd in 2023.

Voor het product arbeidsongeschiktheidsverzekeringen binnen de branchegroep 'Ongevallen en ziekte' worden Kazo-tabellen gehanteerd. Het aandeel van herverzekeraars in de lopende schaden is op de voorziening in mindering gebracht. Ook voor dit product is de voorziening gebaseerd op een betrouwbaarheidsniveau tussen 90% en 95%.

De voorziening op basis van tariefgrondslagen wordt berekend op de grondslagen die worden gebruikt voor het bepalen van de premies. Deze grondslagen betreffen:

- Voor sterfte: GBM9095.
- Voor revalidering: marktadvies Verbond van Verzekeraars 2000 en eigen waarnemingen.
- Voor discontering: een vaste rekenrente van 3%.

Aangezien er sprake is van een toets tekort ultimo 2023 zijn de actuariële grondslagen die horen bij de toetsingsvoorziening bepalend voor de omvang van de technische voorziening voor arbeidsongeschiktheidsverzekeringen op de balans. Deze grondslagen zijn hierna vermeld onder toereikendheid.

De voorziening voor te betalen schaden bevat een voorziening voor schadebehandelingskosten inzake de per balansdatum nog lopende schaden waarvan de hoogte wordt gesteld op een geschat bedrag gebaseerd op de hoogte van de kosten van de schadeafdeling, de schadelast en de hoogte van de voorziening gerelateerd aan het aantal langlopende schades.

De technische voorzieningen voor te betalen schaden met een langlopend karakter (> 4 jaar afwikkeltermijn) worden verdisconteerd. De kortlopende schadevoorzieningen en de voorziening schadebehandelingskosten worden niet contant gemaakt.

N.V. Univé Her

De technische voorziening voor te betalen schaden wordt gevormd voor de op balansdatum nog niet afgewikkelde schadegevallen uit het boekjaar en voorgaande jaren. De vaststelling hiervan geschiedt in de eerste plaats voor ieder schadegeval afzonderlijk, waarbij rekening wordt gehouden met mogelijke ontvangsten uit hoofde van regres en met het aandeel van herverzekeraars in schadegevallen.

[Overige technische voorzieningen](#)

Onder de overige technische voorzieningen is opgenomen het aandeel in de 'schadereserve' van het Waarborgfonds Motorverkeer; dit betreft een overwegend langlopende voorziening.

Toereikendheidstoets

[Schadeverzekeringen N.V. Univé Schade](#)

Per kwartaal worden de schadevoorzieningen herijkt. Voor het deel van de voorziening dat betrekking heeft op portefeuille Motorrijtuigen Wettelijke Aansprakelijkheid, Algemene Aansprakelijkheid en Rechtsbijstandsverzekering geldt dat de voorzieningen worden vastgesteld op basis van een best estimate-bepaling met daarbovenop een prudentiemarge. Voor Motorrijtuigen Wettelijke Aansprakelijkheid, Algemene Aansprakelijkheid en Rechtsbijstandsverzekering wordt een betrouwbaarheidsniveau tussen 90% en 95% gehanteerd.

[Arbeidsongeschiktheidsverzekeringen N.V. Univé Schade](#)

De toetsmethode voor arbeidsongeschiktheidsschaden wordt per kwartaal uitgevoerd. Voor arbeidsongeschiktheidsschaden wordt de voorziening periodieke uitkeringen (VPU) gevormd; deze is gebaseerd op de tariefgrondslagen voor rente, revalidering en sterfte. De omvang van deze voorziening volgt dus niet de werkelijke ontwikkelingen in deze grondslagen. Door het periodiek uitvoeren van een toereikendheidstoets op actuele grondslagen bewaakt Univé Schade de toereikendheid van de VPU. De

hoogte van de uitkomst van de toets is vooral gevoelig voor wijzigingen in de disconteringsvoet. Voor deze disconteringsvoet is uitgegaan van de yieldcurve die door EIOPA wordt vastgesteld.

De uitkomst van de toereikendheidstoets is het verschil tussen de uitkomst van de berekende toetsvoorziening na herverzekering en de balanswaarde van de technische voorziening na herverzekering. Een eventueel tekort wordt onmiddellijk ten laste van de winst- en verliesrekening gebracht door een aanvullende voorziening te treffen.

De toetsgrondslagen voor AOV betreffen:

- Voor sterfte: de prognosetafel AG2022.
- Voor revalidering: een gewogen gemiddelde van landelijke cijfers (AOV 2016) gecorrigeerd o.b.v. eigen waarnemingen.
- Discontering: risicovrije zero coupon rentetermijnstructuur (Solvency II –curve) zonder volatility adjustment en zonder matching adjustment per 31-12-2023, gepubliceerd door EIOPA.

Ultimo 2023 is sprake van een toetstekort. Het tekort is toegevoegd aan de voorziening op tariefgrondslagen waardoor de totale voorziening gelijk is aan de uitkomst van de toets.

[Totaal N.V. Univé Schade](#)

Op totaalniveau is een toereikendheidstoets uitgevoerd waarbij de netto schadevoorziening exclusief prudentie vergeleken is met de best estimate schadevoorziening onder Solvency II. De toetscorrectie van AOV is in beide opstellingen opgenomen. Per ultimo 2023 is er geen sprake van een toetstekort op totaalniveau.

[Brand-/stormverzekeringen N.V. Univé Her](#)

In de toereikendheidstoets voor de schadevoorziening van de branddekking wordt de verwachtingswaarde van de voorziening vergeleken met de balanswaarde van de voorziening. Deze toereikendheidstoets wordt uitgevoerd op basis van zowel een kwantitatieve benadering als een kwalitatieve benadering; expert judgement. De voorziening voor te betalen schaden wordt post-voor-post vastgesteld op basis van een inschatting door de schade-experts. Hierbij wordt rekening gehouden met mogelijke ontvangsten uit regres en met het aandeel van herverzekeraars. Met behulp van de Chainladdermethode, waarbij de ontwikkeling van kwartaal tot kwartaal in de schadelast van oudere schaden wordt gebruikt om een inschatting te maken voor de nog te verwachten ontwikkeling van recentere schaden, wordt bij brandverzekeringen de Incurred But Not (Enough) Reported (IBN(E)R) voorziening vastgesteld. Dit is één van de meest gebruikte methoden om de hoogte van een IBN(E)R voorziening vast te stellen. De toereikendheidstoets voor de schadevoorziening van de stormdekking wordt uitgevoerd op basis van een kwalitatieve benadering. De schadevoorziening wordt bepaald op basis van een beste inschatting. Bij schaden groter dan € 10.000 wordt de schadevoorziening ingeschat door een externe expert of een expert van de Regionale Univé. Bij de vaststelling wordt rekening gehouden met mogelijke ontvangsten uit regres. Er is te weinig historische data beschikbaar om een kwantitatieve methode toe te passen. Er wordt daarom voor de schadevoorziening van de stormdekking geen IBN(E)R berekend.

Technische voorzieningen Aandeel Herverzekeraars N.V. Univé Schade

Voor niet-verdiende premies en lopende risico's

Onder het herverzekeringsdeel niet verdiende premies zijn de per ultimo verslagjaar vooruitbetaalde herverzekeringspremies verantwoord.

Voor te betalen schaden

Het aandeel herverzekeraars voor AOV wordt post-voor-post vastgesteld o.b.v. de bruto voorziening en het aandeel herverzekeraars per post. Voor de toetscorrectie wordt geen aandeel herverzekeraars verondersteld.

Voorzieningen

Voor pensioenen

De pensioenvoorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte toekomstige pensioenverplichting. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de pensioengrondslag, de verwachte pensioenleeftijd en de blijfkans. Bij het contant maken van de verwachte kasstroom is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties als disconteringsvoet gehanteerd. Hiervoor wordt de Merrill Lynch corporate bond index Euro A 1-3 year per ultimo december 2023 (3,500%) gebruikt. Voor de ontslagkansen wordt gebruik gemaakt van eigen waarnemingen van Univé van de jaren 2018 t/m 2022, waarin de jaarlijkse ontslagkans gelijk is aan 6,76% voor leeftijden t/m 39 jaar en 3,69% voor leeftijden vanaf 40 jaar. Overlevingskansen zijn bepaald conform "Prognosetafel AG2022".

Voor belastingen

Latente belastingverplichtingen worden opgenomen voor tijdelijke verschillen tussen de waarde van de activa en passiva volgens fiscale voorschriften enerzijds en de boekwaarden die in deze jaarrekening gevolgd worden anderzijds. De berekening van de latente belastingverplichtingen geschiedt tegen de belastingtarieven die op het einde van het verslagjaar gelden, of tegen de tarieven die in de komende jaren gelden, voor zover deze al bij wet zijn vastgesteld.

Belastinglatenties worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Gezien het feit dat het effect van de tijdswaarde niet materieel is, benadert de nominale waarde in de praktijk de contante waarde. Het effect van deze tijdswaarde is bepaald door de omvang van de voorziening, de looptijd en de disconteringsvoet in ogenschouw te nemen.

Overige

De overige voorzieningen worden in de balans opgenomen wanneer een wettelijke of feitelijke verplichting, die op betrouwbare wijze kan worden ingeschat, ontstaat als gevolg van een gebeurtenis uit het verleden en het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen nodig zal zijn om de verplichting af te wikkelen. De voorziening wordt gewaardeerd tegen contante waarde als het effect van de tijdswaarde van geld materieel is. De dan gehanteerde discontovoet wordt gebaseerd op het rendement van hoogwaardige ondernemingsobligaties per balansdatum.

Bij voorzieningen die tegen contante waarde worden gewaardeerd, wordt de toeneming van de boekwaarde als gevolg van het verloop van de tijd verantwoord als dotatie aan de voorziening.

Voorziening hypotheekrentekorting gepensioneerden

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van de korting op de hypotheekrente die wordt verstrekt aan gepensioneerde ex-medewerkers met een personeelshypotheek. Deze voorziening wordt tegen contante waarde opgenomen. Er wordt uitgegaan van de werkelijke bijdrage en de periode tot de eerstvolgende rentevervaldatum. Vanwege de beperkte omvang van deze voorziening wordt geen rekening gehouden met vervroegd aflossen en met sterfte. De voorziening wordt berekend door de kasstroom contant te maken met een rekenrente op basis van "Merrill Lynch corporate bond index Euro A 1-3 year" per ultimo december 2023 (3,500%).

Voorziening vitaliteitsverlof

De voorziening voor vitaliteitsverlof wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de verwachte gebruikskans, verwachte salarisstijging en de blijfkans van personeel. De gebruikskans is gebaseerd op een gewogen gemiddelde van expert opinion (gewicht 40%) en eigen waarneming (gewicht 60%). Bij het contant maken van de verwachte kasstroom is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties als disconteringsvoet gehanteerd. Hiervoor wordt de Merrill Lynch corporate bond index Euro A 3-5 year" per ultimo december 2023 (3,278%) gebruikt. Uitgegaan wordt van een jaarlijkse loonstijging van 7,0% in het jaar 2024 gevolgd door 5,0% in de jaren 2025 en 2026 en 2,75% in de jaren daarna. Voor de ontslagkansen wordt gebruik gemaakt van eigen waarnemingen van Univé van de jaren 2018 t/m 2022, waarin de jaarlijkse ontslagkans gelijk is aan 6,76% voor leeftijden t/m 39 jaar en 3,69% voor leeftijden vanaf 40 jaar. Overlevingskansen zijn bepaald conform "Prognosetafel AG2022".

Ziektekostenvoorziening

Deze voorziening is gevormd ten behoeve van de bijdrage in de ziektekostenverzekering die aan gepensioneerde ex-medewerkers wordt verstrekt. Deze voorziening is gevormd voor gepensioneerden maar ook voor actieve medewerkers. Deze voorziening wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte bijdragen na het actieve dienstverband. Voor de gepensioneerden wordt uitgegaan van de werkelijke bijdragen en voor de actieven wordt uitgegaan van een maandelijkse bijdrage van € 65. De bijdrages worden vermeerderd met 2,5% excasso kosten. Deze bijdragen worden niet geïndexeerd. De voorziening wordt berekend door de verwachte kasstroom contant te maken met een rekenrente. Voor de voorziening van de gepensioneerden wordt uitgegaan van "Merrill Lynch corporate bond index Euro A 7-10 year" en voor de voorziening van de actieven wordt uitgegaan van "Merrill Lynch corporate bond index Euro A 10+". Per eind december 2023 waren deze yields gelijk aan respectievelijk 3,420% en 3,280%. Voor de ontslagkansen wordt gebruik gemaakt van eigen waarnemingen van Univé van de jaren 2018 t/m 2022, waarin de jaarlijkse ontslagkans gelijk is aan 6,76% voor leeftijden t/m 39 jaar en 3,69% voor leeftijden vanaf 40 jaar. De overlevingskansen zijn bepaald conform "Prognosetafel AG 2022".

Jubileumvoorziening

De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans. Bij het contant maken van de verwachte kasstroom is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties als disconteringsvoet gehanteerd. De disconteringsvoet is voor belasting en bevat geen opslag voor toekomstige risico's. Hiervoor wordt de Merrill Lynch corporate bond index Euro A 7-10" per ultimo december 2023 (3,420%) gebruikt. Uitgegaan wordt van een jaarlijkse loonstijging van 7,0% in het jaar 2024 gevolgd door 5,0% in de jaren 2025 en 2026 en 2,75% in de jaren daarna. Voor de ontslagkansen wordt gebruik gemaakt van eigen waarnemingen van Univé van de jaren 2018 t/m 2022, waarin de jaarlijkse ontslagkans gelijk is aan 6,76% voor leeftijden t/m 39 jaar en 3,69% voor leeftijden vanaf 40 jaar. Overlevingskansen zijn bepaald conform "Prognosetafel AG2022".

Reorganisatievoorziening

Een reorganisatievoorziening wordt getroffen als er op balansdatum een gedetailleerd reorganisatieplan is opgesteld en voor zover er een gerechtvaardigde verwachting is gewekt bij hen op wie de reorganisatie betrekking heeft. In de reorganisatievoorziening worden de kosten opgenomen die nodig geacht worden voor de reorganisatie en die niet in verband staan met doorlopende activiteiten. De reorganisatievoorziening wordt gewaardeerd tegen de nominale waarde, aangezien de tijdswaarde van geld niet materieel wordt geacht.

Voorziening Regeling Vervroegd Uittreden (RVU)

De voorziening voor RVU wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende de periode van RVU (laatste 3 jaar voor bereiken AOW-gerechtigde leeftijd). Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met de verwachte gebruikskans, verwachte indexatie van de toekomstige uitkeringen, sterftেকansen, invalideringskansen en de blijfkans van personeel. De gebruikskans is gebaseerd op een gewogen gemiddelde van expert opinion (gewicht 2/3) van HR en eigen waarneming (gewicht 1/3) van 2022 en de eerste helft van 2023. De gebruikskans bedraagt 62,25% voor personeel dat nog geen gebruik maakt van de regeling maar dat op basis van de voorwaarden mogelijk wel zal gaan doen in de toekomst. Bij het contant maken van de verwachte kasstroom is de marktrente van hoogwaardige ondernemingsobligaties als disconteringsvoet gehanteerd. Hiervoor wordt de Merrill Lynch corporate bond index Euro A 1-3 year" per ultimo december 2023 (3,500%) gebruikt. Voor de ontslagkansen wordt gebruik gemaakt van eigen waarnemingen van Univé van de jaren 2018 t/m 2022, waarin de jaarlijkse ontslagkans gelijk is aan 6,76% voor leeftijden t/m 39 jaar en 3,69% voor leeftijden vanaf 40 jaar. Overlevingskansen zijn bepaald conform "Prognosetafel AG2022".

Langlopende schulden

Langlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Transactiekosten die direct zijn toe te rekenen aan de verwerving van de langlopende schulden worden in de waardering bij eerste verwerking opgenomen. Langlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio

of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Het verschil tussen de bepaalde boekwaarde en de uiteindelijke aflossingswaarde wordt op basis van de effectieve rente gedurende de geschatte looptijd van de langlopende schulden in de winst- en verliesrekening als interestlast verwerkt.

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Overlopende passiva

Overlopende passiva worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde. Overlopende passiva worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten. Dit is meestal de nominale waarde.

Grondslagen voor de bepaling van het resultaat

Algemeen

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Verdiende premies eigen rekening

Het bruto premie-inkomen bestaat uit de premies die door de polishouders zijn verschuldigd aan N.V. Univé Schade voor afgesloten verzekeringscontracten. De premie voor schadeverzekeringen, normaliter verzekeringscontracten met een maximale looptijd van twaalf maanden wordt als opbrengst opgenomen gedurende de looptijd van het contract naar evenredigheid van de verstreken verzekeringstermijn. De mutatie in de voorziening niet-verdiende premie-inkomen wordt in het resultaat verantwoord.

Voor N.V. Univé Her worden de premiebaten verantwoord in het jaar waarop zij betrekking hebben. Ultimo boekjaar is geen sprake van een onverdiend gedeelte van de premies.

Herverzekeringspremies

De aan herverzekeraars betaalde herverzekeringspremies worden in mindering gebracht op verdiende premies.

Toegerekende opbrengst uit beleggingen

De toerekening van beleggingsopbrengsten aan de technische rekening wordt bepaald door het werkelijk rendement op beleggingen (inclusief liquide middelen) gedurende het verslagjaar te vermenigvuldigen met de gemiddelde omvang van de technische voorzieningen.

Schaden eigen rekening

De op het jaar betrekking hebbende schaden worden ten laste van het boekjaar gebracht, waar nodig voor geschatte bedragen. Hierbij wordt het aandeel van de herverzekeraar in aanmerking genomen.

Bedrijfskosten

Toerekening van de kosten vindt plaats op basis van de gehanteerde verdeelsleutels en deels door directe kostentoerekening. De toegerekende kosten betreffen voornamelijk personeelskosten, afschrijvingskosten, huisvestingskosten, ICT-kosten en andere kantoorkosten.

De kosten worden bepaald met in achtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen van waardering en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop zij betrekking hebben. (Voorzienbare) verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het boekjaar worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden en is voldaan aan de voorwaarden voor het opnemen van voorzieningen.

Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de winst- en verliesrekening voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers respectievelijk de belastingautoriteit.

Pensioenen

De pensioenregeling van Univé Services B.V. is vanaf 1 januari 2021 een beschikbare premiereregeling. Deze regeling is ondergebracht bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars (SBZ). Het betreft een beschikbare premiereregeling als bedoeld in de CAO Verzekeringsbedrijf met de daarin opgenomen leeftijdsafhankelijke premiestaffel m.b.t. de beschikbare premies. De pensioenrichtleeftijd is 68 jaar. Het pensioengevend salaris is fiscaal gemaximeerd (2023: € 128.810,- bij een fulltime dienstverband) (met uitzondering van het pensioengevend salaris voor arbeidsongeschiktheidspensioen). De franchise, die wordt afgetrokken van het pensioengevend salaris, was conform de CAO in 2023 € 15.621,-; is minimaal gelijk aan de minimale fiscale franchise en wordt jaarlijks op grond van de CAO aangepast.

De beschikbare premies worden door SBZ via zogeheten Life cycles voor iedere deelnemer belegd voor de opbouw van een pensioenkapitaal. Er zijn drie risicoprofielen (neutraal, defensief en offensief). Op de pensioendatum koopt de (ex) deelnemer met zijn pensioenkapitaal een variabel pensioen aan bij SBZ of een vast pensioen bij een andere pensioenuitvoerder. De deelnemer maakt hiervoor een voorlopige keuze als hij 58 wordt. Als de deelnemer kiest voor een variabel pensioen of geen keuze doorgeeft, zet SBZ zijn individuele pensioenkapitaal geleidelijk om in pensioenaanspraken in het Collectief Variabel Pensioen (CVP). In het CVP deelt de deelnemer beleggings- en verzekeringsrisico's met alle andere deelnemers in het CVP. Er wordt conform de CAO een partnerpensioen op risicobasis verzekerd, voor het geval van overlijden tijdens het dienstverband met Univé; uitgangspunt is 1,225% van de pensioengrondslag per deelnemersjaar (middelloonbasis), waarbij de fictieve deelnemersjaren na overlijden tot 68 jaar worden meegeteld.

Bij invoering van de beschikbare premiereregeling is een overgangsregeling tot stand gekomen voor de medewerkers die op 31 december 2020 al bij Univé in dienst waren. Bij deze overgangsregeling gelden een aantal voorwaarden en wijzigingsmogelijkheden. De overgangsregeling geldt maximaal voor 5 jaar.

De premies en kosten van de regeling bij SBZ over het verslagjaar zijn in de winst- en verliesrekening verwerkt. De opgebouwde pensioenen in de middelloonregeling zijn per 31 december 2020 premievrij gehandhaafd. SBZ kent voor de premievrije opgebouwde aanspraken uit hoofde van de middelloonregeling een voorwaardelijke toeslagregeling. Er is geen automatische indexering van de opgebouwde of ingegane pensioenen; SBZ kan (met inachtname van de wettelijke en reglementaire bepalingen) besluiten een toeslag op de premievrije rechten uit de middelloonregeling toe te kennen. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening wordt geen premie betaald.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds SBZ bedroeg 122,4% in december 2023 (ultimo 2022: 121,1%). Medewerkers met een pensioengevend salaris boven het genoemde fiscale maximum pensioengevend salaris kunnen op vrijwillige basis deelnemen aan een netto pensioenregeling; een beschikbare premiereregeling, die is ondergebracht bij een premiepensioeninstelling. De kosten hiervan komen voor rekening van de deelnemer.

Afschrijvingen

Immateriële vaste activa inclusief goodwill en materiële vaste activa worden vanaf het moment van gereed voor ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven.

Acquisitiekosten

Acquisitiekosten zijn de kosten die direct of indirect samenhangen met het afsluiten van schadeverzekeringen die afhankelijk zijn van en betrekking hebben op het verkrijgen van nieuwe contracten en de verlenging van bestaande contracten. Het jaarlijks te activeren bedrag wordt gesaldeerd met de in het jaar teruggevorderde retourprovisies.

Acquisitiekosten worden ten laste van het resultaat gebracht in het jaar waarin deze worden gemaakt, met dien verstande dat betaalde acquisitiekosten voor producten met een looptijd langer dan een jaar worden geamortiseerd over de contractduur van de betreffende verzekeringscontracten.

Opbrengst uit beleggingen

Huuropbrengsten, rentebaten, dividenden en gerealiseerde en ongerealiseerde beleggingsresultaten maken deel uit van de opbrengst uit beleggingen. Van de opbrengsten uit de niet-technische rekening wordt een deel toegerekend aan de technische rekening (de voorzieningen).

Onder opbrengsten uit beleggingen worden verder begrepen:

- Aandeel in het resultaat van deelnemingen gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde
- Huuropbrengsten uit beleggingen in terreinen en gebouwen
- Interest hypotheekportefeuille
- Interest op beleggingen in vastrentende waarden en vastrentende waarde fondsen
- Dividenden uit beleggingen in aandelen en aandelenfondsen
- Gerealiseerde resultaten bij verkoop van beleggingen

De opbrengsten uit beleggingen worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Aangaande deelnemingen gewaardeerd tegen nettovermogenswaarde worden ontvangen dividenden in mindering gebracht op de netto vermogenswaarde op de balans, terwijl (ongerealiseerde) herwaarderingen in het resultaat worden verwerkt.

Beleggingslasten

Onder de beleggingslasten worden begrepen:

- Kosten m.b.t. beheer van terreinen en gebouwen
- Kosten m.b.t. beheer van de hypotheekportefeuille
- Kosten m.b.t. beheren/bewaren van effecten inclusief transactiekosten
- Gerealiseerde resultaten bij verkoop van beleggingen
- Kosten van de verbouwing van panden

De beleggingslasten worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

Andere baten en andere lasten

Andere baten en andere lasten zijn posten die voortvloeien uit gebeurtenissen of transacties die behoren tot de normale, niet-incidentele bedrijfsuitoefening, maar die omwille van de analyse en vergelijkbaarheid van de resultaten apart toegelicht worden op grond van de aard, omvang of het incidentele karakter van de post. Hierbij worden tevens baten en lasten die aan een ander boekjaar moeten worden toegerekend naar aard en omvang toegelicht.

Rentebaten en rentelasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de desbetreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Belastingen

[Vennootschapsbelasting](#)

De vennootschapsbelasting wordt berekend over het resultaat voor belastingen, waarbij rekening wordt gehouden met fiscaal niet belaste baten en fiscaal niet aftrekbare lasten. Verschillen met acuut verschuldigde belastingen, welke het gevolg zijn van afwijkende fiscale waarderingen van tijdelijke aard, worden via de voorziening voor belastingen verantwoord. Alle maatschappijen maken deel uit van een fiscale eenheid vennootschapsbelasting met uitzondering van Stichting Univé Rechtshulp, Stichting Univé Buurtfonds, Duurzame Zekerheid Univé B.V., Duurzame Zekerheid Univé 1 B.V. en Duurzame Zekerheid Univé 2 B.V. De verrekening van een aandeel in de vennootschapsbelasting van de fiscale eenheid door Coöperatie Univé aan de afzonderlijke maatschappijen, welke onderdeel zijn van de fiscale eenheid, vindt plaats als waren deze maatschappijen zelfstandig belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting.

Grondslagen voor de opstelling van het kasstroomoverzicht

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode, waarbij onderscheid is gemaakt tussen kasstromen uit operationele-, financierings-, en investerings- en beleggingsactiviteiten. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen onder aftrek van de kortlopende schulden aan kredietinstellingen (voor zover van toepassing). Onder de kasstroom uit operationele activiteiten zijn de ontvangen premies en de betaalde schaden opgenomen, alsmede de ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest en ontvangen dividenden. Daarnaast zijn hieronder de betaalde bedrijfs- en acquisitiekosten opgenomen en de betaalde belastingen. Kasstromen uit hoofde van aan- en verkopen van beleggingen en materiële en immateriële vaste activa zijn opgenomen onder de kasstroom uit investerings- en beleggingsactiviteiten. Kapitaalstortingen en terugbetalingen van kapitaal worden onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten opgenomen.

Risicomanagement

Verantwoord omgaan met risico's

Effectief risicomanagement is essentieel voor de continuïteit van Univé Groep en voor het in standhouden van een duurzame relatie met haar klanten en andere stakeholders. Risicomanagement betreft het identificeren en beoordelen van risico's, het vaststellen en implementeren van maatregelen en de bewaking en rapportage van risico's. Uitgangspunt hierbij is het nemen van afgewogen besluiten over de te nemen risico's bij het behalen van de bedrijfsdoelstellingen. Dit betreft zowel de doelstellingen van Univé als groep als de doelstellingen van de afzonderlijke entiteiten. Het risicoprofiel wordt gekwantificeerd aan de hand van kritische risico indicatoren (KRI's). Wij hebben KRI's vastgesteld voor de risico's die wij relevant achten voor Univé. De standaardformule wordt gebruikt voor de berekening van het vereiste kapitaal ('Solvency Capital Requirement, SCR). Jaarlijks worden de relevante risico's en de solvabiliteitspositie in de Own Risk & Solvency Assessment (ORSA) in onderlinge samenhang beoordeeld.

In het bestuursverslag is aandacht besteed aan het Risico Management raamwerk en een aantal belangrijke risicothema's. In deze paragraaf wordt het risicomanagement binnen Univé Groep nader toegelicht.

Risicomanagement- en interne controlesysteem

Univé Groep onderkent in haar risicoraamwerk financiële risico's (kapitaalrisico, verzekeringstechnisch risico, marktrisico en tegenpartijkredietrisico) en niet-financiële risico's (reputatie- en imago risico, cultuur- en governance risico, continuïteitsrisico, informatierisico, juridisch risico, integriteitsrisico en uitbestedingsrisico). Per risicocategorie is de risicobereidheid geformuleerd. De risicobereidheid geeft de risicohouding en hoeveelheid risico aan welke Univé Groep bereid is te accepteren bij de realisatie van de doelstellingen. Daarmee vormt de risicobereidheid het kader voor onze bedrijfsvoering. De onderliggende beleidskaders bevatten de richtlijnen voor de beheersing van risico's in de verschillende risicocategorieën. Gedurende het jaar voert Univé Groep op verschillende niveaus risicobeoordelingen uit. Zo vinden risicobeoordelingen plaats op de strategie en op onderliggende plannen en processen.

Risicobereidheid

Het actualiseren van de risicobereidheid is een continu proces. Elk kwartaal wordt de status van de risico's beoordeeld ten opzichte van de risicobereidheid en wordt hierover gerapporteerd. De risicobereidheid wordt opgesteld voor de onderkende risicocategorieën en is in het bestuursverslag (inclusief gerelateerde risicodefinities) weergegeven.

Risicobeheersing

Hierna wordt de risicobeheersing voor de verschillende risicocategorieën toegelicht. Het Beleidskader Risicomanagement en Interne Controle en de risicobereidheid van Univé Groep geven de kaders voor de manier waarop we met deze risico's omgaan. In de risicoparagraaf in de jaarrekeningen zijn de

verschillende individuele risico's binnen de risicocategorieën verder uitgewerkt per entiteit. Deze entiteiten zijn: Coöperatie Univé, Univé Schade, Univé Her, Univé Services, Univé Diensten en Stichting Univé Rechtshulp.

- **Strategische risico's**

Met de herijking van de strategische risicoanalyse hebben we in 2023 de risico's herijkt die gepaard gaan met de realisatie van de strategie en de doelen van Univé. De strategische risico's zijn geprioriteerd om focus aan te brengen in de beheersingsactiviteiten. De strategische risicoanalyse vindt plaats op niveau van de Univé Groep én op het niveau van de Univé Formule. De beheersing van de risico's wordt vormgegeven vanuit de governance van Univé Groep en de Formule governance.

- **Kapitaalrisico**

Univé Schade en Univé Her moeten als zelfstandige ondernemingen in staat zijn om een financieel gezonde bedrijfsvoering te voeren. Beide bedrijfsonderdelen moeten dus voldoende gekapitaliseerd zijn om aan hun (verzekerings)verplichtingen te kunnen voldoen. Coöperatie Univé zorgt voor de continuïteit van Univé Groep. Zij moet voldoende kapitaal aanhouden om het kapitaal van haar dochtermaatschappijen zo nodig te versterken door een bijstorting. Naast de wettelijke norm hanteren we interne solvabiliteitsnormen voor Univé Groep, Univé Schade en Univé Her. Elk kwartaal wordt binnen de governance van de entiteiten van Univé Groep gemonitord en gerapporteerd of nog aan deze normen wordt voldaan.

- **Verzekeringstechnisch risico**

Het verzekeringstechnisch risico voor Univé Groep ligt in de schadeverzekeringen en inkomensverzekeringen. Het gaat om de volgende risicotypen: premierisico, reserverisico, vervalrisico en catastroferisico. Belangrijke maatregelen om deze risico's te beheersen zijn: het toepassen van acceptatie-, schade-afhandelings- en voorzieningenbeleid, herverzekeringsbeleid, het monitoren van trends en veranderingen in schadegegevens, het monitoren van de toereikendheid van de technische voorzieningen en het toepassen van herverzekering. Binnen deze maatregelen hebben wij in 2023 bijzondere aandacht gehad voor de impact van inflatie, zowel op de prijsstelling als voor de ontwikkeling van de letselschades. Dit omdat het kan leiden tot onzekerheid met betrekking tot technische voorzieningen voor met name recente jaren. Deze ontwikkelingen blijven we ook in de toekomst volgen.

- **Marktrisico**

Onder het marktrisico vallen onder andere het aandelenrisico, rente- en spreadrisico, het liquiditeitsrisico en het valutarisico. Belangrijke maatregelen om het marktrisico te beheersen zijn bijvoorbeeld: het periodiek uitvoeren van een Asset-Liability-Managementstudie (ALM), het uitvoeren van stress tests en - meer generiek - het toepassen van de kaders en uitgangspunten opgenomen in het beleggingsbeleid. Met stress testing bedoelen we het kwantificeren van de impact van extreme gebeurtenissen op de waarde van de beleggingsportefeuille. In een ALM-studie uitgevoerd in 2023, wordt de ontwikkeling van het marktrisico geanalyseerd onder verschillende economische scenario's en voor verschillende beleggingsportefeuilles. Op grond van die inzichten wordt per entiteit een

strategische beleggingsmix vastgesteld. Dit is gebaseerd op een integrale afweging tussen rendement en risico, binnen de vastgestelde risicobereidheid, rekening houdend met het kapitaalbeleid en de vereisten vanuit Solvency II.

- *Renterisico*

Renterisico refereert aan de mate waarin de waarde van activa reageert op veranderingen in de rente. De beleggingen van Coöperatie Univé bestaan voor een aanzienlijk deel uit vastrentende instrumenten (bedrijfsobligaties en hypotheeklen) die in waarde dalen als de marktrente stijgt. Om het renterisico vast te stellen wordt gebruik gemaakt van de present value of a basis point (PV01). Deze maatstaf geeft de verandering in de waarde van een rentegevoelig instrument (uitgedrukt in EUR) als gevolg van een parallelle verschuiving van de curve met 1 basispunt. Renterisico wordt afgedekt door grenzen te stellen aan de omvang van de PV01 van activa. Deze grens weerspiegelt het maximale renterisico dat Univé bereid is te lopen. Iedere maand wordt vastgesteld of de feitelijke PV01 nog binnen de hiervoor gestelde grens valt. Wanneer dit niet het geval is, wordt bijgestuurd in de rentegevoeligheid van activa. In 2023 is deze grens – net als in 2022 – niet overschreden.

De marktwaarde van de vastrentende beleggingen en de rentegevoeligheid (surplus PV01) per 31 december 2023 zijn weergegeven in onderstaande tabel (in miljoenen):

	Marktwaarde	Surplus PV01
Coöperatie Univé	125,9	0,065
Univé Schade	724,6	0,052
Univé Her	50,7	0,018

- *Tegenpartijkredietrisico*

Belangrijke ‘tegenpartijen’ voor Univé Groep zijn verzekeren, herverzekeraars, financiële instellingen en partijen in de beleggingsportefeuille. Dit geldt met name voor Univé Schade en Univé Her. Maatregelen om het tegenpartijrisico te beperken, richten zich vooral op de kwaliteit van de tegenpartij. Zo hanteren we voor herverzekeraars van Univé Her een minimale financial strength rating (FSR) voor herverzekeraars van A-. Met de minimale rating van A- voor herverzekeraars, wordt door Univé Her bij het afsluiten van nieuwe herverzekeringcontracten rekening gehouden. Herverzekeraars met een lagere rating worden niet op het programma toegelaten. Daarnaast wordt de rating van de herverzekeraars met een openstaande vorderingen beoordeeld. Geen van de herverzekeraars heeft een rating lager dan A-. Daarnaast zetten we liquide middelen uitsluitend uit bij financiële instellingen die onder toezicht staan van de Europese Centrale Bank (ECB) en die voldoen aan eisen van kredietwaardigheid.

- *Niet-financiële risico's*

Binnen de niet-financiële risico's onderscheiden we verschillende risicotypen (zie Risicobereidheid). Naast het Beleidskader Risicomanagement en Interne Controle, geldt voor deze 'niet-financiële risico's' aanvullend beleid, zoals het beleid voor businesscontinuïteit, uitbestedingsbeleid en integriteitsbeleid.

Om niet-financiële risico's te identificeren en te analyseren, worden risk self assessments uitgevoerd. Voor de beheersing van de processen van Univé Groep is een raamwerk met controls opgezet. De eerste lijn voert die uit en ziet toe op de effectiviteit. Univé Groep gebruikt tooling om risico's en controls op een efficiënte wijze vast te leggen en te monitoren. Om de compliance risico's te beheersen, is in 2023 de reguliere monitoring uitgevoerd op onder andere naleving van de Sanctiewet, het uitbestedingsbeleid, het PARP-beleid (Product, Approval & Review Process), het product governance- en distributiebeleid, het integriteitsbeleid en het privacybeleid. De nadruk ligt daarbij op het zelf signalerend en zelfcorrigerend vermogen van de eerste lijn, waaronder het actief opvolgen van adviezen en bevindingen van de tweede lijn.

Beleid en gedragsregels

Bij Univé Groep zijn we wie we zeggen dat we zijn. In beleid leggen we vast wat het gewenste gedrag is van de medewerkers. Onze medewerkers zijn namelijk ons visitekaartje. Vooral als het gaat om integriteit. Daarnaast willen we met dit beleid duurzaamheid bevorderen en fraude voorkomen en bestrijden.

Frauderisico

Univé Groep is een organisatie die dicht bij haar leden staat en gericht is op het bieden van financiële zekerheden aan haar leden. Zorgvuldige en effectieve beheersing van het frauderisico in de bedrijfsvoering is een belangrijke factor om optimale toegevoegde waarde voor onze leden te creëren. Een adequaat fraudebeleid vinden wij essentieel voor het vertrouwen van leden in onze organisatie en daarmee voor de continuïteit en integriteit van (het merk) Univé.

Fraudebeleid

Univé heeft een organisatiebreed fraude- en criminaliteitsbeleid vastgesteld. Dit beleid is gericht op preventie, voorkoming en bestrijding van fraude. Onderdeel van dit beleid maken onder meer uit: onderzoek naar consumentenfraude, screening van medewerkers en leveranciers en controle op sanctielijsten in het kader van witwassen en terrorismefinanciering. Daarmee willen we de negatieve gevolgen van fraude – zowel financieel als op het gebied van reputatie – voor de organisatie en de branche beheersen en de continuïteit van onze bedrijfsvoering bevorderen. Fraude heeft namelijk een negatieve invloed op onze bedrijfsresultaten en op de premie van onze leden. En is ook maatschappelijk gezien niet aanvaardbaar. Ons fraudebeleid wordt regelmatig geëvalueerd en op onderdelen getoetst door interne en externe toezichthouders.

Risicobereidheid

Univé accepteert fraude, corruptie, omkoping en overige criminaliteit niet en voert een actief, eenduidig en consistent fraudebeleid gericht op het voorkomen en bestrijden van fraude. De invulling van fraudebeheersing wordt bepaald door de uitkomst van een risicoanalyse op het frauderisico. Fraudebeheersing bij Univé vindt daarmee risico gebaseerd plaats. In het Univé Risicomodel worden interne en externe frauderisico's onderkend. Systematisch wordt op strategisch, tactisch en operationeel niveau onderzoek gedaan naar de mate van beheersing hiervan. Het frauderisico maakt

deel uit van de Systematische IntegriteitsRisicoAnalyses (SIRA) van de Univé-entiteiten zoals die iedere twee jaar wordt uitgevoerd.

Veiligheidszaken

Om fraude optimaal te kunnen beheersen heeft Univé een speciale afdeling Veiligheidszaken ingericht, die zich volledig toelegt op fraudebeheersing in de brede zin van het woord. Veiligheidszaken valt onder het bedrijfsonderdeel Bestuursondersteuning, Juridische Zaken en Veiligheidszaken. De afdeling is het centrale coördinatiepunt voor fraudebeheersing binnen de Univé Groep en voor de regionale Univé's en waarborgt een eenduidige fraudeaanpak voor Univé. Tot de belangrijke taken van Veiligheidszaken behoren onder andere het uitvoeren van fraudeonderzoeken in geval van vermeende fraude door leden, medewerkers of leveranciers en advisering en ondersteuning van de collega's binnen de organisatie op het gebied van fraude.

Consumentenfraude

Bij het bestrijden van verzekeringsfraude werkt Veiligheidszaken nauw samen met fraudecontactpersonen op de operationele afdelingen van de regionale Univé's en van Univé Schade. Audits en self-assessments hebben in 2023 bevestigd dat Veiligheidszaken zich in de uitoefening van haar werkzaamheden nagenoeg volledig houdt aan het Protocol Verzekeraars & Criminaliteit van het Verbond van Verzekeraars en andere fraudeprotocollen.

Interne fraude-incidenten

Univé kent een organisatie-brede Gedragscode, waarin regels zijn opgenomen over onze kernwaarden Eerlijk, Veilig en Fatsoenlijk, die gericht is op het voorkomen van integriteitsschendingen waaronder discriminatie, intimidatie en ander ongewenst gedrag. Deze Gedragscode dient door alle medewerkers te worden nageleefd. De medewerkers leggen daartoe een verklaring af in de door hen ondertekende eed of belofte. Daarnaast beschikt Univé over een integriteitsbeleid om belangenverstrengeling tegen te gaan. Het onderwerp integriteit is onderdeel van diverse overige beleidsdocumenten en regelingen. Onder andere van het inkoopbeleid, het personeelsbeleid en het privacybeleid.

Om op een anonieme manier interne misstanden aan de orde te stellen, hebben we de 'Regeling melden misstanden' (Klokkenluidersregeling) vastgesteld. Daarnaast bestaat de mogelijkheid om op een veilige basis misstanden te melden bij de afdeling Veiligheidszaken. Deze interne incidenten krijgen de volle aandacht en worden altijd zorgvuldig onderzocht. Uiteraard met inachtneming van de externe en interne wet- en regelgeving die daarvoor geldt.

Beheersmaatregelen

Univé heeft diverse preventieve en repressieve maatregelen van interne beheersing getroffen om specifieke frauderisico's bij leden, personeel en leveranciers te mitigeren. Daaronder vallen onder andere het preventief informeren van leden over maatregelen en het opleggen daarvan als fraude geconstateerd wordt. Daarnaast maken we actief gebruik van fraude (waarschuwing)systemen en beschikken we over diverse procedures en werkinstructies om fraude tijdig te detecteren. Het aantal gedetecteerde externe fraudegevallen vertoonde in 2023 (110) een stabiel beeld ten opzichte van het

jaar 2022 (129). Medewerkers worden door Univé bij indiensttreding en vervolgens periodiek getoetst. Ook leveranciers worden getoetst. Voor het uitvoeren van werkzaamheden door de medewerkers beschikt Univé over uitgebreide beheersingsmaatregelen op het gebied van autorisatiebeheer en functiescheiding.

Duurzaamheid

In 2023 ging het programma 'Duurzame ontwikkeling, mens, milieu en leefomgeving' (kritische succesfactor voor het realiseren van de duurzame strategie) van start. Dit programma gaat over vijf thema's: gemeenschap, klanten, milieu, personeel en bestuur. Hier zijn diverse deelprojecten aan gekoppeld, zoals CSRD, duurzaam beleggen, diversiteit & inclusie, sociale impact, CO₂-uitstoot en duurzaam schadeherstel. Een trekkersgroep – bestaande uit de voorzitter van de Raad van Bestuur van Univé Groep en enkele bestuurders van regionale Univé's - bewaakt de voortgang van het programma 'Duurzame ontwikkeling, mens, milieu en leefomgeving'.

Om de voortgang op Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen en duurzaamheidsaspecten te meten, werkt Univé met een monitoringssysteem. De invoering in 2024 van de Europese richtlijn die bedrijven verplicht om te rapporteren over hun duurzaamheid (CSRD), maakt uitbreiding van de doelstellingen en KPI's rondom de ESG-thema's noodzakelijk. Waar mogelijk zullen we daarvoor de bestaande monitoringssystemen gebruiken en uitbreiden. Ook ons inkoopbeleid stimuleert duurzaamheid. Het inkoopbeleid stelt dat iedere tender een vragenlijst op het gebied van maatschappelijk ondernemen moet bevatten. In ons beleggingsbeleid is duurzaamheid een belangrijk aandachtspunt. Het in 2023 goedgekeurde beleggingsbeleid is daarom verder aangescherpt op basis van onze doelstellingen op impactvol beleggen.

Impact van duurzaamheidsrisico's

Wij zien verschillende risico's op het gebied van duurzaamheid: risico's op het gebied van beleggingen, verzekeren en reputatie. Deze risico's staan hoog op de agenda van de Raad van Bestuur en de Raad van Commissarissen. De impact van de duurzaamheidsrisico's op de jaarrekening 2023 is beperkt.

Risico's op het gebied van beleggingen

Onder het kopje 'Duurzaam en verantwoord beleggen' hebben we al uitgelegd hoe we duurzaamheid betrekken in ons beleggingsbeleid. Daarbij zien wij een aantal risico's. Eén daarvan is waardevermindering van beleggingen die we nog hebben in CO₂-intensieve industrieën. Deze waardevermindering is een gevolg van de energietransitie. Ook nieuwe klimaatregulering, technische ontwikkelingen en veranderingen in consumentenvoorkeuren kunnen leiden tot een lagere marktwaarde en kredietwaardigheid van bedrijven waar wij in beleggen. Samen met onze vermogensbeheerder volgen we duurzaamheidsontwikkelingen op de voet. Samen screenen wij onze portefeuille op het gebied van ESG-risico's om tijdig te anticiperen en beleggingskeuzes te heroverwegen. Daarnaast wordt de mogelijke impact van de risico's van klimaatverandering jaarlijks berekend in de ORSA.

Risico's op het gebied van verzekeren

Wij verwachten dat klimaatverandering invloed heeft op ons verzekeringstechnische risico. Met name meer en intensere stormen zullen leiden tot persoonlijke, materiële en financiële schade. Deze verandering zal zich geleidelijk voordoen. Vanwege het kort cyclische karakter van onze schadeverzekeringen (maximale looptijd van één jaar) kan Univé tijdig anticiperen op deze verandering. Bijvoorbeeld door nieuwe risico-inschattingen te verwerken in de premie, herverzekeringscontracten en polisvoorwaarden.

Risico's op het gebied van reputatie

Als coöperatie voelen wij ons verantwoordelijk voor de toekomst van de generaties die nu leven en de generaties van de toekomst. De samenleving eist ook steeds vaker dat bedrijven hun verantwoordelijkheid nemen en duurzaamheid als uitgangspunt gebruiken in hun bedrijfsvoering. De scores die Univé haalt bij duurzaamheidsbenchmarks zoals die van de Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO) en de Eerlijke Verzekeringwijzer, kunnen de reputatie van Univé beschadigen als Univé onvoldoende scoort of aanzienlijk lager scoort dan de concurrenten. Het is in dat kader ook van belang dat Univé op een verantwoorde en zorgvuldige manier verantwoording aflegt over haar inspanningen op het vlak van duurzaamheid. Voldoen onze inspanningen niet aan de verwachting van leden en de maatschappij, dan kan dat onze reputatie schaden. Ook om dit risico te verkleinen, werken we continu aan de ontwikkeling van onze duurzaamheidsstrategie en de implementatie daarvan.

Solvabiliteitspositie

De solvabiliteitspositie wordt op basis van het Solvency II-raamwerk gerapporteerd. Tabel 6 toont de solvabiliteitspositie van Univé Groep, Univé Schade en Univé Her volgens de Solvency II-grondslagen per eind 2023. Bij de berekeningen is de Solvency II-standaardformule gehanteerd. De solvabiliteitsratio geeft het aanwezige eigen vermogen gedeeld door het vereiste vermogen weer. De solvabiliteitsratio's van Univé Groep en Univé Schade liggen boven de interne doelsolvabiliteitsnorm. De solvabiliteitsratio van Univé Her ligt tussen de interne minimale solvabiliteitsnorm en de interne doelsolvabiliteitsnorm.

Solvabiliteitspositie Solvency II per 31-12-2023 (bedragen x € 1.000)

	Univé Groep	Univé Schade	Univé Her
Eigen vermogen (EV)	763.258	290.168	94.611
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	268.898	209.481	35.793
Solvabiliteitsratio (EV/SCR)	284%	139%	264%
Interne doelsolvabiliteitsnorm	200%	150%	240%
Interne minimale solvabiliteitsnorm	150%	135%	200%

Solvabiliteitspositie Solvency II per 31-12-2022 (bedragen x € 1.000)

	Univé Groep	Univé Schade	Univé Her
Eigen vermogen (EV)	769.193	295.292	89.449
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	230.540	183.075	40.648
Solvabiliteitsratio (EV/SCR)	334%	161%	220%
Interne doelsolvabiliteitsnorm	200%	150%	240%
Interne minimale solvabiliteitsnorm	150%	135%	200%

Schattingswijziging

Univé Schade

In boekjaar 2023 lagen de betalingen bij Letsel hoger dan verwacht en daarnaast waren ophogingen op vooral recente oude jaren waar te nemen. De oorzaken zijn onderzocht en de weging van de modellen is aangepast o.b.v. de conclusies uit dit onderzoek. De belangrijkste aanpassing is geweest dat de schadelast zoals vastgesteld door de behandelaars later meegenomen wordt in de vaststelling van de voorziening. Dit omdat gebleken is dat het moment waarop een dossier op hoogte werd geacht te staan te vroeg was. Na deze termijn was regelmatig nog niet alle benodigde informatie beschikbaar en vonden er nog regelmatig impactvolle ontwikkelingen plaats die vaak tot ophogingen leidden. De aanpassingen hebben geleid tot een verhoging van de best estimate voorziening oude jaren met € 5,9 miljoen. Omdat in de vaststelling van de best estimate voorzieningen met een lagere rekenrente gerekend wordt dan waarmee beoogd wordt de schades te regelen is de prudentie verlaagd met € 7,9 miljoen. Hiermee blijft de betrouwbaarheid binnen de bandbreedte zoals voorgeschreven in het reserveringsbeleid vallen.

Voor Solvency II is in 2023 "Uitvoeringsverordening (EU) 2023/894" beschikbaar gekomen waarin een nadere beschrijving voor productcategorieën is opgenomen. Op basis van deze informatie heeft een herrubricering plaatsgevonden van de producten reis en fiets van de branche verzekeringen tegen diverse geldelijke verliezen naar respectievelijk de branche hulpverlening en de branche overige motorrijtuigenverzekering.

Univé Her

Univé Her heeft in 2023 in de vaststelling van haar SCR-ratio de berekening van de catastrofemodule opnieuw beoordeeld. Bij deze beoordeling zijn een tweetal zaken geconstateerd:

1. voor de vaststelling van de kapitaalvereiste is een andere interpretatie van artikelen uit de Gedelegeerde Verordening mogelijk;
2. er is sprake van een dubbeltelling (een niet materiële fout).

Ad 1. Wij bepaalden de kapitaalvereiste voor catastrofe op basis van losse catastrofemodules (artikelen 121 en 124 GV). Deze bepaling past binnen de geldende wet- en regelgeving. Na een grondige analyse hebben wij geconstateerd dat de vaststelling van de kapitaalvereiste voor catastrofe op basis van de module "non proportional property reinsurance" (artikel 127 GV) beter past bij het karakter van Univé Her.

Ad 2. Voor bepaalde exposures werd tweemaal een kapitaalvereiste aangehouden.

Univé Her heeft deels te maken met een aanpassing van de interpretatie van de methodiek (schattingwijziging) en deels met het corrigeren van een onjuistheid (niet materiële fout).

Het effect van bovenstaande wijzigingen op de SCR-ratio van Univé Groep per ultimo 2023 is een toename van 269% naar 283%.

Ontwikkeling solvabiliteitsratio in 2023

De solvabiliteitsratio van Univé Groep is in 2023 uitgekomen op 284% (2022: 334%).

Dit komt door een sterke toename van het solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) en een lichte daling van het in aanmerking komend eigen vermogen. De SCR neemt met € 38,4 mln. toe en het vermogen daalt met € 5,9 mln. Dientengevolge daalt de solvabiliteitsratio met 50%-punten naar 284%.

De stijging van de SCR kent een drietal relevante oorzaken. Allereerst een stijging van het schaderisico. Daarnaast een stijging van het marktrisico en een daling van het verlies absorberend vermogen van latente belasting. Binnen het schaderisico neemt het premie- en reserverisico (zie onder bij Univé Schade) toe. Het marktrisico stijgt door een toename van de aan te houden SCR voor het aandelenrisico. Het eigen vermogen neemt, ondanks positieve beleggingsopbrengsten, af door een negatief resultaat op de operationele activiteiten; in het bijzonder gedreven door dotaties aan de voorzieningen bij Univé Schade.

De solvabiliteitsratio van Univé Schade bedraagt ultimo 2023 139% (2022: 161%). De daling in de solvabiliteitsratio is het gevolg van een gestegen SCR en een gedaald eigen vermogen.

De stijging van de SCR wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van het verzekeringstechnisch risico. Binnen het schaderisico is het premie- en schadereserverisico fors toegenomen als gevolg van hogere voorzieningen en een verwachte groei in verdiende premie. De afname van het eigen vermogen is het saldo van positieve beleggingsopbrengsten en een negatief verzekeringstechnisch resultaat; met name door een dotatie aan de schadevoorzieningen.

De solvabiliteitsratio van Univé Her is 264% per einde 2023 (2022: 220%). In 2023 is de solvabiliteitsratio gestegen als gevolg van een afname van de SCR en een toename van het vermogen.

De afname van de SCR wordt voornamelijk veroorzaakt door een alternatieve modellering van het catastroferisico. Hierdoor dalen zowel het schaderisico als het tegenpartijrisico. De toename van het eigen vermogen wordt bijna geheel verklaard door positieve beleggingsopbrengsten.

Kapitaalbeleid

Het kapitaalbeleid van Univé Groep geeft kaders aan de interne solvabiliteitsvereisten. De normen zijn in 2023 herijkt. Bij deze herijking is de maximale solvabiliteitsnorm van Univé Her verhoogd van 260% naar 300%.

De interne doelsolvabiliteitsnorm van Univé Groep is vastgesteld op een SCR-ratio van 200%. Deze is gebaseerd op de noodzakelijk geachte buffer om de entiteiten Univé Schade en Univé Her te kunnen

ondersteunen. De aanwezige buffer bij Coöperatie Univé is voldoende om de entiteiten te kunnen ondersteunen in enkelvoudige ORSA stress scenario's. De interne doelsolvabiliteitsnormen van Univé Schade en van Univé Her zijn vastgesteld op een SCR-ratio van respectievelijk 150% en 240%.

Solvabiliteitsratio's in relatie tot kapitaalbeleid

De solvabiliteitsratio van Univé Schade is gelijk aan 139%. De solvabiliteitsratio bevindt zich boven de interne minimale doelsolvabiliteitsnorm voor Univé Schade van 135% maar onder de interne doelsolvabiliteitsnorm van 150%. De solvabiliteitsratio van Univé Her is gelijk aan 264%. De solvabiliteitsratio bevindt zich zowel boven de interne minimale solvabiliteitsnorm voor Univé Her van 200% als boven de interne doelsolvabiliteitsnorm van 240%. Coöperatie Univé hanteert de interne maximale solvabiliteitsnormen als grens voor uitbetaling van dividend door Univé Schade en Univé Her aan Coöperatie Univé. De interne maximale solvabiliteitsnorm van Univé Schade en Univé Her bedragen 165% respectievelijk 300% en gelden als grens voor uitbetaling van dividend aan Coöperatie Univé. Er is over het verslagjaar geen sprake van dividenduitkeringen door Univé Schade en Univé Her op basis van toepassing van het kapitaalbeleid.

Toelichting op de geconsolideerde balans per 31 december 2023

(voor resultaatbestemming, x € 1.000)

Activa

1. Immateriële vaste activa

	Concessies vergunningen en intellectuele eigendom	Goodwill	Totaal 2023	Totaal 2022
Boekwaarde per 1 januari				
Aanschafwaarde	1.260	643	1.903	1.853
Cumulatieve afschrijving	(1.145)	(611)	(1.756)	(1.586)
	115	32	147	267
Mutaties				
Investeringen	0	0	0	48
Afschrijvingen	(64)	(32)	(96)	(168)
Boekwaarde per 31 december	51	0	51	147
Boekwaarde per 31 december				
Aanschafwaarde	961	643	1.604	1.901
Cumulatieve afschrijving	(910)	(643)	(1.553)	(1.754)
	51	0	51	147

De onder concessies, vergunningen en intellectuele eigendom geactiveerde immateriële vaste activa betreffen software. De afschrijvingstermijn is gekoppeld aan de economische levensduur.

De goodwill is betaald bij de verwerving van de deelneming Dispatch Nederland B.V. De betaalde goodwill voor de deelneming Dispatch Nederland B.V. wordt afgeschreven in 20 jaar overeenkomend met de geschatte economische levensduur. Hiervan wordt verondersteld dat ze voor de lange termijn zijn en de 20 jaar te boven zullen gaan, gebaseerd op de aard van de activiteiten en de stabiliteit van de bedrijfstak.

De in 2022 geheel afgeschreven activa zijn niet meer opgenomen in de aanschafwaardes en cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2023.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- Concessies, vergunningen en intellectuele eigendom: 14,3-33,3%
- Goodwill: 5,0%
- Overige 6,7%

2. Beleggingen

Terreinen en gebouwen

	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari	17.480	17.490
Koersmutaties	360	(10)
Boekwaarde per 31 december	17.840	17.480

De aanschafwaarde van terreinen en gebouwen bedraagt ultimo 2023 € 39.286 (2022: € 39.286).

De reële waarde van de vastgoedbeleggingen is bepaald door onafhankelijke, ter zake kundige externe taxateurs. De waarde is per eind van het boekjaar bepaald aan de hand van open-marktwaarderingen, rekening houdend met omvang, aard en gebruik van het vastgoed.

Beleggingen in deelnemingen

	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari	423	402
Herwaardering	83	66
Dividenduitkeringen	(52)	(45)
Boekwaarde per 31 december	454	423

De andere deelnemingen bevatten de volgende deelnemingen waarbij invloed van betekenis op het zakelijke en financiële beleid kan worden uitgeoefend:

	Vestigingsplaats	Belang
Dispatch Nederland B.V.	Apeldoorn	20,83%

Overige financiële beleggingen

Beleggingen geëvalueerd naar soort

	Reële waarde met waarde- mutaties in het resultaat	Leningen en vorderingen	Totaal 2023	Totaal 2022
Aandelen en aandelenfondsen	150.100	0	150.100	120.207
Vastrentende waarden en vastr.waardfondsen	951.731	0	951.731	915.744
Vorderingen uit hypothecaire leningen	0	26.141	26.141	27.375
Andere financiële beleggingen	58.729	0	58.729	64.157
Boekwaarde per 31 december	1.160.560	26.141	1.186.701	1.127.483

Beleggingen geclassificeerd als 'reële waarde met waarde mutaties in het resultaat'

	Aandelen en aandelenfondsen	Vastrentende waarden en vastr.waarde - fondsen	Andere financiële beleggingen	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	120.207	915.744	64.157	1.100.108	1.276.459
Aankopen	24.100	275.795	5.224	305.119	268.094
Verkopen	(17.930)	(275.679)	(6.247)	(299.856)	(323.730)
Herwaarderingen	23.723	35.871	(3.346)	56.248	(120.370)
Dividenduitkeringen	0	0	(1.059)	(1.059)	(345)
Stand per 31 december	150.100	951.731	58.729	1.160.560	1.100.108
Aanschafwaarde per 31 december	122.383	980.707	49.488	1.152.578	1.155.309

De beleggingen van Coöperatie Univé worden beheerd door Van Lanschot Kempen Investment Management (VLK). Coöperatie Univé participeert in diverse beleggingsfondsen, welke belangen zijn gerubriceerd onder de rubrieken "Aandelen en aandelenfondsen", "Vastrentende waarden en vastrentende waarde fondsen" en "Andere financiële beleggingen".

Het totaal van de rubriek "Aandelen en aandelenfondsen" bedroeg € 150.100 (2022: € 120.207), waarvan de participatie in de aandelenfondsen € 149.993 (2022: € 120.102) bedroeg.

Het totaal van de rubriek "Vastrentende waarden en vastrentende waarde fondsen" bedroeg € 951.731 (2022: € 915.744), waarvan de participatie in de vastrentende waarde fondsen € 854.559 (2022: € 813.830) bedroeg.

Het totaal van de rubriek "Andere financiële beleggingen" bedroeg € 58.729 (2022: 64.157), waarvan de participatie in beleggingsfondsen met een vastgoedkarakter € 45.627 (2022: € 51.242) bedroeg. De overige participatie betrof het belang in Fagoed Erfpacht.

Van de beleggingen gewaardeerd op reële waarde is 97% (€ 1.173.599) gewaardeerd op basis van marktnoteringen dan wel onderliggende fondswaarden. Dit betreft met name aandelen en obligaties. 2% (€ 17.840) is gewaardeerd middels de BAR/NAR methode (Bruto Aanvangsrendement/ Netto Aanvangsrendement; instrument om (markt)waarde en de kwaliteit van vastgoed uit te drukken). Dit betreft de terreinen en gebouwen. 1% (€ 13.102) is gewaardeerd op basis van de rentabiliteitswaarde welke door het fonds zelf is berekend op basis van de berekening van de contante waarde van verwachte kasstromen (2022: 97%, 2% en 1%).

Beleggingen geclassificeerd als 'leningen en vorderingen'

	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari	27.375	36.740
Aflossingen	(1.274)	(5.343)
Herwaardering	40	(4.022)
Boekwaarde per 31 december	26.141	27.375
Geamortiseerde kostprijs per 31 december	27.480	28.753

De beleggingen geclassificeerd als leningen en vorderingen betreffen vorderingen uit hypothecaire leningen. De gemiddelde rente is 2,5% en de hypotheekleningen zijn overwegend aflossingsvrij. De gemiddelde resterende looptijd is 10 jaar. Een voorziening voor oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht, gezien het feit dat het courante vorderingen betreffen (personeelshypotheek).

De geamortiseerde kostprijs per 31 december bedraagt € 27.480 (2022: € 28.753).

3. Vorderingen

Per 31 december 2023 zijn er geen vorderingen met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem). De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers

Het totaalbedrag aan vorderingen uit directe verzekering op verzekeringnemers is € 4.394. Dit bedrag bestaat uit € 5.991 aan openstaande debiteuren en een voorziening voor oninbaarheid van - € 1.597 (2022: € 3.852 = € 5.350 - € 1.498).

Vorderingen uit directe verzekering op tussenpersonen

De oorzaak voor de toename van de debiteuren betreft een tijdseffect. De ontvangst van de vorderingen heeft grotendeels in januari 2024 plaatsgevonden.

Belastingen

	2023	2022
Vennootschapsbelasting	15.104	14.220
Overige belasting en premies sociale verzekeringen	623	1.081
Latente belastingen	2.063	6.940
	17.790	22.241

Latente belastingvorderingen

	2023	2022
Stand per 1 januari	6.940	(16.079)
Dotatie	(2.578)	(127)
Vrijval	(2.299)	23.146
Stand per 31 december	2.063	6.940
De latente belastingen hebben betrekking op:		
Fiscaal egaliseringsreserve	(2.194)	0
Fiscaal lagere waardering beleggingen	(2.060)	648
Fiscaal hogere waardering bedrijfspand	1.702	1.740
Fiscaal lagere waardering immateriële activa	9	18
Fiscaal lagere waardering overige materiële vaste activa	184	167
Fiscaal lagere waardering voorzieningen	4.422	4.367
	2.063	6.940

Afgeleide financiële instrumenten

Onder de afgeleide financiële instrumenten is € 670 (2022: € 2.290) opgenomen voor op balansdatum lopende valutatermijncontracten.

4. Overige activa

Materiële vaste activa

	Inventaris	ICT systemen	Totaal 2023	Totaal 2022
Boekwaarde per 1 januari				
Aanschafwaarde	14.787	4.416	19.203	11.527
Cumulatieve afschrijving	(2.641)	(3.218)	(5.859)	(4.085)
	12.146	1.198	13.344	7.442
Mutaties				
Investeringen	2.812	668	3.480	7.677
Desinvesteringen	(239)	0	(239)	(1)
Afschrijvingen	(1.083)	(991)	(2.074)	(1.774)
Boekwaarde per 31 december	13.636	875	14.511	13.344
Boekwaarde per 31 december				
Aanschafwaarde	17.361	5.084	22.445	19.203
Cumulatieve afschrijving	(3.724)	(4.210)	(7.934)	(5.859)
	13.637	874	14.511	13.344

De in 2022 geheel afgeschreven activa zijn niet meer opgenomen in de aanschafwaardes en cumulatieve afschrijvingen per 1 januari 2023.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- Inventaris: 10% - 12,5%
- Computerapparatuur: 25%

Liquide middelen

Het volledige saldo per 31 december 2023 is direct opeisbaar (2022: idem).

5. Overlopende activa

De reële waarde van de overlopende activa benadert de boekwaarde.

Overlopende acquisitiekosten

	2023	2022
Stand per 1 januari	9.999	9.788
Dotatie	94.907	83.658
Vrijval	(94.120)	(83.447)
Stand per 31 december	10.786	9.999

Per 31 december 2023 zijn er geen overlopende acquisitiekosten met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem).

Overige overlopende activa

	2023	2022
Kostendoorbelasting Regionale Univé's	10.314	9.626
Vooruitbetaalde kosten	6.797	6.778
Overige	5.832	2.919
Stand per 31 december	22.943	19.323

De overige overlopende activa stijgen voornamelijk door nog af te rekenen bedragen met externe herverzekeraars (€ 2.806).

Per 31 december 2023 zijn er geen overlopende activa met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem).

Passiva

6. Groepsvermogen

	Herwaarderings-reserve	Statutaire reserves	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2023
Stand per 1 januari	0	35.012	725.494	(64.940)	695.566
Dotatie	292	0	(292)	0	0
Resultaatverdeling vorig boekjaar	0	0	(64.940)	64.940	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	9.240	9.240
Onttrekking t.b.v. Regionale Univé's	0	(6.775)	6.775	0	0
Indexatie statutaire reserve	0	345	(345)	0	0
Stand per 31 december	292	28.582	666.692	9.240	704.806

	Herwaarderings-reserve	Statutaire reserves	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2022
Stand per 1 januari	1.962	39.071	657.274	64.161	762.468
Resultaatverdeling vorig boekjaar	0	0	64.161	(64.161)	0
Resultaat boekjaar	0	0	0	(64.940)	(64.940)
Herwaarderings Hypotheken U/G	(1.962)	0	0	0	(1.962)
Onttrekking t.b.v. Regionale Univé's	0	(7.122)	7.122	0	0
Indexatie statutaire reserve	0	3.063	(3.063)	0	0
Stand per 31 december	0	35.012	725.494	(64.940)	695.566

Statutaire reserve

Statutaire reserves - Geormerkt vermogen

De statutaire reserves betreffen alleen het geormerkt vermogen. Conform artikel 38 van de statuten is bij de fusie tussen Coöperatie Univé Her U.A. en Coöperatie Univé het vermogen van Coöperatie Univé Her U.A. ad € 70.702 als geormerkt vermogen in Coöperatie Univé bestemd. De Raad van Bestuur kan op voorstel van de Univé formule adviesraad besluiten tot aanwending van (een deel van) het geormerkt vermogen voor investeringen ten behoeve van de Regionale Univé's, dan wel tot overboeking van (een deel van) het geormerkt vermogen op de gezamenlijke ledenrekening respectievelijk de individuele ledenrekeningen van de Univé Her-leden. De Raad van Bestuur kan daarnaast, indien een Univé Her-lid financiële ondersteuning van Coöperatie Univé krijgt of heeft gekregen, besluiten om – mits deugdelijk gemotiveerd en na advies van de Univé formule adviesraad – deze financiële ondersteuning geheel of gedeeltelijk ten laste te brengen van het geormerkt vermogen. Het saldo wordt verhoogd of verlaagd overeenkomstig de stijging of daling welke de Consumentenprijsindex “Alle huishoudens” van het Centraal Bureau voor de Statistiek vertoont ten opzichte van ultimo 2015.

Verloop geormerkt vermogen 2023

In het verlengde van de vorige alinea is het geormerkt vermogen voor € 6.774 aangewend (€ 10.167 minus een franchise van € 2.324) op grond van artikel 36 van de statuten. Tevens heeft er een dotatie plaatsgevonden overeenkomstig de stijging van de consumentenprijsindex “Alle huishoudens” van het Centraal Bureau voor de Statistiek ten opzichte van 2015, ter grootte van € 345.

Toelichting Eigen Vermogen Coöperatie Univé Solvabiliteitspositie Solvency II

Vanaf 2016 wordt de solvabiliteitspositie op basis van het Solvency II-raamwerk gerapporteerd. Onderstaande tabellen tonen de solvabiliteitspositie van Univé Groep, N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her conform Solvency II-grondslagen per eind 2023. Bij de berekeningen is de Solvency II-standaardformule gehanteerd.

Solvabiliteitspositie

De solvabiliteitspositie wordt op basis van het Solvency II-raamwerk gerapporteerd. Onderstaande tabel toont de solvabiliteitspositie van Univé Groep, N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her volgens de Solvency II-grondslagen per eind 2023. Bij de berekeningen is de Solvency II-standaardformule gehanteerd. De solvabiliteitsratio geeft het aanwezige eigen vermogen gedeeld door het vereiste vermogen weer. De solvabiliteitsratio's van Univé Groep, N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her liggen boven de interne doelsolvabiliteitsnorm.

Solvabiliteitspositie Solvency II per 31-12-2023 (bedragen x € 1.000)

	Univé Groep	Univé Schade	Univé Her
Eigen vermogen (EV)	763.258	290.168	94.611
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	268.898	209.481	35.793
Solvabiliteitsratio (EV/SCR)	284%	139%	264%
Interne doelsolvabiliteitsnorm	200%	150%	240%
Interne minimale solvabiliteitsnorm	150%	135%	200%

Solvabiliteitspositie Solvency II per 31-12-2022 (bedragen x € 1.000)

	Univé Groep	Univé Schade	Univé Her
Eigen vermogen (EV)	769.193	295.292	89.449
Solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR)	230.540	183.075	40.648
Solvabiliteitsratio (EV/SCR)	334%	161%	220%
Interne doelsolvabiliteitsnorm	200%	150%	240%
Interne minimale solvabiliteitsnorm	150%	135%	200%

Ontwikkeling solvabiliteitsratio in 2023

De solvabiliteitsratio van Univé Groep is in 2023 uitgekomen op 284% (2022: 334%). Dit komt door een sterke toename van het solvabiliteitskapitaalvereiste (SCR) en een lichte daling van het in aanmerking komend eigen vermogen. De SCR neemt met € 38,4 mln. toe en het vermogen daalt met € 5,9 mln.

Dientengevolge daalt de solvabiliteitsratio met 50%-punten naar 284%. De stijging van de SCR kent een drietal relevante oorzaken: stijging van het marktrisico en verzekeringstechnisch risico en een daling van het verlies absorberend vermogen van latente belasting. Het marktrisico stijgt door een toename van de aan te houden SCR voor het aandelenrisico. Binnen het verzekeringstechnisch risico neemt het premie- en schadereserverisico toe. Het eigen vermogen neemt, ondanks positieve beleggingsopbrengsten, af door een negatief resultaat op de operationele activiteiten; in het bijzonder gedreven door dotaties aan de voorzieningen bij Univé Schade.

De solvabiliteitsratio van Univé Schade bedraagt ultimo 2023 139% (2022: 161%). De daling in de solvabiliteitsratio is het gevolg van een gestegen SCR en een gedaald eigen vermogen.

De stijging van de SCR wordt voornamelijk veroorzaakt door een stijging van het verzekeringstechnisch risico. Binnen het schaderisico is het premie- en schadereserverisico fors toegenomen als gevolg van hogere voorzieningen en een verwachte groei in verdiende premie. De afname van het eigen vermogen is het saldo van positieve beleggingsopbrengsten en een negatief verzekeringstechnisch resultaat; met name door een dotatie aan de schadevoorzieningen.

De solvabiliteitsratio van Univé Her is 264% per einde 2023 (2022: 220%). In 2023 is de solvabiliteitsratio gestegen als gevolg van een afname van de SCR en een toename van het vermogen.

De afname van de SCR wordt voornamelijk veroorzaakt door een alternatieve modellering van het catastroferisico (zie ook boven). Hierdoor dalen zowel het schaderisico als het tegenpartijrisico. De toename van het eigen vermogen wordt bijna geheel verklaard door positieve beleggingsopbrengsten.

Kapitaalbeleid

Het kapitaalbeleid van Univé Groep geeft kaders aan de interne solvabiliteitsvereisten. De normen zijn in 2023 herijkt. Bij deze herijking is de maximale solvabiliteitsnorm van Univé Her verhoogd van 260% naar 300%. De interne doelsolvabiliteitsnorm van Univé Groep is vastgesteld op een SCR-ratio van 200%. Deze is gebaseerd op de noodzakelijk geachte buffer om de entiteiten Univé Schade en Univé Her te kunnen ondersteunen. De aanwezige buffer bij Coöperatie Univé is voldoende om de entiteiten te kunnen ondersteunen in enkelvoudige ORSA stress scenario's. De interne doelsolvabiliteitsnormen van Univé Schade en van Univé Her zijn vastgesteld op een SCR-ratio van respectievelijk 150% en 240%.

Solvabiliteitsratio's in relatie tot kapitaalbeleid

De solvabiliteitsratio van Univé Schade is gelijk aan 139%. De solvabiliteitsratio bevindt zich boven de interne minimale doelsolvabiliteitsnorm voor Univé Schade van 135% maar onder de interne doelsolvabiliteitsnorm van 150%. De solvabiliteitsratio van Univé Her is gelijk aan 264%. De solvabiliteitsratio bevindt zich zowel boven de interne minimale solvabiliteitsnorm voor Univé Her van 200% als boven de interne doelsolvabiliteitsnorm van 240%. Coöperatie Univé hanteert de interne maximale solvabiliteitsnormen als grens voor uitbetaling van dividend door Univé Schade en Univé Her aan Coöperatie Univé. De interne maximale solvabiliteitsnorm van Univé Schade en Univé Her bedragen 165% respectievelijk 300% en gelden als grens voor uitbetaling van dividend aan Coöperatie Univé. Er is over het verslagjaar geen sprake van dividenduitkeringen door Univé Schade en Univé Her op basis van toepassing van het kapitaalbeleid.

7. Technische voorzieningen

Technische voorziening voor niet-verdiende premies en lopende risico's

	Niet verdiende premies	Lopende risico's	2023	2022
Bruto	76.322	1.955	78.277	72.226
Herverzekeringsdeel	(2.208)	0	(2.208)	(2.129)
Stand per 31 december	74.114	1.955	76.069	70.097

	Niet verdiende premies	Lopende risico's	2023	2022
Stand per 1 januari	71.177	1.049	72.226	69.774
Dotatie	76.322	1.955	78.277	72.226
Vrijval	(71.177)	(1.049)	(72.226)	(69.774)
Stand per 31 december	76.322	1.955	78.277	72.226

Onder het herverzekeringsdeel niet verdiende premies zijn de ultimo verslagjaar vooruitbetaalde herverzekeringspremies verantwoord.

De voorziening voor lopende risico's betreft een zogenaamde premietekort voorziening. De voorziening heeft betrekking op lopende verzekeringsverplichtingen die een contractuele looptijd van maximaal een jaar hebben.

Technische voorziening voor te betalen schaden

	Bruto	Herverzekeringsdeel	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	527.239	(59.942)	467.297	500.999
Dotatie	495.870	(16.931)	478.939	331.637
Geboekte schade	(448.116)	34.056	(414.060)	(365.339)
Stand per 31 december	574.993	(42.817)	532.176	467.297

Aflegpercentages en mutaties in de schadelast worden nauwgezet gemonitord en besproken. Om te komen tot een best estimate inschatting van de schadevoorziening per 31 december 2023 is gebruikgemaakt van een methodiek op basis van historische betalingspatronen. Daarnaast is gekeken naar de stand van de dossierreserve. Voor de branches Motorrijtuigenverzekering Wettelijke Aansprakelijkheid en Ongevallen zijn de resulterende kasstromen vervolgens verdisconteerd met behulp van de EIOPA-rentecurve in toegevoegd. Het aandeel herverzekeraars in de technische voorzieningen

voor te betalen schaden voor Motorrijtuigen Wettelijke Aansprakelijkheid en Algemene Aansprakelijkheid wordt post-voor-post vastgesteld. Voor Motorrijtuigen Wettelijke Aansprakelijkheid wordt de resulterende kasstroom vervolgens verdisconteerd m.b.v. de EIOPA-rentecurve. Het aandeel herverzekeraars voor AOV wordt post-voor-post vastgesteld op basis van de bruto voorziening en het aandeel herverzekeraars per post. De balansvoorziening is gelijk aan de getoetste voorziening inclusief prudentie. Voor een nadere toelichting van het verloop verwijzen we naar de brancheoverzichten en de afloopstatistiek onder de toelichting op de winst- en verliesrekening.

Overige technische voorzieningen

Waarborgfonds Motorverkeer

	2023	2022
Stand per 1 januari	5.975	4.807
Mutatie	597	1.168
Stand per 31 december	6.572	5.975

Onder de overige technische voorzieningen is opgenomen het aandeel in de 'schadereserve' van het Waarborgfonds Motorverkeer; dit betreft een overwegend langlopende voorziening.

8. Voorzieningen

Voor pensioenen

	2023	2022
Stand per 1 januari	2.815	3.946
Dotatie	0	143
Vrijval	(14)	0
Verandering in disconteringsvoet	(5)	(221)
Onttrekking	(932)	(1.053)
Stand per 31 december	1.864	2.815

De pensioenregeling van Univé Services is vanaf 1 januari 2021 een beschikbare premiereregeling. Deze regeling is ondergebracht bij de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds Zorgverzekeraars (SBZ). Bij invoering van de beschikbare premiereregeling is een overgangsregeling tot stand gekomen voor de medewerkers die op 31 december 2020 al bij Univé in dienst waren. Bij deze overgangsregeling gelden een aantal voorwaarden en wijzigingsmogelijkheden. De overgangsregeling geldt maximaal voor 5 jaar. Univé Services stort, onder voorwaarden en behoudens wijziging van de overgangsregeling, voor bedoelde medewerkers gedurende maximaal 5 jaar een extra premie van 2,75% van hun pensioengrondslag van 1 januari 2021 in hun persoonlijke pensioenpot bij SBZ. Hiervoor heeft Univé Services een pensioenvoorziening opgenomen voor een bedrag van 1.864 (2022: € 2.815). Coöperatie Univé U.A. neemt de hiermee gepaard gaande lasten voor haar rekening.

Overige

Per voorziening	Hypotheek-rentekorting	Vitaliteits-verlof	Ziekte-kosten	Jubileum	Reorga-nisatie	Regeling vervroegd uittreden
Stand per 1 januari	32	167	2.923	3.091	1.371	1.005
Dotatie	2	104	55	343	408	52
Verandering in disconteringsvoet	0	3	380	196	0	3
Vrijval	0	0	0	0	0	0
Onttrekking	(8)	(138)	(123)	(131)	(931)	0
Stand per 31 december	26	136	3.235	3.499	848	1.060

Totaal voorzieningen	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	8.589	11.837
Dotatie	964	1.425
Verandering in disconteringsvoet	582	(3.147)
Vrijval	0	(193)
Onttrekking	(1.331)	(1.333)
Stand per 31 december	8.804	8.589

- De voorziening voor hypotheekrentekorting is opgenomen voor het risico dat medewerkers uit dienst gaan bij Univé Services B.V., maar dat de rentekorting op hun personeelshypotheek mogelijk nog doorloopt tot het einde van de rentevaste periode. De voorziening is bepaald op basis van het bestand medewerkers met een personeelshypotheek die uit dienst zijn gegaan en de resterende rentevaste periode per medewerker.
- De voorziening vitaliteitsverlof is gevormd voor personeel dat in de toekomst naar verwachting gebruik zal maken van de vitaliteitsverlofregeling.
- Univé Services B.V. verstrekt vergoedingen aan arbeidsongeschikte en gepensioneerde medewerkers. Deze vergoedingen hebben voornamelijk betrekking op ziektekostenpremies en rentekortingen van gepensioneerde medewerkers en regelingen voor voormalige medewerkers.
- De jubileumvoorziening heeft betrekking op toekomstige uitkeringen aan medewerkers op basis van de duur van het dienstverband.
- De reorganisatievoorziening is gevormd ten behoeve van de afvloeiingsregeling uit hoofde van boventallig stelling personeel.
- De voorziening Regeling Vervroegd Uittreden heeft betrekking op de mogelijkheid voor werknemers om drie jaar voor hun AOW-gerechtigde leeftijd onder voorwaarden, op grond van een tijdelijke aanpassing in de Wet op de loonbelasting, eerder te stoppen met werken, zonder dat dit fiscaal als een RVU (Regeling vervroegd uittreden) belast wordt.
- De voorzieningen hebben een overwegend langlopend karakter (langer dan vijf jaar), behalve de reorganisatievoorziening die een kortlopend karakter heeft.

9. Langlopende schulden

Overige langlopende schulden

	Energie- fonds Overijssel	Rabobank	Totaal 2023	Totaal 2022
Stand per 1 januari	1.318	4.352	5.670	591
Verstrekingen	0	1.152	1.152	5.119
Aflossingen	(60)	(474)	(534)	(40)
	1.258	5.030	6.288	5.670

Energiefonds Overijssel II B.V.

De langlopende schuld heeft betrekking op een lening o/g van Energiefonds Overijssel II B.V.

De hoofdsom van de lening is € 14.700 en is op afroepbasis beschikbaar gesteld door Energiefonds Overijssel II B.V.

De langlopende schuld heeft als doel om Duurzame Zekerheid Univé 1 B.V. in staat te stellen de in aanmerking komende kosten van het Energieproject van Duurzame Zekerheid Univé 1 B.V. te voldoen en het Energieproject conform het Bedrijfsplan en de Subsidieaanvraag van Duurzame Zekerheid Univé 1 B.V. te realiseren. Voor de Geldlening geldt een totale looptijd van de Bouwperiode plus 192 maanden. Over het opgenomen en niet afgeloste deel van de hoofdsom is een rente verschuldigd ter hoogte van 2,0% op jaarbasis.

De aflossing van deze Geldlening verloopt in 64 annuïtaire kwartaaltermijnen per tranche.

Als zekerheid zijn gesteld een eerste pandrecht op alle huidige en toekomstige inventaris, voorraden, vorderingen, alsmede een eerste recht van hypotheek op het opstalrecht dat rust op de installaties en toebehoren in de meest ruime zin van het woord, voor projecten groter dan € 250, te vermeerderen met een bedrag gelijk aan 40% aan rente en kosten, een en ander wordt nader omschreven in de hypotheekakte en een eerste pandrecht op de aandelen in Duurzame Zekerheid Univé 1 B.V.

Rabobank

De hoofdsom van de lening van de Rabobank bestaat uit een senior lening van € 9.952, een junior lening van € 2.000 en een DSR faciliteit van € 390 en is op afroepbasis beschikbaar gesteld door Rabobank.

De senior lening wordt in 16 jaar afgelost, waarbij de aflossing is begonnen op 30 september 2022 en eindigt op 31 december 2037. De junior lening wordt binnen uiterlijk 6 jaar afgelost.

De langlopende schuld heeft als doel om Duurzame Zekerheid Univé 2 B.V. in staat te stellen de in aanmerking komende kosten van het Energieproject van Duurzame Zekerheid Univé 2 B.V. te voldoen en het Energieproject conform het Bedrijfsplan en de Subsidieaanvraag van Duurzame Zekerheid Univé 2 B.V. te realiseren. De rente op de senior lening bedraagt 3 maands-Euribor + 1,4% per jaar en de rente op de junior lening bedraagt 3 maands-Euribor + 4,5% per jaar.

10. Kortlopende schulden

Overige schulden

	2023	2022
Overige belastingen en premies sociale verzekering	15.023	11.829
Crediteuren	12.179	11.277
Schulden aan Regionale Univé's	60.426	60.502
Overig	8.918	7.860
Stand per 31 december	96.546	91.468

Per 31 december 2023 zijn er geen schulden met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem). De oorzaak voor de toename van de Overige belastingen en premies sociale verzekering betreft een tijdeffect. De betaling van de schuld heeft in januari 2024 plaatsgevonden.

Onder de crediteuren zijn kortlopende pensioenverplichtingen opgenomen ten bedrage van € 1.621 (2022: € 1.609). De schulden aan Regionale Univé's betreffen rekening courant verhoudingen, waarbij de debetrente gelijk is aan de ABN Amro basisrente zonder opslag en de creditrente aan de EONIA -/- 0,5% (waarbij geen negatieve creditrente wordt berekend). De reële waarde benadert de boekwaarde. De overige schulden hebben een kortlopend karakter.

11. Overlopende passiva

	2023	2022
Verplichtingen m.b.t. reservering personeelskosten	5.965	5.526
Nog te betalen kosten	6.140	6.565
Lopende interest	23	144
Overlopende acquisitiekosten	2	0
Overige	3.706	1.404
Stand per 31 december	15.836	13.639

Per 31 december 2023 zijn er geen overlopende passiva met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem). De reële waarde benadert de boekwaarde.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen (in euro's)

Fiscale eenheid

De vennootschap maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting met Coöperatie Univé U.A. Op grond daarvan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Verplichting inzake herverzekering terrorisemeschaden

De vennootschap is aangesloten bij de Nederlandse Herverzekeringsmaatschappij voor Terrorisemeschaden N.V. (NHT). De NHT biedt herverzekeringsdekking voor aanspraken tot maximaal € 1 miljard per kalenderjaar. Dit is de gecombineerde maximumcapaciteit. De eerste layer hiervan (tot € 200 miljoen) betreft een gepoolde capaciteit, opgebouwd door de aangesloten verzekeraars. Het aandeel van de vennootschap in deze eerste layer bedraagt € 1,8 miljoen (2022: € 1,8 miljoen). Dit is tevens het maximumbedrag dat de vennootschap in enig jaar als gevolg van terrorisme aan eigen risico draagt, ongeacht of de schade als gevolg van terrorisme haar eigen polishouders of die van andere, bij de NHT aangesloten verzekeraars, treft.

Commitment impactfondsen

In december 2023 is een verplichting aangegaan om te investeren in twee impactfondsen, namelijk het Global Impact Pool (GIP) en het Farmland Fund. Het betreft een bedrag van ongeveer € 28 miljoen per fonds. Dit commitment is formeel vastgelegd door het invullen en ondertekenen van een formulier waarin onvoorwaardelijk verklaard wordt om toe te treden tot beide fondsen. Deze commitment wordt geleidelijk omgezet in stukken.

Herverzekeringspremies

N.V. Univé Schade

De herverzekeringspremie 2024 op basis van in 2023 afgesloten herverzekeringscontracten voor de branches algemene aansprakelijkheid, motorrijtuigen wettelijke aansprakelijkheid, motorrijtuigen casco, arbeidsongeschiktheid, pleziervaartuigen en milieuschade bedraagt € 17,9 miljoen (2022: € 16,4 miljoen) (bedrag indicatief, afhankelijk van ontwikkeling portefeuille).

N.V. Univé Her

De uitgaande herverzekeringspremie 2024 op basis van in 2023 afgesloten herverzekeringscontracten voor de branches brand, algemene aansprakelijkheid, motorrijtuigen wettelijke aansprakelijkheid, motorrijtuigen casco, arbeidsongeschiktheid, pleziervaartuigen, cyber en milieuschade bedraagt € 40,2 miljoen (2022: € 36,6 miljoen) (bedrag indicatief, afhankelijk van ontwikkeling portefeuille).

Verplichtingen uit hoofde van sponsoring en leasecontracten

Het totaal van de door Coöperatie Univé U.A. aangegane verplichtingen inzake sponsoring, licenties en leasecontracten (wagenpark) bedraagt € 26,4 miljoen (2022: € 28,2 miljoen), waarvan € 20,5 miljoen (2022: € 17,5 miljoen) betrekking heeft op 2024. Geen van de contracten/overeenkomsten heeft een looptijd van >5 jaar.

Systemen en onderhoud

Voor het beschikbaar stellen van ict-systemen en het onderhoud daarvan zijn contracten afgesloten van € 15,2 miljoen (2022: € 17,2 miljoen), waarvan € 11,5 miljoen (2022: € 11,0 miljoen) betrekking heeft op 2024. Dit betreft een inschatting van de afname op basis van de afgesloten overeenkomsten. Het betreft contracten die zijn afgesloten door IT voor de IT dienstverlening voor zowel de Centrale Organisatie als de Regionale Univé's. De contracten hebben betrekking op software (licenties), infrastructuur (server en storage) en sourcing (uitbesteding).

Verplichtingen uit hoofde van projecten Duurzame Zekerheid Univé B.V.

Het totaal van de aangegane verplichtingen inzake projecten van Duurzame Zekerheid Univé B.V. bedraagt € 0,7 miljoen (2022: € 1,5 miljoen). Geen van de contracten/overeenkomsten heeft een looptijd van >1 jaar.

Procedure wijziging pensioenregeling

Een beperkt aantal werknemers (en ex-werknemers) heeft eind 2022 een procedure aanhangig gemaakt tegen Univé Services B.V. en de Coöperatie Univé U.A., omdat de betreffende (ex)werknemers het niet eens zijn met de wijziging per 1 januari 2021 van de middelloonregeling in de in de cao opgenomen beschikbare premierregeling en de door Univé getroffen (tijdelijke) Overgangsregeling. De kantonrechter heeft in november 2023 alle vorderingen van de (ex)werknemers afgewezen. De (ex)werknemers hebben echter in februari 2024 tegen het vonnis van de kantonrechter hoger beroep ingesteld, op nader aan te voeren gronden. Zij vorderen vernietiging van het vonnis en toewijzing van de door de kantonrechter afgewezen vorderingen. Univé Services B.V. en de Coöperatie Univé U.A. zullen zich in hoger beroep verweren tegen de gevorderde vernietiging van het vonnis en de overige door de (ex)werknemers ingestelde vorderingen. De vorderingen kunnen overigens niet worden gekwantificeerd.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er is geen sprake van gebeurtenissen na balansdatum.

Transacties verbonden partijen

De kostendoorbelasting van Univé Services B.V. aan alle groepsmaatschappijen geschiedt tegen werkelijke kosten. Er is geen sprake van een winstopslag.

N.V. Univé Her is de herverzekerer van N.V. Univé Schade.

Toelichting op de geconsolideerde winst- en verliesrekening over 2023

(x € 1.000)

Het brancheoverzicht betreft N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her. In vergelijking met de geconsolideerde winst- en verliesrekening wijkt de schadelast af van de schadelast die is opgenomen in het brancheoverzicht (geconsolideerd € 438.502 / brancheresultaat € 478.939), doordat de kosten van schadebehandeling door Stichting Univé Rechtshulp geconsolideerd als beheerskosten worden gepresenteerd, maar in het brancheresultaat tot de schadelast worden gerekend. Daarnaast treedt een verschil op in de bedrijfskosten (geconsolideerd € 233.206 / brancheresultaat € 157.911), hetgeen wordt veroorzaakt door de bovenstaande verschuiving.

12. Brancheoverzicht 2023

	Ongevallen en ziekte	Motorrij-tuigen w.a.	Motorrij-tuigen overig	Brand en andere schade	Algemene aansprakelijkheid	Rechtsbijstand	Overige branches	Totaal 2023
Verdiende premies eigen rekening								
Bruto premies	27.134	280.430	169.866	45.123	50.736	55.457	37.569	666.315
Uitgaande herverzekeringspremies	(5.914)	(5.003)	(1.898)	(20.707)	(3.447)	0	(137)	(37.106)
	21.220	275.427	167.968	24.416	47.289	55.457	37.432	629.209
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's								
- bruto	(581)	(3.349)	(697)	(221)	(231)	(500)	(472)	(6.051)
- aandeel herverzekeraars	80	0	0	0	0	0	0	80
	(501)	(3.349)	(697)	(221)	(231)	(500)	(472)	(5.971)
	20.719	272.078	167.271	24.195	47.058	54.957	36.960	623.238
Toeger. opbr. uit beleggingen	4.162	12.873	6.653	515	3.014	1.037	385	28.639
	24.881	284.951	173.924	24.710	50.072	55.994	37.345	651.877
Schaden eigen rekening								
- bruto	(17.046)	(184.950)	(133.826)	(13.497)	(28.605)	(40.450)	(25.220)	(443.594)
- aandeel herverzekeraars	21.299	3.704	0	2.557	1.973	0	0	29.533
	4.253	(181.246)	(133.826)	(10.940)	(26.632)	(40.450)	(25.220)	(414.061)
Wijziging voorz. voor te bet. schaden								
- bruto	3.488	(39.571)	(5.445)	(2.825)	(68)	(3.248)	(666)	(48.335)
- aandeel herverzekeraars	(14.214)	256	0	(2.051)	(535)	0	0	(16.543)
	(10.726)	(39.315)	(5.445)	(4.875)	(603)	(3.248)	(666)	(64.878)
	(6.473)	(220.561)	(139.271)	(15.816)	(27.235)	(43.698)	(25.886)	(478.939)
Wijziging overige techn. voorz. eigen rekening	0	(597)	0	0	0	0	0	(597)
Bedrijfskosten								
- Beheerskosten	(2.805)	(20.300)	(10.570)	(4.750)	(4.920)	(2.989)	(2.839)	(49.173)
- Acquisitiekosten	(2.465)	(47.543)	(29.943)	(2.442)	(9.507)	(9.992)	(6.846)	(108.738)
Overige techn. lasten eigen rekening	8	(10.927)	0	(17)	(12)	0	0	(10.948)
Resultaat technische rekening	13.146	(14.977)	(5.860)	1.685	8.398	(685)	1.774	3.481

12. Brancheoverzicht 2022

	Ongevallen en ziekte	Motorrij-tuigen w.a.	Motorrij-tuigen overig	Brand en andere schade	Algemene aansprakelijkheid	Rechtsbijstand	Overige branches	Totaal 2022
Verdiende premies eigen rekening								
Bruto premies	25.079	247.338	149.072	40.471	46.083	50.368	33.774	592.185
Uitgaande herverzekeringspremies	(4.042)	(5.282)	(1.401)	(16.807)	(3.191)	0	(117)	(30.840)
	21.037	242.056	147.671	23.664	42.892	50.368	33.657	561.345
Wijziging technische voorziening niet-verdiende premies en lopende risico's								
- bruto	(545)	(894)	(2.264)	(133)	64	(111)	(273)	(4.156)
- aandeel herverzekeraars	(1.357)	0	0	0	0	0	0	(1.357)
	(1.902)	(894)	(2.264)	(133)	64	(111)	(273)	(5.513)
	19.135	241.162	145.407	23.531	42.956	50.257	33.384	555.832
Toeger. opbr. uit beleggingen	(7.987)	(23.773)	(12.055)	(476)	(5.740)	(1.687)	(686)	(52.404)
	11.148	217.389	133.352	23.055	37.216	48.570	32.698	503.428
Schaden eigen rekening								
- bruto	(16.162)	(150.394)	(105.717)	(22.091)	(25.985)	(35.830)	(24.307)	(380.486)
- aandeel herverzekeraars	8.407	2.623	0	2.590	1.530	0	0	15.150
	(7.755)	(147.771)	(105.717)	(19.501)	(24.455)	(35.830)	(24.307)	(365.336)
Wijziging voorz. voor te bet. schaden								
- bruto	13.019	29.395	(3.005)	(1.936)	2.759	(2.330)	362	38.264
- aandeel herverzekeraars	(4.775)	1.706	0	1.187	(2.681)	0	0	(4.563)
	8.244	31.101	(3.005)	(749)	78	(2.330)	362	33.701
	489	(116.670)	(108.722)	(20.250)	(24.377)	(38.160)	(23.945)	(331.635)
Wijziging overige techn. voorz. eigen rekening	0	(1.168)	0	0	0	0	0	(1.168)
Bedrijfskosten								
- Beheerskosten	(2.971)	(20.292)	(10.568)	(4.247)	(4.948)	(2.974)	(2.934)	(48.934)
- Acquisitiekosten	(2.109)	(42.114)	(26.300)	(1.969)	(8.643)	(9.109)	(6.142)	(96.386)
Overige techn. lasten eigen rekening	(1.518)	(9.410)	0	0	0	0	(226)	(11.154)
Resultaat technische rekening	5.039	27.735	(12.238)	(3.411)	(752)	(1.673)	(549)	14.151

De premieopbrengsten worden volledig gerealiseerd in Nederland.

Overige technische lasten eigen rekening

De overige technische lasten eigen rekening hebben nagenoeg geheel betrekking op de bijdrage aan het Waarborgfonds Motorverkeer.

Schade eigen rekening

De aan bruto schaden eigen rekening toegerekende schadebehandelingskosten inclusief kosten veiligheidszaken inzake fraudeonderzoek bedragen € 31.453 (2022: € 27.728).

Afloopstatistieken

Van het totaal van de afloopstatistiek is de voorziening schaden ultimo boekjaar aan te sluiten met het saldo van de ultimo standen van de technische voorziening voor te betalen schade en technische voorziening voor aandeel herverzekeraar in de balans. De betaalde schade in het boekjaar zoals opgenomen in de afloopstatistiek is aan te sluiten met de schaden eigen rekening in de winst en verliesrekening voor 2023.

Afloopstatistiek

	Vorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Vorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkel- resultaat
<u>Ongevallen & Ziekte</u>				
oudere jaren	52.291	(10.218)	59.074	3.435
boekjaar-3	3.194	606	3.270	(682)
boekjaar-2	5.645	890	4.737	18
boekjaar-1	6.065	1.559	6.455	(1.949)
boekjaar	0	1.341	5.153	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	6.690	1.263	5.289	138
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	305	634	0
totaal	73.885	(4.254)	84.612	960
<u>Motorrijtuigen WA</u>				
oudere jaren	123.546	40.223	95.299	(11.976)
boekjaar-3	24.272	7.891	26.910	(10.529)
boekjaar-2	52.586	14.728	36.325	1.533
boekjaar-1	99.752	41.372	61.877	(3.497)
boekjaar	0	66.478	119.380	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	9.409	4.037	3.976	1.396
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	6.518	5.114	0
totaal	309.565	181.247	348.881	(23.073)
<u>Motorrijtuigen Casco</u>				
oudere jaren	29	14	6	9
boekjaar-3	(141)	3	3	(147)
boekjaar-2	(262)	(22)	(115)	(125)
boekjaar-1	6.204	8.964	(238)	(2.522)
boekjaar	0	110.982	11.476	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	833	1.506	96	(769)
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	12.378	879	0
totaal	6.663	133.825	12.107	(3.554)
<u>Brand</u>				
oudere jaren	236	(611)	85	762
boekjaar-3	312	220	93	(1)
boekjaar-2	1.135	605	681	(151)
boekjaar-1	4.662	2.882	1.149	631
boekjaar	0	7.495	9.091	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	434	7	367	60
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	340	184	0
totaal	6.779	10.938	11.650	1.301

	Voorz. schaden ultimo vorig boekjaar	Betaalde schade in boekjaar	Voorz. schaden ultimo boekjaar	Afwikkelresultaat
<u>Aansprakelijkheid</u>				
oudere jaren	22.019	4.205	15.879	1.935
boekjaar-3	5.488	1.891	4.987	(1.390)
boekjaar-2	10.464	1.725	6.913	1.826
boekjaar-1	15.415	5.343	9.793	279
boekjaar	0	9.571	16.513	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	1.238	912	580	(254)
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	2.986	564	0
totaal	54.624	26.633	55.229	2.396
<u>Rechtsbijstand</u>				
oudere jaren	939	1.003	(327)	263
boekjaar-3	1.159	774	649	(264)
boekjaar-2	2.202	1.532	1.154	(484)
boekjaar-1	8.746	5.036	2.703	1.007
boekjaar	0	32.105	12.115	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	0	0	0	0
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	0	0	0
totaal	13.046	40.450	16.294	522
<u>Overig</u>				
oudere jaren	46	21	27	(2)
boekjaar-3	74	18	0	56
boekjaar-2	158	93	53	12
boekjaar-1	2.371	2.443	298	(370)
boekjaar	0	21.446	2.940	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	86	144	29	(87)
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	1.057	56	0
totaal	2.735	25.222	3.403	(391)
<u>Totaal</u>				
oudere jaren	199.106	34.637	170.043	(5.574)
boekjaar -3	34.358	11.403	35.912	(12.957)
boekjaar -2	71.928	19.551	49.748	2.629
boekjaar -1	143.215	67.599	82.037	(6.421)
huidig boekjaar	0	249.418	176.668	0
schadebehandelingskosten tot boekjaar	18.690	7.869	10.337	484
schadebehandelingskosten in boekjaar	0	23.584	7.431	0
totaal	467.297	414.061	532.176	(21.839)

Toelichting afloopstatistieken

Ongevallen

Er is een positief afwikkelresultaat waar te nemen van € 1,0 miljoen. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door een vrijval bij arbeidsongeschiktheidsverzekeringen van netto € 1,7 miljoen. Deze vrijval wordt veroorzaakt door een negatieve ontwikkeling van de bruto VPU (€ 2,2 miljoen) en een positieve ontwikkeling van het Aandeel Her (€ 3,9 miljoen). De overige producten in deze branche hebben een negatief afwikkelresultaat van € 0,8 miljoen. Daarnaast is er een positief afwikkelresultaat op de schadebehandelingskosten gerealiseerd van € 0,1 miljoen.

Motorrijtuigenverzekering w.a.

Het netto afwikkelresultaat is gelijk aan € 23,1 miljoen negatief. Er is per saldo sprake van € 29,0 miljoen verhoging van de nominale best estimate eindlast. Deze verhoging was vooral noodzakelijk om de impact van de hoge inflatie op te kunnen vangen en leidt tot een adequate voorziening. De prudentie neemt af met € 12,9 miljoen. Het disconterings-effect is met € 12,4 miljoen afgenomen door een lagere rente en een lagere voorziening (negatief effect). Op herverzekering is een positief resultaat van € 4,0 miljoen gerealiseerd waarvan € 0,3 miljoen disconterings-effect. Daarnaast is er een positief afwikkelresultaat op de schadebehandelingskosten gerealiseerd van € 1,4 miljoen.

Algemene aansprakelijkheid

Er is een positief netto afwikkelresultaat van € 2,4 miljoen. De best estimate eindlast is met € 2,7 miljoen toegenomen terwijl de prudentie met € 3,9 miljoen is afgenomen. Op herverzekering is een positief resultaat van € 1,5 miljoen gerealiseerd. De voorziening voor Algemene Aansprakelijkheid wordt niet gediscoteerd waardoor het disconterings-effect nul is. Daarnaast is er een negatief afwikkelresultaat op de schadebehandelingskosten gerealiseerd van € 0,3 miljoen.

13. Bedrijfskosten

Beheers- en personeelskosten; afschrijvingen bedrijfsmiddelen

	2023	2022
Personeelskosten	128.478	123.146
Afschrijvingen bedrijfsmiddelen	2.170	1.942
Overige bedrijfskosten (incl. expertisecosten)	15.874	16.592
	146.522	141.680
Doorberekende kosten	(24.654)	(23.475)
	121.868	118.205

De overige bedrijfskosten betreffen voornamelijk huisvestingskosten, ICT-kosten en andere kantoorkosten. De doorberekende kosten hebben betrekking op doorbelasting van kosten door Univé

Services B.V. aan de Regionale Univé's. Kostendoorbelastingen vinden plaats tegen reële waarde zonder winstopslag op basis van overeengekomen verdeelsleutels.

Personeelskosten

	2023	2022
Salarissen	68.965	64.273
Sociale lasten	11.818	10.281
Pensioenlasten	12.478	11.494
Opleidings- en studiekosten	2.001	661
Kosten uitzendkrachten	26.948	30.603
Reis- en verblijfkosten	3.380	2.888
Overige personeelskosten	1.933	1.602
	127.523	121.802
Mutatie personele voorzieningen (per saldo)	955	1.344
	128.478	123.146

Met ingang van 1 januari 2021 kent Univé voor haar medewerkers een pensioenregeling die gebaseerd is op de systematiek van beschikbare premie. De beschikbare premieregeling vervangt de tot en met 2020 geldende pensioenregeling die gebaseerd was op een middelloonsystematiek. Voor medewerkers die op 31 december 2020 deelnamen aan de middelloonregeling geldt een overgangsregeling. Hierbij gelden een aantal voorwaarden en wijzigingsmogelijkheden. De overgangsregeling geldt maximaal voor 5 jaar.

Gemiddeld aantal interne medewerkers

Het gemiddeld aantal interne medewerkers bedraagt 896 (2022: 862). Er zijn geen medewerkers buiten Nederland werkzaam (2022: idem).

	2023	2022
N.V. Univé Schade	301	294
N.V. Univé Her	14	14
Stichting Univé Rechtshulp	215	206
Univé Diensten B.V.	12	12
Ondersteunende diensten	354	336
	896	862

Alle medewerkers zijn in loondienst bij Univé Services B.V. en worden van daaruit ingezet bij de verschillende groepsmaatschappijen/bedrijfsonderdelen. De kosten worden vanuit Univé Services B.V. doorbelast via een kostenverdeelstaat. De methodiek voor het bepalen van het gemiddeld aantal medewerkers is aangepast, waardoor de vergelijkende cijfers zijn bijgesteld voor een zuivere weergave.

Bezoldiging

De Coöperatie Univé wordt bestuurd door een Raad van Bestuur. N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her kennen een directie, de directieleden zijn in dienst bij Univé Services B.V. Zowel de Coöperatie Univé als N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her kennen een Raad van Commissarissen die toezicht houdt op het beleid van de Raad van Bestuur respectievelijk directie en op de algemene zaken in de onderneming. De verdeling van de kosten gebeurt op basis van een kosten verdeelmodel.

In de hierna opgenomen tabel zijn de beloningen van de Raad van Bestuur/directie en die van de Raad van Commissarissen van de voornoemde entiteiten opgenomen.

	Vast salaris	Variabel	Pensioen	Overig	Totaal 2023	Totaal 2022
Raad van Bestuur Coöperatie Univé U.A.	957	30	223	100	1.310	1.240
Directie NV Univé Schade en NV Univé Her	468	25	91	68	652	610
Raad van Commissarissen	182	0	0	6	188	181
	1.607	55	314	174	2.150	2.031

De bezoldiging van de Raad van Bestuur en directie is toegenomen ten opzichte van 2022 door de loonindexatie uit de CAO voor het verzekeringsbedrijf (per 1-1-2023: 2,7%) en individuele loonsverhogingen. De bezoldiging van de Raad van Commissarissen is toegenomen ten opzichte van 2022 als gevolg van het feit dat de Raad van Commissarissen een gedeelte van 2023 uit 5 personen bestond. R.M. Ritsema van Eck ving haar werkzaamheden aan op 1 februari 2023, terwijl M. Tijssen afscheid nam per 1 april 2023. De overige kosten hebben betrekking op sociale lasten, kosten voor leaseauto's en onkostenvergoedingen.

Afschrijvingen

	2023	2022
Immateriële vaste activa	96	168
Materiële vaste activa	2.074	1.774
	2.170	1.942

Accountants- en advieskosten

In het boekjaar en voorgaand boekjaar zijn de volgende bedragen aan accountants-honoraria toe te rekenen aan het boekjaar:

	PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.	
	2023	2022
Controle van de jaarrekening	684	686
Andere controlewerkzaamheden	172	151
Andere niet-controlediensten	0	0
Totaal	856	837

Leaseverplichtingen

Binnen één jaar	699
Tussen één en vijf jaar	1.200
Meer dan vijf jaar	0
	1.899
Leasekosten over het jaar	1.153

De leasecontracten zien enkel toe op het wagenpark. De leasebetalingen worden maandelijks verricht overeenkomstig het leasecontract. Er vloeien geen noemenswaardige restricties voort uit de leasecontracten. In 2023 zijn er 14 nieuwe leasecontracten met betrekking tot het wagenpark afgesloten en zijn er 16 leasecontracten beëindigd als gevolg van het einde van de looptijd van de betreffende contracten. Er zijn geen leaseverplichtingen langer dan 5 jaar.

14. Opbrengsten uit beleggingen

	2023	2022
Directe opbrengsten terreinen en gebouwen	52	46
Directe opbrengsten aandelen en aandelenfondsen	2.083	1.624
Directe opbrengsten vastrentende waarden en vastr.waarde fondsen	6.890	7.089
Directe opbrengsten andere fin. beleggingen	849	1.805
Directe opbrengsten hypothecaire en andere leningen	758	1.046
Gerealiseerde herwaardering aandelen en aandelenfondsen	1.279	494
Gerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waardenfondsen	1.043	0
	12.954	12.104

Vastgoedbelegging

De te verwachten toekomstige huuroopbrengsten van de beleggingen in de panden voor de resterende looptijd van het huurcontract zijn:

Over het jaar 2024	592
Over de jaren 2025 tot en met 2028	1.238
	1.830
Huuroopbrengsten over het jaar 2023	2.031
Totaal van de exploitatiekosten over 2023	1.753

15. Niet-gerealiseerde winst op beleggingen

	2023	2022
Ongerealiseerde herwaardering andere deelnemingen	83	66
Ongerealiseerde herwaardering terreinen en gebouwen	360	0
Ongerealiseerde herwaardering aandelen en aandelenfondsen	25.628	0
Ongerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waarde fondsen	35.870	0
Ongerealiseerde herwaardering hypotheekleningen	39	0
	61.980	66

16. Beleggingslasten

	2023	2022
Kosten effecten	1.247	1.325
Kosten terreinen en gebouwen	437	1.322
Kosten hypothecaire leningen	172	110
Gerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waardenfondsen	0	11.956
	1.856	14.713

17. Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen

	2023	2022
Ongerealiseerde herwaardering terreinen en gebouwen	0	10
Ongerealiseerde herwaardering aandelen en aandelenfondsen	0	25.354
Ongerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waardenfondsen	0	93.778
Ongerealiseerde herwaardering andere fin. beleggingen	4.593	981
	4.593	120.123

18. Andere baten

	2023	2022
Vergoeding distributieovereenkomst VGZ	14.671	14.256
Rentebaten	3.319	3.405
Overige andere baten	3.258	2.326
	21.248	19.987

19. Andere lasten

	2023	2022
Toegerekende kosten distributieovereenkomst VGZ	13.053	12.365
Rentelasten	831	315
Overige andere lasten	266	487
	14.150	13.167

De distributieovereenkomst met VGZ heeft betrekking op de ontwikkeling, de uitvoering, de marketing en de distributie van zorgverzekeringen, waarbij Univé vergoedingen ontvangt van VGZ en een deel door stort naar de Regionale Univé's.

20. Belastingen

	2023	2022
Resultaat voor belasting	15.568	(84.666)
Belasting berekend tegen het vaste tarief vennootschapsbelasting van 25,8%	(4.441)	21.570
Deelnemingsvrijstelling	13	9
Niet aftrekbare kosten	(1.820)	(1.906)
Overige	(80)	53
Totale winstbelasting ten gunste van de winst- en verliesrekening	(6.328)	19.726

	2023	2022
Acuut verschuldigde belastingen boekjaar (25,8%)	(3.950)	(2.612)
Correctie voorgaande jaren	(80)	0
Acuut verschuldigde belastingen	(4.030)	(2.612)
Ten gevolge van tijdelijke verschillen	(2.298)	22.338
Totaal mutatie latente belastingen door resultatenrekening	(2.298)	22.338
Totale winstbelasting	(6.328)	19.726

De effectieve belastingdruk over 2023 bedraagt 40,6% (2022: 23,3%). De afwijking ten opzichte van het nominale belastingtarief over 2023 van 25,8% wordt veroorzaakt door de tariefsopstap (1^e schijf vennootschapsbelasting), de toepassing van de deelnemingsvrijstelling, een correctie voorgaande jaren en de niet aftrekbare kosten. Het verschil in effectieve belastingdruk tussen 2023 van 40,6% en 2022 van 23,3% wordt veroorzaakt door de tariefsopstap (1e schijf vennootschapsbelasting), de toepassing van de deelnemingsvrijstelling, een correctie voorgaande jaren, de niet-aftrekbare kosten en de energie investeringsaftrek.

Zwolle, 28 maart 2024
Coöperatie Univé U.A.

Raad van Bestuur

R. Bavelaar RB

drs. W.E.M. Peper

drs. A.P.G. Schouten RA

Raad van Commissarissen

D. van der Eijk (voorzitter)

drs. R.M. Ritsema van Eck

drs. R.M. van der Tol

Enkelvoudige jaarrekening

Coöperatie Univé U.A.

Enkelvoudige balans per 31 december 2023

(voor resultaatbestemming, x € 1.000)

	31-12-2023	31-12-2022
ACTIVA		
Beleggingen (1)		
Terreinen en gebouwen	17.840	17.480
Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen	336.602	324.570
Overige financiële beleggingen	303.372	290.843
	657.814	632.893
Vorderingen (2)		
Vorderingen op groepsmaatschappijen	0	12.955
Belastingen	16.805	18.732
Afgeleide financiële instrumenten	564	1.893
	17.368	33.580
Overige Activa (3)		
Materiële vaste activa	184	184
Liquide middelen	20.880	15.850
	21.064	16.034
Overlopende activa (4)		
Overige overlopende activa	394	231
	696.641	682.738

	31-12-2023	31-12-2022
PASSIVA		
Eigen vermogen (5)		
Statutaire reserves	28.582	35.012
Herwaarderingsreserve	292	0
Overige reserves	653.619	711.456
Onverdeeld resultaat	10.846	(63.975)
	693.339	682.493
Kortlopende schulden (6)		
Schulden aan groepsmaatschappijen	3.200	0
Afgeleide financiële instrumenten	10	147
Overige schulden	3	3
	3.213	150
Overlopende passiva (7)		
	89	95
	696.641	682.738

Enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

(x € 1.000)

		2023	2022
Opbrengsten uit beleggingen	(8)	18.352	5.826
Niet-gerealiseerde winst op beleggingen	(9)	24.962	0
Beleggingslasten	(10)	(2.103)	(18.755)
Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen	(11)	(2.852)	(42.658)
Andere baten	(12)	15.668	14.623
Andere lasten	(13)	(40.844)	(37.626)
Resultaat voor belasting		13.183	(78.590)
Belastingen	(14)	(2.337)	14.615
Resultaat na belasting	(15)	10.846	(63.975)

Grondslagen voor de opstelling van de enkelvoudige jaarrekening

De enkelvoudige jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven zijn door de Raad voor de Jaarverslaggeving.

Voor de toelichting op de grondslagen wordt verwezen naar de geconsolideerde jaarrekening. In de balans en de winst- en verliesrekening zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Deelnemingen in groepsmaatschappijen worden (eveneens bij de eerste opname) gewaardeerd tegen netto vermogenswaarde.

Toelichting op de enkelvoudige balans per 31 december 2023

(voor resultaatbestemming, x € 1.000)

Activa

1. Beleggingen

Beleggingen in groepsmaatschappijen en deelnemingen

	Vorderingen op groepsmaatschappijen	Deelnemingen in groepsmaatschappijen	Totaal 2023	Totaal 2022
Boekwaarde per 1 januari	2.258	322.312	324.570	362.041
Investerings en verstrekkingen (kapitaalstortingen)	300	0	300	22.200
Herwaarderings	0	0	0	(1.962)
Aandeel resultaat deelnemingen	0	11.439	11.439	(14.758)
Dividenduitkeringen	0	0	0	(42.909)
Verkopen	(107)	400	293	(42)
Boekwaarde per 31 december	2.451	334.151	336.602	324.570

De vordering op groepsmaatschappijen heeft betrekking op een lening u/g aan Univé Diensten B.V. De hoofdsom van de lening is € 2.500 en heeft als doel om Univé Diensten B.V. in staat te stellen de aanschaf van (elektrische) fietsen te realiseren ten behoeve van haar leaseactiviteiten in het kader van de propositie 'fietslease'. Door rentestijgingen in 2023 is gebleken dat er meer eigen vermogen nodig is om de projecten te kunnen financieren. Via een agiostorting van € 400 is in 2023 extra vermogen ter beschikking gesteld, waardoor de hoofdsom van de lening in 2023 is verhoogd naar € 2.900.

De rentevoet bedraagt 4% op jaarbasis over het opgenomen en niet afgeloste deel van de lening. Een opgenomen tranche wordt in twaalf delen over 39 maanden afgelost. Als zekerheid zijn gesteld de materiële activa bestaande uit alle fietsen die Univé Diensten B.V. in eigendom heeft en alle vorderingen van Univé Diensten B.V. die voortkomen uit overeenkomsten met betrekking tot fietsen.

Lijst met kapitaalbelangen

Naam	Statutaire zetel	Aandeel in het eigen vermogen	Aandeel in het resultaat
N.V. Univé Schade	Zwolle	100%	9.738
N.V. Univé Her	Zwolle	100%	3.542
Univé Diensten B.V.	Zwolle	100%	(1.841)
Univé Services B.V.	Zwolle	100%	0
			11.439

Op deze deelnemingen wordt invloed van betekenis uitgeoefend op het zakelijke en financiële beleid.

Overige financiële beleggingen

Beleggingen geïnclassificeerd naar soort

	2023	2022
Aandelen en aandelenfondsen	123.278	94.719
Vastrentende waarden en vastrentende waardenfondsen	137.255	149.470
Andere financiële beleggingen	42.839	46.654
Boekwaarde per 31 december	303.372	290.843

Beleggingen geïnclassificeerd als 'reële waarde met waarde mutaties in het resultaat'

	Aandelen en aandelenfondsen	Vastrentende waarden en vastr. waardefondsen	Andere financiële beleggingen	2023	2022
Stand per 1 januari	94.719	149.470	46.654	290.843	371.572
Aankopen	24.100	24.851	5.097	54.048	35.737
Verkopen	(14.536)	(40.872)	(6.247)	(61.655)	(72.175)
Herwaarderings	18.995	3.806	(1.606)	21.195	(43.946)
Dividenduitkeringen	0	0	(1.059)	(1.059)	(345)
Stand per 31 december	123.278	137.255	42.839	303.372	290.843
Aanschafwaarde per 31 december	101.800	148.058	34.355	284.213	293.149

De beleggingen van Coöperatie Univé worden beheerd door Van Lanschot Kempen Investment Management (VLK). Het totaal van de rubriek "Aandelen en aandelenfondsen" bedroeg per ultimo 2023 € 123.278 (2022: € 94.719). De reële waarde van de participatie in de aandelenfondsen bedroeg € 123.170 (2022: 94.615).

Het totaal van de rubriek "Vastrentende waarden en vastrentende waarde fondsen" bedroeg per ultimo 2023 € 137.255 (2022: € 149.470). De gehele participatie betreft belangen in vastrentende waarde fondsen.

Het totaal van de rubriek "Andere financiële beleggingen" bedroeg per ultimo 2023 € 42.839 (2022: € 46.654). De reële waarde van de participatie in beleggingsfondsen met een vastgoedkarakter bedroeg € 29.737 (2022: € 33.739). De overige participatie betrof het belang in Fagoed Erfpacht.

Van de beleggingen gewaardeerd op reële waarde is 90% (€ 290.270) gewaardeerd op basis van marktnoteringen. Dit betreffen met name aandelen en obligaties. 6% (€ 17.840) is gewaardeerd middels de BAR/NAR methode (Bruto Aanvangsrendement / Netto Aanvangsrendement; instrument om (markt)waarde en de kwaliteit van vastgoed uit te drukken). Dit betreft de terreinen en gebouwen. 4% (€ 13.102) is gewaardeerd op basis van rentabiliteitswaarde welke door het fonds zelf is berekend op basis van de berekening van de contante waarde van verwachte kasstromen (2022: 90%, 6% en 4%).

2. Vorderingen

Per 31 december 2023 zijn er geen andere vorderingen met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem). De reële waarde van de vorderingen benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter van de vorderingen en het feit dat waar nodig voorzieningen voor oninbaarheid zijn gevormd.

Vorderingen op groepsmaatschappijen

	31-12-2023	31-12-2022
Univé Services	0	12.955
	0	12.955

Belastingen

	31-12-2023	31-12-2022
Vennootschapsbelasting	15.143	14.243
Overige belastingen en premies sociale verzekeringen	397	476
Latente belastingen	1.265	4.013
	16.805	18.732

Latente belastingvordering

	2023	2022
Stand per 1 januari	4.013	4.531
Dotatie	(127)	(757)
Vrijval	(2.621)	239
Stand per 31 december	1.265	4.013
<i>De latente belastingen hebben betrekking op:</i>		
Fiscaal lagere waardering beleggingen	(1.964)	(1.673)
Fiscaal hogere waardering bedrijfspand	1.702	1.740
Fiscaal lagere waardering immateriële activa	9	18
Fiscaal lagere waardering overige materiële vaste activa	184	167
Fiscaal lagere waardering voorzieningen	1.334	3.761
	1.265	4.013

De latente belastingvordering kent een overwegend langlopend karakter.

Afgeleide financiële instrumenten

Onder de afgeleide financiële instrumenten is € 564 (2022: € 1.893) opgenomen voor op balansdatum lopende valutatermijncontracten.

3. Overige activa

Materiële vaste activa

	2023	2022
Boekwaarde per 1 januari		
Aanschafwaarde	184	435
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	0	(251)
	184	184
Mutaties		
Herwaarderingen	0	0
Boekwaarde per 31 december	184	184
Boekwaarde per 31 december		
Aanschafwaarde	184	435
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	0	(251)
	184	184

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn als volgt

- Kunst: 0%

Liquide middelen

Het volledige saldo per 31 december 2023 is direct opeisbaar (2022: idem).

4. Overlopende activa

Overige overlopende activa

Per 31 december 2023 zijn er geen overlopende activa met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022 idem). De reële waarde van de overlopende activa benadert de boekwaarde vanwege het kortlopende karakter.

Passiva

5. Eigen vermogen

Het eigen vermogen in de geconsolideerde jaarrekening is de som van het eigen vermogen van de 100% deelnemingen en groepsmaatschappijen van de Coöperatie Univé. Dit eigen vermogen wijkt af van het enkelvoudige eigen vermogen van Coöperatie Univé. De aansluiting tussen het enkelvoudige eigen vermogen en het geconsolideerde eigen vermogen is als volgt:

	31-12-2023	31-12-2022
Coöperatie Univé	693.339	682.493
Stichting Univé Rechtshulp	1.519	1.434
Stichting Univé Buurtfonds	9.948	11.639
	704.806	695.566

	Wettelijke en statutaire reserves	Herwaarderings-reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2023
Stand per 1 januari	35.012	0	711.456	(63.975)	682.493
Dotatie	0	292	(292)	0	0
Resultaatverdeling vorig boekjaar	0	0	(63.975)	63.975	0
Onttrekking t.b.v. Regionale Univé's	(6.775)	0	6.775	0	0
Indexatie statutaire reserve	345	0	(345)	0	0
Resultaat huidig boekjaar	0	0	0	10.846	10.846
Stand per 31 december	28.582	292	653.619	10.846	693.339

	Wettelijke en statutaire reserves	Herwaarderings-reserve	Overige reserves	Onverdeeld resultaat	Totaal 2022
Stand per 1 januari	39.071	1.962	652.968	54.429	748.430
Resultaatverdeling vorig boekjaar	0	0	54.429	(54.429)	0
Onttrekking t.b.v. Regionale Univé's	(7.122)	0	7.122	0	0
Indexatie statutaire reserve	3.063	0	(3.063)	0	0
Herwaarderings Hypotheken U/G	0	(1.962)	0	0	(1.962)
Resultaat huidig boekjaar	0	0	0	(63.975)	(63.975)
Stand per 31 december	35.012	0	711.456	(63.975)	682.493

Statutaire reserve

Statutaire reserves - Geoormerkt vermogen

De statutaire reserves betreffen alleen het geoormerkt vermogen. Conform artikel 38 van de statuten is bij de fusie tussen Coöperatie Univé Her U.A. en Coöperatie Univé het vermogen van Coöperatie Univé Her U.A. ad € 70.702 als geoormerkt vermogen in Coöperatie Univé bestemd. De Raad van Bestuur kan op voorstel van de Univé formule adviesraad besluiten tot aanwending van (een deel van) het

geormerkt vermogen voor investeringen ten behoeve van de Regionale Univé's, dan wel tot overboeking van (een deel van) het geormerkt vermogen op de gezamenlijke ledenrekening respectievelijk de individuele ledenrekeningen van de Univé Her-leden. De Raad van Bestuur kan daarnaast, indien een Univé Her-lid financiële ondersteuning van Coöperatie Univé krijgt of heeft gekregen, besluiten om – mits deugdelijk gemotiveerd en na advies van de Univé formule adviesraad – deze financiële ondersteuning geheel of gedeeltelijk ten laste te brengen van het geormerkt vermogen. Het saldo wordt verhoogd of verlaagd overeenkomstig de stijging of daling welke de Consumentenprijsindex “Alle huishoudens” van het Centraal Bureau voor de Statistiek vertoont ten opzichte van ultimo 2015.

Verloop geormerkt vermogen 2023

In het verlengde van de vorige alinea is het geormerkt vermogen voor € 6.774 aangewend (€ 10.167 minus een franchise van € 2.324) op grond van artikel 36 van de statuten. Tevens heeft er een dotatie plaatsgevonden overeenkomstig de stijging van de consumentenprijsindex “Alle huishoudens” van het Centraal Bureau voor de Statistiek ten opzichte van 2015, ter grootte van € 345.

Herwaarderingsreserve

De herwaarderingsreserve heeft betrekking op hypotheek u/g. De herwaarderingen op de hypotheek hebben geleid tot een dotatie van de herwaarderingsreserve ad € 292 (2022: nihil).

Overige reserves

De toevoeging in de overige reserves heeft betrekking op het resultaat vorig boekjaar.

Statutaire regeling winstbestemming

Omtrent de winstbestemming is in artikel 21.1 van de statuten het volgende opgenomen: De ledenraad beslist, op voorstel van het bestuur, welke bestemming aan het batig saldo, blijkend uit de jaarrekening, wordt gegeven.

6. Kortlopende schulden

	31-12-2023	31-12-2022
Schulden aan groepsmaatschappijen	3.200	0
Overige belastingen en premies sociale verzekering	3	3
	3.203	3

Per 31 december 2023 zijn er geen schulden met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem).

De schuld aan Univé Services B.V. betreft een rekening courant verhouding, waarbij de rente gelijk is aan de éénmaands Euribor met een opslag van 0,2%, per saldo met een minimum van 0%. Er zijn geen zekerheden gesteld.

7. Overlopende passiva

	31-12-2023	31-12-2022
Overige	89	95
	89	95

Per 31 december 2023 zijn er geen overlopende passiva met een resterende looptijd langer dan één jaar (2022: idem).

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Fiscale eenheid

De vennootschap maakt deel uit van de fiscale eenheid voor de vennootschapsbelasting en omzetbelasting van Coöperatie Univé U.A. op grond daarvan is de vennootschap hoofdelijk aansprakelijk voor de belastingschuld van de fiscale eenheid als geheel.

Verrekening van belastingschulden- en/of vorderingen vindt plaats voor het voor de entiteit van toepassing zijnde belastingbedrag middels de rekening-courantverhouding.

Gebeurtenissen na balansdatum

Na balansdatum hebben zich geen noemenswaardige gebeurtenissen voorgedaan welke invloed hebben op de jaarrekening.

Transacties verbonden partijen

De kostendoorbelasting van Univé Services B.V. aan alle groepsmaatschappijen geschiedt tegen werkelijke kosten. Er is geen sprake van een winstopslag.

Toelichting op de enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023

(x € 1.000)

Aansluiting enkelvoudig resultaat met geconsolideerd resultaat

	2023	2022
Resultaat Coöperatie Univé (excl. resultaat deelnemingen in groepsmaatschappijen)	(593)	(49.217)
Resultaat deelnemingen in groepsmaatschappijen	11.439	(14.758)
Netto-resultaat enkelvoudige jaarrekening Coöperatie Univé	10.846	(63.975)
Resultaat overige groepsmaatschappijen:		
- Stichting Univé Rechtshulp	85	79
- Stichting Univé Buurtfonds	(1.691)	(1.044)
Geconsolideerd resultaat	9.240	(64.940)

8. Opbrengsten uit beleggingen

	2023	2022
Directe opbrengsten uit groepsdeelnemingen	11.439	0
Directe opbrengsten terreinen en gebouwen	2.030	1.773
Directe opbrengsten aandelen en aandelenfondsen	1.650	1.328
Directe opbrengsten vastrentende waarden en vastr.waarde fondsen	1.389	1.292
Directe opbrengsten andere fin. beleggingen	451	1.061
Directe opbrengsten hypothecaire en andere leningen	54	29
Gerealiseerde herwaardering aandelen en aandelenfondsen	984	343
Gerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waardenfondsen	355	0
	18.352	5.826

Vastgoedbelegging

De te verwachten toekomstige huuropbrengsten van de beleggingen in de panden voor de resterende looptijd van het huurcontract zijn:

Over het jaar 2024	592
Over de jaren 2025 tot en met 2028	1.238
	1.830
Huuropbrengsten over het jaar 2023	2.031
Totaal van de exploitatiekosten over 2023	1.753

9. Niet-gerealiseerde winst op beleggingen

	2023	2022
Ongerealiseerde herwaardering terreinen en gebouwen	360	0
Ongerealiseerde herwaardering aandelen en aandelenfondsen	20.796	0
Ongerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waarde fondsen	3.806	0
	24.962	0

10. Beleggingslasten

	2023	2022
Kosten effecten	350	381
Kosten terreinen en gebouwen	1.753	2.637
Gerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waardenfondsen	0	979
Directe lasten uit groepsdeelnemingen	0	14.758
	2.103	18.755

11. Niet-gerealiseerd verlies op beleggingen

	2023	2022
Ongerealiseerde herwaardering terreinen en gebouwen	0	411
Ongerealiseerde herwaardering aandelen en aandelenfondsen	0	20.466
Ongerealiseerde herwaardering vastrentende waarden en vastr.waardenfondsen	0	21.781
Ongerealiseerde herwaardering andere fin. beleggingen	2.852	0
	2.852	42.658

12. Andere baten

	2023	2022
Vergoeding distributieovereenkomst VGZ	14.671	14.256
Rentebaten	599	0
Overige andere baten	398	367
	15.668	14.623

13. Andere lasten

	2023	2022
Toegerekende kosten distributieovereenkomst VGZ	13.053	12.365
Rentelasten	21	26
Beheerskosten conform kostenverdeelstaat	27.753	25.205
Overige andere lasten	17	30
	40.844	37.626

Doorberekende kosten

De doorbelaste beheerskosten bestaan uit personeelskosten, huisvestingskosten, ICT-kosten en overige beheerskosten die door andere groepsmaatschappijen aan Coöperatie Univé worden doorbelast. Dienstverbanden met werknemers worden gehouden door Univé Services B.V. Gedurende het jaar 2023 waren 0 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2022: 0). Hiervan waren 0 werknemers werkzaam buiten Nederland (2022: 0).

Bezoldiging

De Coöperatie Univé wordt bestuurd door een Raad van Bestuur. N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her kennen een directie, de directieleden zijn in dienst bij Univé Services. Zowel de Coöperatie Univé als N.V. Univé Schade en N.V. Univé Her kennen een Raad van Commissarissen die toezicht houdt op het beleid van de Raad van Bestuur respectievelijk directie en op de algemene zaken in de onderneming. Het totaal van de kosten wordt toegelicht in de geconsolideerde winst- en verliesrekening in de jaarrekening van Coöperatie Univé. De verdeling van de kosten gebeurt op basis van een kosten verdeel model.

14. Belastingen

	2023	2022
Resultaat voor belastingen	13.183	(78.590)
Belasting berekend tegen het vaste tarief vennootschapsbelasting van 25,8%	(3.388)	20.277
Deelnemingsvrijstelling	2.951	(3.808)
Niet aftrekbare kosten	(1.820)	(1.906)
Energie investeringsaftrek	0	9
Overige	(80)	43
Totale winstbelasting ten gunste van winst- en verliesrekening	(2.337)	14.615

	2023	2022
Acuut verschuldigde belastingen boekjaar (25,8%)	(1.831)	15.133
Correctie voorgaande jaren	(80)	0
Acuut verschuldigde belastingen	(1.911)	15.133
Ten gevolge van tijdelijke verschillen	(426)	(518)
Totaal mutatie latente belastingen door resultatenrekening	(426)	(518)
Totale winstbelasting	(2.337)	14.615

De effectieve belastingdruk over 2023 bedraagt 17,7% (2022: -18,6%). De afwijking ten opzichte van het nominale belastingtarief over 2023 van 25,8% wordt veroorzaakt door de toepassing van tariefsopstap (1^e schijf vennootschapsbelasting), de toepassing van de deelnemingsvrijstelling, een correctie voorgaande jaren en de niet-aftrekbare kosten. Het verschil in effectieve belastingdruk tussen 2023 van 17,7% en 2022 van -18,6% wordt veroorzaakt door de toepassing van de tariefsopstap (1^e schijf vennootschapsbelasting), de toepassing van de deelnemingsvrijstelling, een correctie voorgaande jaren, de niet-aftrekbare kosten en de energie investeringsaftrek.

15. Resultaat na belasting

Bestemming van het resultaat 2023

Het voorstel is het resultaat ad € 10.846 over 2023 toe te voegen aan de overige reserves. In afwachting van de goedkeuring van dit voorstel door de Ledenraad is dit voorstel nog niet in de jaarrekening verwerkt. Het resultaat is opgenomen onder de post onverdeeld resultaat.

Zwolle, 28 maart 2024
Coöperatie Univé U.A.

Raad van Bestuur

R. Bavelaar RB

drs. W.E.M. Peper

drs. A.P.G. Schouten RA

Raad van Commissarissen

D. van der Eijk (voorzitter)

drs. R.M. Ritsema van Eck

drs. R.M. van der Tol

Overige gegevens

Statutaire regeling winstbestemming

Omtrent de winstbestemming is in artikel 21.1 van de statuten het volgende opgenomen:
De ledenraad beslist, op voorstel van het bestuur, welke bestemming aan het batig saldo, blijkend uit de jaarrekening, wordt gegeven.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de algemene ledenvergadering en de raad van commissarissen van Coöperatie Univé U.A.

Verklaring over de jaarrekening 2023

Ons oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening van Coöperatie Univé U.A. ('de coöperatie') een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van de coöperatie en de groep (de coöperatie samen met haar dochtermaatschappijen) op 31 december 2023 en van het resultaat over 2023 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek ('BW').

Wat we hebben gecontroleerd

Wij hebben de in dit jaarverslag opgenomen jaarrekening 2023 van Coöperatie Univé U.A. te Zwolle gecontroleerd. De jaarrekening omvat de geconsolideerde jaarrekening van de groep en de enkelvoudige jaarrekening.

De jaarrekening bestaat uit:

- de geconsolideerde en enkelvoudige balans per 31 december 2023;
- de geconsolideerde en enkelvoudige winst- en verliesrekening over 2023; en
- de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en overige toelichtingen.

Het stelsel voor financiële verslaggeving dat is gebruikt voor het opmaken van de jaarrekening is Titel 9 Boek 2 BW.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de paragraaf 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

NLE00023400.1.1

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V., Thomas R. Malthusstraat 5, 1066 JR Amsterdam, Postbus 90357, 1006 BJ Amsterdam
T: 088 792 00 20, F: 088 792 96 40, www.pwc.nl

'PwC' is het merk waaronder PricewaterhouseCoopers Accountants N.V. (KvK 34180285), PricewaterhouseCoopers Belastingadviseurs N.V. (KvK 34180284), PricewaterhouseCoopers Advisory N.V. (KvK 34180287), PricewaterhouseCoopers Compliance Services B.V. (KvK 51414406), PricewaterhouseCoopers Pensions, Actuarial & Insurance Services B.V. (KvK 54226368), PricewaterhouseCoopers B.V. (KvK 34180289) en andere vennootschappen handelen en diensten verlenen. Op deze diensten zijn algemene voorwaarden van toepassing, waarin onder meer aansprakelijkheidsvoorwaarden zijn opgenomen. Op leveringen aan deze vennootschappen zijn algemene inkoopvoorwaarden van toepassing. Op www.pwc.nl treft u meer informatie over deze vennootschappen, waaronder deze algemene (inkoop)voorwaarden die ook zijn gedeponeed bij de Kamer van Koophandel te Amsterdam.

Onafhankelijkheid

Wij zijn onafhankelijk van Coöperatie Univé U.A. zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assuranceopdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot fraude en continuïteit, en de aangelegenheden daaruit, bepaald in de context van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. De informatie ter ondersteuning van ons oordeel, zoals onze bevindingen en observaties ten aanzien van de controleaanpak frauderisico's en de controleaanpak continuïteit, moet in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Controleaanpak frauderisico's

Zoals toegelicht in het hoofdstuk 'Risicomanagement', heeft de raad van bestuur haar beoordeling in het kader van de frauderisico's uiteengezet. Wij hebben risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude geïdentificeerd en ingeschat. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in Coöperatie Univé U.A. en haar omgeving en de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingproces en de wijze waarop de raad van bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop de raad van commissarissen toezicht uitoefent en de uitkomsten daarvan.

Wij hebben ten aanzien van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude de opzet en de implementatie van de interne beheersing geëvalueerd, waaronder de frauderisicoanalyse van de raad van bestuur alsook het beloningsbeleid, de gedragscode en de klokkenluidersregeling. Voor zover wij dat noodzakelijk achtten voor onze controle, hebben wij de werking getoetst van deze interne beheersingsmaatregelen.

Wij hebben kennisgenomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij de raad van bestuur, internal audit, veiligheidszaken, compliance, Finance & Risk en de raad van commissarissen of zij op de hoogte zijn van feitelijke, vermeende of vermoede fraude. Hieruit volgden geen signalen van feitelijke, vermeende of vermoede fraude die kunnen leiden tot een afwijking van materieel belang.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en omkoping en corruptie.

Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

Geïdentificeerde frauderisico's

Het risico dat de raad van bestuur maatregelen van interne beheersing doorbreekt

De raad van bestuur bevindt zich in een unieke positie om fraude te plegen, omdat het in staat is de administratieve vastleggingen te manipuleren en frauduleuze financiële overzichten op te stellen door interne beheersingsmaatregelen te doorbreken die anderszins effectief lijken te werken. Daarom besteden wij bij al onze controles aandacht aan het risico van het doorbreken van maatregelen van interne beheersing door de raad van bestuur met betrekking tot:

- journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt;
- schattingen;
- significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening.

Wij hebben daarbij bijzondere aandacht voor tendenties als gevolg van mogelijke belangen van de raad van bestuur.

Onze controlewerkzaamheden en observaties

Wij hebben de opzet en implementatie geëvalueerd en de werking getoetst van de maatregelen van interne beheersing die het risico op doorbreking van de interne beheersing moeten mitigeren in de processen voor het genereren en verwerken van journaalposten en het maken van schattingen. Tevens hebben wij specifieke aandacht gegeven aan de toegangsbeveiligingen in het IT-systeem en de mogelijkheid dat hierdoor functiescheidingen worden doorbroken.

Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht. Deze werkzaamheden omvatten onder meer inspectie van informatie uit brondocumenten. Wij hebben geen significante transacties buiten het kader van de normale bedrijfsuitoefening geïdentificeerd.

Tevens hebben wij specifieke controlewerkzaamheden verricht ten aanzien van belangrijke schattingen van de raad van bestuur waaronder de waardering van technische voorzieningen en de schattingen die ten grondslag liggen aan de Solvency II-calculaties. Wij hebben hierbij aandacht gehad voor het inherente risico van vooringenomenheid van de raad van bestuur bij deze schattingen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van het doorbreken van de interne beheersing door de raad van bestuur.

Wij hebben het risico op een afwijking van materieel belang als gevolg van fraude in de opbrengstverantwoording van de premieomzet overwogen en zijn tot de conclusie gekomen dat dit niet tot een significant risico leidt voor de audit, onder meer vanwege de beperkte complexiteit, omdat transacties grotendeels automatisch plaatsvinden en omdat de transacties individueel een relatief geringe omvang kennen.

Wij hebben in onze controle een element van onvoorspelbaarheid ingebouwd. Daarnaast hebben we kennisgenomen van advocatenbrieven en correspondentie met toezichthouders en zijn wij tijdens de controle alert gebleven op indicaties van signalen van fraude. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden geëvalueerd en overwogen of er bevindingen zijn die een aanwijzing vormen voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving.

Controleaanpak continuïteit

Zoals toegelicht in de paragraaf 'Continuïteit', die is opgenomen in de toelichting op de gehanteerde 'Geconsolideerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling' in de jaarrekening, heeft de raad van bestuur haar continuïteitsbeoordeling van de coöperatie voor tenminste twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening uitgevoerd en geen gebeurtenissen of omstandigheden geïdentificeerd die gereede twijfel kunnen doen ontstaan over de mogelijkheid van de entiteit om haar continuïteit te handhaven (hierna: continuïteitsrisico's).

Onze werkzaamheden om de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur te evalueren omvatten onder andere:

- Overwegen of de continuïteitsbeoordeling van de raad van bestuur alle relevante informatie bevatte waarvan wij als gevolg van onze controle kennis hadden en de raad van bestuur bevragen over de belangrijkste veronderstellingen en uitgangspunten.
- Analyseren van de financiële positie per einde van het huidige boekjaar ter identificatie van indicatoren die kunnen duiden op een continuïteitsrisico. Wij hebben hierbij onder meer kennisgenomen van de door de raad van bestuur opgestelde 'Own Risk and Solvency Assessment' (ORSA) waarin (toekomstige) scenario's en risico's zijn doorgerekend en vertaald naar potentiële effecten op de (toekomstige) solvabiliteitspositie.
- Inwinnen van inlichtingen bij de raad van bestuur over hun kennis van continuïteitsrisico's na de periode van de door de raad van bestuur verrichte continuïteitsbeoordeling.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van de raad van bestuur over de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

---

Het jaarverslag omvat ook andere informatie. Dat betreft alle informatie in het jaarverslag anders dan de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist voor het bestuursverslag en de overige gegevens.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening en de accountantscontrole

---

Verantwoordelijkheden van de raad van bestuur en de raad van commissarissen voor de jaarrekening

De raad van bestuur is verantwoordelijk voor:

- het opmaken en het getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW; en voor
- een zodanige interne beheersing die de raad van bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet de raad van bestuur afwegen of de coöperatie in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van het genoemde verslaggevingsstelsel moet de raad van bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij de raad van bestuur het voornemen heeft om de coöperatie te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. De raad van bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gereede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De raad van commissarissen is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de coöperatie.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

---

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze doelstellingen zijn een redelijke mate van zekerheid te verkrijgen over de vraag of de jaarrekening als geheel geen afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of van fouten en een controleverklaring uit te brengen waarin ons oordeel is opgenomen. Een redelijke mate van zekerheid is een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid en is geen garantie dat een controle die overeenkomstig de controlestandaarden is uitgevoerd altijd een afwijking van materieel belang ontdekt wanneer hier sprake van is.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Amsterdam, 28 maart 2024
PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. G.J. Heuvelink RA

Bijlage bij onze controleverklaring over de jaarrekening 2023 van Coöperatie Univé U.A.

In aanvulling op wat is vermeld in onze controleverklaring hebben wij in deze bijlage onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening nader uiteengezet en toegelicht wat een controle inhoudt.

De verantwoordelijkheden van de accountant voor de controle van de jaarrekening

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel-kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- Het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing.
- Het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de coöperatie.
- Het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door de raad van bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan.
- Het vaststellen dat de door de raad van bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Ook op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de coöperatie haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een organisatie haar continuïteit niet langer kan handhaven.
- Het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen en het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Gegeven onze eindverantwoordelijkheid voor het oordeel zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de uitvoering van de groepscntrole. In dit kader hebben wij de aard en omvang van de uit te voeren werkzaamheden voor de groepsonderdelen bepaald om te waarborgen dat we voldoende controlewerkzaamheden verrichten om in staat te zijn een oordeel te geven over de jaarrekening als geheel. Bepalend hierbij zijn de geografische structuur van de groep, de omvang en/of het risicoprofiel van de groepsonderdelen of de activiteiten, de bedrijfsprocessen en interne beheersingsmaatregelen en de bedrijfstak waarin de coöperatie opereert.

Op grond hiervan hebben wij de groepsonderdelen geselecteerd waarbij een controle of beoordeling van de financiële informatie of specifieke posten noodzakelijk was.

Wij communiceren met de raad van commissarissen onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Univé Groep

Coöperatie Univé U.A.

Hanzeplein 1
8017 JC Zwolle

N.V. Univé Her

Hanzeplein 1
8017 JC Zwolle

N.V. Univé Schade

Jan Bommerstraat 4
9402 NR Assen

Overige werkmaatschappijen

Jan Bommerstraat 4 - 6
9402 NR Assen

